

ආතර් කොනන් ඩොයිල්ගේ

වහ රිෆ් ආ වාරයා

සරලොක් කෝමිස් කථා

චන්දන මෙන්ඩිස්

<http://sherlockholmesinvestigations.blogspot.com>

මහ රූ ආ මාරයා

අරලෝක හෝමිස් කථා

ශ්‍රීමත් ආතර් කොනන් ඩොයිල්ගේ
THE RETURN OF SHERLOCK HOLMES

සිව්වි සොක්කර (පුස්තක) සමාගම

16, යටිතල වීදිය,

මහලුවර,

දුරකථන : 081 - 2224292

පරිවර්තනය

චන්දන මෙනඩිස්

චන්දන මෙනඩිස් ප්‍රකාශන

141/2, දුටු පාර, බැඳිගොන, කෝට්ටේ

<http://sherlockholmesinvestigations.blogspot.com>

Pending Purposes Only.. Not For Print.

පටිභ

1. අතිදක්ෂ යක්ෂයා	8
THE ADVENTURE OF THE EMPTY HOUSE	
2. චාල්ස් මහස්ථස් මිල්වර්ටන්	45
THE ADVENTURE OF CHARLES AUGUSTUS MILVERTON	
3. අද්භූත සිදුවීමක්	78
THE ADVENTURE OF THE SIX NAPOLEONS	
4. රහස් ක්‍රීඩකයාගේ කථාන්තරය	116
THE ADVENTURE OF THE MISSING THREE-QUARTER	
5. ත්‍රි ගේබල්ස් වික්‍රමය	152
THE ADVENTURE OF THE THREE GABLES	
6. බේදජනක සාක්ෂිය	186
THE ADVENTURE OF THE RETIRED COLOURMAN	
7. මහ රෑ ආ මාරයා	217
THE ADVENTURE OF THE ABBEY GRANGE	

Reading Purpose Only.. Not For Print

ෂර්ලොක් හෝම්ස් අහිරහස් ලෙස අතුරුදන්වීම

මෙම අපරාධය සම්බන්ධයෙන් වොට්සන් නිර්භාරයට ගැනේ!

(විශේෂ වාර්තාකරුවකු විසිනි)

බේකර් විදියේ වාසය කළ සුදුසුකම ෂර්ලොක් හෝම්ස් මහතා සාකච්ඡා කිරීම සම්බන්ධයෙන් ලන්ඩනයේ සෙන්ට් ජෝන්ස්ස්ට්‍රීට්හි රැජින විවියේ පදිංචි අපේක්ෂා කළ වොට්සන් (එම්.ඩී) නම් මහතෙකු පොලිස් අත් අඩංගුවට ගත්විණි.

මෙසේ සිරභාරයට ගැනීම අප්‍රසිද්ධව සිදු කෙරිණි. චූදිතයා එම අවස්ථාවේ තම බිරිඳ සමඟ උදේ ආහාරය ගනිමින් සිටි බැව් අපට

<http://sherlockholmesinvestigations.blogspot.com>

දැනගන්නට ලැබී ඇත. තමන් පැමිණියේ කුමන කටයුත්තක් සඳහාද යන්න පොලිස් නිලධාරියෝ දොස්තර වොට්සන්ට දැනුම් දුන්හ. ඔහු එයින් කලබලයට පත් නොවූ අතර, ඒ සඳහා නිකුත් කළ විරෝධතාව තමාට පෙන්වන මෙන් පොලිසියෙන් ඉල්ලීමක් කර ඇත. එය පෙන්වූ විගස දොස්තර වොට්සන් පොලිසියට භාරවූ බැව් පැවසේ.

වෛද්‍යවරයාගේ ශල්‍යාගාරයේ වැඩ කටයුතු කරගෙන යාම සඳහා, වෙනත් වෛද්‍යවරයෙකු සොයාගැනීමට අවකාශ සැලසිය හැකි බැව් පොලිසිය දොස්තර වොට්සන්ගේ කියා ඇත. තමා බලාගත් රෝගියා රටින් බැහැර ගොස් ඇති නිසා, වෙනත් වෛද්‍යවරයෙකු පත්කිරීම අනවශ්‍ය බව දොස්තර වොට්සන් පවසා ඇත. වූදිකයා ගෙන් කෙරෙන ඕනෑම ප්‍රකාශයක්, ඔහුට එරෙහිව සාක්ෂි ලෙස යොදාගැනීමට හැකියාව ඇතැයි, පොලිස් පරීක්ෂක ලෙස්ට්‍රේඩ් දැනුම් දුන්නේ මෙවිටයි. ඉන්පසු දොස්තර වොට්සන් කිසිදු ප්‍රකාශයක් නොකොට නිහඬ වූ බැව්, පැලයි. අනතුරුව ඔහු බෝ විදියේ පොලිස් ස්ථානය වෙත රැගෙන යන ලදී.

හෝමස් අතිරතස

ෂර්ලොක් හෝමස් මහතා මැතුකදී අතුරුදන් වූ අතිරතස් ආකාරය බොහෝ දෙනාගේ කතාබහට ලක්විය. එබැවින් මේ පිළිබඳව අපේ පාඨකයන් වෙත කරුණු කිහිපයක් සිවිපත් කළ යුතුය.

මැදිවියේ පුද්ගලයෙකු වූ හෝමස් මහතා ජාත්‍යන්තර කලක සිට බේකර් විදියේ අංක 221B දරණ ස්ථානයේ සිටින බව සිටියේය.

ඔහු වෘත්තියෙන් උපදේශක රහස් පරීක්ෂකවරයෙක් විය. තම වෘත්තියෙන් ඉහළම දක්ෂතා පෙන්වූ ඔහු විසඳූ ගැටලු සංඛ්‍යාව දහස්කට කිට්ටු බව පැවසේ. ලොව මවිතකළ එම විසඳීම් පිළිබඳව, මෙම පුවත්පතේ පාඨකයනට මතක ඇතුළු නිසැකය. එංගලන්තයේ පමණක් නොව, පූරෝපයේ භා ඇමරිකාවේ පොලිස් ප්‍රධානීන් පුද්ගලයන් පුද්ගලයට පත් කරමින්, හෝමස් මහතා මේ අතිරතස් විසඳූ හැටි විස්මය ජනකය. ඒ සඳහා ඔහුට සත්‍යය වී ඇත්තේ ද, ඉහත සඳහන් දොස්තර වොට්සන් ම විම, 'අදෙවසේ සරදම්කද?' මෙම පරීක්ෂණ සඳහා හෝමස් හා වොට්සන් දෙදෙනා දිවා රැ නොබලා සංචාරවල යෙදුණු බව ද හෙළි වී ඇත. එය ද වොට්සන්ට එරෙහිව සැකයක් එල්ල වන කරුණකි. මෙම ගමන්බිමත් නිසා තම වෛද්‍ය විකිත්සාගාරය නිසිලෙස පවත්වාගෙන යාමට දොස්තර වොට්සන්ට නොහැකිවූ බැව් පැහැදිලිය. ඒ අනුව ඔහු මුදල් ප්‍රශ්නවලට මුහුණපාන්නට ඇති බැව් සිතා ගැනීම අපහසු නැත.

සති දෙකකට පමණ පෙර විදේශ ගතවූ ෂර්ලොක් හෝම්ස් මහතා හදිසියේම මරණයට පත්වූ බැව් එංගලන්තයට ආරංචි වීණි. මේ හදිසි මරණය අතිශයින්ම සැකයනිත එකක් බවට එද්වද්වත්තයේ මතයයි. අපට දැනගන්නට ලැබුණේ, හෝම්ස් හා වොට්සන් දෙදෙනා කෙටි සංචාරයක් සඳහා ස්විට්සර්ලන්තය බලා පිටත්වී ගිය බවයි. වේගයෙන් කඩා හැළෙන රයිෂන්බාක් දිය ඇල්ල අසල දී, හෝම්ස් අතුරුදන් වූ බවට විදුලිපුවතක් ලන්ඩනයට ලැබිණි. කිසිවෙකු විසින් හෝම්ස් දිය ඇල්ලෙන් පහළට තල්ලුකර දැමුවාද? ඔහුගේ නැත්නම් ප්‍රජාතය සමීපයට ගිය ඔහු, එය ලිස්සා එයට ඇදවැටුණාද? මෙම දිය ඇල්ල අඩි දහසක් පමණ උස එකකි. බොහෝ අනතුරුවලට මුහුණ දුන්නත් අනුනවයෙන් පණ බේරාගෙන ඇති හෝම්ස්, ඔමවරද දිවී ගලවාගෙන එනු ඇතැයි බොහෝ දෙනා විශ්වාස කළහ. එහෙත් එය එසේ සිදුනොවිණි.

වොට්සන්ගේ කටඋත්තරය :-

ස්විට්සර්ලන්ත පොලීසියේ බලකිරීම මත, කට උත්තරයක් දීමට වොට්සන්ට සිදුවිය. ඔහු පැවසුවේ මෙම සංචාරය හදිසියේ සැලසුම් කරන ලද්දක් බවයි. ඊට හේතුවූයේ, හෝම්ස් සාතනය කිරීමේ අරමුණෙන් ඔහු හඹා ආ, මොරියාට්, තම අපරාධකාරයාගෙන් ගැළවීමේ අරමුණ බැවි, වොට්සන් සුදහන්-කළේය. එම මොරියාට් පවත්වාගෙන ගිය පාතාල ලෝකයේ 'අපරාධ කමුගම්' හෝම්ස් විසින් බිඳ දැමීම නිසා, ඔහුගෙන් පළිගන්නා බවට මොරියාට් දිවුරා සිටියේය. මෙයින් කැනිගන් හෝම්ස්, වොට්සන්ගේ ආරක්ෂාව ද ලබාගෙන යුරෝපයට පැනගොස් ඇත. රයිෂන්බාක් දිස ඇල්ලට ළඟා වෙත තුරු සියල්ල සාර්ථකව සිදුවූ බව වොට්සන් පැවසීය. තමා වෙත ගෙන ආ ලියුම් කැබැල්ලක් නිසා, තමා ආපසු හෝටලයට ගිය බවත්, ආපසු පැමිණි විට තම මිත්‍රයා එහි නොසිටි බවත්, වොට්සන් තවදුරටත් කිය, මෙය විශ්වාස කළ හැකිද?

මහජන අදහස් :-

වොට්සන් පොලීස් අත්අඩංගුවට පත්වීම ගැන කිසිවෙකු පුදුම නොවනු ඇත. සාධාරණත්වය හා යුක්තිය ඉෂ්ඨවීම සඳහා කුමන හෝ පියවරක් ගතයුතු බව බොහෝ දෙනාගේ මතයයි. මොරියාට්ට බියවී, හෝම්ස් එංගලන්තයෙන් පලා ගිය බැව් වොට්සන් කියා ඇත. අප්‍රතිහත ඔබේරියයකින් කටයුතු කරන බවට ප්‍රසිද්ධ හෝම්ස්, මේ ආකාරයෙන් සතුරෙකුට හයේ පලායාවිද? බිහිසුණු අත්තරායයන්ට

මුහුණ දී ඇති නිර්භය පුද්ගලයෙකු ලෙස කවුරුත් හඳුනන හෝමිස්, මෙලෙස පැන දුවා විශ්ලේෂණය කළ බොහෝ කවරු, කෙසේ නම් විශ්වාස කළ හැකිද?

වොට්සන් තම මිත්‍රයා ගැන ලියා මුද්‍රණය කළ කථාන්තර ඇතුළත් ග්‍රන්ථ සියල්ල, පොලීසිය විසින් ඔවුන්ගේ භාරයට ගෙන ඇත. මේ සියල්ල නඩු විභාගයේදී අධිකරණය හමුවට පැමිණවීමට නියමිතයි. අපරාධකාරයින් අත්අඩංගුවට ගැනීමට, හෝමිස් අවස්ථා කීපයකදීම රිවෝල්වරයක් ඊල්ල කළ බැව් අපට මතක ඇත. හෝමිස්ගේ ඒ රිවෝල්වරය කෝ?

අන්තරායදායක අවස්ථාවල උත්සාහයේදී පවා, හෝමිස් නිවසෙන් පිටවී ගියේ උණ්ඩ පිරවූ රිවෝල්වරය කබා ආක්තුවේ දමාගෙන බව වොට්සන් සඳහන් කර ඇත. එසේ නම් ස්විට්සර්ලන්තයට යද්දී හෝමිස් තම ආයුධය ගෙන යාමට ඇයි? තම සතුරා වන මහාචාර්ය මොරියාට් හයානාක අපරාධකාරයකු බව හෝමිස් හොඳින් දැන සිටි කරුණකි. මොරියාට් තම කාරය පුද්ගලයා තමා ලුහුබැඳ එන බව දැන දැනත්, රිවෝල්වරයක් තමා ළඟ තබා නොගෙන පාර අඩවියක සැරිසැරීමට තරම් කෝමස් මෝඩයෙක්ද?

වොට්සන්ගේ කට උත්සාහය අනුව අනු ඵන මොරියාට් දුටු හෝමිස්ට, සතුරාට වෙළු කැබීමට ඕනෑතරම් කල්වේලා තිබිණි. හෝමිස් ළඟ රිවෝල්වරයක් නොතිබුණේ යැයි මොහොතකට සිතමු. එසේ නම් පාතාල ලෝකයේ අපරාධකාරයෙකු වූ මොරියාට් හෝමිස්ට, වෙඩි නොතැබුවේ ඇයි? ඔහුටත් රිවෝල්වරයක් ගෙන ඒමට අමතක වුවාද? පොලීසියේ සැකය වඩාත් තිවු වන්නේ, වොට්සන් සඳහන් කළ මෙම කාරණා නිසාය.

මෙම අතිරේක පිළිබඳ පරීක්ෂණය භාරවී ඇත්තේ ස්කොට්ලන්තියානි පොලීසියේ සුප්‍රසිද්ධ ඒ ලෙස්ට්‍රේඩ් මහතාටය. ඔහු විසින් කර ඇති නිගමන ගැන ආමන්තර ඇතිමට පත්වීමට නොහැකි බැව්, තම සඳහන් කිරීමට අකමැති වෙනත් පරීක්ෂකවරු දෙදෙනෙක් පැවසූහ. මේ අතර ස්කොට්ලන්තියානි පොලීසියේ ස්ටැන්ලි හොප්කින්ස්, ටෝබියස් ප්‍රග්‍රෙසන්, ඇනල්ලි ජෝන්ස් යන පරීක්ෂකවරු ඡේලොක් හෝමිස් මහතා ගැන සොයා බැලීමට ස්විට්සර්ලන්තය බලා යෑමට නියමිතය.

අතිදක්ෂ යක්ෂයා

"දුටයි මමයි ගෙදර එතකොට වෙලාවැරි එකොළහයි වස්සයි. හුඟ කාලෙකින් දකින්න නොලැබුණු ඥාතීන්ගෙ ගෙවල් කිහිපයකටම යන්න සිදුවුණා. ඒ නිසා අප හිතුවාට මඩා, ආපහු එන්න වෙලා ගතවුණා.

මගේ පුතා විසින්න කාමරය හැටියට පාවිච්චි කළේ දෙවැනි තට්ටුවේ ඉස්සරහම කාමරය. එහි ආලෝකය දැල්වී තිබුණු බව මම ජනේලයෙන් දුටුවා. පුතා ඒ වන විටත් නින්දට ගිහිත් නැති නිසා, මට හිතුණා ඔහුට කථා කරන්න. මං බලාපොරොත්තු වුණේ ඔහුට ශුභ රාත්‍රියක් පතන්න."

සාක්ෂිය මඳකට නැවැත්වූ මේතුන් ආර්යාව ලේන්සුවෙන් කළු එස දමාගෙන යළිත් කරාව දැරුවාය.

"කිහිප වාරයක්ම දොරට තට්ටු කළා. ඒත් පිළිතුරක් ලැබුණේ නැහැ. ඊළඟට මම හැකි තරම් උස් හඩින් ඔහුගේ නම කියල කරා කළා. ඒකටත් කිසිම ප්‍රතිචාරයක් දැක්වුණේ නැහැ. ඊළඟට මගේ දුව හිල්ඩාත්, සේවිකාවත් ඇවිත් දොරට ගහමින් කැගැහුවා. එයින් පලක් නොවුණාම අපි රියැදුරා සහ තවත් සේවකයෙක් ගෙන්වලා දොර කැඩුවා. එතකොටයි මම දකින්න ලැබුණේ, ඔහු මිය ගිහිත් ඇති බව....."

මේතුන් ආර්යාව මරණ පරීක්ෂණයේදී දුන් මෙම සාක්ෂිය පුවත්පත් සියල්ලකම පාහේ මුල් පිටුවේ පළවී තිබිණ.

අවුරුදු දහයකට පෙර, එනම් 1894 දී මුළු ලන්ඩනයම ඉමහත් කැළැඹීමකට පත් කළ, ගරු රොනල්ඩ් ඇඩියාර් තරුණ මහතා සාහසික ලෙස මරා දැමීම පිළිබඳව තවමත් බොහෝ දෙනෙකුට මතක ඇතුවා නිසැකය. පෞද්ගලික හේතූන් නිසා, සමහර කරුණු හෙළිනොකොට යටපත් කිරීමට, එදා පියවර ගැනිණ.

එහෙත් දැන් ඒ සියල්ලම ඔබට හෙළි කිරීමට මට අවසර ලැබී ඇත.

මෙම අපරාධ පරීක්ෂණය සිත් ඇදගන්නාසුදු එකක් බව සැබෑය. එමෙන්ම මෙය හා බැඳුණු එක් සිදුවීමක් මගේ ජීවිතයේ අමතක නොවන සිදුවීමක් බවට පත්විය. ජීවිතයේ කිසිදිනෙක අත් නොවිඳි කම්පනයකට මෙන්ම විස්මයකට මා පත්වූයේ මේ පරීක්ෂණයේදීයි.

ෂර්ලොක් හෝම්ස් හා මා අතර දීර්ඝ කාලයක් තිස්සේ සම්ප ඇසුරක් පැවැතිණි. ඒ නිසා අපරාධ පරීක්ෂණ ක්ෂේත්‍රය මගේ ද සිත්ගත් විනෝදාංශයක් බවට පත්විය. පුවත්පත් මගින් හෙළිකළ නොයෙක් අපරාධ හා සැකිල්ලන් ගැටලු ගැන විශේෂ අවධානයක් යොමු කිරීම මම පුරුද්දක් කොට ගත්තෙමි. හුදු විනෝදය සඳහා මේ ගැටලු සමහරක් විසඳීමට පවා මම උත්සාහ කළෙමි. එහෙත් ඒ කිසිවෙක්, කිසිවිටෙකත් සාර්ථක වූයේ නැත. මේ හැම එකකින්ම මගේ සිත් වඩාත්ම ඇදගැනීමට සමත් වූ පරීක්ෂණය වූයේ රොනල්ඩ් ඇඩෙයාර් සම්බන්ධ බේදවාචකයයි.

මරණ පරීක්ෂණයේදී ඉදිරිපත් වූ කාන්ති සියල්ල පුවත්පත්වල පළ වී තිබිණි. මෙය කවුරුත් විසින් හෝ හිතාමතාම කළ මනුෂ්‍ය ඝාතනයක් බව එයින් මම වටහා ගතිමි. රයිෂන්බාක් දියඇල්ල සම්පයේ ෂර්ලොක් හෝම්ස්ගේ මරණය සිදුවීම නිසා මුළු මහත් සමාජයටම සිදුවූ පාඩුම සිහිවන්නේ එවිටයි. යුරෝපයේ සිටි අංක එකේ අපරාධ පරීක්ෂකයා වූ හෝම්ස් සිටියා නම්, මෙම ගැටලුව නිරාකරණය කිරීමට හැකිවෙන්නා නියතයි.

මිස්ට්‍රෙලියානු මහාදම්පතේ යුවත්. විජිතයක, ආණ්ඩුකාර ධුරය දැරූ මේනුන් සාම්චරයා පාඨක්‍යුතට මතක ඇතැයි සිතමි. රොනල්ඩ් ඇඩෙයාර් යනු එම සාම්චරයාගේ දෙවැනි පුත්‍රයායි. ඔහුගේ මව - මේනුන් ආර්යාව ඇගේ ඇසක ශල්‍යකර්මයක් සඳහා ඒ දිනවල මිස්ට්‍රෙලියාවේ සිට ලන්ඩනයට පැමිණ සිටියාය. ඇය, ඇගේ පුතා වූ රොනල්ඩ් සහ දියණිය වූ හිල්ඩා තිදෙන පදිංචිව සිටියේ උදාන පවු මගේ අංක 427 දරන මන්දිරයේයි.

රොනල්ඩ් ඇඩෙයාර් නරඹණයා, ඉහළ සමාජයේ මිතුරන් ආශ්‍රය කළ තැනැත්තෙකි. ඔහුට සතුරන් සිටි බවට ආරංචියක්

නොවීය. ඔහු දුසිරිතේ ගැටිණු පුද්ගලයෙකු යයි සිතීමට සාක්ෂි ද නොතිබිණි. මෙයට සුළු කලකට පෙර ඔහු කාස්ටෙයාර්ස් නගරයේ ඊඩින් වුඩ්ලි මෙනෙවිය සමග විවාහ ගිවිස ගත්තේය. එහෙත් ඊට මාස කිහිපයකට පසු, දෙපක්ෂයේම එකඟත්වය අනුව මෙම විවාහ ගිවිසගැනීම ද අවලංගු කර දමන ලදී. තරුණයාට මෙයින් යම්කිසි සිත්තැවුලක් ඇතිවූ බවට ලකුණකුදු නොපෙනිණි. රොනල්ඩ් ඇඩෙයාර් ආශ්‍රය කළේ එකම මිතුරු කැප්කි. ස්වභාවයෙන්ම නිහඩ තරුණයෙකු වූ ඔහු, පහසුවෙන් කැළැඹීමට පත්වන අයුරේ තැනැත්තෙකු නොවීය. එහෙත් බලාපොරොත්තු නොවූ අයුරින්, මෙම තරුණයා 1894 මාර්තු 30 වැනිදා රාත්‍රී දහයත් එකොළහයි විස්සත් අතරේ බේදජනක ලෙස් මරණයට පත් විය.

රොනල්ඩ් ඇඩෙයාර් මුදල් ඔට්ටුවට කාඩ් ක්‍රීඩාවේ යෙදීම ප්‍රිය කළ අයෙකි. එහෙත් තමාගේ චිත්තමට ලොකු හානියක් වියහැකි තරම් විශාල, මුදල් ඔට්ටු නොඇල්ලීමට ඔහු හැමවිටම ප්‍රවේශම් විය. ඔහු කාඩ් ක්‍රීඩා සමාජ කිහිපයකම, එනම් බෝල්ඩ්වින්, කැටෙන්ඩිෂ් හා බගටෙල් ක්‍රීඩා සමාජවල සාමාජිකත්වය දැරුවේය. මරණය සිදුවූ දින රාත්‍රී ආහාරයෙන් පසු, ඔහු බගටෙල් ක්‍රීඩා සමාජයේ දී විස්ට් ක්‍රීඩාවේ යෙදී සිට ඇත. එදා සවස් වරුවේ ද එහිම කාඩ් ක්‍රීඩා කොට ඇත. ඔහු සමග විස්ට් ක්‍රීඩාවේ යෙදුණු මිතුරන් වූයේ මරේ මහතා, සර් ජෝන් හාඩ් සහ කර්නල් මොරාන් කිදෙනායි. ඔවුන්ගේ සාක්ෂි අනුව, එදා කාඩ් ක්‍රීඩාවේ දිනුම් පැරදුම් සම සමඟ බෙදී ගොස් ඇත. රොනල්ඩ් ඇඩෙයාර් පරාජය වූවා නම් ඒ පවුම් පහකට අඩු මුදලකි. ඉතා විශාල ධනස්කන්ධයක හිමිකරු වන ඔහුට, පවුම් පහක් යනු සැලකිල්ලට ගතයුතු මුදලක් නොවේ. සෑම දිනකම මෙම ක්‍රීඩාවේ යෙදුණු ඔහු, ඔට්ටු ඇල්ලීම ප්‍රවේශමින් කළ බව ද, බොහෝ විට ජයග්‍රහණය කළ බව ද අසන්නට ලැබිණි. සති කිහිපයකට පෙර කර්නල් මොරාන් සමග එකට ක්‍රීඩා කළ ඇඩෙයාර්, ගොඩ්ලි මිල්නර් සහ බැල්මොරල් සාම්වරයා ගෙන් ඊන් පවුම් 430 ක මුදලක් දිනා ගැනීමට සමත් වී ඇත.

"... එතුමා ගෙදර ඒකකොට වෙලාව ෫ දහය පහුවුණා. ඔහු කෙළින්ම ගියේ දෙවැනි කට්ටුවට. දෙවැනි කට්ටුවේ, මහපාර

පැත්තට තිබෙන ඉස්සරහම කාමරය ඔහු පාවිච්චි කළේ විසිත්ත කාමරයක් ලෙස.

තරමක සීතලක් තිබුණු නිසා, මම ගිනි උදුනේ ගිනි දැල්වුවා. එයින් හුඟක් දුම් පිටවෙන්න පටන්ගත් නිසා, වික වෙලාවකින් වහන අදහසින් මම ජනෙල් පිහන ඇර කැබුවා. ඊට පස්සේ මම ඒ පැත්තට ගියේ නැහැ. ආර්යාව ගෙදර ඇවිත් මට කථා කරන තුරු මට ඒ පැත්තෙන් ශබ්දයක්වත් ඇහුණේ නැහැ."

ගෘහ සේවිකාව සාක්ෂි දෙමින් පවසා තිබිණ. ඉන් අනතුරුව මේනුත් ආර්යාව සාක්ෂි දෙමින් පැවසූ දෙයයි මා මේ කථාන්තරය මුලදී සඳහන් කළේ—

මේ අවාසනාවේත් තරුණයා කාමරයේ මේසය අසල බිම වැටී මියගොස් සිටි බව, දොර විවෘත කළ පසු දක්නට ලැබිණ. ඔහුගේ හිසට රිවෝල්වර උණ්ඩයකින් බරපතල තුවාල සිදුවී තිබිණි. එහෙත් කාමරයේ තිබී කිසිදු ආයුධයක් සොයා ගැනීමට නොහැකි විය.

මේසය මත මුදල් නෝට්ටු හා කාසි වෙන් වෙන්ව ගොඩගසා තිබිණි. පවුම් දහයේ නෝට්ටු දෙකක් සහ පවුම් දහහතයි සිලිං දහයක රන් හා රිදී කාසි වෙන් වෙන්ව තිබී හමුවිය. මේසය මත තිබී යමක් සටහන් කළ කඩදාසියක් ද හමුවිය. එහි, ඔහු සමග කාඩ් ක්‍රීඩාවේ යෙදුණු මිතුරන් කිහිපදෙනෙකුගේ නම් හා ඒ ඉදිරියෙන් යම් යම් මුදල් ප්‍රමාණ සටහන් කර තිබිණි. මෙය මරණය සිදුවන වෙලේ, තමා එක් එක් මිතුරාගෙන් දිනාගත් හෝ පරාජය වූ මුදල් ප්‍රමාණ ගැන සටහනක් තැබීමට කළ උත්සාහයක් ලෙස සැලකිණි.

මෙම සිද්ධිය වඩාත් අවුල් සත්‍යයක් වූයේ තවත් සියුම්ව පරීක්ෂා කිරීමේදී දක්නට ලැබුණු කරුණක් නිසයි. තරුණයා ඔහුගේ මරණයට පෙර කාමරයේ දොර ඇතුළතින් අගුළු දමාගෙන ඇත. ඔහුට එසේ කිරීමට විශේෂ හේතුවක් නොවිය. මෙය මිනීමරුවා විසින් කරන ලද්දක් ද? අපරාධය කිරීමෙන් පසු ඔහු ජනෙලයෙන් පැන යන්නට ඇත. එහෙත් බිම සිට මෙම ජනෙලයට උස අඩි 20කි. මිනීමරුවාට මේ තරම් උසක සිටි බිමට පැනීමට සිදුවුවා විය යුතුය. මල් වලින් පිරුණු කුඩා පඳුරු සහිත මල් පාත්තියක් ජනෙලය

කෙළින්ම පහළින් තිබිණි. කිසිවෙකු ඒ මල්පාත්තියට පැන තිබූ බවට එහි කිසිදු සලකුණක් නොවීය. එතැන සිට පාර දක්වා වැටුණු පටු තණබිම් තීරුවේද කිසිදු ආකාරයක පා සටහනක් නොවීය.

එසේ නම් තම කාමරයේ දොර ඇතුළතින් අගුළු දමාගන්නට ඇත්තේ තරුණයාමයි. එහෙත් ඔහුගේ මරණය සිදුවූයේ කෙසේද? ජනේල පඩිය මත, බිත්තියේ හෝ පොළොවේ මෘදු පසේ මොනම ලකුණක් හෝ නොතිබිණි. ලකුණක් නොසිටින සේ කිසිවෙකුට එහි භෝගවිය හැකි ක්‍රමයක් නැත. යම්කිසිවෙකු එළියේ සිට ජනේලයෙන් වෙඩි තැබුවා යයි සිතමු. එහෙත් මේ තරම් ඈතක සිට, මරණීය කුටාල ඇතිවන සේ වෙඩි තැබීමට නම් එම තැනැත්තා දක්ෂ වෙඩිත්කාරයකු විය යුතුය.

එපමණක් නොවේ. උදාන පටුමග, එතරම් පාර විවීයක් ලෙස සැලකිය නොහැක. නිවසේ සිට ආර විස්සක් පමණ දුරින් කුලීරට නැවතුම් පොළකි. එහි සිටි කිසිවෙකුට වෙඩි හඩක් අසන්නට ලැබී නැත. එහෙත් මිනිසුන්කු වෙඩි පහරකින් මරණයට පත්වී ඇති බව සැබෑය. රිවෝල්වර උණ්ඩයෙන් සිසිල් සිදුවූ කුටාල අනුව එය ක්ෂණිකව සිදුවූ මරණයක් බව නිගමනය කළ හැක. මෙහි සංකීර්ණ බව වැඩිවීමට තවත් කරුණක් ඇත. එනම් මිනීමැරීමට හේතුවක් සිතාගැනීමට නොහැකි වීමයි. මා කලින් ද පැවසූ පරිදි, රොනල්ඩ් ඇඩොයාර්ට සතුරන් කිසිවෙකු සිටි බවක් දැනගන්නට නොමැත. කාමරයේ තිබූ මුදල් හෝ අනෙක් වටිනා කිසිවක් යොරකම් කරගෙන ගොස් නොමැති බැව් පැහැදිලිව දැකිය හැකිවිය.

මෙම සියලු කරුණු මුළු සිට අගවත් අග සිට මුලටත් ගළපමින්, ගැටලුව විසඳීමට මුහුණදුන් දැරුවෙමි. දවස තිස්සේම ඒ සඳහා දැඩි වෙහෙසක් දැරුවත් එයින් සතුටුදායක ප්‍රතිඵලයක් නොලැබිණි. එහෙයින් හැන්දෑවෙදී මඳක් ඇවිදින්නට යාම මැනවයි මම කල්පනා කළෙමි.

උදානය හරහා ඇවිද ගිය මම, අවස්ථ වෙද්දී උදාන පටුමග, ඔක්ස්ෆර්ඩ් විවීයට අමතරව වෙන මංසලට භෝගවිමි. පාර දෙපස පදික වේදිකාවේ සැහෙන පිරිසක් විය. ඔවුනගේ දෑස් යොමුවී තිබුණේ ද මා දකින්නට ආ නිවසේ ජනේලය වෙතයි. අඳුරු පැහැති උපැස් යුගලක් පැහැද සිටී, කෙටිවූ උස පුද්ගලයෙක්,

මිනීමැරුම සිදුවන්නට ඇති ආකාරය හිළිබඳව තමාගේ මතය ඉදිරිපත් කරමින් සිටියේය. ඔහු සාමාන්‍ය ඇළමෙන් සැරසුණු රහස් පරීක්ෂකයෙකු වීමට බොහෝ දුරට ඉඩ ඇතැයි මට සිතියි. ඔහුගේ මතයට සවන් යොමු කිරීමට බොහෝ දෙනෙක් උත්සාහ කළෝය. මම ද නැවතී ඒ අදහසට සවන් දුන්නෙමි. එය කිසිදු හරයක් නැති විකාර අදහසක් බව මට වැටහිණි.

තවදුරටත් එතැන නොයෑදී ඉවත්ව යාමේ අරමුණෙන් මම එක්වරම ආපසු හැරුණෙමි. මා තොදානුවත්වම, මා පිටුපස, මා හිත්ම සිටි කුදු ගැසුණු, වයස්ගත පුද්ගලයෙකු හා මගේ සිරුර ගැටිණි. මෙයින් ඔහුගේ සමබරතාවය නැතිවී ගියා විය යුතුය. ඔහු විසින් රැගෙන යමින් තිබූ පොත් කිහිපයක් බිම වැටෙන අයුරු මම දුටුවෙමි. ඔහුට එම පොත් ආපසු අනුලා දීමට මම උදව්විමි. එයින් එක් පොතක නම 'වෘක්ෂ චන්ද්‍රනාට' නම් විය. මේ වයස්ගත පුද්ගලයා තමාගේ විනෝදාංශයක් වශයෙන් හෝ වෙළඳාම සඳහා දුර්ලභ පොත් එකතු කරන්නෙකු විය යුතුය. සිදුවූ හිරිහැරය ගැන මම ඔහුගෙන් සමාව අයැද සිටියෙමි. ඔහු එම පොත් අතිශයින්ම අගය කළ ඒවා විය යුතුය. මගේ ක්‍රොයාලකීලිමත් බව ගැන දොස් පවරමින් ඔහු සෙනග අතර නොපෙනී ගියේය. ඔහුගේ කොන්ද කුදු ගැසී තිබුණු හැටින්, මුහුණ දෙපස රැවුළු සුදු පැහැ ගැන්වී තිබුණු හැටින් මගේ මතකයේ රැඳිණ.

රොනල්ඩ් ඇඩෙයාර්ගේ බේදජනක මරණය සිදුවූ නිවස දැකීමට පැමිණියත්, ගැටලුව ලිහාගැනීම සඳහා මට එයින් ඇතිවූ ප්‍රයෝජනයක් නොවීය. උදාහරණ පටුමගේ අංක 427 දරන මෙම නිවස, පාරෙන් වෙන්වූයේ මිටි තාප්පයකිනි. එම තාප්පය උඩ සවිකළ, යකඩ වලින් නැනු ශ්‍රිත් වැටක් තාප්පය දිගටම පිහිටා තිබිණ. මෙම දෙකේම උස පොළොවේ සිට අඩි පහකට වැඩි නොවීය. මෙය නැග, ගෙවත්තට පැන ගැනීම කිසිවෙකුට අසීරු කාරියක් නොවේ. එහෙත් රොනල්ඩ් ඇඩෙයාර්ගේ කාමරයේ ජනේලය පිහිටියේ කිසිවෙකුට ළඟාවිය හැකි තැනක නොවේ. ඉතාම දක්ෂ පුද්ගලයෙකුට බිත්තිය දිගේ බඩගැමට උදව් වියහැකි ජල නළයක් පවා එහි නොතිබිණ. ගැටලුව විසඳාගත නොහැකිව, අවුල් වූ මතයෙන් මම කෙත්තිවත් යෙදෙස වෙත ආපසු පා නැඟුවෙමි.

මා මගේ කන්තෝරු කාමරයට ගොස් මිනිත්තු පහක් වත් ගතවත්තට නැත. කිසිවෙකු මා හමුවීම සඳහා පැමිණ ඇති බව සෙවිකාව මට දැනුම් දුන්නාය. ඒ අන් කිසිවෙකු නොව කලින් මට හමුවූ, කුදු ගැසුණු, මහලු පොත් එකතු කරන්නා බව දැක මම පුදුමයට පත්වීමි. පොත් ප්‍රසිද්ධ වත්-මුහු දැනේ හිරකරගෙන සිටියේය.

"මහත්තයාට පුදුමක් ඇති, මාව දැක්කාම?" ඔහු විමසුවේ ගොරෝසු කටහඬකිනි.

"ඔව්."

"මගේ හෘදසාක්ෂිය මට දොස් කියනවා මහත්තයො. ඔබතුමා අර වැටුණු පොත් ඇතිදල දුන්නු වෙලේ, මගේ හැසිරීම විකස් අවිනිත වුණු බව ඇත්තයි. මං එහෙම කළේ මගේ හිතේ තරහක් ඇතිවෙලා නෙමෙයි."

"ආ. . . . ඒක සුළු දෙයක් නෙ. ඒක නෙමෙයි ඔහේ කොහොමද මං ගැන දන්නේ?" මම ඇසීමි.

"මං ඔබගේ අසල්වාසියෙක් නේ මහත්තයා. මය පල්ලිය පාරේ අන්තිම කෙළවරේ ඔබට දකින්න ලැබේවි මගේ පොත් සාප්පුව. ඔබ හමුවෙන්න ලැබීම ගැන මට හරි සතුටුයි මහත්තයා. බාග වෙලාවට ඔබත් දුර්ලභ පොත් එකතු කරන කෙනෙක් වෙන්න ඇති. මේ බලන්න මේ පොත - බ්‍රිතාන්‍යයේ පක්ෂි රාජධානිය. මේ පොත ඉතාම දුර්ලභ එකක් - ගුද්ධ වූ යුද්ධය. මේක කැටිපුලස්. මේ පොත් තුනම ගන්නවා නම් හුඟක් ආබේට දෙන්නම් මහත්තයා. ඔබේ අර රාක්කයේ දෙවැනි තැට්ටුවේ ලොකු හිඩැසක් තියෙනවා නේද මහත්තයා? එකකොට කාමරෙන් එක්ක අපිළිවෙළයි. මෙයින් පොත් පහක් අරන් දැමීමෙන් ඒ ඉඩ වික පුරවන්න පුළුවනි."

ඔහු අත දිගු කළ රාක්කය දෙසට හැරී, මම ආපසු හැරුණෙමි.

මගේ මේසය ඉදිරිපස සිනහමුසු මුහුණෙන් සිටියේ ෂර්ලොක් හෝම්ස්ය! මා වාඩිවී සිටි පුවුවෙන් ඉබේටම ඉහළට එසවුණු අයුරු මට මතක ඇත. මිළහට දැස් විශාල කරගෙන, කිසිවක් අදහාගත නොහැකිව, මොහොතක් හෝ දෙකක් මම මවිතයෙන් බලා සිටියෙමි. ඉන්පසු මම ජීවිතයේ පළමු හෝ අවසන් වතාවට ක්ලාන්ත වී බිම ඇඳ වැටුණෙමි!

අළු පැහැති මිදුමක් මගේ දෑස් ඉදිරියේ පාවී ගියාක් මෙන් මට හැඟිණි. ඉන්පසු මට සිහි එනවිට කිසිවෙකු මගේ කොළරය ලිහිල්කර ඇති අයුරුක් මට දැනිණි. දෙතොල්වල මට දැනුණේ බිඳන්ඩි රසයයි. බිඳන්ඩි සහිත කුඩා බෝතලයක් රැගෙන මා දෙසට පහන් වී සිටියේ ඡර්ලොක් හෝම්ස්ය.

"මගේ ආදරණීය මිත්‍රයා වොට්සන්!" ඔහු මා ඇමතුවේ මට අසා හුරුපුරුදු කටහඬිනි.

"මං ඔබෙන් දහස් වාශ්සක් සමාව අයැදිනවා. මං හිතුවේ නෑ මගේ රහපෑමෙන් ඔබ වෙවැනි තත්ත්වයකට පත්වේවි කියලා."

මම ඔහුගේ දැනින්ම අලූප්ත ගනිමි.

"හෝම්ස්! මේ ඇත්තටම ඔබද? ඔබ තවමත් පණපිටින් කියන එක විශ්වාස කරන්නේ කොහොමද? අර මහා අගාධයෙන් ඔබට ඇත්තටම බේරිලා ගොඩ එන්න හැකිවුණා කියන එක හිතන්නවත් පුළුවන්ද?"

"ටිකක් ඉන්න වොට්සන්. මේ වගේ දෙවල් සාකච්ඡා කරන්න තරම් දැන් ඔබ සාමාන්‍ය තත්ත්වයට පත්වෙලාද ඉන්නේ? මගේ මේ අනවශ්‍ය රහපෑම් නිසා ඔබේ සිත දරුණු කම්පනයකට නේද ලක්වුණේ?"

"නෑ මට මොකත් අමාරුවක් නෑ මිත්‍රයා. ඒ වුණත් මට මගේ ඇස් දෙකෙන් උඩු දේ අදහාගන්න බෑ හෝම්ස්. දෙයියනේ! ඔබ උත්තිරිගමත් මගේ කාමරේ ඇතුළෙන් මතුවුණාම, මට මෙහෙම වුණු එකේ පුදුමයක් නෑ."

මම ඔහුගේ දෑත් තදකර ඇල්ලූහිමි. කබා අතට යටින් හෝම්ස්ගේ කෙට්ටු ශක්තිමත් දෑත් මගේ ග්‍රහණයට හසුවිය.

"මේ නම් ඔබ පණපිටින්මයි හෝම්ස්. අවතාරයක් නම් නෙමෙයි. මගේ ආදරණීය මිත්‍රයා, මට මොනතරම් සන්තෝෂද ඔබ ආයෙමත් දකින්න ලැබීම ගැන. මෙහෙත් වාඩිවෙන්න. වාඩිවෙලා මට කියන්න අර බිහිසුණු ප්‍රපාතයෙන් පණ ගලවාගෙන ඔබ ගොඩට ආවෙ කොහොමද කියලා."

ඔහු මා ඉදිරියේ අසුන් ගත්තේ කිසිදු කැලැහීමකින් තොර සන්සුන් අයුරෙනි. ඔහු හැඳ සිටියේ පරණ පොත් වෙළෙන්දාගේ

දිරාහිය කබායයි. එහෙත් ඔහුගේ අනෙක් ආම්පන්න - සුදු පැහැති කොණ්ඩය, රැවුළු හා පොත් ආදිය මේයය උඩ තිබිණ. ඔහුගේ සිරුර වෙනදාටත් වඩා කෙටිවූ වි ඇති බව මම නිරීක්ෂණය කළෙමි. එහෙත් එහි වඩාත් ක්‍රියාශීලී බවක් ද විය. එමෙන්ම මෑතකදී ඔහු යම්කිසි රෝගී-කුත්ස්තියකට හෝ කරදර කම්කටොලු වලට මුහුණපා ඇති බව නිසැකය. මා විසේ පැවසුවේ හෝමස්ගේ මුහුණේ මතුපි තිබූ දරුණු සුදුමැලි බව නිසයි.

"කොන්ද විකක් දිගහැර ගන්න ලැබීම ගැන මට සන්තෝෂයි වොට්සන්. උස මිනිසෙකුට තමන්ට වඩා අඩියක් මිටි අයෙක් වගේ රහපාන්න කුදු ගැහිල ඉන්න එක සෙල්ලමක් නෙමෙයි. මගේ හිතවත් මිත්‍රයා. ඔබ ඉල්ලා සිටින්නේ මට මුහුණපාන්න වුණු දේවල් ගැන සම්පූර්ණ විස්තරයක් කියන්න කියල. නමුත් අද රාත්‍රියේ අපට පැවරිලා තියෙන්නේ බොහොම අවදානම්, ඒ වගේම දුෂ්කර රාජකාරියක්. ඒ කටයුත්ත ඉවර කරලම, මගේ කථාව ඔබට කිව්වට කමක් නැහැ නේද?"

"නමුත් මං වැඩිය කැමැතියි ඒ කථාව දැන් අහන්න."

"හොඳයි. ඔබ එතැනද මේ හැන්දෑවේ මුත් එක්ක යන්න?"

"ඔව්. ඔබ කැමැති වෙලාවක, ඔබ කැමැති තැනකට."

"අපි ආයෙමත් අර පරණ ජීවිතේටම වැටෙමු වොට්සන්. අපේ රාජකාරි පටන්ගන්න කලින් කෑම විකක් කාල ඉදිමු. ඒකට ඒ හැටි වෙලාවක් ගතවෙන්නෙ නෑ. අර හයානක ප්‍රපාතය ගැන කියනවා නම්, ඒකෙන් බේරිලා එන්න මට ඒ හැටි අමාරු වුණේ නෑ. ඒ මොකද දන්නවද? මං ඒ හයානක ප්‍රපාතයට ඇද වැටුණේ නැති නිසා!"

"ඔබ ඒකට වැටුණේ නැහැ?"

"නැහැ වොට්සන්. මං කොහොමටවත් ඒකට වැටුණේ නැහැ. මං ඔබට ලියුමක් ලියා තැබුවා නේද? ඒකෙ මම සඳහන් කළේ සම්පූර්ණ ඇත්තක්.

එදා පිටර් ස්ටයිලර්ගෙන් ලැබුණු ලියුම කියවලා ඔබ කලබලයෙන් දිය ඇල්ල අසලින් පිටත්වී ආවා. ඔබ පිටත්වෙලා මඳ වෙලාවක් යනතුරු මම රයිෂන්බාක් දියඇල්ල දෙස බලාගෙන,

18. "මම දියඇල්ල දෙස බලාගෙන එතැනම හිටියා."
<http://sherlockholmesinvestigations.blogspot.com>

19. "මොරියාවගේ දෑසේ තිබුණු චෛරය මට පැහැදිලිවම පෙනුණා.

<http://sherlockholmesinvestigations.blogspot.com>

එතැනම හිටියා. එතැනින් පිටත්වෙලා මං ආපහු එන්න හිතුවා විතරයි. මං දුටුවා ඒ පටුමග දිගේ ඉදිරියට, මහාචාර්ය මොරියාටි ඇවිදගෙන එන හැටි. ඔහු දකින්න ලැබුණාම අපරාධ පරීක්ෂණ වෘත්තියේ අවසානයට, මං හොඳි ඇති බව මම තේරුම් ගත්තා. මොරියාටිගේ දෑසේ තිබුණු අනුකම්පා විරහිත ස්වභාවය, කැකැරුණු වෛරය මට පැහැදිලිවම පෙනුණා. ඔහු සමග වචනයක් දෙකක් කථා කරලා, ඔබට හමුවුණු අර්පිසුම් කැල්ල ලියන්න මං ඔහුගෙන් අවසර ඉල්ලා ගත්තා. පිසුම් කැල්ල, මගේ සිගරට් අසුරනය සමග ගල උඩින් තියලා, මං අර පටුසාර දිගේ ඉක්මනින් ඉදිරියට ඇවිදගෙන ගියා. මං ගියේ දියඇල්ල දෙසටයි. මොරියාටි ආවා මගේ පිටුපසින්.

ඒ පටුමග කෙළවර වුණු තැනදී මං ආපහු හැරුණා. මොරියාටි මොකක් ආශ්වාසයක් එළියට ගත්තේ නෑ. ඔහුගේ දිගු දෑත් මා දෙසට දිගුකරගෙන ඔහු වියරුවෙන් මෙන් මා වෙතට කඩා පැන්නා. කඩා පැනලා, මට හෙලවෙන්න බැරි විධියට ඔහුගේ දෑතින් මාව තදින් හිරකර අල්ලා ගත්තා. ඔහුගේ කෙරුම් ඔක්කොම මං එළිකර ඇති නිසා, තමන්ට ගැළවීමක් තෑගි බව මොරියාටි දැනගෙන හිටියා. ඔහුට කොහොමටත් ලැබෙන්නේ මරණ දඩුවම. ඒ නිසා මොරියාටි උත්සාහ කළේ මගෙන් පළිගන්න, මාවත් ඇදගෙන ප්‍රපාතයට පනින්නයි. ඔහු යක්ෂ කේන්තියෙන් වෙවිලමින් මාව මෙල්ල කරගන්න දැඩි උත්සාහයක් දැරුවා. අපි දෙන්නා අර ලිස්සන, පටු අඩිපාරේ සෑහෙන වෙලාවක් පොර බැදුවා. "බරිත්සු" යන නමින් හඳුන්වන ජපන්, මිල්ලවිපොර ක්‍රමයක් කියෙනවා වොට්සන්. මට ඒ මිල්ලවිපොර ශිල්පයේ තරමක දැනීමක් කියෙනවා. ඒක මීට කලින් කිහිප චාරයක්ම මට බොහොම ප්‍රයෝජනවත් වෙලා කියෙනවා.

මොරියාටි මාවත් ඇදගෙන ප්‍රපාතය දෙසට බරවෙනතුරු මං ඉවසීමෙන් හිටියා. ඊළඟට ඔහු තම සම්පූර්ණ බරම යොදලා උත්සාහ කළේ මාව වට්ටන්නයි. නමුත් බරිත්සු ශිල්පයේ පිහිටෙන්, මොරියාටිගේ ග්‍රහණයෙන් ලිස්සා යාමට මට හැකිවුණා. මාව අතහැරෙද්දී ඔහුට බැරවුණා තමන්ගේ ශරීරය සමබරව තියාගන්න. මහා භයානක විධියට පිලාප තහමින් ඔහු අර ප්‍රපාතයට ඇදගෙන වැටුණා. ඔහු පහළට ගිය අයුරු මම මඳක් ඉදිරියට නැමී බැලුවා.

අඩි සිය ගණනක් පහළ පාතාලයට ඇද වැටුණු ඔහු, ගල් පර්වතයක වැදිලා, එතැනින් ජලාශයට විසිවුණා."

හෝමස් කළ විස්තරයට මා සවිත් දුන්නේ ඉමහත් විස්මයට මෙන්ම සංත්‍රාසයට ද පත්වියි.

"ඒ වුණත් අර අඩියටහන්? දෙන්නාම පහළට වැටුණු තාලෙට, මඩවු පොළොවේ තිබූ අඩිපිටිහන් මගේ ඇස් දෙකෙන්ම මං දැක්කා නේ?"

"ඒක වුණේ මෙහෙමයි. මහාචාර්යවරයා බිහිසුණු ප්‍රපාතය තුළ නොපෙනී යද්දී, වෑයගත් කරුණක් මට එක් ක්ෂණයකින් සිහිවුණා. මා සමග ඇති වෛරය නිසා, මාව මරා දමන බවට දිවුරා ඇති අපරාධ කරුවන් ගණනාවක් ඉන්නවා; මොරියාටි ඉන් එක් අයෙක් පමණයි. මං මගේ පණ ගෙවාගත් බව ආරංචි වුණොත් ඊළඟට මොකක්ද වෙන්නේ? තමන්ගේ නායකයාගේ මරණය ගැන උන් අනිවාර්යයෙන්ම මඟෙන් පළිගන්නවා. උන් ඔක්කොම මහ හයානක මිනිස්සු. ඊකෙකුට බැරවුණොත් තවත් එකෙක් මාව මරාදමන බව සිතුවෙයි. නමුත් මමත් මේ වෙලාවේ මියගියා කියන ආරංචිය පැතිර ගියොත් මොකක්ද වෙන්නේ? අර අපරාධකාරයින් මා ගැන අමතක කර, උන්ගේ දරුණු වැඩ පිළිවෙළ නැවත පටන් ගන්නවා. එතකොට පහුවෙලා හරි ඔවුන්ට අල්ලා ගන්න මට අවස්ථාවක් සලසාගන්න පුළුවනි. ඊට පස්සේ මට ලොවට ප්‍රකාශ කරන්න පුළුවනි, මං ජීවතුවේ අතර ඉන්නා බව. මේ හැම දෙයක්ම මගේ හිතට එන්න ගතවුණේ එක් නිමිෂයයි. මං හිතන්නේ මට මේ ඊක කල්පනා වෙලා ඉවර වෙන කොටත්, මොරියාටි රයිෂන්බාක් ජලාශයේ පතුළට කිදාබිහින්න නැතුව ඇති.

ඊළඟට මම හොඳට පරීක්ෂා කරල බැලුවා ඒ පර්වතයේ තිබුණු බැවුම කොහොමද කියලා. වොට්සන්, ඔබ පසුකාලයක පුවත්පතකට ලියා තිබූ ලිපිය මං පසුව කියව්වා. ඔබේ ඒ විස්තරයේ තිබුණේ ඒ බැවුම, කිසිකෙනෙකුට අඩියක් නියා ඉහළට නගින්න බැරි, ගල් වලින් තැනුණු ප්‍රාකාරයක් ලෙසයි. ඇත්තෙන්ම ඒක වැද්දයි. පර්වත බැවුමේ තැනින් තැන, යන්නමට අඩිය කියන්න පුළුවන්, කඩනොලූ ටිම් පිපිරී යාම හා ගැටිති තිබුණා.

මොරියාටි සමග අගාධයට ඇදවූවා මා මරණයට පත්වූ බව ලොවට පෙන්වන්න, මට ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග දෙකක් තිබුණා. එයින් එකක්, මගේ වම්පසින් තිබූ ගිරිගිරියේ පිහිටි ලබාගැනීම. ඒක මුදුනට නැගලා අනෙක් පැත්තෙන් බැස ගියා නම් ඒත් හරි. නමුත් ඒ ඉහළට නැගීම බොහොමත්ම අපහසු අතිදුෂ්කර කාර්යයක්. අනෙක් ක්‍රමය පා සලකුණු කිසිවක් ඉතිරි නොවෙන්න, අර පටුමක දිගේම ආපසු ඒමයි. නමුත් එතැන තිබුණු මඩ සහිත පොළොවේ හැටියට, පා සලකුණු සටහන් වෙත එක අනිවාර්යයෙන්ම සිදුවෙනවා. එවිට මට කළ හැකි තවත් දෙයක් තිබුණා. ඒක මම මීට ඉස්සරහත් කර තිබෙන දෙයක්. ඒ තමයි පාවහන් දෙක ඉස්සරහ පිරිපය්සට සිටින සේ පැළඳගෙන ඇවිදගෙන ඒම. නමුත් ඒකෙන් පා සටහන් කට්ටල කුණක් ඇතිවුණාම, එතැන මොකක් හරි ප්‍රයෝගයක් සිදුවුණු බවට සැක හිතෙන්න ඉඩ තියෙනවා. ඒ හැමදෙයක් ගැනම හිතුවාම මට ඉතිරි වෙන්නේ එක විකල්පයයි. කොයිතරම් දුෂ්කර මාර්ගයක් වුණත් ආල්පර්වත බිත්තිය දිගේ ඉහළට නැගීමයි ඒ.

මුළු ප්‍රදේශයම දෙදරවමින් දෝකාර දෙමින්, ඇසුණේ රයිෂන්බාක් දියඇල්ලේ දියකඳු පහළට කඩා හැලෙන බිහිසුණු ගබ්දයයි. මම නොයෙකුත් විකාර මතස්ගාත හිතේ මවාගන්න කෙනෙකු නොවන බව ඔබ දන්නවා නේ වොට්සන්. නමුත් විශ්වාස කරන්න. එදා ඒ වෙලාවේ නම් මට අර දරුණු අගාධය තුළින් අහන්න ලැබුණේ, මහාචාර්ය මොරියාටිගේ බිහිසුණු විලාපයයි. ඒ අගාධය තුළට පතින්න කියලා ඔහු මාවු කැඳවුවා වගෙයි මට තේරුණේ.

පර්වත බිත්තියේ ඉහළට නැගීම ජීවිතයත් මරණයත් අතර සටනක් වගේ වුණා. යන්තිමට අඩිය කියන්න පුළුවන් ගැටිති හෝ කඩතොලු මත කකුල කියල, තෙත් පර්වතය අල්ලා ගෙන මම ඉහළට නැග්ගේ ඉතාම හෙමින්. ගල් පර්වතය මත තැනින් තැන වැටී තිබුණු කුඩා කණ පළුරක් හෝ වල් පැළෑටියක් අල්ලා ගන්න සමහර විටෙක මට හැකිවුණා. ඒව අල්ලනකොටම අතට ගැළවී ආවේ වරක් දෙවරක් නෙමෙයි. ඒ හැම වතාවකම මට හිතුණේ මං ඉවරයි කියල. කකුල ලිස්සා ගියා නම් අනිවාර්යයෙන්ම ඒක කෙළවර වෙන්නේ මරණයෙන. කොහොම වුණත් බොහොම අමාරුවෙන් මං ඉහළටම නැඟුණා. අන්තිමට මට හැකිවුණා

පර්වතයේ ඇතුළට තෙරාගිය, නොගැඹුණු ගුහාවක් වගේ තැනකට තැගගන්න. මේක අඩි කිහිපයක් පර්වතය ඇතුළට හැරුණු කපොල්ලක් වගේ තැනක්. තරමක ඉඩක් තිබුණු එය, කොළපාට පාසිවලින් වැසී තිබුණා. පහළ කිසිවෙකුට නොපෙනෙන අයුරින් සැඟවිලා ඉන්න මං යොදා ගත්තේ එහි නයි. ඔබත්, ඔබට පස්සෙ ආව අනෙක් රහස් පරීක්ෂකයින්, මොරියාට් සමග මා පොරබැදූ තැන පරීක්ෂා කරන හැටි මම දුටුවා. ඉතා සානුකම්පිත ලෙස, එතෙක් අදක්ෂ අයුරින් මගේ මරණය ළඟාවුණු හැටි ගැන තීරණවලට එද්දී, මං කඳු මුදුනේ සැඟවිලා ඒ සාකච්ඡා වලට සවන් දීගෙනයි සිටියේ.

ඔබ හැමදෙනාම අවසානයේ වැද්දී නිගමනයකට ඇවිත්, ආපසු හෝටලය වෙත පිටත්වී ගියා. ඔන්න එතකොටයි මං තීරණය කළේ පහළට බසින්න. මං හිතුවේ දැන් මම තනියම; ඒ නිසා කළයුතු දෙයක් කරන්න කාලය හරි කියලයි. ඒත් සිදුවුණේ මං කිසියෙක් බලාපොරොත්තු නොවුණු දෙයක්.

කඳු මුදුනේ සිට පිහාල ගල් කැබැල්ලක් පහළට වැටුණේ මං හිටි තැනින්මයි. එය පහළට පතිත වූ, අග්‍රාධය තුළ නොපෙනී ගියා. එක් මොහොතකට මට හිතුවේ මේක අහම්බෙන් වුණු දෙයක් කියලයි. මං ඉදිරියට නැමී කඳුමුදුන දෙස බැලුවේ, එතරම් උවමනාවකින් නෙමෙයි. එතකොට මං දුටුවා, මටත් අඩි ගණනක් ඉහළින් කඳුමුදුනේ සිටි මිනිහෙකුගේ හිස. පසුබිමෙන් තිබුණේ හිස් අහස නිසා මට ඔහුගේ හිස පැහැදිලිව පෙනුණා. ගල පහළට පෙරැළිගෙන ආවේ ඔහුගේ හසුන්කමකින් බව මට තේරුණා. ඒ මොහොතේම ඔහු තවත් විශාල ගල් කුට්ටියක් පහළට පෙරළුවා. එය මං දැකීමට තැන ගැටුණේ ඔහුගේ නංවමින්. එය සිදුවුණේ මගේ හිසට අඩියක් පමණ දුරින්. මෙයින් එක දෙයක් පැහැදිලි වුණා. මොරියාට් මා හමුවෙන්න ඇවිත් තියෙන්නේ තනිවම නෙමෙයි. ඔහුගේ බොහොම බිහිසුණු ආධාරකාරයෙක් කඳු මුදුනේ සිට හැමදෙයක්ම බලාගෙන ඉඳල තියෙනවා. තරමක් දුර සිට වුණත්, මොරියාට් මරණයට පත්වුණු හැටිත්, මං දිවි ගලවාගත් හැටිත් මේ බිහිසුණු පුද්ගලයා දකින්න ඇති. ඔහු බොහොම ඉවසීමෙන් බලාගෙන ඉඳල, මං ගිය තැනට වඩා ඉහළ තැනකට නැගුණේ, මහාචාර්යතුමාට බැරවුණු රාජකාරිය ඔහු ඉටුකරන්න.

මේ ගැන මං තවතවත් කල්පනා කර කර හිටියේ නැහැ වොට්සන්. මං දැක්කා මේ භයානක තැනැත්තාගේ මුහුණ මං හිටි තැනට යොමුවෙන හැටි. ඒ බැල්මේ හැටියට තවත් විශාල ගලක් මගේ ඔලුවට එල්ල වෙත එක නියතයි. මා හැකි ඉක්මනින් ආයෙමත් පහළට බහින්න පටන් ගන්නා. පහළට බැසීම, ඉහළ නැගීමට වඩා සියගුණයක් අමාරු වුණා. ඒ වුණත් ඒ ගැන හිත හිත ඉන්න මට වෙලාවක් තිබුණේ නැහැ. තවත් විශාල ගලක් මගේ කන දෙසින් "රුං" ගාගෙන පහළට ගියා. ඒ, මං ගල් බිත්තියේ ඉදිරියට තෙරා තිබු ගැටිත්තක දෑතෙන් එල්ලී සිටියදී. කඳු බෑවුමේ භාගයක් පමණ පහළට බැස්සාට පස්සේ, එතැන සිට මං බැස්සා නෙමෙයි; පහළට ලිස්සා ගියා කිව්වොත් නිවැරදියි. දෙවියන්ගේ පිහිටෙන් මං යළිත් අර පටු අඩපාර මතට ආවේ ඇඟපුරා සිරිමි හා ලේ ගලන කුටාල සහිතව. ඒ වහාම මං දුන්නේ පටන් ගන්නා. කන්ද උඩින් අඳුරේම මං දිව ගියා. ඒට ඔස්සේ වරින් වර නැවතී විවේක ගනිමින්, ගම්මාන පහු කරමින් එක දිගට පැය ගණන් ගමන් කළා. සතියක් ගතවෙද්දී මට හැකිවුණා ඉතාලියේ ජලොරන්ස් නගරයට ළඟාවෙන්න. ඒ, මේ ලෝකයේ කිසිදෙකෙන්ම මට අත්වුණු ඉරණම මොකක්ද කියල දන්නේ නැහැ කියන විශ්වාසයක් ඇතිව.

මගේ ඉරණම ගැන ඇත්ත, එක් පුද්ගලයෙක් දැනගෙන හිටියා. ඒ තමයි මගේ අයිසා මයික්නොට්ට්. මේ ගැන ඔබට තොදාන්නුවාට මං ඔබෙන් යළිත් සමාව අයැද සිටිනවා වොට්සන්. මට උවමනා වුණේ ඇත්ත ඔබගෙන්ම මා මියගිය බව පාතාල ලෝකයට ඒත්තු ගන්වන්නයි. මා ජීවතුන් අතර සිටින බව ඔබ දැන හිටියා නම්? එහෙනම් ස්ථිර වශයෙන්ම මා මියගිය බව ඒත්තු ගැන්වෙන ලිපියක්, ඒ-එෆ් හුංග්ට් බර ලිපියක්, ඔබ අතෙන් ලියවෙන්නේ නෑ වොට්සන්. ඔබට ලිපියක් ලියලා සත්‍යය දැනුම්දෙන අදහසින්, පහුගිය අවුරුදු තුන ඇතුළතදී මං කී වාරයක් පැන අතට ගන්න ඇද්ද? නමුත් ඒ නැමිට්ට්කම, මගේ හිතේ වකිතයක් ඇතිවුණා. මා ගැන ඔබේ හිතේ ඇති සොහොයුරු පෙම නිසා, මා සොයා ඇවිත් හෝ වෙනයම් ක්‍රමයකින් රහස් එළිවේට් යයි මං හයවුණා.

අද හටස ඔබේ අතින් මා ළඟ තිබුණු පොත් වික බිමට පෙරළුණු වෙලාවේ මං අනෙක් පැත්තට හැරුණෙත් ඒ නිසා. ඒ <http://sherlockholmesinvestigations.blogspot.com>

වෙලාවේ යන්නමින් හෝ මගේ අන්තිම ආශාව මට දැනගන්නා නම් මට මහත් කැළැඹීමකට පත්වෙනවා වොට්සන්. ඊළඟට මට මව්නයට පත්වී පළකරන හැඟීම් වලින්, ඒ අවට සිටි සැහෙන දෙනෙකුට මා හඳුනාගන්න ඉඩ ලැබෙන්න තිබුණා. එහෙම වුණානම් වෙන්තේ ආයේ හඳුන්න බැරි පාවුඩක්.

එදා මගේ සත්‍ය තත්ත්වය මම මයික්‍රොෆෝන්ට හෙළිකළා. ඒ මොකද මගේ වියදමට අවශ්‍ය මුදල් ලබාගත්තේ ඔහුගෙන්. මොරියාට්ගේ මරණයෙන් පස්සේ ලන්ඩනයේ තිබුණු මහා නඩු විභාගය, මං හිතු තරම් සාර්ථක අයුරින් සිදුවුණේ නැහැ. ඒ කල්ලියේ දරුණුම සාමාජිකයන් දෙදෙනෙක් පොලීසියට අහුතොවී පැනගත්තා. ඔවුන් මගේ පරම හතුරන් දෙදෙනෙක්. ඉතින් මං තීරණය කළා ටික කාලයකට හරි එංගලන්තයට නැවින් විදේශයක කාලය ගතකරලා එන්න.

අවුරුදු දෙකක පමණ කාලයක් මං ගත කළේ ටිබෙට් රටේ. එහි තැන් තැන්වල සංචාරය කරමින් මං කාලය ගෙවුවා. ටිබෙට් රටේ නායක දලයි ලාමා සමග, ලාසා නගරයේ මම දින කිහිපයක් ගතකළා. මට පුවත්පත් වල කියව්වාද දේශගවේෂණ චාරිකා වල යෙදුණු සීගර්සන් නම් තොර්විජියානු ජාතිකයෙක් ගැන? ඒත් මට මොහොතකට වත් හිතෙන්න නැහැ, සීගර්සන් නමින් රටින් රට ගිය දේශගවේෂකයා මට මිත්‍ර මර්දලාක් හෝමස් බව.

ඊට පස්සේ මං පර්සියාවට ගියා. මක්කම තරඹන්න ගියා. ඒ වගේම කෙටි, එහෙත් විනෝදජනක කාලයක් ගත කළා, සුඩානයේ බාර්තුම් නුවර. එහිදී මට සුඩානයේ පාලක කලීෆා හමුවුණා. ඔහු සමග කළ සාකච්ඡා වලදී දැනගන්න ලැබුණු කාරණා ගැන, මම අපේ විදේශ ලේකම්ට දන්වා එවා ඇති.

ඊට පස්සේ මං ආවේ ප්‍රංශයට. දකුණු ප්‍රංශයේ මොන්ට් පෙලියර් නගරයේ රසායනාගාරයක පර්යේෂණ කරමින් මං මාස කිහිපයක්ම ගතකළා. මට දන්නවානේ මං ඉතාම ප්‍රිය කරන්නේ කාබනික රසායන විද්‍යාවට බව. ගල් අඟුරු තාර ආසවනය කිරීමෙන් ලබාගත හැකි රසායනික සංයෝග පිළිබඳව සොයා බලමින් මං පර්යේෂණ ගණනාවක් යෙදුණා. මගේ මේ පර්යේෂණ කටයුතු සාර්ථකව නිමකරන කාලෙදී තමයි, මට එක් විශේෂ කරුණක්

දැනගන්න ලැබුණේ, ඒ තමයි මගේ පරම හතුරන් දෙදෙනාගෙන් ලන්ඩනයේ තවමත් ඉතිරිව ඉන්නේ එක් අයෙක් පමණක් බව.

ඉතින් මං බොහොම සතුටින් ආපසු ලන්ඩනයට ඒම සැලසුම් කරමින් හිටියා. මේ අතරේදී තමයි මට උදාන පටුමගේ බේදවාචකය ගැන අහන්න ලැබුණේ. ඒකෙන් මා ලන්ඩන් එන ගමන ඉක්මන් වුණා.

මං මෙහේ ආව චුහාම කෙළින්ම ශිෂ්‍ය බේකර් විටියේ අපේ නිවහනට. මියගියා කියා හිතාහිටි මාවා පණපිටින් දැක්කාම, හඩයත් මහත්මියට පිස්සු නොහැදුණා විතරයි වොටියන්. මගේ කාමරයත්, එහි ලියකියවිලි, බඩු බාහිරාදිය සියල්ලත්, ඒ විටියටම ආරක්ෂා කර තබන්න, අයියා - මයික්ලාස්ට් පියවර ගෙන තිබුණා. ඉතින් වොටියන් දවල් දෙක වෙද්දී, මං මගේ පරණ කාමරේ, පරණ භාන්සි පුටුවේ සුපුරුදු ලෙස විවේකීව සිටියා. අඩුවකට තිබුණේ ඔබ එහි නොසිටීම පමණයි. කැමදාමත් ඔබ සැරසු අනෙක් භාන්සි පුටුවේ, මගේ හිත මිත්‍රයා වොට්සන් හිටියා නම්, චිත්‍රය කොයිතරම් සම්පූර්ණද කියල හිතමිනුයි මා සිටියේ.

අප්‍රේල් මාසයේ සන්ධ්‍යාවක, මා පුදුමයෙන් පුදුමයට පත් කළ හෝමිස්ගේ අපුරු කථාන්තරය නිම වූයේ එලෙසයි. මගේ කලාණ මිත්‍රයා යළිත් කිසිදිනෙක දැකීමට මම බලාපොරොත්තුව නොසිටියෙමි. මගේ දැසින්ම එවේලේ ඔහු නොදුටුවා නම් මා මේ කථාව කිසිවිටෙකත් පිස්සුය - නොහරහු ඇත. මගේ බිරිඳගේ අකල් මරණය නිසා මා කාලය ගත කළේ දැඩි ශෝකයකින් බව හෝමිස් වටහා ගත්තේය.

"මගේ හිතවත් මිත්‍රයා, හිනෝ දුක් අමතක කරන්න හොඳම ක්‍රමය මොකක් හරි ප්‍රයෝජනවත් වැඩකු යෙදීමයි. අපි දෙන්නා අද රැට සම්පූර්ණ කළයුතු විශාල වැඩ කොටසක් තියෙනවා. ඒක සාර්ථක ලෙස නිමකරන්න හැකිවුණොත්, ඔව්. එහෙනම් මේ පොළොව තලය මත යහපත් චිනියෙකු විසින් ඉටු කළයුතු කාර්ය භාරය අප නිසි ලෙස ඉටු කළා වෙනවා."

"මොකක්ද මේ කුටුස්සන හෝමිස්? මං කැමතියි ඒ ගැන විස්තර විකක් දැනගන්න."

"හෙට එළිවෙන්න කලින් ඒ පිළිබඳව ඔබට අහන්නත් දකින්නත් ලැබේවි. පත්‍රගිය අවුරුදු තුනක කාලය ගැන කතාබහ කරන්න අපට මොන කරමක් දේවල් තියෙනවද? ඒ නවයහමාර වනතුරු අපි ඒ ගැන කථාකරමු. නවයහමාරට අපි පිටත්වෙලා යමු මේ රාජකාරියට - ඒ, පාර නිවසේ අහිරහස විසඳීමට."

නියමිත වේලාවට අපි කුඩා අශ්ව කරත්තයක නැගී පිටත් වී ගියෙමු. රිවෝල්වරය ද සාක්කුවේ දමාගෙන මම හෝමස් අසලින් වාඩිවී සිටියෙමි. යළිත් වික්‍රමාන්විත ගමනක් යෙදෙන්නට අවස්ථාව ලැබීම ගැන මා සිටියේ හදපිරි සතුටෙනි. හෝමස් නිහඩය. විටෙක මහ දෙපස පහන්කුණු වලින් එන ආලෝකය ඔහුගේ මුහුණට වැටේ. දෙකොල් එකට තදකරගෙන, නළල රැළි කරගෙන ඔහු ගැමුරු කල්පනාවකට වැටී ඇති සැටි මම දිටිමි. අපේ ඉලක්කය වුයේ, ලන්ඩන් පාතාල ලෝකයේ කුමන මෘගයාදැයි මා දැන සිටියේ නැත. එහෙත් මේ ශූර දඩයක්කාරයා ඒ සඳහා කුරුමානම් ගන්නා අයුරින්, පාතාලයේ මෘගයා හයාහක එකෙකු බව හොඳින් වටහා ගනිමි.

මා සිතා සිටියේ අපේ ගමන බේකර් විථිය දක්වා සිදුවෙනැයි කියාය. එහෙත් කැවෙන්ඩිෂ් චතුරශ්‍රය කෙළවරේ රිය නැවැත්වීමට, හෝමස් රියදුරාට නියම කළේය. ඉන්පසුව අපි අශ්ව කරත්තයෙන් බැස ඉදිරියට ගියෙමු. ඉදිරියට තැබූ සෑම පියවරක් පාසාම වටපිට බලමින් සුපරික්ෂාකාරී වීමට හෝමස් අමතක නොකෙළේය. අපට හොරෙන් කිසිවෙකු පිටුපසින් භාර්චන බව සැකහැර දැනගැනීමට ද ඔහු පරෙස්සම් විය. අප ගමන් කළේ මා කිසිදාක ගමන් කොට නොතිබූ රහස් මගක - බව දක්නට ලැබිණ. ගොඩනැගිලි අතරින් වැටුණු පටුමාවන් දිගේ ගමන් කරමින්, පාරක් නොතිබුණු කඩපිල් මතින් වෙතක් පටු මාංශික් චලට වැටෙමින් අපි අඳුරේම ඉදිරියට ගියෙමු. ලන්ඩනයේ කෙටි පාරවල් ගැන හෝමස්ට තිබුණේ විශේෂඥ දැනුමකි. මෙසේ ඉදිරියට ගොස්, මැන්ඩෙස්ටර් විථියට වැටී එය දිගේ වික දුරක් ගොස් ඔලන්ඩ්ස්ටන් විථියට පිවිසුණෙමු. එතැනින් දක්නට ලැබුණු හරස් පාරක ගමන් කොට, පැරැණි හේට්ට්විකින් ඇතුළුවී, විශාල නිවසක් පිටුපස ගෙවත්තට පිවිසුණෙමු. සාක්කුවෙන්

ගත් යතුරකින් හෝම්ස් එහි දොරටුව විවෘත කළේය. අප දෙදෙනා නිවසට ඇතුළු වූ පසු හෝම්ස් දොර වසා දැමීමේය.

නිවස සහ අන්ධකාරයෙන් වැසී තිබිණි. එය පාළු නිවසක් බව මම වටහාගතිමි. නිවසේ බිත්ති අලංකාර කිරීමට අලවා තිබූ කඩදාසි දැන් කිතු කිතු වලට ඉරිගොස්ය. අඳුරේ මට කිසිවක් පැහැදිලිව දැක ගැනීම අපහසු විය. මගේ අතින් අල්ලා ගත් හෝම්ස්, විශාල සාලයේ ඉදිරියටම මා ගෙන ගියේය. ඉදිරි දොරටු ඉහළින් විදුරු කවුළුවකි. නිවස ඉදිරිපස විවීමේ දල්වා තිබූ පහන් කණු වලින් නිකුත් වූ එළියෙන් බිඳක්, එම විදුරුව හරහා සාලය ඉදිරිපසට ලැබිණ. එය ද කණුමැදිරි එළියකි. සාලයේ දෙපස, බිත්ති වලට සමීපව පැවැසියේ සක, අඳුරකි. ජනෙල් විදුරු සහකම් දුටිලි තට්ටු වලින් වැසුණු ගමන්ය.

"මබ දන්නවද අපි මේ ඉන්නේ කොහේද කියල?"

"සැකයක් නෑ මේ බේකර් වීථිය."

මා කීවේ ජනෙල් විදුරුව තුළින් බලමිනි.

"හරියට හරි. අපි මේ ඉන්නේ අපේ නිවහනට හරියටම ඉදිරියෙන් තිබෙන කැමිඩන් මන්දිරයේ."

"මොකටද අපි මෙතැනට ආවේ?"

"මොකටද දන්නවද? මෙතැනට ආවම අපේ සුන්දර තේවාසිකාගාරය ඉතාම අලංකාරව දර්ශනය වෙනවා. ඔය ජනෙල් විදුරුවට තවත් ටිකක් ළං වෙලා, හොඳින් අපේ නිවහන දිහා බලන්න වොට්සන්. ඔබ ලියු අර සුරංගනා කථා රාශියකට මුල්වුණු තැන පෙනෙනවද? මං අවුරුදු තුනක කාලයක් ඔබේ ආශ්‍රයෙන් ඇත්වෙලා හිටි බව ඇත්තයි. ඒ වුණත්, ඔබ මව්තයට පත් කිරීමට මට තිබූ ඒ දක්ෂතාවය තවමත් කියෙනවද කියල අපි බලමු."

මම තවත් ඉදිරියට ළං වී ආර පැත්තට දිස්වෙන සේ තිබූ හෝම්ස්ගේ කාමරයේ ජනෙල් විදුරුව දෙස බැලීමි. ජනෙල් තිරය ඉවත් කොට තිබූ අතර, කාමරය තුළ දැල්වුණේ දීප්තිමත් පහනකි. ඊළඟ මොහොතේ මගේ නෙත ගැටුණු දර්ශනයෙන් මව්තයට පත් වී මට කැගැසිණ. කාමරයේ භාත්සි පුටුවේ වාඩිවී සිටි අයෙකුගේ සෙවණැල්ල ඉතා අලංකාර ලෙස ජනෙල් විදුරුව මතට වැටී

තිබිණ. එම පුද්ගලයා නිසැකවම ශරීරයෙන් හෝමිස් බව හඳුනාගත හැකි විය. ඔහුගේ අංගෝථාංග, සෙවණැල්ලේ මනාව දිස්විය. පුළුල් තලේ තලය, සෘජු තාසය, හතරැස් පුළුල් උරහිස් ආදිය කොතරම් ජීවමාන ලෙස දැකගත හැකිවූ ද යත්, හෝමිස් ඇත්ත වශයෙන්ම මා ලෙස සිටිද්දී මම ඔහුගේ අතින් අල්ලා බැලිමි. ඔහුට සිතා පහළ විය.

"ඇයි වොට්සන්?"

"දෙයියන්ට ඔප්පු වෙව්මාවේ! ඒක ඉතාම අලංකාර විධියට සම්පූර්ණ කළ වැඩක් හෝමිස්."

"හරියට ම. එහේමයි හේද?"

"මට දිවුරන්න පුළුවන්කම තිබුණා ඒ ඔබය කියලා."

"එහි ගෞරවය හිමිවන්නේ ප්‍රංශයේ ශ්‍රෙණොබල් හි ඔස්කා මියුනියර් මහත්මයාටයි. එය ඉටි වලින් තැනූ, ශරීරයේ උඩුකය ප්‍රතිමාවක්. මේක නිම කරන්න ඔහුට දින කීපයක් ගතවුණා. අනෙක් හරිය මම අද හැන්දෑවේ බේකර් විරියට ආ වෙලාවේ සකස් කළා."

"නමුත් මොන අරමුණකින්ද ඔබ ඒක කළේ?"

"ඒ මොකටද දන්නවාද වොට්සන්? මං කැමතියි එක්තරා මහත්වරු කීපදෙනෙක්, මම මේ වෙලාවේ අපේ නිවහනේ කාමරේ ඉන්නවා කියල හිතාගන්නවා නම්."

"ඔබ හිතන්නේ කවුරු හුදී අපේ කාමර දිනා සොදිසියෙන් බලා ඉන්නවා කියලද?"

"ඔවුන් අතිවාරියයෙන්ම සොදිසියේනුයි ඉන්නේ. ඒ බව මං හොඳාකාරවම දන්නවා."

"කවුද ඒ මිනිස්සු?"

"මගේ පරණ හතුරෝ වොට්සන්. අර රයිෂන්බාක් දියඇල්ල ලෙස ජලාශය පතුළල, සාමදානයේ සැකපෙන නායකතුමාගේ ගෝලයෝ. මං කලින් ඔබට කිව් දේ මතක තේද? මම පණපිටින් ඉන්න බව දන්නේ ඔවුන් පමණයි. කොයි තරම් කාලයක් ගිහිල්ලා හරි මම ආපහු බේකර් විරියේ නිවහනට එන බව උන් දැනගෙන

හිටියා. ඒ නිසා එදා ඉඳලම උන් මා ඇත සෝදිසියෙනුයි හිටියේ. අද උදේ මං නිවසට ආව හැටි උන් දුටුවා."

"ඔබ කොහොමද දන්නේ?"

"කොහොමද? මං ජනේලයෙන් එළිය බැලූ ගමන් හඳුනා ගත්තා, උන් මුරට රඳවු පුද්ගලයා. පාකර් නම් මේ තැනැත්තා ඇත්තෙන්ම අභිංසකයෙක්. පරණ තාලේ යුදෙව් අත් වයලිනයක් තියාගෙන, ඒක වාදනය කරමින් කියක් හරි උපයා ගන්නවා. ඒක වාදනයට මිනිහා හරි දක්ෂයෙක්. ඔහු ගැන නම් මගේ තැකීමක් නෑ. නමුත් ඔහුව එතැන රැඳවීමට කටයුතු කළ, ඉතා භයානක පුද්ගලයා ගැන නම් මගේ විශේෂ සැලකීමක් තියෙනවා. ඒ තමයි මොරියාට්ගේ කලාපාලා ඔහුයා. කුලු මුදුනේ සිට මගේ හිසට ගල් පෙරළූ, දැනට ලන්ඩනයේ ඉන්න අතිශයින්ම භයානක අපරාධකාරයා. අපි මේ රූ ලුහුබදින්නේ ඔහුවයි වොට්සන්. අප ඔහු පිටුපස එළවාගෙන එන බව ඔහු තවමත් දන්නේ නෑ."

මගේ මිත්‍රයාගේ සැලැස්ම දැන් ක්‍රම ක්‍රමයෙන් මට පැහැදිලි වෙමින් ඇත. අප ගැන ඔත්තු බලන පිරිසක් සිටී. ඔවුන්ගේ වැඩ කටයුතු ගැන ඔත්තු බැලීමට දැන් අපට අවස්ථාව සැලසී ඇත. අපව ලුහු බදින්නන්, ලුහුබැද යාමට මිළඟට අපට ඉඩ සැලසෙනු නොඅනුමානය. බේකර් විචියේ අපේ නිවහනේ ජනේලයෙන් හෝම්ස්ගේ පිළිරුවේ සෙවණැල්ල තවත් දිස්වේ. මේ තබා ඇත්තේ අපරාධකාරයා ගෙන්වා ගැනීම සඳහා ඇමති. ඔහු අපේ ග්‍රහණයට ගැනීමට දඩයක්කරුවන් සේ අපි මෙසේ සැහවී බලා සිටින්නෙමු.

අදුරේ සැහවී සැහෙන ඩොලොරාස් අපි නිහඬව බලා සිටියෙමු. අප ඉදිරියෙන් පාරේ, පදික වේදිකාවේ, ඔබ මොබ ගමන් කළ පුද්ගලයෝ රාශියකි. ඔවුන්ගේ ඡායාවන් දෙස අපේ අවධානය යොමු කරගෙන සිටියෙමු.

එය වේගයෙන් සුළං හමාගිය අත්ධකාර රාත්‍රියක් විය. කුණාටු සුළඟ විචිය පියගෙන ඉදිරියට හමා ගියේ, එයට උරුම හඬ රාව ප්‍රතිරාව නංවමිනි. වෑහිකබා වලින් මුළු සිරුරම ආවරණය කරගත් ජනයා වේගයෙන් එහා මෙහා ගියෝය. මේ අතර එක මුහුණ කිහිපවරක්ම දක්නට ලැබුණාදැයි විටෙක මට සිතිණි.

මර්ලොක් හෝමස් තම පිළිමයක් කේන්ද්‍රයට, දැඩි අවධානයකින් විච්ඡේදය තෙක් හෙළාගෙන සිටියේය. අප සිටි තැනට මඳක් ඇතිත් පාර අසින් රැඳී සිටි පුද්ගලයින් දෙදෙනෙකු මගේ දෙනෙතට හසුවිය. නිවසක දොරටුව අසලට වී ඔවුන් සිටියේ වේගයෙන් හමා එන සුළඟෙන් ආවරණය වීමට මෙනි. ඒ ගැන හෝමස්ගේ අවධානය යොමුකරවීමට මම උත්සාහ කළෙමි. එහෙත් නොඉවසිලිමත් බවක් පළකළ මගේ මිත්‍රයා ඒ ගැන! උනන්දුවක් දැක්වූයේ නැත. ඔහු බලාපොරොත්තුවන අයුරින් කටයුතු කළුවෙන් බවක් නොපෙන්. මැදියම් රූමුණු හෝමස් කාමරයේ ඉහළ පහළ ඇවිදීමට පටන් ගත්තේ තම කැළැඹිලි ගතිය පෙන්වමිනි. මා ඔහුට යමක් පැවසීමට සූදානම් වුවා පමණක් ඇතිත්, අපේ නිවහනේ ජනෙල් විදුරුව මත වැටී තිබූ හෝමස්ගේ හෙවණුල්ල වෙනස් පැත්තකට හැරිණි.

“හෙවණුල්ල මෙහෙට පිටිපස්ස හැරෙව්වා හෝමස්.”

“ඇත්තෙන්ම ඒක සෙලවුණා. මං ඒ තරම් මෝඩයෙක්ද වොට්සන්? පුරෝපයේ ඉන්න අංක එකේ ඔකරාටික තක්කඩියා අල්ල ගන්නයි අපි උත්සාහ දරන්නේ. උන් පසියෙකුට රැවටේවී කියල අපට හිතන්න පුළුවන්ද? දැන් අපි මේ කාමරේ පැය දෙකක් ගතකළා. හඩසන් මහත්මිය ඇගේ ඡායාව ජනෙල් විදුරුවට නොවැටෙන අයුරින්, මගේ ප්‍රතිමාව පැය කාලෙන් කාලට නොයෙක් ඉරියව් වලට සකස් කළා. ආන්!”

එක්වරම හුස්මක් ඉහළට ඇදගත් හෝමස්, කථාව නවත්වා පාරේ දුටු යමක් වෙත දැඩි අවධානයක් යොමු කළේය.

පාර සම්පූර්ණයෙන්ම පුළුල්වී ගොසිනි. කුණාටුවෙන් ආවරණය වීමට ගෙයක දොරකඩ සැහැල්ලු දෙදෙනා දැන් එතැන නොමැත. පාරේ අඳුරු හා නිසල බව නොවෙනස්ය. තම උගුරෙන් තැහැණු හඩක් යටපත් කළ හෝමස්, මා කාමරයේ මුල්ලකට ඇදගෙන ගියේය. මගේ මිත්‍රයා අතියා කැළැඹීමට පත්ව ඇත. ඒ බව ඔහුගේ ස්පර්ශයෙන්ම මට හැඟිණි. එහෙත් බේකර් විච්ඡේදය තවමත් පෙර මෙන්ම නිශ්චලය.

එක්වරම මට යම්කිසි ශබ්දයක් ඇසිණි. ඒ බේකර් විච්ඡේදය දෙසින් නොවේ. ඒ ශබ්දය නම් අප සැඟවී සිටි නිවසේම පිටුපසිනි.

දොරක් විවෘත වී යළිත් එය වසා දැමිණි. නිසැකවම කිසිවෙකු මේ ගෙට ඇතුළුවා විය යුතුය. ඒ කවුද?

මොහොතකට පසු කිසිවෙකු බරාදය දිගේ ඉදිරියට ඇවිද එන අඩි ශබ්දය අපට අසන්නට ලැබිණි. නිශ්ශබ්දව පැවතිය යුතු නිවසේ අඩි ශබ්දයක්! හෝමස් සහ මා, කාමරයේ අඳුරුම මුල්ලක සැඟවුණෙමු. මගේ අත සාක්කුවේ තිබූ රිබෝල්ටරය අල්ලා ගත් ගමන්ය.

ගෙට ඇතුළු වී ඉදිරියට ආ පුද්ගලයා අප සිටි විශාල සාලයට ඇතුළුවිය. දෙකට නැගී ගර්භය වැටුණු කරගත් ඔහු, අඩියෙන් අඩිය ජනෙල් වීදුරුව දෙකට ඉවතට පටන් ගත්තේය. ඔහු ඉතා ප්‍රවේශමෙන් පා තැබුවේ ඉඩ්දානමක් බලාපොරොත්තුව සිටි අයුරෙනි. දැන් ඔහු අපට යාරකුනක් පමණ දුරින්, ඔහු කොයි මොහොතේ හෝ අප වෙත කඩා පතිත වූ ඇතැයි මම විශ්වාස කළෙමි. මම ඊට සූදානම් වීමි. එහෙත් ඔහු අප-පසුකරගෙන ඉදිරියට ගියේය. අප එහි සැඟවී සිටි බව ඔහු නොදන්නා අයුරකි. ජනෙලය වෙත ගිය ඔහු, ජනෙල් වීදුරුව අඟල් හයක් පමණ ඉහළට ඔසවා, තම මුහුණ එතැනට යොමු කළේය. වීටියේ ආලෝකය ඔහුගේ මුහුණට වැටිණි. දුටු දසුනෙන් ඔහු අතිශයින් සතුටට පත්වූ බව ඔහුගේ ප්‍රීතියෙන් දියුලන දැසින් මම වටහා ගනිමි. ඔහු තරමක් වයසට ගිය පුද්ගලයෙකි. හිස ඉදිරියෙන් අඩක් පමණ තට්ටය පැදීම නිසා තළලේ පුළුල් බවක් දිස්විය. උල් වූ යිහින් නාසයක් ද තැනින් තැන සුදු වූ විශාල උඩුරුවක් ද කැපී පෙනෙන ලකුණු ලෙස මම දුටුවෙමි. මුහුණ සැහෙන තරම් රැළි වැටී තිබිණි.

අත තිබූ සැරයටියක් වැනි යුග්මක් ඔහු බිම අතහැරියේය. එහෙත් එයින් නැඟුණේ ලෝහ කුරක් බිම වැටෙද්දී නැඟෙන ශබ්දයයි.

මිළහට තම කබා සාක්කුවට අත දැමූ ඔහු විශාල පොදියක් එළියට ගත්තේය. එය විවෘත කළ අමුත්තා යම්කිසි කටයුත්තක වහ වහා නිරත වීමට පටන් ගත්තේය. එය අවසන් වූයේ ලෝහ දුන්නක් වැනි යමක් නියම තැනට වැටුණු පසු නැඟෙන 'ක්ලික්' හඬක් නංවමිනි.

මෙතෙක් වේලා කීම, දැනගසාගෙන සිටි අමුත්තා එතැනින් නැගිටිවේය. ඔහු අතේ තිබුණේ කුමක්දැයි, මට දැකගත හැකිවූයේ

එවිටයි. එය අමුතුව හැඩයක් ගත්තිණිදවියකි. එහි බඳ විවෘත කළ ඔහු, උණ්ඩ පුරවා ගිනිඅවිය සුදානම් කරගත්තේය. මිළහට තුවක්කු බටයේ කට, විවෘත කළ ජනේලය තුළින් එළියට දැමූ ඔහු, තම ඉලක්කය ගන්නට පටන් ගත්තේය. ඒ, පාරෙන් එහා පැත්තේ අපේ නිවහනේ, ජනෙල් වීදුරුවට වැටී තිබුණු ෂර්ලොක් හෝම්ස්ගේ හෙවණැල්ල වෙතයි. තත්පර කිහිපයක් තිඟුල වූ ඔහු ගිනිඅවිය ග්‍රහණයට තදකරගෙනම කොකෝ ගැස්සූ අයුරු මම දුටුවෙමි. යම් විශේෂිත ආකාරයක වෙඩි හඩක් සමග ඇත ජනේලයක, වීදුරු තුඩුවී ඇද හැළෙන ශබ්දය අපට අසන්නට ලැබිණි.

ඒ මොහොතේම හෝම්ස් කොටියෙකු මෙන් වෙඩික්කාරයා වෙත කඩා පැත්තේය. ඔහුගේ බෙල්ලෙන්ම අල්ලා ගෙන අමුත්තා උඩබැලී අතට බිම පෙරළා දැමූ හෝම්ස්, අමුත්තාට සෙලවීමට වත් නොහැකි වන සේ තම ග්‍රහණය දැඩි කළේය. එහෙත් වහා ක්‍රියාත්මක වන විශුද්‍රව්‍යයකු මෙන් කෙළින් වූ වෙඩික්කාරයා, මෙවර හෝම්ස්ගේ බොටුවෙන් තදින් අල්ලා ගත්තේය. මම වහාම අත තිබූ රිවෝල්වරයේ මිදෙන් වෙඩික්කාරයාගේ හිසට මරු පහරක් එල්ල කළෙමි. එයින් ඔහු බිම ඇද වැටිණි. මම ඔහුගේ ශරීරය මතට පැත්තෙමි. මගේ මිත්‍රයා තළාවක් පිබිමට පටන් ගත්තේය. නිවස තුළට දිව එන කිහිප දෙනෙකුගේ පාවහන් ගැටෙන හඬ ඇසිණි. නිල ඇඳුමෙන් සැරසුණු පොලිස් හටයෝ දෙදෙනෙක් ද සාමාන්‍ය ඇඳුමෙන් සැරසුණු රහස් පරීක්ෂකයෙක් ද අප සිටි සාලයට ඇතුළු වූහ.

"මය ලෙස්ට්‍රේඩ්ද?"

"ඔව් හෝම්ස් මහත්මයා. ඔබ පවුරා තිබූ රාජකාරිය මම ම භාරගත්තා. ඔබ ආයෙමත් ලන්ඩනයේ දකින්නට ලැබීම මොන තරම් සතුටක්ද?"

"මං හිතන්නේ ඔබට නිල නොවන උදව් අවශ්‍ය වෙලා තියෙනවා ලෙස්ට්‍රේඩ්. අවුරුද්දක් ඇතුළත විසඳාගන්න බැරවුණු අහිරහස් මිනීමැරුම් ගණන තුනක් කිව්වාම සුඵපවු නෑ නේද? ඒ වුණත් මොලයි අහිරහස් ඔබ සාර්ථක ලෙස විසඳුවා."

පොලිස් භටයන් දෙදෙනාගේ ග්‍රහණයට හිරවූ සිරකරුවා අපහසුවෙන් මෙන් හුස්ම ගැනීමට පටන් ගත්තේය. පාරේ ඇවිදගිය

රස්තියාදු කරුවෝ කිහිප දෙනෙක් ජනේලය දෙසට ළං වූහ. හෝමිස් ජනේලය වසා තිරය පහත දැමීමේය. ලේස්ට්‍රේඩ් ඉට්පන්දම් දෙකක් දැල්වූ අතර පොලිස් හටයෝ ඔවුන්ගේ ලන්කැරුම් දැල්වූහ. අපේ සිරකරුවා දෙස මට පැහැදිලි ලෙස බලාගත හැකිවූයේ එවිටයි.

අප දෙසට නැමී තිබුණේ භයානක අපරාධකරුවෙකුටම උරුම වූහ. ඔහුට තිබුණේ විත්තකයෙකුගේ පුර්ව තලේ තලයකි. ඔහුගේ කුරිරු නිල් පැහැති දෑස් නම්, කිසිවෙකුටත් පහසුවෙන් අමතක කළ නොහැකි දරුණු ඒවා විය. ඔහු හෝමිස් දෙස බලා සිටියේ කෝපයෙන් වෙඩිලිමින්, අනිශ්චිතව පුදුමයට පත් බැල්මෙනි.

"උම් මහා යක්ෂයෙක්! අතිදක්ෂ යක්ෂයෙක්!"

"අහා කර්නල්! ජර්ණ නිවැරදිව කථාවක් තියෙනවානේ දීර්ඝ ගමනක් අවසන් වෙන්නේ ප්‍රේමවන්තයින් හමුවීමෙන් කියලා. අපි දෙන්නත් ඒ වගේ. එදා ඇත දුරක, අර රයිෂන්බාක් දියඇල්ල ළඟ පර්වතය මුදුනේ ඔබ මගේ හිසට ගල් පෙරළමින් සිටියා නොවු? ඉතින් බොහොම කාලේකට පස්සෙ ඔබ දකින්න ලැබීමත් සන්තෝෂයක්."

අතිදක්ෂ යක්ෂයා." කර්නල්ට කිවහැකි වූයේ එපමණකි.

"කෝ මට ඔබව හඳුන්වා දෙන්නත් බැරිවුණා. මහත්වරුනි. මේ තමා කර්නල් සෙබස්ටියන් මොරාන්. අපේ මහරැකිනගේ ඉන්දියන් යුද හමුදාවේ කර්නල් වරයෙක්. අපේ පෙරදිග අධිරාජ්‍යයේ දරුණුම, බිහිසුණුම සතුන් දඩයම් කිරීම පිළිබඳ/දක්ෂතම පුද්ගලයා.

මගේ විශ්වාසයේ හැටියට ඔබ ඉන්දියාවේ මිනිසාන ව්‍යාප්‍රයින් අතිවිශාල සංඛ්‍යාවක් දඩයම් කර තබා තිබෙන වාර්තාව, තවමත් කවුරුවත් බිඳ දමා නැහැ. එහෙම හේද කර්නල්?"

එයට කර්නල් වරයාගෙන් පිළිතුරක් නොලැබිණි. බිහිසුණු වන මාගයෙකුගේ වැනි දෑස්වලින්, විශාල උඩු රැවුලෙන් ඔහු ද කෝප වූ ව්‍යාප්‍රයෙකු මෙන් දිස්විය.

"මගේ බොහොම සරල යුද්ධෝපක්‍රමය මගින්, මේ වගේ පළපුරුදු දඩයක්කාරයෙක් අල්ලා ගන්න ලැබීම ගැන මට පුදුමක් හිතෙනවා. මේ විධියේ උපක්‍රම ඔබට බොහොම හුරු පුරුදු ඇති කර්නල් මොරාන්."

35. "උඹ මහා යක්ෂයෙක්! අතිදක්ෂ යක්ෂයෙක්!"

ඇමක් හැටියට ගහක් යම් එම පැටියෙක් බැඳ තබලා, ව්‍යාඝ්‍රයා එතතුරු, රයිතලයක් අරගෙන ගහ උඩ රැක සිටීම ඔබට අමුතු දෙයක් නෙමෙයි නේද? මේ පාර ගේ තමයි මගේ ගහ. ඔබ තමයි ව්‍යාඝ්‍රයා. ඒ කාලෙ ඔබ සමහර විට අමතර රයිතල් කීපයක් සුදානම් කියාගෙන ඉන්න ඇති. ඒ කියන්නේ හදිසියේ ව්‍යාඝ්‍රයෝ කිහිප දෙනෙක් ආවොත් වෙඩි කියන්න. නැත්නම් ඉලක්කය වැරදුණොත් ප්‍රයෝජනයට ගන්න. මේතනක් ඒ විධියමයි. මේ තමයි මගේ අමතර රයිතල්." හෝමස් හැටසුටේ අප දෙසට අත දිගු කරමිනි.

කෝපාවිෂ්ඨව සිටි කර්නල් මොරාන්, කෑගසමින් හෝමස් දෙසට කඩා පැනීමට උත්සාහ කළේය. එහෙත් පොලිස් හටයන් දෙදෙනාගේ දැඩි ග්‍රහණයෙන් ඔහුට ගැළවීමක් නොවීය. ඔහුගේ මුහුණේ මතුපිට අතිශය බිහිසුණු පෙනුමකි.

"ඇත්තමයි. මං බලාපොරොත්තු නොවු විධියේ පියවරකුත් ඔබේ වැඩ පිළිවෙළේ නිඛුණු බව මං යටහත්ව පිළිගන්නවා කර්නල්. මං කොහොමටවත් හිතුවේ නෑ. මේ පාර තිවයේ, මේ ඉස්සරහ කාමරයම ඔබත් ඔබේ රාජකාරි කටයුතු සඳහා යොදා ගනිවි කියල. ඒක හැරුණාම අනික් හැමදෙයක්ම සිදුවුණේ මං බලාපොරොත්තු වුණු විධියටමයි."

කර්නල් මොරාන්, ලෙස්ට්‍රේඩ් අමිනා කථා කිරීමට පටන් ගත්තේය.

"මාව අත්අඩංගුවට ගන්න ඔහුට හේතුවක් කියෙන්නත් පුළුවන්, නැතිවෙන්නත් පුළුවන්! ඒවා කොහොම වුණත් මේ පිස්සු මිනිහෙකුගේ පිස්සු දෙඩවිලි වලට මාව භාජනය කරන්නෙ ඇයි? නීතියේ හැටියට මාව තීරභාරයට ගන්නා නම් ඉතුරු ටිකක් නීතියේ හැටියටම කරන්න."

"ඔව් ඒක හැබැවයි. හෝමස් මහත්මයා අප පිටත්වෙලා යන්න කලින් ඔබට කියන්න මොනවා හරි කියෙනවද?"

කර්නල් මොරාන්ගේ ග්‍රහණයෙන් මිදී බිම වැටී තිබුණු රයිතලය හෝමස් පරීක්ෂා කරමින් සිටියේය.

"ඉතාම බල සම්පන්න, ඒ වගේම සුවිශේෂ ආයුධයක්. බොහොම නිශ්ශබ්දව ක්‍රියා කරන එහෙත් විශ්වාසය තැබිය හැකි

ගිනිඅවියක්. මහාචාර්ය මොරියාට්ගේ ඇණවුමක් අනුව මේක නිෂ්පාදනය කළේ ජර්මන් ජාතික අන්ධ කාර්මිකයා - ෆොන් හර්ඩන්. මං ඔහු ගැනත් දන්නවා. මෙවැනි ආයුධයක් තිබෙන බව මං අවුරුදු ගණනක් තීස්සේ දැනගිටියා. ඒත් ඒක අතින් අල්ලා බලාගන්න ඉඩක් ලැබුණේ අදයි. ලෙස්ට්‍රේඩ් මං කැමතියි, මේ ආයුධය ගැනත්, මේකෙ උණ්ඩ ගැනත් ඔබ විශේෂ අවධානයක් යොමු කරනවා නම්."

"අප ගැන සම්පූර්ණ විශ්වාසය තියන්න හෝම්ස් මහත්මයා. අපි ඒ ගැන හොඳින් බලාගන්නම්. වෙන මොනවද ඔබට කියන්න තියෙන්නේ?"

ලෙස්ට්‍රේඩ් ඇසුවේ ජිරකරුවා සමග නිවසෙන් පිටවී යාම සඳහා දොරටුව වෙත යමිනි.

"ලෙස්ට්‍රේඩ්, ඔබ මොහුට විරුද්ධව ඉදිරිපත් කරන චෝදනාව මොකක්ද? මං අන්න ඒකත් දැනගන්න කැමතියි."

"චෝදනාව මොකක්ද? ඇයි ෂර්ලොක් හෝම්ස් මහත්මයාට සාක්ෂ්‍යය කරන්න තැන් කිරීම?"

"ඒක එව්වර හරි මදි ලෙස්ට්‍රේඩ්. මේ සම්බන්ධයෙන් මගේ නම කොහොමටවත් සඳහන් කරන්න උවමනා නෑ. මේ දරුණු අපරාධකාරයා අල්ලා ගැනීමේ සම්පූර්ණ ගෞරවය ලැබෙන්නේ ඔබට. ඔව්. ඒ ගෞරවය ඔබට පමණයි. ඔබේ උපායශීලී, සුක්ෂ්ම ක්‍රියාමාර්ගයකින් ඔහු අත්අඩංගුවට ගැනීම ගැන මගේ සුභපැතුම් පිළිගන්න."

"එතකොට අපි මේ අල්ල ඉන්න මිනිසා කළ වැරද්ද මොකක්ද හෝම්ස් මහත්මයා? මොකකටද ඔහුව උවමනා වෙලා තියෙන්නේ?"

"ඔහු තමා, ඔබේ මුළු පොලිස් හමුදාවම පහුගිය විටත් හොයමින් සිටි අපරාධකාරයා. උදාන පටුමගේ අංක 427 දරන නිවස ඉදිරිපිට ගොඩනැගිල්ලකට වෙලා, වායුබල රයිෆලයකින්, ගරු රොනල්ඩ් ඇඩොයාර්ගේ නිසට වෙඩිකබා මරාදැමූ මිනීමරුවා!

අපටත් යන්න වෙලාව හරි වොට්සන්. බිදුණු විදුරු ජනේලයකින් ගේ ඇතුළට හමා එන අධික සිතල සුළඟ ඔබට ඉවසා සිටින්න පුළුවන්ද වොට්සන්? එහෙම නම් යමු මගේ කාමරේට.

බොහොම ප්‍රයෝජනවත් ක්‍රියාත්මකයක් අහලා ඔබට විනෝදාස්වාදයක් ලබන්න පුළුවනි."

මයික්‍රොෆෝන් හෝම්ස්ගේ මෙහෙයවීම යටතේ හඩසන් මහත්මිය විසින් අපේ කාමර කිසිදු වෙනසක් නොකොට, ඒ හැටියෙන්ම ආරක්ෂා කොට තිබිණි. කාමර වල එදා දක්නට නොතිබුණු පිරිසිදු බවක් මෙදා ඇති බව සැබෑය. එහෙත් පරණ සලකුණු බොහොමයක් ඒ අයුරින්ම ඉතිරිව තිබිණ. රසායන ද්‍රව්‍ය ගබඩා කොට කාමරය මුල්ලේ වූ මේසයේ මතුපිට, අම්ම වර්ග වලින් පිළිස්සුණු ගමන්මය. පුවත්පත් වලින් වැදගත් තොරතුරු කපා අළවා, හෝම්ස් නිතර සකස් කළ 'ස්ක්‍රැප්' පොත්, දැවැන්ත පොත් රාක්කයක තැන්පත් කොට තිබිණ. නොයෙක් විස්තර අඩංගු කෝෂ ග්‍රන්ථ, පයිප්ප රාක්කය නියමිත තැන්වලම විය. එහි ඇතුළුවෙද්දී අප පිළිගැනීමට කාමරය තුළ දෙදෙනෙක් සිටියහ. හඩසන් මහත්මිය ඉදිරියට ආවේ දිස්නීමක් සිත්තුවකින් මුඛ සරසාගෙනයි. අනෙක් පුද්ගලයා ෂර්ලොක් හෝම්ස්ගේ, ඉටිවලින් තැනූ පිළිමයයි. හෝම්ස්ගේ පැරණි පිට කබායක් දවවා තිබුණු මෙය, මගේ මිත්‍රයාට සෑම අයුරකින්ම සමාන වන සේ ඉතා අඟුරු ලෙස නිමකළ එකකි.

"හඩසන් මහත්මිය. මං දුන්නු උපදෙස් ඔබ නියම ආකාරයෙන් පිළිපැද්දා."

"ඔබ කිව් ආකාරයට, පිළිරුව තිබුණු හැටි වෙනස් කරන්න, මම හිසේ බිම දණගාගෙන."

"විශිෂ්ටයි. ඔබ ඒ කටයුත්ත ඉතාම හොඳින් ඉටු කළා. මුණිස්සම විසිටුණේ කොසේටද කියල ඔබ දැක්කද?"

"ඔව් මහත්මයා. ඔබේ අල්කාර් පිළිමය ඒ මුණිස්සම නිසා අපරාදේ පරිදි වුණා. මුණිස්සම හිසේ වැදිලා හිස විනිවිද ගිහි. අනෙක් පැත්තේ බිත්තියේ වැදී බිම වැටුණා. බුමුතුරුණ උඩ තිබි මං එය අහුලා ගත්තා. මෙන්න ඒක."

"රිවෝල්වර සඳහා යොදාගන්නා බොහොම සැහැල්ලු මුනිස්සමක් වොටියන්. පෙනෙනවා නේද මිනිහගේ දක්ෂකම? කවුද හිතන්නේ මේ තරම් දුර්වල ඉඳන්, අධිබල රයිෆලයකින් මේ වගේ දෙයක් කළ හැකියි කියල. ඉතින් හඩසන් මහත්මිය, ඔබෙන් ලැබුණු

සහයෝගය ගැන මං බොහෝම කිසිදු දේ වෙනවා. වොට්සන්. දැන් ඉතින් මං කැමතියි ඔබ ඔබේ පරණ ආසනයේම ටිකක් වාඩිවෙනවා නම්. කාරණා කිහිපයක්ම තියෙනවා ඔබ සමග සාකච්ඡා කරන්න." එසේ පැවසූ හෝමස් ඉදිරියට ගොස්, ඉටි පිළිමයේ උණ්ඩය වැදී පඵදු වූ තැන පරීක්ෂා කොට බැලුවේය.

"දඩයක්කාරයා නාති වුණත්, දැනටමත් කිසිම වෙවිලීමක් නැ. ස්නායු හොඳට සන්සුන්. ඇස්වල සුක්ෂ්ම පෙනීම යන්තමින්වත් අඩුවෙලා නැ." හෝමස් කීවේ සිතාසෙමිනි.

"මුනිස්සම හිසේ පිටුපසෙන් ඇතුළුවෙලා මොළය විනිවිද ගිහිං. ඔහු තමා ඉක්කරාගොස් ගිවි අංක එකේ වෙඩික්කාරයා. ලන්ඩනයේ නම් මං හිතන්නේ ඔහුව වඩා දක්ෂ අය කීප දෙනෙක් ඉන්නවා. ඔබ ඔහු ගැන මීට කලින් අහලා තියෙනවද වොට්සන්?"

"නැ. මං අහල නැ."

"අන්න බලන්න. ඔවුන් ලබන ප්‍රසිද්ධියේ හැටි එහෙම තමා. මගේ මතකය හරි නම් ඔබ මහාචාර්ය මොරියාට් ගැන අහල තිබුණෙක් නැ. ඔය පොත් රාක්කයේ තිබෙන වර්තාපදාන විශ්ව කෝෂය අරගන්න."

පුටුවේ පිටුපසට හේත්තු වුණු හෝමස් පිටු පෙරළුවේ සුදු පිටුවෙන් දුම් රැළි පිටකරමිනි.

"M' අකුරෙන් නම් කියෙන සුවිශේෂ පුද්ගලයින් රැසක්ම ඉන්නවා මගේ වර්තාපදාන එකතු වේ.

මොරියාට්ම මදා මුළු M අකුරම විශේෂ එකක් කරන්න. ඊළඟට ඉන්නවා විෂ යෝදා මිනීමැරු මෝහන්. විශ්වාස කළ නොහැකි තරම් පුද්ගලාකාර මතකයක් තිබුණු මෙරිඩ්වි. ඊළඟට මැතිවිස්. මිනිහ තමයි චාරිං ක්‍රොස් දුම්රිය පොළේදී මගේ රදනක දකක් ගැලෑවිලා යන්න හක්කට භහරක් එල්ල කළ එකා. ආ ඊළඟට අම් ඉන්නේ අද රාත්‍රියේ අපට හමුවුණු මිත්‍රයා."

ඔහු එම පොත මගේ අතට දුන්නේය.

මොරාන්, කර්නල් කෙබ්ස්තියන්.

රැකියාවක් නොකරයි. අවසන් වරට රැකියාව කළේ බැංගලෝර්හි පළමුවැනි පුරෝගාමී රෙජිමේන්තුවේයි. උපත 1840. කලක් පර්සියාවේ බ්‍රිතාන්‍ය තානාපති ධුරය දැරූ ශ්‍රීමත් ඔගස්ටස් මොරාන්ගේ පුත්‍රයා. අධ්‍යාපනය ලැබුවේ ඊටින් උසස් පාඨශාලාවේ හා ඔක්ස්ෆර්ඩ් විශ්ව විද්‍යාලයේ. ඇගයීමක්දානය, කාබුල් හා ජොර්ඩානි මහ සටන්වලදී බ්‍රිතාන්‍ය හමුදාවල පෙරමුණේ සටන් කළේය. ඔහු විසින් ලියා ඇති පොත්පත් - "බටහිර හිමාලයේ රුදුරු දඩබ්ම" (1881), "ගන වන මැද තුන්මසක්" (1884). පදිංචිය - කොන්ඩියුට් විථිය. සාමාජිකත්වය දරන ක්‍රීඩා සමාජ - ඇංග්ලෝ ඉන්ඩියන්, ටැන්කර්ල් හා බෙරෙට්ලේ කාඩ් ක්‍රීඩා සමාජ.

එහි පැත්තකින් හෝම්ස්ගේ අත් අකුරෙන් මෙසේ සටහන් කොට තිබිණි.

"ලන්ඩනයේ සිටින අංක දෙකට හයානකම මිනිසා."

"මේක හරි පුද්ගලයෙක් නේ! මිනිහ දිව්ගේ අරඹල තියෙන්නේ බොහොම නිර්භීත, අවංක හමුදා කිලධරයෙක් හැටියට."

මම පොත වසමින් පැවසුවෙමි.

"ඔබේ කතාවේ ඇත්තක් තියෙනවා වොට්සන්. එක්තරා කාලයක් දක්වා ඔහු ඉතා හොඳින් ඒ විධියට කටයුතු කළා. ඔහු ඉතාම නිර්භය නොසැලෙන පුද්ගලයෙක්, ඔහු වෙඩිකාපු, මිනිකුන් ව්‍යාප්‍රයෙන් අල්ලන්න, කාණුවක් දිගේ බඩගාගෙන ඉදිරියට ගිය හැටි ගැන, තවමත් ඉන්දියාවේ මිනිස්සු කතා වෙනවා. ඔබ දැකලා ඇති වොට්සන්, සමහර ගස් තියෙනවා, යම්කිසි කාලයක් යනතුරු ඉතාම අලංකාර විධියට අතු විහිදමින් හැඳෙනවා. ඊට පස්සේ අර අලංකාර බව මොකුත් නැතිවෙන විධියට අතු ලියලමින් අස්වාහාවික අයුරින් මෝරනවා. මනුෂ්‍යයින් අතරින් මෙන්ම මේ දේ බොහෝවිට දකින්න ලැබෙනවා. මේ ආකාරයට මිනිස්සු එක පාරටම හොඳ හෝ නරක පැත්තට හැරෙන්නෙ ඇයි කියන එක ගැන, මං මානව විද්‍යාත්මක මතයක් ඉදිරිපත් කර තියෙනවා. මගේ මතය නම් මේකට හේතුව පුද්ගලයාගේ මුතුන් මිත්තන්ගෙන් උරුමවූණු ගුණාංගවල ක්ෂණික ප්‍රදීපනයක් ඇතිවීම."

"එක විකක් විශ්වාස කරන්න අමාරුයි."

41. ලන්ඩනයේ සිටින අංක 2 ට භයානකම මිනිසා....."

"කොහොම වුණත් කර්නල් මොරාන් වැද්දි මාර්ගයට හැරුණා. ඔහුගේ කල්කියාව ගැන ප්‍රසිද්ධ නොවුණත්, ඔහුට ඉන්දියාවේ රැදි ඉන්න බැරි කරමට තත්ත්වය අයහපත් වුණා. ඔහු හමුදාවෙන් විශ්‍රාම අරගෙන එංගලන්තයට ආපසු ආවා. මෙහෙදින් ඔහුගේ නම ඇදුණේ මැරවර් වැඩවද්දයි. මෙන්න මේ කාලෙ තමා මොරියාට්, තමන්ගේ කල්ලියට මොරාන්ට බදවා ගත්තේ.

ඔහු මොරියාට්ගේ ගෝලයින් අතර ප්‍රධාන තැනක් දැරුවා. මොරියාට්, කර්නල්ට ඉහළ වැටුපක් ගෙව්වා. නමුත් ඔහුට කරන්න භාරදුන්නේ, සාමාන්‍ය අපරාධකරුවකුට කිරීමට අපහසු, ඉහළ පෙළේ අපරාධයක් හෝ දෙකක් පමණයි. 1887 දී සිදු වූ ලොඩර් මහත්මියගේ මරණය ගැන සම්භර විට ඔබට මතක ඇති? නෑ? මට හොඳටම විශ්වාසයි ඒක මොරාන්ගේ වැඩක්. නමුත් කිසිදෙයක් ඔප්පු කරන්න බැරිවුණා. ඔහු ඒක කළේ ඉතාම සුක්ෂ්ම අයුරින්. ඒ මොකද මොරියාට් කල්ලිය බිඳ දැමීමෙන් පසුව වත්, ඒ මිනීමැරුමට සෙබස්තියන් මොරාන් සම්බන්ධ බව තහවුරු කරන්න සාක්ෂි හොයාගන්න බැරිවුණා.

ඔබට මතකද වොට්සන් මැරුණා ඔබේ විකිත්සාගාරයට ඇවිත් ජනෙල් වසා දැමූ හැටි? වායුරයිතල වලින් එන වෙඩි පහරක් ගැනයි මං ප්‍රවේශම් වෙන්න හඳුන්නෙ, කියා මං එදා ඔබට කිව්වෝ? ඒ වෙලාවේ ඒකෙ වැදගත්කම ඔබට වැටහෙන්න නැහැ. නමුත් මේ දරුණු ආයුධයේ බිහිසුණු කම ගැන මං දැන හිටියා. එම රයිෆලය ක්‍රියාත්මක කරන්නේ ලෝකෙ ඉන්න දක්ෂම වෙඩික්කාරයා බවත් මං දැන හිටියා. අපි ස්විට්සර්ලන්තයේ සංචාරය කරද්දී ඔහු මොරියාට්ත් සමඟ අපේ පිටු පසින්ම ආවා. කිසිම සැකයක් නෑ, එදා අර කඳු මුදුනේ ඉඳල මගේ හිසට ගල් පෙරළුවේ ඔහු.

සෙබස්තියන් මොරාන් ලන්ඩන් නගරයේ නිදහසේ ජීවත් වෙනතුරු, මගේ ජීවිතේ ගැන කිසි විශ්වාසයක් තියන්න බැරි බවත් මං දැන හිටියා. රූ දවල් දෙකේම මං පිටුපස ඔත්තු කාරයෝ එන බවත්, කොයි වෙලාවක හරි ඔහු මට ප්‍රහාරයක් එල්ල කරන බවත් මං අවබෝධ කරගත්තා. මට මොකක්ද කරන්න ඉතිරි වෙලා තිබුණෝ? ඔහු දුටු හැටියෙම වෙඩි තියන්න මට අයිතියක් නෑ. එහෙම කළොත් මට විරුද්ධව මිනීමැරීමේ චෝදනාව

එල්ල වේවි. ඒ හින්දා මම ලන්ඩනයේ සිදුවෙන අපරාධ ගැන පුවත්පත්වල පළවෙන තොරතුරු පිළිබඳව හොඳ අවධානයකින් සිටියා. ටිකක් කල්ගතවෙලා හරි ඔහුට අල්ලා ගන්න මට අවස්ථාවක් ලැබෙන බව මම දැනගිටියා.

රොනල්ඩ් ඇඩෙයාර්ගේ මරණය සිදුවුණේ මේ අතරෙදියි. කර්නල් මොරාන් ගැන මං දැන සිටි තොරතුරු අනුව මේක ඔහුගේ වැඩක් බව මං පැහැදිලිව තේරුම් ගත්තා. ඇඩෙයාර් තරුණයා සමග මොරාන් කාඩ් ක්‍රීඩාවේ යෙදුණා. ක්‍රීඩා සමාජයේ සිට ඔහු පසුපස ඇවිත්, ජනේලයෙන් වෙඩි තබා තරුණයා මරා දැමීමා. ඒ ගැන කිසිම ඥානයක් නැ. මුණිස්සම් වල සාක්ෂියම ඇති මිනිහගේ බෙල්ලට හොණ්ඩුව වැටෙන්න.

මං වහාම පිටත්වෙලා ආව ලන්ඩනයට. ඔහුගේ ඔත්තුකාරයා මාව දැක්කා. මේ ආරංචිය වහාම ඔහු කර්නල්ට දෙන බව මං දැනගිටියා. තමන් අපරාධයක් කළ සැණින් ෂර්ලොක් හෝම්ස් ලන්ඩනයට ආවේ මොකද කියන එක තේරුම් ගන්න මොරාන්ට අපහසු වෙන්නෙ නැහැ. ඔහු දැඩි භීතියකට පත්වෙන්න ඇති. හැකි වහාම මාව මේ දර්ශනයෙන් ඉවත් කර දමන්න ඔහු පියවර ගන්නා බව මං දැනගත්තා. ඔහු මේ සඳහා තමන්ගේ ප්‍රබල රයිෆලය යොදා ගන්න බව මං විශ්වාස කළා. ඔහුට ඉලක්කය සඳහා යොදාගත හැකි රූපයක් ජනේල් වීදුරුවට වැටෙන්න සලස්වලා, පොලීසියේ හටයනුත් කල්තියාම සූදානම් කර තබා, මං ඔහුට මුහුණ දුන්නා. ඔබ අර කුණාටුවෙන් ආවරණය වෙන්න දොරකඩක හිටි පුද්ගලයින් දෙදෙනෙකු ගැන කිව්වා නේද? ඒ තමයි අර පොලිස් හටයන් දෙදෙනා. හුම දෙයක්ම නිරීක්ෂණය කරන්න ඉතාම හොඳයි කියලා හිතල මං තැනක් තෝරා ගත්තා. කර්නල් මොරාන් මට ප්‍රහාරය එල්ල කරන්නත් එතැනම තෝරාගත්තා. ඉතින් හිතවත් මිත්‍රයා. ඔබට තවමත් නොපැහැදිලි තැනක් තියෙනවද?"

"ඔව්. රොනල්ඩ් ඇඩෙයාර් මරාදමන්න මොරාන් තීරණය කළේ ඇයි?"

"මේක ගැන මට හරියටම කියන්න බෑ. මට යමක් අනුමාන කරන්න පුළුවනි."

කර්නල් මොරාන් සහ ඇඩ්මිරාල් දෙදෙනා කාඩ් ක්‍රීඩාවෙන් හවුලේ විශාල මුදලක් දිනාගත්තා. කිසිම සැකයක් නෑ, මොරාන් ක්‍රීඩාවේදී සැහෙන්න වංචා කරන්න ඇති. ඔහු කාඩ් ක්‍රීඩාවේදී වංචා කරන බව මං බොහොම කාලයක් සිට දැන සිටි දෙයක්. මං හිතන්නේ රොනල්ඩ් ඇඩ්මිරාල් මේ කරුණ පැහැදිලිවම තේරුම් ගත්තා. ඔහු මේ ගැන පොද්ගලිකවම මොරාන්ට කරා කර තර්ජනය කරන්න ඇති - "කාඩ් ක්‍රීඩා 'සමාජ' වලින් ඉවත් වී යන්න. නැත්නම් ඔක්කොම හොර ඵලිකරනවා. කියල. තමන්ට වඩා හුඟක් වයසින් වැඩි, සුප්‍රසිද්ධ මිනිහෙක් කළ වංචාවත් ඵක්වරම ඵලිකර, ඔහුව අපකීර්තියට පත්කරන්න ඇඩ්මිරාල් කරුණයාට හිතෙන්න නැහැ."

කාඩ් ක්‍රීඩා 'සමාජ' වලින් ඉවත් වෙලා යන්න වුණොත් කර්නල් මොරාන් විනාසයි. ඒ මොකද ඔහු ජීවත්වුණේ සුදුවේදී වංචා කර උපයා ගත්ත මුදලින්. මොරාන් ඒ නිසා ඇඩ්මිරාල්ව මරා දැමීමා. මේ වෙලාවේ කරුණයා, මිත්‍රයන්ගේ නම් ලියා, මුදල් වෙන්කරමින් සිටියේ, ඔවුන්ගෙන් වංචනිකව දිනාගත් මුදල් ආපහු දීමේ අදහසින්. සහකාරයා වංචාවෙන් ඒ මුදල් දිනාගත්තට, ඒවා තමන් ලඟ තබාගන්නවත් ඇඩ්මිරාල් කැමතිවෙන්න නැහැ. මවක් සොහොයුරියත් ඵක්වරම කාමරයට ඇවිත් මේ ගැන ප්‍රශ්න කරන්න ඉඩ තියෙන නිසා තමයි ඔහු ඇතුළෙන් දොර අගුළු දමා ගත්තේ. හරිද?"

"ඔබ නිවැරදි බවට සැකයක් නෑ."

"හරි හෝ වැරදි හෝ කර්නල් මොරාන්ගෙන් මීට පස්සේ අපට කරදරයක් හිටින්නේ නෑ. යොන් හර්ඩන්ගේ සුවිශේෂ වායුරාශිලය, ස්කොට්ලන්ඩයාඩ් හි අපූර්ව කෞතුකාගාරයට ඵකතු වේවි. ලන්ඩන් නගරයේ මතුවෙන ගැටලු ගැන යළිත් හිත යොදවන්න ෂර්ලොක් හෝම්ස් මහත්මයාටත් නිදහස ලැබෙනවා."

වෘල්ස් ඔගස්ටස් මිල්වර්න්

චාල්ස් ඔගස්ටස් මිල්වර්න්

සර්ලොක් හෝම්ස්ටත් මවත් කිසිදිනෙක මුහුණපාන්නට නොලැබුණු ආකාරයේ, ඉතාම සුවිශේෂ අත්දැකීමක් වූ මෙය සිදුවී, දැන් අවුරුදු ගණනක් ගතවී ඇත. කෙසේ වෙතත් මෙය ඉදිරිපත් කිරීම පිණිස, ඊට අදාළ හුද්ගලයින්ගේ නියම නම්, ගම්, සැඟවීමට සිදුවීම ගැන පාඨක මතෙත් සමාධි අයුරිමි.

ශීත සෘතුවේ හිම වැටීමෙන් එන හැන්දෑවක, අපි දෙදෙනා ලන්ඩන් නගරයේ සුපුරුදු සක්මන සඳහා පිටත්ව ගියෙමු. අප ආපසු පැමිණෙන විට සවස හය පමණ වී තිබිණ. හෝම්ස් පහන් දැල්වීය. අප හමුවීමට පැමිණි අමුත්තෙකු, තම ආගන්තුක පත්‍රය මෙසය මත තබා ගොස් තිබිණ. එදෙස බැලීමක් හෙරු හෝම්ස්, තම පිළිකුල හඟවන ශබ්දයක් පිටකොට, එය බිමට වීසි කළේය. මම එය අනුලාගෙන කියවා බැලිමි.

චාල්ස් ඔගස්ටස් මිල්වර්න්
ඇපල්බෝ වර්රස්,
හෝම්ස්ටේට්.
නියෝපිත

"කවුද මේ මිනිසා?" මම ඇසිමි.

"මේ තමයි ලන්ඩනයේ ඉන්න එපාම කරපු මිනිසා." පැවසූ හෝම්ස්, ගිනි උදුන ඉදිරිපිට අසුන්ගෙන, දෙපා ඒ දෙසට දිගු කළේය.

47. "ලන්ඩනයේ ඉන්ද්‍ර ඵ්‍යාකරපු ම මිනිහා චාල්ස්
ඩග්ස්ටස් මිල්වන්."

<http://sherlockholmesinvestigations.blogspot.com>

"මිය කාඩ්පතේ අනෙක් පැත්තේ මොනවත් ලියල තියෙනවාද බලන්න වොට්සන්."

"සවස 6.30ට නැවත පැමිණෙමි.

සී. ඩී. විමි."

"හ්මි. ඒකටත් එහෙම වෙලාව හරි. වොට්සන්, මබ සත්ත්ව උදානයට ගිය වෙලාවට, ඒකි සර්පයන් දිනා බලාගෙන ඉන්නකොට, මොන වගේ හැඟීමක්ද ඇතිවෙන්නේ? කුරිරු ඇස් දෙකක් තිබෙන, සෙවල සහිත ඇහෙන් බිම බඩගාන, විෂ ආහිත, පිළිකුල් සහගත සර්පයෝ? මිල්වටන් කිව්වම මබ ඇතිවෙන්නෙ අන්න ඒ හැඟීම. මගේ මේ රැකියාවේදී මට මිනීමරුවෝ පතස් දෙනෙකු පමණ හමුවෙලා තියෙනවා. ඒත් මේ මිනීමරු මගේ හිතේ ඇතිවුණු තරම් පිළිකුලක් ඒ එක්කෙනෙක් ගැනවත් මට දැනුණෙ නෑ. ඒ වුණත් මට ඔහුත් එක්ක ගනුදෙනු නොකර ඉන්නෙත් මෑ. ඇත්තම කියනවා නම්, ඔහු මෙහේ ඉන්නෙ මගේ ආරාධනාව නිසා."

"ඉතින් කවුද මිය මිනිසා?"

"මං මෙහෙම කියන්නම් වොට්සන්. මිල්වටන් තමා මනුස්සයින්ව ප්‍රාණ ඇපකාරියන්ගේ තත්ත්වයට පත්කරලා, ඔවුන්ගේ රහස් එළිනොකරන්න, කප්පම් ඉල්ලන රජුරුවෝ! මිය මිනීමරු අහුවෙන ගැහැන්ට මිනිසුන්ට දෙවියන්ගෙම පිහිට තමා. බොහොම ලස්සන හිනාවක් දාගෙන, සාන්තුවරුන්ගේ වගේ කථා කරමින්, මනුස්සයින්ව අන්තිම සතෙට යනක සුරාගෙන කනවා. හරියට අන්තිම ලේ බිත්දුට එනක බෙල්ල මිරිකනවා වගේ."

ඒ වැඩේට මිල්වටන් බොහොම දක්ෂයි. මොනවා හරි සාධාරණ රස්සාවක් කළා නම් මිනීමරු හොඳට දියුණු වෙන්න තිබුණා. මිනීමරුගෙ වැඩ පිළිවෙල මෙහෙමයි.

හොඳට සල්ලි තියෙන සුදුසිද්ධ, වැදගත් පුද්ගලයින්ගේ රහස් අඩංගු, පෞද්ගලික ලියුම්, රහස් ලියවිලි ආදියට, ලොකු මුදලක් ගෙවන්න එයා සුදානම් කියන කාරණය එයා ප්‍රසිද්ධ කරනවා.

බොහොම වෙලාවට තමන්ගේ ස්වාමිද්වයේ හෝ ස්වාමියාගේ, මේ වගේ රහස් ලියුම් හොරකම් කරගෙන එන්නේ ඒ වලව්වල සේවක සේවිකාවෝ. සමහර වෙලාවට වැදගත් පවුල්වල තෝනලාගේ ආදරය, විශ්වාසය දිනාගන්න හැකිවුණු, තක්කඩින් ලහන් මේ වගේ ලියුම් කියෙනවා. මිලවටන් ඒ වගේ ලියුම් විශාල ගණන් වලට මිලට ගන්නවා. මං දන්නවා ලොකු චලව්වක සේවකයෙකුට එක ලියුමක් සඳහා ඔහු ගෙව්වා රන්පත්‍රිම් හත්සියයක්. ඒ ලියුමෙ දිග කොපමණද දන්නවද? පේළි දෙකයි. මොකද අත්තිමට වුණේ? ඒ ප්‍රභූ පවුල කඩාකප්පල් වී විනාශවෙලා ගියා.

මේ වගේ රහස් ලියුම්ලි ඔක්කොම මිලට ගන්නේ මිලවටන්. මේ ලන්ඩන් නගරයේ සිය ගණනක් ඔහුස්සයෝ ඉන්නවා, මිලවටන් කියන නම ඇහුණු භමන් ශරීරය ඔව්ලා යනවා. කිසිකෙනෙකුට කියන්න බෑ, මිලවටන් කවදා කොයි වෙලේ තමන්ව බෙල්ලෙන් හිරකරාපිද කියල. ඒ මොකද මිනිහට ඕනෙ තරම් සල්ලි තියෙනවා. ඒ වගේම කපටියි. කිසිම කලබලයක් නෑ. මිනිහට ලැබුණු හොඳම තුරුම්පුවක් ගහන්නෙ නැතුව, ඒකට හොඳම වෙලාව එතතුරු අවුරුදු ගණනක් බලා ඉදිවි. ඒකට අදාළ අයුරණයින්ගෙන්, ගන්න පුළුවන් ලොකුම කප්පම ගැනීමට හැකිවෙන්නං, ඒ විධියට බලා ඉන්න ඔහු සුදානම්. මං ඔබට කිව්ව හේද ඔහු තමයි මේ ලන්ඩනයේ ඉන්න එපාම කරපු මිනිහ කියල. එක පාරම පිහියෙන් ඇණල මිනිහෙක් මරා දමන මිනීමරුවෙක් එක්ක, මෙයාව කොහොමද අපි සංසන්දනය කරන්නෙ? මිනිස්සුන්ගේ ආත්මය දඩු අඩුවකින් හිරකර, ටිකෙන් ටික අඹරවමින්, ක්‍රමානුකූලව ආත්මයට වඩ දෙමින් තමයි, ඔහු සල්ලි හම්බකරන්නේ."

මේ තරම් සිත් වේදනාවෙන් ආ කැලැඹුණු සිතෙන් මගේ මිත්‍රයා කථා කරනු මට අසන්නට ලැබී තිබුණේ කලාතුරකිනි.

"හොඳයි. ඇයි ඔහුට විරුද්ධව නීති මගින් ක්‍රියාකරන්න බැරි?"

"නීති පොතේ හැටියට පුළුවනි. ඒත් ප්‍රායෝගිකව ඒක කරන්න බෑ. මේ ගැන පොලිසියට පැමිණිලි කර, නඩු විභාගයකින් පස්සේ, කාන්තාවකට පුළුවනි, ඔහු මාස ගණනකට හිරේ යවන්න. ඒත් ඇති වැඩේ මොකක්ද? එතකොට ඔහු ඇගේ රහස් ඔක්කොම

එළිකරලා ඇගේ පවුල කඩාකප්පල් කරල ඉවරයි. ඔහු සුක්ෂ්ම විධියට ගොදුරු කරගන්න පුද්ගලයින් කවුරුවත්, මිල්විටන්ට විරුද්ධව පියවර ගන්න හයයි. ඔහු යම් දවසක සම්පූර්ණයෙන්ම අභියාක පුද්ගලයෙකුගෙන් කප්පම් ඉල්ලුවොත්? අන්න එයට අපට ඔහුව අල්ලාගන්න පුළුවනි. නමුත් මිල්විටන් කියන්නේ හිචලෙන් වගේ කපටියෙක්. වැරදි විධියට එක අභියාක් කියන්නෙ නෑ. අපි ඔහුව කොටුකරගන්න වෙන මොනවා හරි ක්‍රමයක් හොයාගන්න ඕන වොටියන්."

"ඉතින් මොකටද ඔහුට මෙහේ එන්න කිව්වෝ?"

"ඉතාම ප්‍රසිද්ධ නර්මයා කාන්තාවක්, ඇගේ බොහොම දුක්බර ප්‍රශ්නය මට භාරදුන්නා. ඇය කමයි. ඊවා බ්ලැක්වෙල් ආර්යාව. මෑත කාලයේ රට පුරා ප්‍රසිද්ධියට පත්වු රූපසුන්දරිය ඇයයි. ඇය ඩෝවකෝට් ආදිපාදවරයා සමග විවාහ ගිවිසගත්තා. ඒ විවාහ මංගල්‍ය උත්සවයයි කිබෙන්නේ හරියටම තව සති දෙකයි. මේ මිල්විටන් කියන තක්කඩියා ළඟ කියෙනවා, ඇය කලකට පෙර, වැඩිපුර කල්පතා නොකොට ලියුම් ලියුම් කිහිපයක්. මොනවත් බරපතල කාරණා අඩංගු ඒවා නෙමෙයි. නමුත් මේ විවාහය කඩාබිඳ දමන්න, ඒ ලියුම් හොඳටම සැකේව්. මිල්විටන්ට විශාල මුදලක් වහාම නොගෙව්වොත්, ඔහු ලියුම් ටික ආදිපාදවරයාට යවනවාලු. මිල්විටන් හමුවෙලා, මේක හැකිතරම් සතුටුදායක විධියකට විසඳගන්න එක ඇය මට භාරදීලයි කියෙන්නෙ."

ඒ මොහොතේ පහළ වීථියේ රථයක් නවත්වන හඬ ඇසිණ. එය ඉතා අලංකාර විශාල අශ්ව කරන්නයකි. සේවකයෙක් පැමිණ දොර විවෘත කළේය. අනර්ථ ඇඳුම් පැළඳුම් වලින් සැරසුණු පුද්ගලයෙක් රථයෙන් බැස්සේය. ස්වල්ප වේලාවකින් ඔහු අපේ විසින් කාමරයට ඇතුළුවිය.

චාල්ස් ඔගස්ටස් මිල්විටන් වියස අවුරුදු පනහක් පමණ වූ පුද්ගලයෙකු විය. ශරීර ප්‍රමාණයෙන් එතරම් උස මහත නොවූ ඔහු සතු වූයේ, තට්ටය පැදුණු විශාල හිසකි. ඔහුගේ රත්රන් උපැස් යුවළ පිටිපස වූයේ, අනුකම්පා විරහිත කුරු රු නෙන් යුවළකි. කෙසේ වෙතත් දෙකොණේ රූ කිබුණේ කිසි විටෙකත් නොමැෂකන සට කපට සිතහවකි.

මිලවටන්ගේ කතෘබහ කුඩා දරුවෙකුගේ මෙන් අභිසක විලාසයක් ගත්තේය. ඔහු අතට අතදී ආචාර කිරීමට ෂර්ලොක් හෝම්ස්ට දකුණත දිගු කළේය. එහෙත් හෝම්ස්ගෙන් ඊට ලැබුණේ බලාපොරොත්තු නොවූ ප්‍රතිචාරයකි. හෝම්ස් තම සුරත මිලවටන් වෙත දිගු කළේ නැත. හෝම්ස්ගේ මුහුණේ මතු වූයේ සුහදශීලී බවක් වත් ආචාරශීලී බවක් වත් නොවේ. මෙය තමාට තේරුම් ගැනීමට අපහසු බවක් හඟවමින් මිලවටන් දෙදර හැකිවේය. මුහුණේ කිබු සිනාව උපහාසාත්මක එකක් වන අයුරින් කවේ දෙකෙළවර දෙපසට ඇදී නිම. අනතුරුව ඔහු තම කබාය ඉවත්කොට, එය ප්‍රවේශමෙන් නමා තබා, පුටුවේ හිඳගත්තේය.

"මේ මහත්මයා . . . ?"

මිලවටන් ඇසුවේ මා දෙසට අත දිගු කරමිනි.

"මේක රහස් යාකව්ණාවක් නේද? මේ මහත්මයා මෙතැන හිටියට කමක් නැද්ද?"

"කමක් නැ. වොට්සන් දොස්තර මහත්මයායි මමයි හවුලේ තමයි මේ අපරාධ පරීක්ෂණ කටයුතු කරන්නේ."

"බොහොම හොඳයි හෝම්ස් මහත්මයා. මං මේ කිව්වේ ඔබේ අනුග්‍රාහකයාගේ වැඩි හොඳටයි. මේක බොහොම සියුම්, රහසිගත කාරණයක් නේ"

"වොට්සන් මහත්මයා දැනටම ඒ ගැන දන්නවා."

"හොඳයි එහෙනම් අපි කෙළින්ම කාරණේට බහිමු. ඔබ කියන්නේ ඔබ ඊවා බ්ලැක්වෙල් ආර්යාව වෙනුවෙන් පෙනී ඉන්නවා කියල නේ. මගේ කොන්දේසි, මිල ගණන් වලට ඇය කැමැතිද?"

"මොනවද ඔබේ කොන්දේසි? මිල ගණන්?"

"රන් පවුම් හත්දහසයි."

"ඒක නොගෙව්වොත්?"

"මගේ හිතවත් මහත්මයා. ඒ මුදල නොගෙව්වොත් ලැබෙන ප්‍රතිඵලය ඔබට කියන්න මට හිතට අමාරුයි. 14 වැනි දා වෙනකොට මගේ අතට මුදල් නොදැක්වුණොත් 18 වැනිදාට විවාහ මංගල්‍යය පැවැත්වෙන එකක් නැ."

හෝමස් මද වේලාවක් කල්පිතා කළේය.

"මට පෙනෙන හැටියට ඔබ හිතාගෙන ඉන්නේ, මේ ලියුම් බොහොම රහසිගත, කෙනෙකු ලැජ්ජාවට පත්විය හැකි ඒවා කියල වගෙයි. මගේ අනුග්‍රාහිකාව මං දෙන උපදෙස් පිළිතුරුගෙන ඒ විධියට ක්‍රියා කරන බවට සැකයක් නෑ. මං ඇයට කියනවා, ඇගේ අනාගත ස්වාමිපුරුෂයාට තමන්ගේ අතීතය ඔක්කොම හෙළිකරන්න කියල. ඔහු ඒවා අමතක කර ඇයට සමාව දෙන බවට සැකයක් නෑ." හෝමස් කීය.

"ඒ කථාවෙන් තේරෙන්නේ, ඔබ ඩොර්සෙට් ආදිපාදතුමාගේ පිළිවෙළ හරිහැටි නොදන්නා බව."

"මොනවද ලියුම් වල ඔය හැටි වරදක් වෙන්න පුළුවන් දේවල් තියෙන්නේ?"

"ඒවා අලංකාරයි. ඉතාම අලංකාරයි! රසවත් අයුරින්, සිත්ගන්නා අයුරින් සමත් ලියන්න මේ තරුණියට තියෙන්නේ පුදුම දක්ෂකමක්. ඒ වුණට මං ඔබට සහතික දෙන්නම්. ලේඛන කලාවේ ඇයට තියෙන දක්ෂකම ආදිපාදතුමා නම් අගය කරන එකක් නෑ.

හොඳයි. ඔබ කියන්නේ මේ ලියුම් කිහිපයකට රත්පවුම් හත්දාහක් දෙන එක මෝඩ විධියට මුදල් නාස්ති කිරීමක් කියල තේද? ඒකට කමක් නෑ. මං මේ ලියුම් ටික ආදිපාදතුමාට භාරදෙන්නම්."

මිල්වටන් පැවසුවේ අසුනෙන් නැගිට තම කබාය අතට ගනිමිනි.

හෝමස් දැඩිලෙස කෝපයට පත් විය.

"ඔහොම ඉන්නවා ටිකක්. මගේ කුලබල වෙනවා වැඩියි. මේ වගේ සියුම් කාරණයක්, අපකීර්තිමත් සිද්ධියක් බවට පත්වෙන එක අපි වළක්වන්න ඕනේ," හෝමස් කීය.

"මං දැනගත්තා හෝමස් මහත්මයා, මං දැනගත්තා මේකේ වැදගත්කම ඔබට මැමහෙන බව." මිල්වටන් පැවසුවේ සන්තෝෂයෙනි.

"ඒ වුණත් ඔබට කියන්න මිල්වටන් මහත්මයා, මේ ඊවා ආර්යාව ධනවත් තරුණියක් නෙමෙයි. පවුම් හත්දාහක් තියා

පවුම් දෙදාහක් ගෙවන්නක් ඇයට අමාරුයි. හත්දාහක් කියන්නේ හිතන්නවත් පුළුවන් ගණනක් නෙමෙයි. ඒ හින්දා මම ඔබට ආයාචනය කර සිටිනවා ඔබේ ගණන ටිකක් අඩු කරන්න කියලා. මං කියන්නම් මිලවටන් මහත්මයා සාධාරණ ගණනක්. ඒ මුදලට ලියුම් ටික මට දෙන්න. ඔබට ඒ ලියුම් වලට ගන්න පුළුවන් වැඩිම මුදල ඒක බව මට විශ්වාසයි."

මිලවටන්ගේ මුහුණේ මතුපිටේ කපටි සිතහව්කි. මහා විහිළුවක් අසන්නට ලැබුණු විටෙක මෙන් ඔහුගේ දෙනෙත් බැබළෙන්නට පටන් ගත්තේය.

"ඊවා ආර්යාව ඒ තරම් මුදල් හදල් නැති කෙනෙක් කියල ඔබ කිව් කථාවට ම ඵකභවෙනවා. ඒ වගේම අපි මතක තබාගත යුතු කරුණක් තිබෙනවා. මේ තරුණ කාන්තාවගේ නැදූහිතවතුන්, යාළු මිත්‍රයින්, ඇය වෙනුවෙන් යම්කිසි පරිත්‍යාගයක් කළ හැකි කාලයක් මේක. ඇයට මහල් වලට දෙන්න ඕන නැහි මොනවද කියල තීරණය කරගැනීම ඔවුන්ට හරිම අමාරු වේවි. මේ ලන්ඩනය පුරා තිබෙන බටර් දිසි, ඉට්පන්දම් සවිකුරු පිත්තල ස්ටෑන්ඩ් දෙන්නෙ මොන එකකටද? මං සහතික කරලා කියන්නම්. ඊවා ආර්යාව මේ හැම එකකටම වඩා බොහොම කැමැති වේවි ඇගේ ලියුම් මිටිය ලැබෙනවා නම්."

"එය කිරීමට පුළුවන් කමක් නෑ." හොම්ස් කීවේ තීරණාත්මක අයුරෙනි.

"අතේ දෙවියනේ මොනා කරම් අවාසනාවක්ද!" මිලවටන් පැවසුවේ සාක්කුවේ තිබූ පොදියක් ලෙස පිම්බී තිබුණු සටහන් පොතක් එළියට අදිමිනි.

"තරුණ තෝනලා එහෙම දෙකට උත්සාහ නොදරන එක හරිම කණගාටුදායක දෙයක්. ඒකෙන් තේරෙන්නේ මෙහෙම ප්‍රශ්නයකදී වැඩ කළයුතු පිළිවෙළ ගැන ඔවුන්ට හරි උපදෙස්ක් කාගෙන්වත් ලැබිල නැති බවයි. මේ බලන්න."

ඔහු ලිපියක් ඉහළට ඔසවා, එහි ලිපි ශීර්ෂය මුද්‍රිත කොටස අපට පෙන්වුවේය. එහි තිබුණේ යම් ප්‍රභූ පරපුරක නිල ලාංඡනයයි.

"මේ ලියුම අයිති. ඔව්, සාමාන්‍යවලාවට ඒ නම් දැන්ම හෙළිකරන එක සාධාරණ නැහැ කියන්න පුළුවනි. මං එය හෙට උදේ වනතුරු කල් දමන්නම්. නමුත් හෙට උදේට මේක ඒ තෝනා මහත්මයාගේ ස්වාමීපුරුෂයා අතට පත්වෙනවා. එහෙම කරන්න හේතුව මොකක්ද? ඒ තෝනා ළඟ තියෙන දියමන්ති කිහිපයක් විකුණා, මට සුළු මුදලක් ගෙවන්න තියෙන අපහසු කම. මොන තරම් කණගාටුවට කරුණක්ද?"

ඔබට සමහරවිට මතක ඇති අර කන්නල් ඩෝකි- සහ ගරු මයිල්ස් මෙනෙවිය සමග තිබුණු විවාහ ගිවිසුම හිටින්නියේ අවලංගු කර දැමූ සිද්ධිය. මහලු-ගෙදරට දවස් දෙකක් තිබියදී "මෝති-පෝස්ට්" පුවත්පතේ ඒ ශූන්‍ය කුඩා ඡේදයක් පළවුණා. ඔබ විශ්වාස කරන එකක් නෑ මහත්මයා. පවුම් එක්දාස් දෙසියක් ගෙවාගන්න බැරිකමෙනුයි ඒ මහලු කඩාකප්පල් වුණේ. හරි පව් තේද? ඉතින් ඔබ වැනි බුද්ධිමත් මිනිසෙක් මේ වගේ වැදගත් ප්‍රශ්නෙකදී මුදල් හෙට්ටු කරන එක හිතන්නක් සුදුමයි. අමතක කරන්න එපා. ඔබ පරදුවට තියන්නෙ, ඔබේ අනුග්‍රාහකයාගේ ගෞරවය සහ මුළු අනාගතයම!"

"මං මේ කියන්නෙ සම්පූර්ණ ඇත්තයි. මිල්ට්ටන් මහත්මයා. ඔය තරම් විශාල මුදලක් මේ හදිසියේ ඇයට හොයාගන්න පුළුවන් කමක් නෑ. ඇගේ මුළු අනාගතයම අඳුරු කර දමන්න එපා. ඇය දෙන්න කැමැති මුදල භාරගෙන ඔය ප්‍රශ්නය විසඳන්න මහත්මයා. එතැනත් සැහෙන මුදලක් තියෙනවා. ඇගේ අනාගතය විනාශකර දැමීමා කියල, ඔබට ලැබෙන ලාභ ප්‍රයෝජනය මොකක්ද?"

"ඔන්න හෝමස් මහත්මයා ඔබේ වැරදුණු තැන. මේ රහස්‍ය ඵලිකළොත් මට ලැබෙන ලාභ ප්‍රයෝජනය ඉතාම විශාලයි. වෙනත් වෙනත් පුද්ගලයින් සම්බන්ධවුණු මේ වගේම කාරණා අටක්, දහයක් මා ළඟ තියෙනවා. ඒවා දළ ලා වැඩෙමින් මෝරමිනුයි තියෙන්නෙ. නියම කාලෙ ආවම මට පුළුවනි, ඊවා ආර්යාවට අත්වුණු ඉරණම ගැන ප්‍රචාරයක් දෙන්න. එතකොට අර මං කිව් හත්අට දෙනාට මොනවද හිතෙන්නෙ? ඒගොල්ලන්ට තේරේවි මං ඉල්ලන මුදල වහාම ආවල ඒක විසඳාගැනීම ඉතාම දොනාන්විතයි කියල. ඔබට තේරෙනවා තේද මගේ තර්කය?"

55. “අල්ල ගන්න ඩොට්සන් ඔය මිනිහව.”

හෝමස් එක්වරම පුටුවෙන් ඉවතට පැන්නේය.

"අල්ලගන්න වොට්සන් ඔය මිනිහට! යන්න දෙන්න එපා. දෙන්න මහත්මයා ඔහේගෙ ඔය විශාල පොත මෙතාට!"

ක්ෂණිකව පුටුවෙන් ඉවතට පැනගත් මිල්වටන්, කාමරයේ බිත්තිය අසලට දිවගොස් එයට පිට දී සිටගත්තේය. මිළඟට ඔහු කබා සාක්කුවෙන් විශාල රිවෝල්වරයක් එළියට ගෙන, එය අප දෙදෙනාට එල්ල කළේය.

"හෝමස් මහත්මයා! හෝමස් මහත්මයා! මං හිතුවා ඔබ වෙත කවුරු හරි නොකළ තාලෙ වැඩක් කරා වි කියල. මේ විටියට වැඩ කරන්න බොහොම දෙහෙක් මීට කලින් උත්සාහ කරල තියෙනවා. ඒත් ඇතිවුණු ප්‍රයෝජනයක් නෑ.

මං ඔබට සහතික වෙන්නම්, මේ මොහොතේ මා ලග දරුණු ආයුධ ගණනාවක් තියෙනවා. ඒ හැම එකක්ම පාවිච්චි කරන්න මං සූදානම්. මගේ ආත්මාරක්ෂාවට මං ආයුධයක් පාවිච්චි කළොට, නීතිය මට එරෙහි වෙන්නෙ නෑ. ඒ නෑතක්, ඔය තරම් වටිනා කමක් ඇති ලියුම්, මං යන එන නෑන අරං යා වි කියල ඔබ හිතනවද? එහෙනම් ඔබට වැරදිලා. ඒ වගේ මෝඩකම් මං කරන්නෙ නෑ. එහෙනම් මහත්වරුනි මං යන්නම්. මට තියෙනවා අද හැන්දෑවෙ අවසන් කළයුතු සම්මුඛ සාකච්ඡාවක් දෙකක්."

අඩියක් ඉදිරියට තබා තම කබාය අතට ගත් මිල්වටන්, රිවෝල්වරය අප දෙයට එල්ල කරගෙනම, දොර' දෙයට ගමන් කළේය. ඔහු වෙත දමා ගැසීමේ අදහසින් මම පුටුවක් එසවීම්. එසේ නොකරන ලෙසට හෝමස් සංඥා කළෙන් මම පුටුව ආපසු දැමීම්. අපට හිස නමා ආචාර කොට, මිල්වටන් කාමරයෙන් පිටවුයේ සිනාමුසු මුහුණෙනි. මොහොතකට පසු, ඔහු තරප්පුව බැසයන හඬත්, අශ්ව කරත්තය ගමන් අරඹන ශබ්දයත් අපට අසන්නට ලැබිණි.

හිනි උදුන අසල වාඩිවූ හෝමස් දැල්වෙන හිනි අතුරු දෙස නෙත් හෙළාගෙන කල්පනාවක් වෙර්ණේය. පැය භාගයක් පමණ පිළිමයක් මෙන් නිසලව, සිටි ඔහු, එක් වචනයක්වත් කථා කළේ නෑ. ඉන්පසු යම් තීරණයකට එළඹී පුද්ගලයෙකු මෙන් අසුනෙන් නැගිට තම කාමරයට ගියේය.

ස්වල්ප වේලාවකට පසු ඔහු කාමරයෙන් එළියට ආවේ වෙස්මාරු කරගෙනයි. තරුණ, කඩවසම් කාර්මිකයෙකුගේ පෙනුම ඔහු ලබා සිටියේය. තිකටේ යටි රැවුළක්ද අළවා ගෙන සිටි ඔහු ඇවිද්දේ, අතමිට සරු තරුණයෙකුගේ ගමන් විලාසයෙනි. නිවසෙන් පිටත්වී යාමට පෙර ඔහු පයිප්පය ද දල්වා ගත්තේය.

"මට ටිකක් වෙලා ගතවේවි වොට්සන්," හෝමස් පැවසුවේ අඳුරේ නොපෙනී යාමට පෙරයි.

ඔහු වාල්ස් ඔහුගේ මිලවටන්ට එරෙහිව සටන දියත් කළ බව මම එයින් වටහා ගතිමි. එහෙත් එම සටන, මෙවැනි සුදුසාකාර ගමන් මගකට පිවිසෙවි යයි මම කිසිසේත් නොසිතුවෙමි.

දින කිහිපයක් තිස්සේම හෝමස් මෙම ඇඳුමෙන් සැරසී නොයෙක් වේලාවන්හි නිවසෙන් පිටවී ගියේය. තමා හැමිස්ටෙඩ් බ්ලා ගිය බවත්, කාලය ප්‍රයෝජනවත් ලෙස ගත කළ බවත් හැරෙන්නට ගැටලුව පිළිබඳ කිසිවක් ඔහු පැවසුවේ නැත. අවසානයේ එක් සැන්දෑවක ඔහු නිවසට පැමිණියේ, හැමිස්ටෙඩ් වෙත ගිය අන්තිම ගමනත් සාර්ථක ලෙස නිම කළ බව කියමිනි.

එදා සුළු සුළඟක් මෙන් වේගවත්ව සුළං හැමු, අඳුරු සැන්දෑවක් විය. හිනිඳුන ඉදිරිපිට වාඩිවු මගේ මිත්‍රයා, වෙස්ට්ලා ගැනීමට යොදාගත් රැවුළ හා බොරු කොණ්ඩය ගළවා දැමීමේය. අනතුරුව ඔහු නොනවත්වා සිනාසීමට පටන් ගත්තේ හදපිරි සැහැල්ලු බවකිනි.

"වොට්සන්. ඔබ කියන්නේ මං පීවිනේටම කසාද බඳින එකක් නැහැ කියල නේද?"

"ඇත්ත! ඔබ නම් කිසි දේශික කුසාද බඳින්නෙ නැ. ඒක මට හොඳම විස්වාසයි."

"එහෙනම් ඔන්න අහගන්න මිත්‍රයා. මං අද සැන්දෑවේ විවාහ ගිවිස ගත්තා."

"මොනවා? විශ්වාස කරන්නත් අමාරුයි. මගේ හිතවත් මිත්‍රයා. පිළිගන්න මගේ ශ්‍රී පැතුමි. ඉතින් කවුරු එක්කද, ඔබ විවාහ ගිවිස ගත්තේ?"

"මිලවටන්ගේ. හේදර වැඩට ඉන්න ගෘහස්ථිකාව එක්ක."

"දෙයියන්ට ඔප්පු වෙව්වාටෝ! ඔොනවා හෝමිස්?"

"මට තොරතුරු රාශියක් එක් රැස් කරගන්න සිදුවුණා වොට්සන්."

"ඒ වුණත් ඔබ බොහොම දුරදිග ගිහින් වැඩියි නේ."

"එහෙම නොකර බැරිවුණා. මම තරුණ ජලනල කාර්මිකයෙක්. නම එස්කොට්. හොඳට සල්ලි බැරෙන තියෙනවා. හැමදාම හැන්දෑවට මං ඇය එක්ක ඇවිදින්න ගියා. ඇයත් එක්ක හොඳට කතාබහ කළා. දෙයියනේ අපි කථාකළ කරමක්! කොහොම හරි, මට හොයාගන්න උවමනා වුණු කාරණා වික මං හොයා ගත්තා. දැන් මම දන්නවා මිල්විටන්ගේ ගෙදර පිළිවෙල, තොරතුරු ඔක්කොම, අත්තිම තුලටම."

"ඒ වුණත් අර ගැනු ලෙයා හෝමිස්?"

"ඒකට කරන්න දෙයක් නෑ වොට්සන්. අපි ක්‍රිඩා කරන්නේ මහා විශාල ඔව්වුන් අල්ලලා අනේ තියෙන තුරුමිසු මොනවා වුණත්, ඉතාම ප්‍රවේශමින් ක්‍රිඩා කරලා ඒවායින් වැඩිම ප්‍රයෝජනයක් ගන්න ඕනෑ. අද හරිම සොදුරු ඡාත්‍රියක් දන්ද?"

"මොනවා? ඔබ කැමැතිද මේ කාලගුණයට?"

"මගේ සැලැස්මට මේක කදිමට ගැලපෙනවා. වොට්සන් ඔබ දන්නවද? අද රැට මං මිල්විටන්ගේ ගේ බිඳිනවා!"

"දෙයියෝ සාක්කි!" මට කියැවුණි. මගේ ඇඟ එක්වරම සීතල වී ගියේය. මෙවැනි අවදානම් කටයුත්තක ප්‍රතිඵල මට එක්වරම අවබෝධ විය. හොරෙන් නිවසට ඇතුළුවෙද්දී ගෙහිමියාට අසුවෙන සැටි; ගරු බුහුමන් ලැබෙත් විස්තියෙක යෙදී සිට එය අවමානයෙන් කෙළවර වෙන සැටි; මව් සියල්ලම මැටි පෙනිණ.

"දෙවියන්ගෙ නාමයෙන් කල්පනා කරල බලන්න හෝමිස්. වැරදි වැඩක් නේද ඔබ කරන්න හදන්නේ?"

"මගේ හිතවත් මිත්‍රයා. මං හැම අතකටම කල්පනා කරල බැලුවා. බොහොම දුරදිග කල්පනා කරන්නෙ නැතුව, යමක් කරන්න මං තීරණයක් ගත්තෙමු! නෑ. වෙන ගතහැකි කුමන හෝ මහකින් මේක ඉටුකරගන්න පුළුවන් නම්, මේ දේ කරන්නෙත් නෑ. අපි

මේක ගැන සාධාරණව හිතා බලමු. නීතිය පැත්තෙන් බැලුවොත්, මේ කටයුත්ත අපරාධයක් බව ඇත්තයි. නමුත් යුක්තියේ නාමයෙන් වැරදි වූවක් නොවෙයි. ඔහුගේ ගේ බිඳලා හොරෙන් ඇතුළුවෙනවා කියන්නේ, ඔහුගේ රහස් අඩංගු අර සාක්කු දිනපොත බලෙන් පැහැර ගැනීම වගේම වූවක්. ඊට වඩා බරපතල එකක් කියන්න බෑ. එදා ඔබ සුදානම් වුණේ ඒ වැඩේට මට උදව් කරන්න."

මම මොහොතක් කල්පනා කර බැලිමි.

"ඔව්. ඒක යුක්තියහඟන වූවක් බවට මම එකඟවෙනවා. අපේ අරමුණ, නීතිවිරෝධී ලෙස ඔහු හංගාගෙන ඉන්න ලිපි කිහිපයක් සොරකම් කරගැනීම පමණයි."

"හරියට හරි වොට්සන්. මානුෂික හේතූන් මත සාධාරණ ක්‍රියාවක්. මෙතැනදී මට හිතන්න තියෙන්නේ පෞද්ගලික අවදානම ගැන පමණයි. බොහොම නියානුක ලෙස අමාරුවේ වැටුණු කාන්තාවක් ආධාර. ඉල්ලමින් ඉන්නේ. ඉතින් පසුබට නොවී වහා උදව් කිරීම මහත්වරුන් හැටියට අපේ යුතුකම."

"ඔබට මුහුණපාන්න වෙනත් බොහොම අවදානම් තත්ත්වයකට."

"ඔව්. මේ කටයුත්තෙහි ඒ අවදානම තියෙනවා. අර ලියුම් ආපසු ගන්න, වෙන කිසිම විධියක් ඇත්තෙන් නෑ. ඇයට මේ වෙලාවේ අවශ්‍ය මුදල් ඉල්ලාගන්න කෙනෙක් ඇත්තෙන් නැහැ. හෙට තමයි අන්තිම දවස. මේ කාලකණයේ මිනිහා ඔහුගේ වචනය වෙනස් කරන්නෙ නෑ. සල්ලි නොදුන්නොත් ඔහු ඇගේ මුළු අනාගතයම අඳුරු කරාවි. එක්කෝ, මෑ ඇයගේ මුළු අනාගතයම විනාශ වෙන්න ඉඩ හරින්න ඕනි. නැත්නම් මගේ අන්තිම තුරුම්පුව ක්‍රීඩාකරන්න ඕනි. වොට්සන්, දැන් මේක මිලවටත් හා මා අතර පෞද්ගලික තරඟයක් අවසන් සටනක් බවට පත්වෙලා. පළමුවැනි වටයේ ජය ලැබුණේ ඔහුට බව් ඔබ දුටුවා. නමුත් මට දැන් මේක අවසානය දක්වා සටන් කරන්න සිදුවෙලා. ඒ සටන සඳහා මගේ ආත්ම ගෞරවය සහ කීර්ති නාමය පරදුවට තබන්න සිදුවෙලා."

"ඔය වැඩේ මගේ හිතට නම් අල්ලන්නෙ නෑ හෝමස්. නමුත් මටත් හේරෙනවා, ඔය දේ ඇරෙන්න මේකට වෙනත් විසදීමක්

නැති බව. කොයි වෙලාවටද අපි මේ වැඩේ පටන් ගන්නේ?" මම ඇසිමි.

"මේ වැඩේට ඔබ එන්න එපා වොට්සන්."

"ඒ කියන්නේ ඔබට තනියම යන්න මගෙන් ඉඩ ලැබෙන්නෙත් නෑ." මම කීවෙමි.

"ඔබට කොහොමටත් තනියම යන්න මම ඉඩදෙන්නෙ නෑ හෝමස්. මං ඔබට සහතික කර කියන්නමි. මාව එකක් නොගියොත්? මං එහෙනම් වහාම කුලීරියකු නැගිලා යනවා පොලිස් මූලස්ථානයට. ගිහිං කියනවා, අන්න අහවල් ගේ බිඳලා ගෙට ඇතුළුවෙන්න හොරෙක් සුදානමි. වහාම ඔහුව හිරහාරයට ගන්න කියලා."

"ඔබ ඇවිත් මට කර දෙන්න පුරවින් උදව්වක් මෙතන නෑ වොට්සන්."

"කොහොමද දන්නෝ? මොකකින් මොකක් වේවිද කියල. ඔබ කොහොමද හරියටම කියන්නෝ? මං තීරණය කරල ඉවරයි. ඔබට විතරක් නෙමෙයි අනික් මිනිස්සුන්ටත් ආත්ම ගෞරවය හා කීර්ති නාමය කියන ඒවා තියෙනවා." මම තදින් කීවෙමි.

හෝමස්ගේ මුහුණේ තරමක් කැළැඹීමට පත් ස්වභාවයක් මතු විය. ටික වෙලාවක් යඳි ඔහුගේ නළලේ රැළි වැටුණු ගතිය නැතිවී ගියේය. මගේ පිටපතකට පු කෙරෙහි ඔහු මා ඇමතුවේය.

"හොඳයි, හොඳයි මිත්‍රයා, අපි ඒක ඔබ කැමැති විධියට කරමු. අපි දැන් අවුරුදු ගණනාවක් එකට මේ නිවහනේ කාලය ගතකළා. අපි දෙන්නට තිරගෙදරක් එකම තිරකුඩුවක ලගින්න සිදුවුණොත් ඒකත් අසුරුයි. එහෙම හේද? මේක ඔබට කිව්වට කමක් නෑ වොට්සන්. මට ඉස්සර හිතල තියෙනවා, මං අපරාධකාරයෙක් වුණා නමි, බොහොම දක්ෂ විධියට ඒ වෘත්තියෙ යෙදෙන්න තිබුණා කියල. ඔන්න ඒ පැත්තට යොමුවෙන්න මගේ ජීවිතේටම එක් අවස්ථාවක් ලැබුණා. බලන්න මේක."

හෝමස් ලාවිඩුවෙන් ඉවතට ගත්තේ හම් පසුමිබියක ඇසිරු, දිලියෙන ලෝහ උපකරණ කිහිපයකි.

"මේ තියෙන්නේ ඉතාම නවීන ශෛලි බිඳීමේ උපකරණ කට්ටලයක්. මේකෙ තියෙනවා, නිකල් ආලේපිත ජනෙල් අරින තියන, දියමන්ති තුඩක් සහිත වීදුරු කපන උපකරණය, මිනෑම අගුළක් අරින්න පුළුවන් හොර යතුරු, කාර්මික දියුණුවත් සමග නිෂ්පාදනය වුණු ශක්තිමත් දොරගුළු මිනෑම එකක් විවෘත කළ හැකි උපකරණ මෙතැන තියෙනවා. ඊළඟට මගේ ආවරණය කළ හැකි කුඩා ලත්තෑරුම. එතකොට සියලු දේම සම්පූර්ණයි. වොට්සන් ඔබ ලග තියෙනවාද ශබ්දය නොනැඟෙන ලෙස අධිය තියන්න පුළුවන් පාවහන් යුගලක්?"

"මා ලග තියෙනවා රබර් අඩිය සහිත ටෙනිස් සපත්තු කුට්ටමක්."

"විශිෂ්ටයි! ඊළඟට මුහුණු ආවරණය කරගැනීමට වෙස්මුහුණු?"

"කළුපාට සේද රෙදි කැබැල්ලක් කපලා වෙස්මුහුණු දෙකක් හදන්නම්."

"මට පෙනෙන්නේ මේ එහේ කොර වැඩවලට සුදානම් විය යුතු ආකාරය ගැන දැනුමක් ඔබගේ දෘෂ්ටිම පිහිටලා වගෙයි. බොහොම හොඳයි. එහෙනම් මුහුණු ආවරණ දෙකක් ඒ විධියට සකස් කරගන්න. පිටත්වෙන්න කලින් අපි රෑ කෑම කාල ඉවු. දැන් වෙලාව නවයහමාරයි. රෑ එකොලහට අපි පිටත්වෙමු. අපි ටර්වරේ දක්වා කුලී රියකින් යමු. එතැන ඉඳන් ඇපල්ඩේර් ටවර්ස් වලංගුයි. පයින් ගියොත් පැය කාලයි. මැදියම් රෑ වෙන්න කලින් වැඩ පටන්ගමු. මිලවටන් හරියට රෑ දෘෂ්මාරට නිදාගන්න ඇඳට යනවාලු. ඔහු බොහොම තදින් නින්දායන කෙනෙක්. අපි වාසනාවන්ත නම් ඊවා ආර්යාවගෙ ලියුම් පොදියක් අල්ලෙන, රෑ දෙක වෙද්දි අපට ආපහු එන්න පුළුවනි."

රාත්‍රියේ පැවැත්වෙන නාට්‍ය දර්ශනයක් කැරඹීමට යන අය අදින ඇඳුම් වලින් අපි සැරසුණෙමු. ඔක්ස්ෆඩ් විථියෙන් කුලී රියකට නැඟුණු අපි, හැම්ස්ටෙඩ් වලදී රියෙන් බැස, එය ආපසු යැව්වෙමු. එම පෙදෙසේ පැවැතියේ අධික ශීතලකි. අතේ තිබූ සහකම් ලොම් කබා හැඳගෙන ඇපල්ඩේර් ටවර්ස් වෙත පා ගමන ඇරඹුවෙමු.

"මේක බොහොම ප්‍රවේශමෙන් කළයුතු කටයුත්තක්. මිලවටන්ගේ නිදන කාමරේට අල්ලපු කාමරේ තමයි ඔහුගේ කන්තෝරු කාමරේ. ඔහුගේ වැදගත්, රහස් ලියවිලි හැම එකක්ම තියෙන්නේ කන්තෝරු කාමරයේ තිබෙන යකඩ සේප්පුවේ. ඒ වගේම ඔහු බොහොම කදින නින්ද යන කෙනෙක්. අගනාගෙන් ඒ කියන්නේ මගේ පෙම්වතියගෙන් තමයි මේ විස්තර දැනගන්නේ. ඇය කියනවා, සේවක සේවිකාවන් අතර තියෙන විහිළුවක්ල, මිලවටන්ට නින්ද ගියාම මොන විධියකින්වත් නැගිටිටවන්න බැහැ කියන එක. ඔහුට ඉන්නවා පොද්ගලික ලේකම් කෙනෙක්. මේ ලේකම් මිලවටන් වෙනුවෙන් බොහොම කැපවීමෙන් සේවය කරනවා. දවල් දවසට ඔහු කන්තෝරු කාමරයෙන් එක මොහොතකටවත් එළියට එන්නේ නෑ. ඒ නිත්‍යා තමයි අපට මේ වැඩට මහ රූ යන්න සිද්ධවුණේ.

රිලහට මිලවටන්ට ඉන්නවා බොහොම දරුණු, මිනිසාන වර්ගයේ බල්ලෙක්. රූ කාලෙට, උං ගෙයින් පිටත සැරිසරමිනුයි ඉන්නේ. නමුත් පහුගිය දවස්වල, මට එහේ ගැටසෙන්න හැකිවෙන්න අගනා බල්ලාට කුඩුවේ දමලා අගුළු දමලයි තිබුණේ. අදත් ඇය බල්ලා කුඩුවට දමාවි, අපට බේරිලා දුවන්න හැකිවෙන්න. මෙන්න අපි ආවා මිලවටන්ගේ ගේ ලහවම. මේ අනෙක් ගෙවල් වලින් වෙන්වෙලා වත්ත මැද්දේ තියෙන ගෙය. දැන් අපි ගේට්ටුවෙන් පැනලා ඔය මල් පඳුරු තියෙන පැත්තට යමු. ඔක්කොටම ඉස්සර වෙලා අපි මුහුණු ආවරණය කරගෙන ඉඳිමු. ඔබට පෙනෙනවා නේද. එකම ජනේලයකින් වත්, කිසිම එළියක් පෙනෙන්න නැහැ. අපි හිතු විධියටමයි ඔක්කොම."

කළු පැහැති මුහුණු ආවරණ පැළඳ ගත් පසු, අප දෙදෙනාටම ලැබුණේ බිහිසුණු පෙනුමකි. නිවසේ එක් පාර්ශවයක් දිගටම තිබුණේ බිමට ගඩොල් ඇල්ල විවෘත වූ රැන්ඩාවකි. එයට විවෘත වන දොරවල් දෙකක් ද ජනේල කිහිපයක් ද විය.

"අර තියෙන්නේ මිනිහගේ නිදන කාමරේ." හෝම්ස් මගේ කනට කෙඳුරුවේය.

"මේ දොරෙන් ඇතුළුවුණොත් අපි කෙළින්ම යන්නේ එයාගේ කන්තෝරු කාමරයට. ඒක තමයි අප යා යුතු හොඳම මාර්ගය."

එකම ප්‍රශ්නය ඒක යතුරෙන් පමණක් තෙමෙයි, ඇතුළු පැත්තෙන් සොයා බලා බලා බලා. ඒ නිසා ඒ දොර අරින්න උත්සාහ කළොත් ලොකු ශබ්දයක් පිටවෙයි. අපි මේ පැත්තෙන් යමු. නිවස ඇතුළත මල් ගස් වවා තිබෙන ගෙදරයක් තිබෙනවා. ඒකෙන් විසින් කාමරයට ඇතුළුවන්න පුළුවනි."

මල් වවා තිබූ ඇතුළත ගෙදරයෙන් දොර වසා තිබිණි. දොර අගුළු කිට්ටුවෙන් විදුරුවේ රවුමක් කැපු හෝම්ස්, ඒ තුළින් අතදමා, යතුර කරකවා, දොර හැරගත්තේය. අප ඇතුළු වූ වහාම ඔහු ඒ දොර වසා දැමීමේය. දැන් අපි නිකිය ඉදිරියේ හොරුන් බවට පත්ව සිටිමු.

ඇතුළත ගෙදරයේ තිබුණේ දැඩි උණුසුම් බවකි. එමෙන්ම නොයෙක් අතර්ථ මල් හා පඳුරු වලින් තැහැණු සුගන්ධයෙන් හුස්ම ගැනීම පවා අපහසු විය. හෝම්ස් මගේ අතින් ඇදගෙන, මල්පඳුරු අතරින් නිවයේ පෙනත් පැත්තකට ගමන් ගත්තේය. අන්ධකාරයේ පවා දැකීමට, හෝම්ස් සතුව තිබුණේ සුවිශේෂ දෘෂ්ටියකි. මට කිසිවක් දැකගත නොහැකි වූ නිසා, ඔහු මගේ අතින් අල්ලාගෙනම ඉදිරියට ගියේය. මිනිසා මිනිසා මෙන් ඔහු ඉතා ප්‍රවේශමෙන් තවත් දොරක් විවෘත කළේය; මගේ අතින් අල්ලාගෙනම එතැනින් ඇතුළුවිය.

අපි පිවිසියේ ඉතා විශාල කාමරයකට බව අප්‍රේම වුවත් මට හැඟිණි. කිසිවෙකු මෙහි සුරුවුවත් උරමින් සිට ඇත්තේ ස්වල්ප වේලාවකට පෙරයි. සුරුවුවූ ප්‍රමේ ගඳ තදින්ම තාපයට දැනිණි. ලී බඩු අතපත ගාමින් මහ සොයාගත් හෝම්ස්, තවත් දොරක් අසලට ගියේය. ඔහු එය විවෘත කළේ ඉතාමත් ප්‍රවේශමිනි. අතතුරුව එයින් ඇතුළුවී, මා ද කැඳවාගෙන ඉතා ප්‍රවේශමෙන් දොර වැසීය. මම දැන් දෙපසට දිගුකොට බැලීමි. බිත්තිවල එල්ලා තිබූ කබා කිහිපයක් මගේ අත්වලට හසුවිය. අප සිටින්නේ බරාදයක බව මම එයින් කේරුම් ගතීමි. බරාදය අවසන් වූ තැන තිබූ ඊළඟ දොර ද මගේ මුත්‍රයා විවෘත කළේය. යම්කිසි දෙයක් එක්වරම අප වෙත කඩා පැත්තේය. මම හිතියෙන් ගල් ගැසුණෙමි. එතෙක් ඒ බළලෙකු බව දැනගත් පසු මගේ හිතිය පහව ගියේය.

අප අත්තිමට ඇතුළු වූ කාමරයේ දුන්නක ගිනිඅඟුරු දිලියෙමින් තිබිණි. එම කාමරයේ ද දුම්පානය කරන්නෙකුගේ දුම්වැටි වලින් නිකුත් වෙන ගඳක් ඇති බව මම හෝරුම් ගනිමි. පාවහනෙන් කිසිදු ශබ්දයක් නොනැගෙන සේ හෝමස් එයට ඇතුළු වූයේ පාඇඟිලි වලින් අධිය කබමිනි. මා පැමිණෙන තුරු එතැන රැඳී සිටි ඔහු, මා ඇතුළුවූ වහාම ඒ දොර ද විසාදාමිමිය. දැන් අප සිටින්නේ මිල්විටන්ගේ කන්තෝරු කාමරයේයි. එහි ඇත කෙළවරේ දොරටුවක් ඇති බව හඟවන දොර රෙද්දකි. ඔහුගේ නිදන කාමරයට ඇතුළුවන දොරටුව එතැන විශාලය.

ගිනි උදුනේ දැල්වුණු ගිනිදරෙන් කාමරය තුළ සතුටුදායක ආලෝකයක් පැවැතිණි. කාමරයේ විදුලි පහන දැල්විය හැකිවන සේ සුවිවයක් තිබෙනු දුටුවෙමි. එහෙත් විදුලි පහන දල්වා ගැනීම ප්‍රවේශම් සහිත නොවේ. ගිනි උදුනට එහා පැත්තේ, පොළොව දක්වා වැටෙන සුන තිරයකින් ආවරණය කළ කොටසකි. ඊට මෙහා පැත්තේ වැසූ දොරටුවකි. වැරැන්ඩාව හා සම්බන්ධ වූයේ මේ දොරටුවයි.

කාමරය මැද ලියනමේසයකි. එතැන වාඩිවීම සඳහා රතු හම් කවරයකින් අලංකාර කළ, කර්තෘවිය හැකි පුටුවක් විය. අනෙක් පැත්තේ විශාල පොත් රාක්කයකි. ඒ මත ඇතින් දෙවහනගේ කිරිගරුඩ පිළිමයකි. පොත් රාක්කයක් බිත්තියක් අතර උස, කොළ පැහැති යකඩ සේප්පුවක් ඇති බැව් මම දුටුවෙමි. ඒ දෙස හොඳින් බැලූ හෝමස් කාමරය හරහා ගමන් කොට, නිදන කාමරයේ දොර අසලට පා තැබුවේය. ඒ දෙසට හිස පහත් කළ ඔහු, මිල්විටන්ගේ නිදන කාමරය දෙසින් නැඟෙන ශබ්දය කුමක්දැයි විමසිල්ලෙන් සවන් දුන්නේය. ඒ තුළින් කිසිදු ශබ්දයක් නොනැගිණි.

හදිසියක් වුවහොත් කාමරයෙන් එළියට පැනගැනීම සඳහා, කාමරයෙන් කෙළින්ම වැරැන්ඩාවට යා හැකි දොර විවෘත කර තැබීම හොඳ බව මට කල්පනා විය. මම දොර වෙත ගොස් එය ඇරිම සඳහා අගුළු පරීක්ෂා කර බැලිමි. පුදුමයකි! එය කිසිදු ආකාරයකින් අගුළු දමා නොමැත. මවිතයට පත්වූ මම හෝමස්ගේ අතින් අල්ලා, ඒ බව ඔහුට දී පෙන්විමි. මා මෙන්ම ඔහු ද එයින් අතිශය පුදුමයට පත්විය.

"ඒක නම් එව්වර හොඳ ලකුණක් ගෙනමෙයි වොට්සන්. මේක කොහොම වුණු දෙයක්ද කියලා මට තේරුම් ගන්න බෑ. කොහොම වුණත් මිය ගැන හිත හිත, නාස්ති කරන්න අපට කාල වේලාවක් නෑ."

මගේ කනට කොදුරා කිව් ඔහු, තම රාජකාරියට සූදානම් විය.

"මගෙන් මොකක්වත් උදව්වක් ඕනෙද?"

"ඔව් වොට්සන්. මිය දොර ගිහිත්ම ඉන්න. පිටින් කවුරු හරි එන අඩි ශබ්දයක් ඇහුණොත් ඉක්මනට ඇතුළෙන් අගුළු දමන්න. ඊට පස්සේ අපි මේතේට ආව් පාරෙන්ම පැනල යමු. කවුරුත් එන්නෙ අනෙක් පැත්තෙන් නම්, අපේ වැඩෙන් සම්පූර්ණ නම් මිය දොරෙන් පිටවෙමු. වැඩේ සම්පූර්ණ නැත්නම් ඔන හිර රෙදි පිටිපස්සේ හැගෙමු. ඔබට තේරුණාද?"

එය තේරුම් ගත් බව හඟවීමට හිස සොලවා, මම දොර අසලින් සිටගත්තෙමි. මගේ සිහි මුළුත් තිබු අධික භය, දැන් සැහෙන තරම් පහවී ගොසිනි. දැන් මගේ හිතට දැනුණේ ප්‍රීතිය මුසු සංත්‍රාසයකි. නීතිය ආරක්ෂා කිරීමට අපි මෙතෙක් කලක් කටයුතු කළෙමු. එහෙත් දැන් අපි නීතිවිරෝධී කටයුතු වල යෙදෙමින් සිටිමු. එහෙත් මෙය අපේ ආත්මලාභය තකා කරන්නක් නොවේ. අපේ එකම අරමුණ පාපිෂ්ඨයකු වූ අපේ විරුද්ධවාදියා පරාජය කිරීමයි. මෙය, ඒ සඳහා ආත්ම ගෞරවය පරදුවට තබා කරන විරක්‍රියාවක් නොවේද? එය පසක් වෙද්දී මගේ සිතට අපමණ සැකසීමක් මෙන්ම සතුටක් ද දැනිණි.

භාරදුර ශල්‍යකර්මයක යෙදෙන ශල්‍ය වෛද්‍යවරයෙකු, ඒ සඳහා තම සැත්කම් උපකරණ තෝරා ගැනීමේ යෙදෙන්නාක් මෙන්, හෝමිස් තම උපකරණ කට්ටලය පරීක්ෂා කළේය. හොරුන්ට විවෘත කළ නොහැකි යයි පවසන යකඩ සේප්පු විවෘත කිරීමට, හෝමිස්ට තිබුණේ සුවිශේෂ හැකියාවකි. විනෝදාශයක යෙදෙන්නාක් මෙන් ඔහු එයින් අපමණ ආස්වාදයක් ලැබුවේය. වැදගත් තෝනාවරුන්ගේ හා ප්‍රභූවරියන්ගේ රහස්, රැසක් සමග කීර්ති නාමය, මේ කොළ සහ රත්වත් පැහැගත් මකරා, උගේ කටේ සහවාගෙන සිටී. උෞ

සමග සටන් කොට ඒවා මකර කඩෙන් ගලවා ගැනීමටයි හෝමස් දැන් සටන් වදින්නේ.

පිට කබාය ගලවා පුටුවක් මත දැමූ හෝමස් කම්සයේ අත් ඉහළට තමා ගත්තේය. ඉන්පසු තම උපකරණ කට්ටලයෙන් ලෝහ විදින බුරුම කටු දෙකක්, නිසනක් හා හොර යතුරු කැරළලක් එළියට ගත්තේය. එළියට පැනගැනීම සඳහා තිබූ දොරටුව මැදින් හිටගෙන, අනෙක් දොරටු දෙස සුපර්ක්ෂාකාරී ලෙස බලමින් මම සූදානමින් සිටියෙමි. හදිසියකදී වහා ක්‍රියාත්මක වීමට මා සූදානම්ය. එහෙත් අපට යම් බාධා කිරීමක් සිදුවූණක්, මා ක්ෂණිකව කළ යුත්තේ කුමක්ද යන්න මට එතරම් පැහැදිලි නොවීය.

පැය භාගයක් කිසිදු හෝමස් නොනවත්වාම තම කටයුත්තේ යෙදුණේය. එක් උපකරණයක් ආපසු තබමින් ඒ වෙනුවට තවෙකක් තෝරා ගනිමින්, ඔහු ක්‍රියා කළේ පුහුණුව ලැබූ කාර්මිකයෙකු පරිද්දෙනි. අන්තිමේදී මට "ක්ලික්" හඬක් අසන්නට ලැබිණි. ඒ සමගම යකඩ සේප්පුවේ දොර දුන්නකින් තදකොට තිබුණක් මෙන් විවෘත විය.

එය තුළ තිබූ පැකට්ටු රාශිය මගේ දෘෂ්ටිම මම දුටුවෙමි. එම පැකට්ටු තුළ වලින් ගැටගසා, මුද්‍රා තබා, පිටතින් යම් යම් දේ ලියා තිබිණි. හෝමස් එයින් එකක් අතට ගෙන පරීක්ෂා කරදී, මම ඔහුට ප්‍රියෙමි. උදුනේ දැල්වුණු ගින්නේ එළියෙන් පැකට්ටුවේ සටහන් කොට තිබූ දේ කියවීමට අපහසු විය. සාක්ෂි ලත්තැරුම ඔහු එළියට ගත්තේ විදුලි පහත දැල්වීම අවදානම් යයි සිතූණු නිසා විය යුතුය. එහෙත් එක්වරම ගල්ගසුණක් මෙන් නිසල වූ හෝමස් යම් ශබ්දයකට දෙසවත් යොමු කළේය. ඔහුට යම්කිසි ශබ්දයක් ඇසෙන්නට ඇත. ඊළඟට එක් ක්ෂණයකින් හෝමස් යකඩ සේප්පුවේ දොර අඩවන් කළේය. තම කබාය අතට ගෙන, උපකරණ කට්ටලයද සාක්ෂිවේ දමාගෙන ඔහු තිරය පිටිපස සැහවුණේ, මට ද විගසින් එයේ කරන මෙන් සංඥා කරමිනි.

මා ඔහු සිටි තැන සැහවී ගත්තා පමණි. මගේ මිත්‍රයා සතු වූ සියුම් සංවේදී ඉන්ද්‍රියනට යම් අන්තරායදායක බවක් හැඟුණේ තත්පර කිහිපයකට පෙරයි. මද වේලාවකින් එය මට ද ඇසිණ. නිවසේ කොතැනකින් හෝ යම් ශබ්දයක් පිටවිය. දොරක්

වසා දැමෙන හඬක් ඇතිත් ඇසිණි. ඉන්පසු පැහැදිලිව හඳුනාගත නොහැකි සිසුම් ශබ්ද කිහිපයකි. මිළඟට අසන්නට ලැබුණේ අප සිටි දෙසට ඇවිද එන්නෙකුගේ අඩි ශබ්දයයි. එය බරාදය දෙසිනි. දොර අසලදී එය මොහොතකට නැවැතිණි. දොර විවෘත විය. කිසිවෙකු කාමරයේ විදුලි පහන දැල්වූයේය. තිරයෙන් පිටිපස සිටි අපට කිසිත් නොපෙනිණ. දොර යළිත් වසා දමන හඬ ඇසිණි.

සැර දුමක් පිටවූ සුරුවිටුවක් දල්වා ගත් කිසිවෙක් කාමරයේ ඉහළ පහළ ඇවිදීමට පටන් ගත්තේය. ඒ අපට යාර කිහිපයක් ඉදිරියෙනි. පුටුවක් පිටුපසට අදින හඬ සමඟ ඉහළ පහළ යන අඩි ශබ්දය නැවැතිණ. ඊට පසු ඇසුණේ සතුරකින් අඟුළක් විවෘත වෙන හඬ සහ කඩදාසි දිග හැරෙන ශබ්දයයි. සහ තිරරෙද්ද පිටුපස සැඟවී සිටියත් සිදුවන්නේ කුමක්දැයි බැලීමට මගේ සිතේ බියක් තිබිණ. දැන් සියල්ල සන්සුන්ය. ඒ නිසා තිර රෙද්ද දෙකට බෙදී තිබුණු තැනින් එය යන්නමින් මැත්තෙකුට එබී බැලුවෙමි. එම අවසරයෙන් හෝමිස් ද මගේ හිසට ඉහළින් නෙත යොමු කළේය.

අප ඉදිරියේම, ඉහළ ළහිත් මල්වත් අපට පිටුපස හරවාගෙන වාඩිවී සිටියේය. අත දිගුකළා නම් අපට ඔහු ඇල්ලීමට වුවද හැකියාව තිබිණ. මල්වත් නින්දට යන්නට ඇතැයි අප විසින් කළ නිගමනය සම්පූර්ණයෙන්ම වැරදි එකක් බව දැන් පැහැදිලිය. ඔහු නිදන කාමරය පැත්තේ වත් ගොස් නැත. ඔහු සිට ඇත්තේ නිවසේ ඇත කෙළවරේ පිහිටි කිලියඩි කාමරයට වී සුරුවිටුවක් උරමිනි. අපේ දර්ශන පර්යේ මැදින්ම වුයේ මල්වත්ගේ තැනින් තැන තට්ටය පැදුණු, තැනින් තැන කොණ්ඩය සුදුවුණු හිසය. රතු හම් කවරය යෙදූ පුටුවේ වාඩිවී සිටී ඔහු, දෙපා ඉදිරියට දිගු කරගෙන සිටියේය. කවේ පැත්තක, දල්වාගෙන සිටි කළු පැහැති දිග සුරුවිටුවකි. වටිනා ඇළුමකින් සැරසී සිටී ඔහුගේ අතේ, නීතිමය කටයුතුවලදී ප්‍රයෝජනයට ගන්නා ආකාරයේ ලියවිල්ලකි. කටින් දුම් වළලු පිට කරමින් මල්වත් එම ලියවිල්ල කියවූයේ දැඩි උනන්දුවකිනි. ඔහු එතැනින් නැගිටින ලකුණකුදු නොතිබිණ.

හෝමිස් මගේ අත තදින් අල්ලා, සෙමින් සෙලෙව්වේය. ඒ, මෙම තත්ත්වය ඔහුට ප්‍රශ්නයක් නොවන බවට සංඥාවකි. එහෙත් මා සිටි තැනට හොඳින් දර්ශනය වූ එක් දෙයක් හෝමිස් දැන සිටියාදැයි මම නොදනිමි. එනම් යකඩ සේප්පුවේ දොර පියන

හොඳින් තදවෙන සේ වසා නොමැති බවයි. දැන් කොයි මොහොතේ හෝ මිලවටන් මේ බව දකිනු නොඅනුමානය. ඔහු එය දුටුවහොත් අප විසින් ගතයුතු පියවර කුමක්ද? ඔම එක් ක්ෂණයකින් එය තිරණය කළෙමි. මිලවටන් එය දුටු බව හඟුණොත්, අප සැඟවී සිටි තැනින් එළියට පැන, මුහුණ විශාල කළු කබය මිලවටන්ගේ හිස වැසෙන සේ දමා, ඔහුට සෙලවීමටවත් නොහැකිවන සේ තදින් බදා අල්ලා ගත්තෙමි. එවිට ඉතිරි වැඩකටයුතු පියල්ල හෝමස් විසින් ඉටුකරනු ඇත.

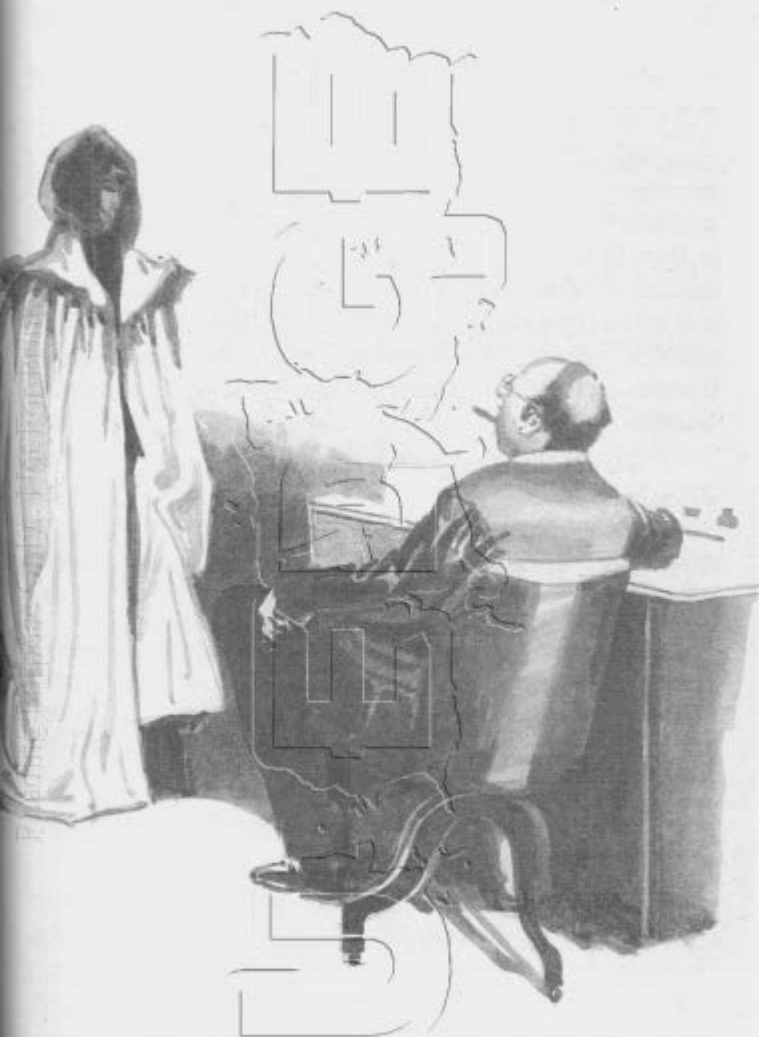
එහෙත් මිලවටන් හිස ඔසවා යකඩ සේප්පුව දෙස එක්වරක් හෝ බැලුවේ නැත. ඔහු භූමා අත වූ ලියවිල්ල මහත් උනන්දුවෙන්, පේළියෙන් පේළිය, පිටුවෙන් පිටුව, කියවාගෙන ගියේය. මෙය නීතිඥයෙකු විසින් ආකෘති ලද යම්කිසි නීතිමය ලියවිල්ලක් විය යුතුය. මෙය කියවා අවසන් වූ පසු, ඔහු මෙතැනින් නැගිට කාමරයෙන් ඉවතට යනු ඇත. එහෙත් ලියවිල්ල අවසන් වීමටත් පෙර සිදුවූයේ නොසිතූ දෙයකි.

තම මරලෝසුව දෙස බලමින් මිලවටන් වේලාව පරීක්ෂා කරමින් සිටි ආකාරය, මම කිහිපමරක්ම දුටුවෙමි. වරක් ඔහු පුටුවෙන් නැගිට, ඉවතට යාමටත් සිතා, යළිත් අසුන්ගත්තේ නොඉවසිලිමත් ස්වභාවයකිනි. එහෙත් ඔහු කිසිවෙකු හමුවීම සඳහා, මේ අරුම පුදුම වේලාව යොදාගත් බව මට කිසිවිටෙකත් නොසිතීම්. එවැනිතක් ඇති බව මට හඟුණේ වැරදත්වාට දෙසින් අඩි ගබ්දයක් ඇසුණු විටයි. ලියකියවිලි පසෙකින් තැබූ මිලවටන්, තම අසුනේ සෘජුව වාඩිවිය. කිසිවෙකු ඉතා සෙමින් දොරට තට්ටුකරන හඬ ඇසිණි. මිලවටන් නැගිට දොර විවෘත කළේය.

"ආ. . . . ඔබ ආවද? ඔබ පැය හයයක් විතර ප්‍රමාදයි නේ."

දොරේ අගුළු නොදමා විවෘතව තැබීමට හේතුව කුමක්දැයි දැන් අපට තේරුම් ගත හැකි විය.

කාන්තාවකගේ දිග ගවොමක රැළි එකට ගැටෙද්දී නැගෙන හඬට සමාන හඬක් ඇසිණි. මිලවටන් ආපසු ඇවිත් වාඩිවෙනතුරු, මම තිරරේදී අතර විවරය වසා දැමිමි. නමුත් ඔහු අසුනේ වාඩි වූ

69. “ආ..... ඔබ ආවද? පැය බාගයක් විතර ප්‍රමාදයි නේ.”

පසු සිටින්නේ අපට පිටුපස හරවාගෙනයි. ඒ නිසා යළිත් තිරරෙදි මැත්තොට බැලිමි.

මහු ඉදිරිපසින් වාඩිවී සිටි පුද්ගලයා විදුලි පහනේ දීප්තිමත් ආලෝකයෙන් අපට දැකගත හැකි විය. ඒ උස කෙටිවූ තරුණ කාන්තාවකි. ඇය, කථා පැහැති චිත්‍රපිට පෙනෙන වේල් රෙදි කැබැල්ලකින්, මුහුණ ආවරණය කරගෙන සිටියාය. මුහුණේ පහළ කොටස හා නිකට වැසෙන සේ, හිස වටා බැඳ තිබූ රෙදි කඩකි. ඇය වේගයෙන් හුස්ම ඉහළ සතළ හෙළා අයුරින් යම් කැළැඹීමකට පත්ව සිටි බව අපි තේරුම් ගත්තෙමු. එහෙත් මිලවටත් නම් කවේ පැත්තක සුරුවිටුවක් ගසාගෙන, කිසිම ගණනකට නැති අයුරක් පෙන්වීය.

"මට සැනසිලිලේ නිදාගන්න කිසිවක් කාලයෙන් පැය කිහිපයකුත්, ඔබට වෙන් කරන්න සිදුවූණු ලෙමයා. මං හිතනවා ඒ කාලය, මට ප්‍රයෝජනවත් වෙන විධියට ඔබ කටයුතු කරා විකියල. ඔබට වෙනත් කුණාටු මෙහෙය වන්න විධියක්ම නැද්ද?"

කාන්තාව හිස සෙලවිව්වාය.

"ඔබට එන්න පිළිවෙළක් නැත්නම් වෙන මොනවා කරන්නද? ඔය ආදිපාදවරිය මහ ආඩම්බරකාරියක් නේ. එයාට යස පාඩමක් උගන්වන්න දැන් හොඳ වෙලාව. අනේ දෙවියනේ! ඇයි මේ ඔබ වෙළුලන්නේ? ඔව් ගණන් ගන්න එපා. දැන් අපි මේ ගනුදෙනුවට බහිමු."

මිලවටත් ලාවිටුවක් විවෘත කොට කුඩා සටහන් පොතක් ඉවතට ගත්තේය.

"ඔය ලෙමයා කිසිතේ ඇල්බට් ආදිපාදවරිය ලියූ රහස් ලියුම් පහක්, ඔහේ ලඟ තියෙනවා කියලි නේ. ඔහේ කැමැතියි ඒක විකුණන්න. මං කැමතියි ඒක මිලට ගන්න. එතැනට එතතුරු ඔක්කොම පැහැදිලියි. දැන් අපට තියෙන්නේ, මේකට සාධාරණ මිලක් නියම කර ගන්නයි. එහෙම නේද?"

ඔක්කෝටම ඉස්සර වෙලා මං ඒ ලියුම් පරීක්ෂා කරල බලන්න මින. ඒවා බොහොම වැදගත් රහසිගත ඒවා නම් දෙයියන්ටම ඔප්පු වෙච්චාවෝ! මේ මේ ඔබද?"

මුහුණ වසාගෙන සිටි කර් ඩේල්ෆොට් ඉවත් කළ කාන්තාව, වචනයකුදු නොදොඩා, මුහුණෙන් අඩක් වැසෙන සේ බැඳ තිබූ රෙදිකඩ පහත හෙළුවාය. අපට දක්නට ලැබුණේ, ඉතාමත් රුමත් කරුණ කාන්තාවකගේ මුහුණයි. එහෙත් ඇගේ දෑස් වේරයෙන් දියුලන බවත්, මුවහට නැති තිබුණේ විශ්වාසීයව සිතාගත හැකි බවත් අපි දුටුවෙමු.

"ඔව් මං තමයි. උඹේ හපන්කම නිසා මුළු ජීවිතේම විනාශවුණු මම!"

මිලර්ටන් සිතහවුන් නැගීමට උත්සාහ කළේය. ඔහුගේ කටහඬේ තරමක හිතියක් පළවූ බව අපට ඇසිණි.

"ඔබ කටයුතු කළේ මහා හිතුවක්කාර විධියට නේ. කෝ මං කිව්ව දෙයක් ඇහුවා? මට කරන්න තිබුණු තරකම වැඩට ඔබ මාව තල්ලු කළා. හොඳයි නෑද්ද? මං මැස්සෙකුටත් හිරිහැරයක් කරන්න කැමැති කෙනෙක් නෙමෙයි. මේ ඇත්තමයි. කොයි මිනිහත් ජීවත් වෙන්න මොකක් ආර්ථිකයක් කරන්න උවමනා නේ. මේක මගේ රස්සාව. ඉතින් මං මොනවා කරන්නද? අර ලියුම් ටික වෙනුවෙන් මං ඔබෙන් ඉල්ලුවේ, 'ඔබේ' ගෙවන්න බැරිතරම් මහ විශාල මුදලක් නෙමෙයි. නමුත් ඔබ ඒක ගෙව්වේ නෑ."

"ඒ හින්දා උඹ ඒක මගේ ස්වාමිපුරුෂයාට යැව්වා. මේ ලෝකෙ ජීවත්වුණු උතුම් රක්තරන් මනුස්සයා. මං ඔහුගේ සපත්තුවල තුල් ගැට ගහන්නවත් නොබටිනා ගැහැනියක්. අත්තිමට මොකද වුණේ? ඒ වේදනාව ඔහුගේ රක්තරන් හඳවනට දරාගන්න බැරිවුණා. දෙවියනේ! ඔහු ඒකෙන්ම මියගියා."

අර දොරෙන් ඇතුළුවෙලා මං ඔබේ කාමරයට ආව ඒ රාත්‍රිය උඹට මතකද? මං උඹේ දෙපා ළඟ වැටීලා උඹට යාවිතා කළා, උඹට මතකද? මං උඹෙන් ඉල්ලා හිටියේ ඒ දේ කරන්න එපා කියලයි. නමුත් උඹ මට හිතවුණා. ඔය දැන් හිතාමතා හදනවා වගේ හිතවුණා. ඒ වුණට උඹේ බියගුළු හදවතට පුළුවන් කමක් නැහැ වගේම දෙකොල් වෙච්චන එක නවත්වාගන්න. උඹ කවදාවත් හිතුවේ නෑ නේද මාව ආයෙත් මේ විධියට දකින්න ලැබෙව් කියල. එදා ධූම මං තීරණයක් ගත්තා, ඇවිත් උඹව හමුවෙන්න. ඔව්. කෘතච්ඡ නොදැනෙන්න, තනියම, මුහුණට මුහුණ

හමුවෙන්න. ඉතින්, මොනවද වාල්ස් මිලවටන් උමට නිදහසට කියන්න කියෙන්නේ?"

"මහේ හිතන්න එපා මේ විධියට මාව හයකරන්න පුළුවන් වෙච් කියල. මට කියෙන්නේ ටිකක් හයිසෙන් කෑගහන්න විතරයි. මහේ සේවකයෝ ඇවිත් ඔබට අල්ලා ගනිව්. මහේට තරහ ගිය එක ස්වාභාවිකයි. ඒ හින්දා මං නිකං ඉන්නවා. දැන් වහාම මේ කාමරයෙන් පිටවෙලා යන්න. මාත් එකකොට පාඩුවේ ඉන්නම්."

එහෙත් කාන්තාව නොසැලී, එලෙසම සිටියාය. ඇගේ දෑත් තිබුණේ සර්වකින් ආවරණය වූ පපුව පෙදෙසේයි. එහෙත් ඇගේ සිහින් දෙතොල් තිබූ හයකර සිතාවේ නම් වෙනසක් නොවීය.

"වාල්ස් මිලවටන්, උම මහේ ජීවිතේ විනාශ කළා වගේ තවත් ජීවිත විනාශ කරන්න මං උමට ඉඩ කියන්නේ නෑ. හයානක විෂ සහිත සතෙකුගෙන් මං මේ ලෝකය බේරාගන්නවා. ඉඳා! කාපන් බල්ලා මේක! කාපං මේකත්! මේකත් මේකත්!"

එසේ කියමින් කළු පපු පෙදෙසේ සඟවා ගෙන තිබූ රිවෝල්වරයක් අතට ගත් ඇය, එය මිලවටන් දෙසට එල්ලකොට, නොනවත්වාම වෙඩි පිට වෙඩි විල්ලා කිරීමට පටන් ගත්තාය. ඇගේ අවිය හා ඔහු අතර වූයේ අඩි දෙකක දුරකි. ඔහුට වෙඩි පහර එල්ල වෙද්දී, මිලවටන් එයින් වැළකීමට තැත් කළත් ඊට ඉඩක් නොලැබිණි.

"හැකිරි! උම මාව විනාශ කළා" යයි කෑගසූ මිලවටන් බිම ඇද වැටී නිසල විය. ඔහුගේ සිරුරේ යම්කිසි වලනයක් තිබේදැයි මොහොතක් බලා සිටි කාන්තාව, ආපසු හැරී වහා පිටත්ව ගියාය.

මේ මිනිසාගේ ජීවිතය-භූමිය ගුණිමය අපට කිසිම හැකියාවක් නොතිබිණ. මිලවටන් බිම ඇදවැටෙද්දීත්, කාන්තාව තම රිවෝල්වරයෙන් නොනවත්වා වෙඩි තබද්දීත්, ඔහු බේරාගැනීම සඳහා ඒ දෙසට පැනීමට මම-තැත් කළෙමි. එහෙත් හෝමස් මහේ දෑත් දැඩිව අල්ලා ආත්තේය.

ඔහුගේ දැඩි ශ්‍රිතයේ තේරුම මම වටහා ගතිමි. මෙය අපට අදාළ ප්‍රශ්නයක් නොවුන බවත්, දුෂ්ට ක්‍රියාවල යෙදුණු පාපිෂ්ඨ පුද්ගලයාට ඊට සුදුසු දඩුවම් ලැබුණු බවත් මම තේරුම් ගතිමි.

73. “ඉඟා! කාපන් බල්ලා මේක!”

කාන්තාව කාමරයෙන් පිටවූවා පමණි. හෝමස් ඉදිරියට පැන එම දොර යතුරු දැමීමේය. ගේ අනුලෙන් කිහිප දෙනෙකුගේ කටහඩවල් ද කලබල වූ සේවකයන්ගේ අඩි ගබ්බ ද අපට අසන්නට ලැබිණි. රිවෝල්වරයේ වෙඩි ගබ්බ වලට ගෙදර සියල්ලන්ම අවදි වී ඇති සැටියකි.

සුපුරුදු සත්යයක් ගම්නෙන් යකඩ සේප්පුව වෙත ගිය හෝමස්, එහි තිබූ ලිපිගොනු, ලියකියවිලි දැන් පුරවා ඉවතට ගත්තේය. ඒ සියල්ල ඔහු ගිනිඋදුනේ ගිනිමැලයට පුණු කළේය. පිරි තිබුණු යකඩ සේප්පුව හිස්වනතුරු කිහිපවරක්ම එසේ කරදී, ගිනිමැලය බුර බුරා ඇවිලෙන්නට විය. කිසිවෙකු දොරට තට්ටු කරමින් එය විවෘත කිරීමට තැත් කළේය. මිලවටන්ට මරණයේ පණිවුඩය ගෙන ආ ලිපිය, ලේ දහරා ගලායමින් මේකය උඩ තිබිණ. හෝමස් එයද ගිනි උදුනට දැමීමේය. මිළහට පිටත වැදුන්ඩාවට විවෘත වන දොර යතුරෙන් විවෘත කරගෙන අපි එළියට පැන ගතිමු. දැන් මෙහෙන් යමු වොට්සන්. අපට අප පැත්තේ තාප්පය උඩින් පැන ගත හැකි."

ඒ කරමි ඉක්මනින් අනතුරු ඇඟවීමක් පැතිර ගියාද යන්න විශ්වාස කිරීමටත් අපහසුය. තාප්පය දෙසට දුටුගිය මම ආපසු හැරී බැලුවෙමි. මට පෙනුණේ මුළු නිවසම හොඳින් ආලෝකමත් වී ඇති බවයි. ඉදිරිපස දොර විවෘතව තිබිණි. කිහිප දෙනෙක් එයින් එළියට පැන ගත්හ. මුළු ගෙවත්තම සෙනහෙන් පිරී තිබිණි. ඔවුහු මහත් කලබලයෙන් කැකෝ ගසමින් සිටියහ. අප වැදුන්ඩාවෙන් මතු වී තාප්පය දෙසට දුටියද්දී "අල්ලාපියව්" යනුවෙන් එකෙක් කෑගසනු අසන්නට ලැබිණ.

මෙම ගෙවත්තේ පිහිටීම ගැන හෝමස්ට මනා දැනුමක් තිබිණ. ඔහු කුඩා ගස් හා පඳුරු අතරින් ඉදිරියට දුවද්දී, මම ද ඔහු අසලින්ම හැකි ඵෙගයෙන් පැන දිවුවෙමි. එකෙක් හසිදමමින් අප ලුහුබැඳ එන තඩ ඇසේ. මිළහට අපේ මහ හරහා ඇත්තේ අඩි හයක් උස තාප්පයකි. තාප්පයේ මුදුන අල්ලාගෙන වේගයෙන් එය උඩට පැනගත් හෝමස්, මොහොතකින් අනෙක් පැත්තට පැන ගත්තේය. මම ද ඔහු අනුගමනය කරමින් තාප්පය උඩට නැගගත්තෙමි. එහෙත් මා ලුහුබැඳ ආ කැනැත්තා මගේ එක් කකුලකින් අල්ලා ගත්තේය. මම තාප්පයේ එල්ලීගෙනම අනෙක්

කකුලෙන් ඔහුට පහරක් එල්ල කළේමි. ඔහු ඉවතට විසිවී ගියේය. මා හෝමස් සිටි පැත්තේ බිමට ඇද වැටිණි.

මා මුනින් අතට ඇද වැටුණේ හඳුරු කිහිපයක් උඩටයි. හෝමස්ගේ උදව්වෙන් මට හැගිවීමට හැකිවිය. ඉන්පසු ඉදිරියේ තිබූ ගෙවතු හා මුඩුබිම් තරණය අපි දිවගියෙමු. අප නොනැවතී හැතැත්ම දෙකක්වත් දුවන්නට ඇති බව මගේ විශ්වාසයයි. හඬ දමමින් නැවතුණු මගේ මිත්‍රයා මඳක් කන්දුන්නේය. කිසිවෙකු අප පසුපස එළවා ගෙන එන හඬක් නොවීය.

* * *

පසුදා උදෑසන, උදේ ආහාරය ද ගෙන, අපි පයිප්ප දල්වාගෙන විසිත්ත කාමරයේ සිටියෙමු. ස්කොට්ලන්ඩ්හි පොලීසියේ රහස් පරීක්ෂක ලෙස්ට්‍රේඩ් අප හමු වීමට පැමිණියේය.

"ඔහ උදෑසනක් හෝමස් මහත්මයා. ඔබතුමාට මේ දවස්වල හුඟක් වැඩ රාජකාරී එකම තියෙනවාද?"

"ඒ හැටි රාජකාරියක් නෑ ලෙස්ට්‍රේඩ්. ඔබට කියන්න යමක් තියෙනවා නම් අපට අසාගෙන ඉන්න පුළුවනි."

"රියේ රෑ හැමස්ටෙඩ්වල සිදුවුණු ඉතාම සුවිශේෂ අපරාධයක් පරීක්ෂණයට උදව් ඉල්ලන්නයි මං මේ ආවේ."

"අතේ හැබෑට? මොකක්ද ඒ අපරාධය?"

"මිනීමැරුමක් මහත්මයා, මහ පුදුමාකාර මිනීමැරුමක්. ඔබතුමාට මා සමග හැමස්ටෙඩ්හි ඇපල්ඩෝ වවර්ස් නිවසට ඇවිත් උපදෙසක් දෙන්න පුළුවන් නම්, මං ඉතාම අගේ කොට සලකනවා. මං දන්නවා ඔබතුමා මේ වගේ ගැටලු සහගත අපරාධ නිරාකරණය කිරීමට ලොකු උනන්දුවක් දක්වන බව."

මේක සාමාන්‍ය මිනීමැරුමක් නෙමෙයි මහත්මයා. මිලවටන් මහත්මයා ගැන, අපි සැහෙන කාලෙක ඉඳන් ඇහූ ගහගෙනයි හිටියේ. පිට කෙනෙකුට කියන්න එපා. මිනිහා මහා පාපිෂ්ඨ පුද්ගලයෙක්. ඔහු ලහ තිබුණු නොයෙක් නොයෙක් අයගේ රහස් ලියවිලි අඩංගු ලිපිගොනු රාශියක්. මිනීමැරුවේ ඒ ලියවිලි ඔක්කොම ගිනිකියලා විනාශ කරලා, වටිනා කියන කිසිම දෙයක් හොරකම්

කරගෙන ගිහිනුත් නෑ. මේ අපරාධකාරයෝ, සමාජයේ බොහොම වැදගත් තනතුරු දරන ඉහළ පෙළේ අය බව පැහැදිලියි. ඔවුන්ගේ පෞද්ගලික රහස් එළිවේවි කියන හයට තමයි මේ දේ කරන්න ඇත්තෙ.

"අපරාධකාරයෝ? ඒ කියන්නේ කීපදෙනෙක්ම හවුල් වෙලාද මිනීමැරුවට?"

"ඔව්. උන් දෙන්නෙක් ඉඳලා තියෙනවා. උන් අල්ලා ගන්න මත්ත මෙන්ත කියලා තියෙද්දී පැන ගිහිත්. ඔවුන් දෙදෙනාගේම අඩි සටහන් ගෙවත්තේ හොඳට පැහැදිලිව. සටහන් වෙලා තියෙනවා. මට හොඳටම විස්වාසයි උන්ට බේරෙන්න ලැබෙන්නේ නෑ. අපට පුළුවනි බොහොම අහසුවෙන් උන් අල්ලාගන්න."

"කොහොමද ඔවුන්ගේ හැඩහරුකම?"

"පළවෙනි මිනිසා බොහොම කියායිලි උස එකෙක්. දෙවැන්නා තාප්පයට උඩින් පතින්න හදද්දී උදානයේ සේවකයාට අනුවෙන්ත ගිහි- තියෙනවා. ඒත් පොර බැඳීමෙන් පස්සේ ඔහුත් පැන ගිහි- ඔහු මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ ශරීරයක් ඇති, ශක්තිමත් කෙනෙක්ල. හක්කේ කෙළවර මඳක් හතරැස්, බෙල්ල මහත්, උඩුරැවුණක් තිබුණු කෙනෙක්. මුහුණ වැහෙන්න කළු රෙදි කැල්ලක් බැඳගෙන හිටියාලු.

"කෙනෙක්ව හඳුනාගන්න තරම් මින ඒ තරම් පැහැදිලි විස්තරයක් නෙමෙයි හේ ලෙස්ට්‍රේඩ්. බලන්න ඔය කියන විස්තරේ අපේ වොට්සන්ටත් කදිමට ගැළපෙනවා!"

"හැබැමයි. වොට්සන් මහත්මියගේ පෙනුමත් ඒ වගෙයි හේද?"

"කොහොම වුණත් ඔය කිරණය සම්බන්ධයෙන් ඔබට උදව් කරන්න මට බෑ ලෙස්ට්‍රේඩ්. හේතුට, මෑ ඔය මිල්වටන් ගැන දැන හිටියා. ඔහු ලන්ඩනයේ ජීවත්වුණු හයානකම මිනිසෙක්. සමහර අපරාධකාරයෝ ඉන්නවා. ඔවුන්ට නීතියේ රහස්‍යව හසුකරගන්න අමාරුයි. එහෙම අයට බොහොම වෙලාවට, නිසි දඩුවම් පෞද්ගලිකවම ලැබෙනවා."

"නෑ, නෑ. කතාකරල වැඩක් නෑ ලෙස්ට්‍රේඩ්. මේ වැඩට අන නොගහන්න මං තීරණය කරල ඉවරයි. මෙතැනදී මගේ අනුකම්පාව හිමිවෙන්නේ අපරාධකාරයාට."

හෝමිස් දවස තිස්සේම ගැඹුරු කල්පනාවක වෙළී හුන්නේය. අපි දහවල් ආහාරය ගනිමින් සිටියෙමු. දුන්නකින් ක්‍රියාත්මක වුවාක් මෙන් ඔහු එක්වරම උඩ පැන්නේය.

"දෙයියෝ සාක්ෂි වොට්සන්. දැන් මට මතකයි. ඔබේ හිස්වැස්මත් අරගෙන මාත් එක්ක එන්න."

අපි බේකර් විලිය මස්ස්තඩ්, විලිය පුහුණුව රීජන්ට් වටරවුම දක්වා පැමිණියෙමු. සාප්පුවක වූ විශාල ඩිදුරු කවුළුවක, ඡායාරූප රාශියක් ප්‍රදර්ශනය සඳහා තබා තිබිණි. ඒ සියල්ලක්ම සමාජයේ ඉහළ තරාතිරම වල තරුණ තෝනාවරුන්ගේ ඡායාරූපයි.

හෝමිස්ගේ දෑස් යොමු වූයේ කුමන ඡායාරූපය දෙසට දැයි මම විමසිලිමත් වීම. දිගමනෙහි වලින් නැනු කුඩා ඔවුන්නක් පැළෑටි සිටි ඇය හඳුනාගැනීමට මට අපහසු නොවීය. කලින්දා රාත්‍රියේ අප දුටු තරුණ කාන්තාව ඇයයි. ඇය විවාහ වී සිටි සුප්‍රසිද්ධ ප්‍රභූවරයා මෙන්ම ඊර්ෂ් තාත්ත්විකයාගේ නම ද එහි සඳහන් විය. එය දුටු මම මවිතයට පත්වීම. ඒ දෙස බැලීමක් හෙළි හෝමිස් සිය දබරැහිල්ල තාසයට පහළින් දෙතොල් තරහා තැබුවේය.

අද්භූත සිද්ධිමත්

අදහුත සිදුවීමක්

ස්කොට්ලන්තියාවේ රහස් භෞලිසියේ පරීක්ෂක ලෙස්ට්‍රේඩ් මහතා, සැන්දෑ වෙලාවකහි අපේ නිවසට ගොඩවැදීම අමුතු සිදුවීමක් නොවේ. මේ ගමන් වලින්, පොලිස් මූලස්ථානයේ සිදුවන පරීක්ෂණ සහ අදාළ අපරාධ පිළිබඳව දැනගැනීමට හෝමිස් අවස්ථාව සැලසිණ. තමා යෙදෙන පරීක්ෂණය ගැන පැවසීමෙන් ලෙස්ට්‍රේඩ්ට ඇතිවූ වාසිය ද සුරුපවූ නොවීය. ඔහුගේ ගැටලු වලට සවන් යොමුකිරීමට, මගේ මිත්‍රයා හැමරිට්ටම සූදානම්ව සිටියේය. තමන් සතුව තිබූ පුළුල් දැනුම සහ පළපුරුද්ද නිසා, පොලිස් නිලධාරියාට ප්‍රයෝජනවත් වන උපදෙස් ලබාදීමට හෝමිස් අමතක නොකළේය.

මා මේ කියන දිනය ද ලෙස්ට්‍රේඩ් අපේ නිවහනට පැමිණි දිනයකි. සැන්දෑවේ කාලගුණය සහ පුවත්පත් වල සඳහන් දේ ගැන කතාකරමින් සිටි ඔහු එක්වරම නිශ්ශබ්ද විය. දල්වා ගත් සුරුවුවුවෙන් දුම් පිටකරමින් කල්තතා කළා මිස, අපට කිසිවක් කීමට ඔහු උත්සාහ නොකෙළේය. ඔහුට ගැටලුවක් මතුවී ඇති බව අපි වටහා ගත්තෙමු.

"මොකක්ද ලෙස්ට්‍රේඩ් ප්‍රශ්නේ? බැරෑරුම් ප්‍රශ්නයක්ද?" හෝමිස් ඇසීය.

"ආ. නෑ. හෝමිස් මහත්මයා. ඒ තරම් වැදගත් එකක් නෙමෙයි."

"එහෙනම් කියමු බලන්න."

ලෙස්ට්‍රේඩ්ට සිතා පහළවිය.

"ඔබට බොරු කියන්නේ මොකටද හෝමිස් මහත්මයා. මගේ හිතට අවුල් සහගත දෙයක් ඇතුළුවී තිබෙන බව ඇත්තයි. නමුත් ඒක මහ පිස්සු විකාර සිදුවීමක්. ඒ නිසා ඔබට ඒ ගැන කරදර

කරන්න මං හිතුවේ නෑ. අනෙක් අතට බලාගෙන ගියාම ඒක සුළු දෙයක් වුණත්, ඒකෙ මහ අරුම පුදුම බවකුත් තියෙනවා. ඔබතුමා වඩාත් කැමැති අසාමාන්‍ය දේව තේ. ඒ නිසා මං හිතන්නේ ඔබට ඒක වැදගත් වේවි. කොහොම වුණත් ඔට තම හිතෙන්නේ මේක දොස්තර වොට්සන්ගේ කෙසත්‍රයට අයිතිවෙන දෙයක්."

"එහෙනම් මොකක් හරි රෝගයක් සම්බන්ධ එකක්ද?" මම ඇසුවෙමි.

"මානසික රෝගයක් කිව්ව හැකි. පුදුමාකාර මානසික රෝගයක්. ඔබට හිතන්න පුළුවන්ද ප්‍රංශයේ සිටි නැපෝලියන් අධිරාජයා සමග වෛරයෙන් පසුවෙන කෙනෙක්, අද දවසේ ජීවත් අතර ඉන්නවා කියලා? නිකං නෙමෙයි. නැපෝලියන්ගේ ප්‍රතිචාරයක් දැක්ක ගමන් විනාශ කරන කෙනෙක්?"

"ඔක මගේ අපරාධ පරීක්ෂණ කෙසත්‍රයට අයිති වෙන්නෙ නෑ." පැවසූ හෝමස් යළිත් වරක් භාන්සි පුටුවේ වැතිරුණේය.

"අන්න හරි. ඒක තමයි මාත් කිව්ව. මිනිසා අනුන්ගෙ ගෙවල් වලට හොරෙන් ඇතුළුවෙලො අනුන්ට අයිති නැපෝලියන් පිළිම විනාශ කර දමනවා. ඔන්න එතකොටයි දොස්තර මහත්මයාගෙ රාජකාරිය ඉවර වෙලා පොලීසියේ රාජකාරි පටන් ගන්නෙ."

"ගෙවල් බිඳලා, පිළිම බිඳිනවා? හැබැට? එහෙනම් මේකෙ යම් සිත් ඇදගන්නා බවකුක් තියෙනවා. කියන්න බලන්න විස්තර."

හෝමස්ගේ කුතුහලය යළිත් මතු විය.

තම සටහන් පොත අතට ගත් ලෙස්ට්‍රේඩ්, මතකය අවදිකර ගැනීම සඳහා මුලින් එය කියවීම බැලුවේය.

"පළමුවැනි සිද්ධිය වාර්තා වුණේ දවස් හතරකට කලින්. කෙනිංටන් පාරේ මෝස් හඩ්සන් මහත්මයාට අයිති සාප්පුවක් තියෙනවා. ඒක ජායාරූප, සිතුවම් සහ ප්‍රතිමා, අලෙවිය සඳහා තබා ඇති තැනක්. මේ කියන වෙලාවේ එහි වෙළඳ සහායකයා, එක මොහොතකට සාප්පුව ඇතුළට ගිහිත් තිබෙනවා. ඔහුට ඇහුණාලු යමක් පොළොවේ ගසන මහා ගබ්බෙක්. එළියට දුටුගෙන ඇවිත් බැලුවාමයි දකින්න ලැබුණේ. අනෙක් ප්‍රතිමා සමග තියලා

තිබුණු, පැරිස් බදාමයෙන් තැනු නැපෝලියන් ප්‍රතිමාවක්, කුඩේකුඩු වෙන්න සාප්පුව ඉදිරිපිටම පොළොවේ ගහලා! ඔහු වහාම සාප්පුවෙන් එළියට ඇවිත් පාර දිහා බලල තියෙනවා. පාරේ ගිය කිහිප දෙනෙක්ම කිව්වලු, මේහෙක් සාප්පුවෙන් එළියට ඇවිත් පැන දුවපු බව. නමුත් ඔය කියන කක්කඩියාව, දැකගන්නවත්, අඳුනගන්නවත් වෙළඳ සභායකයාට ඉඩක් ලැබිල නෑ. ඔවුන් හිතල තියෙන්නේ, මේක ඔය කාලෙන් කබලට සිදුවෙන, තේරුමක් නැති විනාශකාරී වැඩක් වෙන්න ඇති කියලා ඔවුන් මේ ක්‍රියාව ගැන පාරේ රාජකාරියේ යෙදිල හිටි පොලීස් හට්ටාවත් පැමිණිලි කරල තියෙනවා. මේ පිළිමය ඒ තරම් වටිනා එකක් නෙමෙයි. සිලි-කිහිපයකට මිල කරල තිබුණු එකක්ලු. ඒ නිසා තවදුරටත් පරීක්ෂණ පැවැත්වීම වැඩක් නෑ කියා ඒක අක්නැර දැමිමාලු. නමුත් මේකෙ දෙවැනි සිදුවීම වුණේ ඉතා සුවිශේෂ අංකාරයකට. එය සිදුවුණේ ඊයේ රාත්‍රියේ.

දොස්තර බානිකොට් නම් වෛද්‍යවරයෙක් පදිංචි වෙලා ඉන්නවා කෙතීටත් පාරේම. ඒ, මෝස් හඩ්සන්ලගෙ සාප්පුවට යාර දෙකක් යියක් දුරින්. දොස්තර බානිකොට් කියන්නේ තේම්ස් ගහට දකුණේ ඉන්න දක්ෂම වෛද්‍යවරයෙක්. ඔහු ඉතා සුප්‍රසිද්ධ කෙනෙක්. ඔහු පදිංචිව ඉන්නෙත්, ඔහුගේ ප්‍රධාන විකිත්සාගාරය තියෙන්නෙත් කෙතීටත් පාරේ. ඒ සමගම ඔහුට අයත් ශාඛා විකිත්සාගාරයක් තිබෙනවා, නිවසට තැනැත්ම දෙකක් දුරින්, පහළ බ්‍රික්ස්ටන් පාරේ. මේ වෛද්‍යවරයා, නැපෝලියන් අධිරාජ්‍යා ප්‍රිය කරන කෙනෙක්. ඔහුගේ ගෙදර නැපෝලියන් ගැන ලියැවුණු පොත්පත්, පින්තූර, ප්‍රතිමා, සිහිවටන ආදී දේ රාශියක් තිබෙනවා. සෑහෙන කාලෙකට ඉස්සර වෙලා, මේ දොස්තර මහත්මයා නැපෝලියන්ගෙ ප්‍රතිමා දෙකක් මිලට ගත්තා. සුප්‍රසිද්ධ ප්‍රංශ ප්‍රතිමා ශිල්පියෙක් වන ඩෙවින්ගේ නිර්මාණයකට අනුව තැනු මේ පිළිම දෙක මිලට ගත්තේ මෝස් හඩ්සන් සාප්පුවෙන්මයි. මෙයින් එකක් ඔහු තමන්ගේ ගෙදර විසිත්ත කාමරයේ තැබුවා. අනෙක පහළ බ්‍රික්ස්ටන් පාරේ විකිත්සාගාරයේ ගිනි උදුන් පඩිය මත තැබුවා.

අද උදේ පාන්දර, ඔහුට දකින්න ලැබුණු දෙයින් වෛද්‍ය බානිකොට් මවිතයට පත්වුණා. ඊයේ රාත්‍රි ඔහුගේ ගේ බිඳලා, වෙතත් බඩු කිසිවක් හොරකම් කරලා නැහැ. නමුත් නැපෝලියන්

පිළිමය අරගෙන. එකක් නිවසෙන් එළියට ගෙනැත්, ගෙවත්ත අසල තාප්පයේ ගහලා, කැලි කැලි වලට කුඩුකරලා."

"මේක හරිම අපූරු සිදුවීමක් නේ." පැවසූ හෝමස් දැන් පිරිමැද්දේ මහත් සන්තෝෂයට පත්වියි.

"මං දැනගත්තා හෝමස් මහත්මිය මේ වගේ කථා අහන්න හරිම කැමැති බව. ඔහොම ඉන්න. කථාව කවි ඉවර නෑ. වෛද්වරයා ලෙඩින් බැලීම සඳහා ඔහුගේ අනෙක් විකිත්සාගාරයට ආවේ දවල් දොහෙට. ඔහුට ඇතිවුණු පුදුමය ඔබට හිතාගන්න පුළුවන්ද? ඊයේ රාත්‍රි එහි ජනෙල් අරගෙන විකිත්සාගාරයට ඇතුළු වූ කෙනෙක්, එහි තිබූ පිළිමය එතැනම බිම ගහල කුඩු කරලා. මේක කළ අපරාධකාරයා හෝ පිස්සු හොයන්න කිසිම හෝඩුවාවක් ලැබුණේ නෑ. ඔන්න ඕකයි හෝමස් මහත්මිය සිද්ධිය."

"මේක නම් මහා අද්භූත සිදුවීමක්. වෛද් බොනිකොට්ට අයත්ව තිබේ බිඳ දැමූ පිළිම දෙකක්, මෝස් හඩසන් සාප්පුවේ තිබේ බිඳ දැමුණු එකක්, එකම මෝස්තරයේ හෝ අවිවුච්ට පිළිමද?"

"එකම අවිවුච්කින් සෑදූ සම්පූර්ණයෙන්ම එක හා සමාන පිළිම."

"මිනිසෙක් මේ විධියට කටයුතු කරන්නේ නැපෝලියන් සමග වෛරයකින් තොරවන බව ඒකෙන් අපට හිතාගන්න පුළුවනි. මේ ලන්ඩන් නගරයේ නැපෝලියන් පිළිම කී දහස් නම් තියෙනවා ඇත්ද? ඒ නිසා, එකම වර්ගයේ පිළිම තුනක්ම හොයාගෙන ගිහි, වෛරය ඇති පුද්ගලයෙක් කමුත්තේ පළිගැනීම පටන් ගන්නා කියල හිතන්න අමාරුයි."

"මටත් හිතුවේ ඒකම තමා හෝමස් මහත්මිය. නමුත් අනෙක් අතට මෙහෙම දෙයකුත් තියෙනවා. ලන්ඩන් නගරයේ මේ ප්‍රදේශයේ ප්‍රතිමා වෙළඳාම කරන්නේ මෝස් හඩසන්ලා පමණයි. අනෙක පත්‍රගිය අවුරුදු ගණනාවකටම ඔවුන්ගේ සාප්පුවේ අලෙවි කළේ, මේ නැපෝලියන් ප්‍රතිමා තුන පමණක්ම යු. ලන්ඩන් නගරය පුරා දහස් ගණනක් පිළිම තියෙන බව ඇත්තයි. නමුත් මේ පැත්තේ ඉන්නා අන්තවාදී මිනිසෙක්, කමත්ගේ ව්‍යාපාරය මේ පිළිම තුන විනාශ කරමින් පටන් ගන්නා වෙනත් පුළුවනි. වොට්සන් මහත්මිය මොකක්ද ඒ ගැන ඔබට හිතෙන්නේ?"

"මේක මහ බරපතල මානසික රෝගයක්. ප්‍රංශයේ මානසික වෛද්‍ය විශේෂඥවරු මේ තත්ත්වය හඳුන්වන්නේ "අයිඩ් පික්සි" නම් රෝගාබාධය ලෙස. මේ පුද්ගලයා නැපෝලියන් ගැන බොහොම ගැඹුරට හදාරලා, ඔහු ගැන වේරයක් ඇතිකරගත් කෙනෙක් වෙන්න පුළුවනි. එහෙමක් නැත්නම්, බ්‍රිතාන්‍යය හා ප්‍රංශය අතර පැවැති මහ සටන්වලදී, නැපෝලියන්ගේ හමුදා වලින් තමන්ගේ පවුල්වලට වුණු හානිය නිසා, නැපෝලියන් සමග වේරයක් ඇති කරගත් පුද්ගලයෙක් වෙන්නත් පුළුවනි. වේරය නිසා ඇතිවන එක්ත විකෘතිය, බරපතල මානසික රෝගයක් බවට පරිවර්තනය වෙනවා. එවැනි තත්ත්වයක් යටතේ, කෙනෙක් මේ වගේ පිස්සු, විකාර, වැඩවල යෙදෙන්න ඉඩ තියෙනවා."

"එහෙම කියලා ඕක පැහැදිලි කරන්න බෑ මගේ හිතවත් වොට්සන්. ඔබ කියන්නේ ඔය පුද්ගලයාට "අයිඩ් පික්සි" නම් මානසික රෝගය කියලා. නමුත් කොයිතරම් බරපතල ලෙස රෝගය වැළඳිලා තිබුණත්, පිළිම තියෙන්නේ කොහේද කියලා කොහොමද ඔහු හොයා ගත්තේ?"

"හොඳයි ඔබ කොහොමද මේ තත්ත්වය පහදල දෙන්නේ?"

"ඒක පහදා දෙන්න මං උත්සාහ කරන්නේ නෑ. මං කරන්නේ ඒ මහත්මයාගේ ක්‍රියා පිළිවෙලේ යම්කිසි අදහන ආකාරයක් ඇති බව තීර්ණය කිරීම පමණයි. බලන්න ඔහු වෛද්‍ය බානිකොට්ගේ ගෙදර තිබුණු පිළිමයට මොකද කළේ? ඒක බිඳින්න ගෙයින් එළියට අරගෙන ආවා. ඒ මොකද පවුලේ අයට ඒ ගබ්දය නිසා ඇහැරෙයි කියලා හිතලා. නමුත් එවැනි අවදානමක් නොතිබුණු විකිත්සාගාරයේදී, පිළිමය බිඳ දැමීමේ එතැනමයි. මේක මහා අදහන මෙන්ම විකාර සිදුවීමක් වගෙයි පෙනෙන්නේ. ඒ වුණත් මගේ හොඳම පරීක්ෂණ සමහරක් පටන් ගත්තේ විකාර සිදුවීම් හැටියට. ඒ හින්දා, කිසිවක් නොසලකා අත්හැර දැමිය යුතු එකක් කියලා, මට එක්වරම කියන්න බැහැ. ඔබට මතකද වොට්සන් අපි මුහුණ දුන් ඇබර්නෙට් පවුලේ බිහිසුණු අත්දැකීම? ඒකට මගේ අවධානය යොමුවුණේ කොහොමද? ඉතා උණුසුම් දවසක, බටර් පෝට්ටිය තුළ දියවී ගිය බටර් ඇතුළට, පාර්ස්ලි ඉත්තක් කිදාබැස ගිය ආකාරය නේද? ඒ හින්දා ලෙස්ට්‍රේඩ්, ඔය ප්‍රතිචා තුනක් බිඳ

දැමීමේ සිද්ධිය, මට හිතාවෙලා අමතක කර දමන්න පුළුවන් කමක් නැහැ. මය හා බැඳුණු හැම අයුත් සිදුවීමක්ම, මට නොකඩවා දැනුම් දිය හැකි නම්, මං මබව කෘතඥ වෙනවා."

අයුත් සිදුවීමක් ඇසීමට මගේ මිත්‍රයා දැඩි බලාපොරොත්තුවකින් සිටියේය. මේ කාරණයට අදාළ වීළහ සිදුවීම, අපට ඉතා ඉක්මනින් අසන්නට ලැබිණි. එපමණක් නොව එහි, නොසිතූ විරූ බේදජනක බවක් ද අඩංගු වී තිබිණි. පසුවදා උදයේ මා ඇඳුම් අඳිමින් සිටියදී, කිසිවෙකු මගේ දොරටු ඔවුරු කරනු අසන්නට ලැබිණි. මගේ මිත්‍ර හෝමිස් දොර ඇරඹෙන්නා මාරයා තුළට ආවේ විදුලි පුවතක් ද අනුභවයි.

"මන්න අහගන්න ආවයින්. මට මේ දත් ලැබුණු විදුලි පුවත.

"කෙන්සිංටන්හි පිටි වීථියේ අංක 131 වෙත වහාම එන්න.

ලෙස්ට්‍රේඩ්."

"මොකක් සම්බන්ධයෙන්ද?"

"මොකක්ද කියන්න බෑ. මිනෑම දෙයක් විය හැකියි. නමුත් මට හිතෙනවා, මේක අර පිළිම බිඳ දැමීම සම්බන්ධ සිදුවීමක් කියලා. එහෙම නම් පිළිම චිත්‍රාග කරන අපේ මිත්‍රයා ලන්ඩනයේ වෙනත් ප්‍රදේශයක රාජකාරී පවත් අරගෙන වගෙයි. මන්න ආවයින් කෑම මේසේ උඩ කෝපි සුදානම්ව තිබෙනවා. පහළ දොරවුව හෙ කුලීරියක් සුදානම් තියෙනවා."

පැය හාගයක් ගතවෙද්දී අපි ප්‍රීට් වීථියට ළඟාවීමු. එය, බොහෝ කලබලකාරීව-දවස ගෙවුණු ලන්ඩනයේ, ප්‍රධාන මාර්ගයට යාබදව පිහිටි නිසල පෙදෙසක් විය. කිසියෙක් සිත් ඇද නොගන්නා තට්ටු නිවාස පේළියක, අංක 131 පිහිටා තිබිණි. අපේ කුලීරියට එහි ළඟාවීමට මඳ ඵෙලාවක් ගතවිය. නිවස ඉදිරියේ පිහිටි යකඩ වැටට පිටින් රැස්වූ විශාල සෙනගකි. මව්නයට පත් හෝමිස්ගේ දෙකොල් අතරින් සිවුරුහන් තඹක් පිටවිය.

"දෙයියෝ සාක්කි! මෙඳා සැරේ නම් වැඩේ ටිකක් බරපතල වෙලා වගෙයි. අඩුම ගණනේ කාට් හරි මරන්න උත්සාහයක් වත්

දරල ඇති. ලන්ඩනයේ පණිවුඩ ගෙනයන කොල්ලෙකුත් එතැන නැවතීමට බලාගෙන ඉන්නවා නේද? ඒ තරම් සුළුදෙයක් නම් එයින් කොල්ලෙක් ඔතැන නැවතී බලාගෙන ඉන්නෙ නෑ. අතික ඔහු කොන්ද නමාගෙන, බෙල්ල ඉදිරියට දිගුකරගෙනයි ඉන්නේ. ඒකෙන් කියන්න පුළුවනි, මොකක් හරි බිහිසුණු සිදුවීමක් වෙලා ඇති කියල. මේ මොකද වොට්සන්? ඉහළ තරප්පු වල වතුර පිරිලා ගලා බහිනවා. අනෙක් ඒවා වියළියි. කමක් නෑ. අර ජනේලය ලහ ලෙස්වෙයි ඉන්නේ. අහමු විස්තර ඔහුගෙන්."

පොලිස් නිලධාරියා අප පිළිගත්තේ කැළැඹුණු මුහුණෙනි. ඔහු අප විසින් කාමරයට කැඳවා ගෙන ගියේය. ඒලානල් පිටකබායකින් සැරසුණු අපිරිසිදු පෙනුමක් තිබූ වයස්ගත පුද්ගලයෙක්, එහි වේගයෙන් ඉහළ පහළ ඇවිදීමත් සිටියේය. අතිශයින් කැළැඹීමට පත්ව සිටි ඔහු, මධ්‍යම ප්‍රවෘත්ති ජාලයේ හොරේස් හාකර් මහතා ලෙස අපට හඳුන්වා දෙන ලදී. ලෙස්ට්‍රේඩ් කථාව පටන් ගත්තේය.

"මෙන්න හෝමස් මහත්මයා, අප නැපෝලියන් ප්‍රතිමා පිළිබඳ කලබලේ ආයෙමක් පටන් අරගෙන, ඔබ රියේ රැ මට කිව්ව නේ මේ ගැන උනන්දුවක් දක්වනව කියල. ඉතින් මං තීරණය කළා ඔබව මෙහාට කැඳවන්න. ඒ මොකද මේ සැරේ වැඩේ, වඩාත් බැරෑරුම් මුහුණුවරක් අරගෙන."

"ඇයි මොකක්ද වෙලා තියෙන්නේ?"

"මිනීමැරුමක්! හරියටම මොකක්ද සිද්ධවුණේ කියල හාකර් මහත්මයා මේ මහත්වරුන්ට විස්තර කර දෙන්න."

හොරේස් හාකර් මහතා ගෝකාකුල මුහුණෙන් යුතුව කථාව ඇරඹුවේය.

"මේක මහා පුද්ගලාකාර සිදුවීමක් මහත්මයා. මගේ මුළු ජීවිතේටම මං කළේ ප්‍රවෘත්ති හොයලා වාර්තා කිරීමයි. දැන් අති විශේෂ සිදුවීමක් මගේ ගෙදරම වෙලා. ඒකෙන් මගේ ඔලුව සම්පූර්ණයෙන්ම අවුල් වෙලයි ඉන්නේ. කොයිතරමක් මගේ හිතට ඒක බලපාලද කිව්වොත්, හිද්දිය ඔබට තේරුම් කර දෙන්න, වචන දෙකක් ගලපා ගන්න මට බෑ. මං පුවත්පත් වාර්තාකාරයෙක් නැටියට මෙතැනට ආව නම්? එහෙත්ම මෙලහකට මං සම්මුඛ

සාකච්ඡා පවත්වලා, තොරතුරු රාශියක් එක් රැස් කරගෙන, ඊළඟට මේ වෙලාව වේදි හවස් වරුවේ පත්තර හැම එකකටම, තීරු දෙකක විශේෂ වාර්තාවක් සපයලත් ඉවරයි. දැන් මට සිද්ධවෙලා තියෙන්නේ, ප්‍රවීණතිය වටිනාකමක් ඇති දෙයක්, අනෙක් මිනිසුන්ට නිකම්ම හෙළිකරන්න. ඒකෙන් ප්‍රයෝජන ගන්න මට හැකියාවක් නෑ. ඡර්ලොක් හෝම්ස් මහත්මයා. මං ඔබේ නම අහල තියෙනවා. මේ අදහන වැඩේ මොකක්ද කියලා ඔබට තේරුම් කරන්න පුළුවන් නම් ලොකු දැව්වක්."

මහුගේ දිර්ඝ කථාවට සවන්දීමේ බලාපොරොත්තුවෙන් හෝම්ස් පුටුවක වාඩිවිය.

"දැන් පෙනෙන විටියට මේ මුක්කොම කලබල වලට හේතුව විසින් කාමරයේ ලැයිසනට තියන්න, මං මිලට ගත්තු තැපෝලියන් ප්‍රතිමාව වගෙයි. මං ඒක අරගෙන දැන් මාස හතරක් වුණා. මං ඒක ගත්තේ හයිස්ට්‍රික් උමර්සපොලට කිට්ටුව තිබෙන හාඩි-සහෝදරයෝ සාප්පුවෙන්. මට ඊයට වියළි වුණේ සුළු මුදලයි.

මගේ පත්තර රස්සාවේ ලිවීමේ කටයුතු වැඩිහරියක්ම කරන්නේ රාත්‍රි කාලයට. සමහර දවස්වලට පාන්දර බෙනතුරු, මං ලිවීමේ වැඩ කරනවා. මං ඒ කටයුතු කරන්නේ මේ ගෙදර උඩතට්ටුවේ, පිටිපස්සේ හරියේ කාමරයක. අද පාන්දරට එළිවෙන්න තුනට විතර, මට පහළ තට්ටුවෙන් ශබ්දයක් ඇහුණා. මං නිශ්ශබ්දව තවත් සවන් දිගෙන හිටියා. ඒත් ආයෙ කිසිම ශබ්දයක් ඇහුණේ නෑහැ. ඒ නිසා මං හිතුවා, මුලින් ඇහුණු ශබ්ද ඇහෙන්න ඇත්තෙ මේ ගෙදරට පිටතින් කියල. ඊට මිනිත්තු පහකට පස්සේ මට එක්වරම අහන්න ලැබුණේ හයානික චිලාපයක්. හෝම්ස් මහත්මයා. මගේ ජීවිතේටම ඒ වගේ බිහිසුණු කැහැහිල්ලක් මං අහල නෑ. ඒ පස්සේ මගේ ජීවිතේ හැමදාමත් ඒ ශබ්ද මගේ කන්වල රැවි පිළිඳවී දේවි. මිනිත්තුවක් දෙකක් යනතුරු මං හිටියේ හයෙන් ගල්ගැහිලා වගේ. ඊට පස්සේ මම පහළ තට්ටුවට ගිහි බලන්න තීරණය කළා. හිනිසුරු අල්ලන යකඩ අඩුවත් අරගෙන මං පහළ තට්ටුවට බැස්සා. මේ විසින් කාමරයට ඇතුළුවේදීම මං දැක්කා ජනේලය ඇරදමා ඇති බැව්. ප්‍රතිමාව තිබුණු තැනින් හොරකම් කරගෙන ගොස් ඇති බව එවෙලේම පෙනුණා. බදාමයෙන් සැදු

“මගේ ජීවිතේටම ඒ වගේ බිහිසුණු කැහැහිල්ලක් ම.
ලා නෑ.”

මේ වගේ නොවටිනා දෙයක් මොන එකකම අරගෙන ගියාද කියල මට තේරුම් ගන්න බැරිවුණා.

ඉතින් ඊළඟට මම ඉස්සරහ දොර ඇරගෙන ගෙයින් එළියට බැස්සා. මං කථවරේම ඉස්සරහට අඩියක් දෙකක් කියලා බලන්නයි ගියේ. දෙයියෝ සාක්කි! තම ටිකෙන් පය පැටළිලා මං ඇද වැටෙන්නෙ මළමිනියක් උඩට! මම එළියක් අරගෙන එන්න ගේ ඇතුළට දිව්වා. එළිය ගෙනත් බලන කොටයි දැක්කෙ, අසරණ මනුස්සයෙක් වැටිල ඉන්නවා. උගුරේ කැපුම් තුවාලයක්. එතැන බිම ලේ ගලලා, ලේ විලක් වගේ. ඔහු 'උඩබැලි අතට වැටිලා හිටියේ කට ඇරගෙන. අණහිස් උඩට සිටින සේ කකුල් බාගෙට තමාගෙන. මේ බියකුරු දර්ශනය මට හිනෙනුත් පෙනේවි මහත්මයා. මගේ ළඟ තිබුණු පොලිස් නළාව එළියට ඇදලා අරගෙන, ඒක හයියෙන් පිහින්න මට හැකිවුණා. එව්වරයි! මං දන්නේ එව්වරයි! මං ක්ලාන්ත වුණා. ඊට පස්සේ මං දුටුවේ මා විසින් කාමරයට ගෙනත්, පොලිස් භටයෙක් මා ළඟ බලා ඉන්න හැටි."

"කවුද මේ මැරුම්කෑට පුද්ගලයා?" හෝමස් ඇසීය.

"ඔහු කවුද කියල හඳුනාගන්න විධියක් නෑ." ලෙස්ට්‍රේඩ් පිළිතුරු දුන්නේය.

"මිනිකාමරේදි ඔබට මළසිරුර බලන්න පුළුවනි. ඔහු කවුද කියන එක ගැන මේ දක්වාත් අපට තීරණයකට ඒමට හැකිවුණේ නැහැ. ඔහු අවුරුදු තිහක් පමණ වයසැති, උස, ශක්තිමත් පුද්ගලයෙක්. අව්වට දුඹුරුපැහැ ඇන්ටුණු සමක් තියෙන්නේ. ඇඳුම් පැළඳුම් වලින් තම දුප්පතෙකු වගෙයි. ඒත් කම්කරුවෙකුගේ පෙනුමක් නැහැ. එතැනට එකතු වී තිබුණු ලේ ගොඩේ තිබිල අපට පිහියක් හම්බවුණා. නැමිය හැකි තරයක් සහිත එකක්. එහි මට, හරක් අඟකින් සෑදූ එකක්. මේ පුද්ගලයාට මරණීය තුවාල සිදු කළේ මේ ආයුධයෙන්ද, කැත්තම් මිනීමරුවාට අයත් වෙනත් එකකින්ද කියන්න අපි දන්නේ නෑ. ඔහුගේ ඇඳුම්වල, පුද්ගලයා හඳුනාගත හැකි නමක් හෝ වෙනත් සලකුණක් නැහැ. සාක්කුවේ තිබී හමුවුණා, ඇපල් ගෙඩියක්, තුල් කැබැල්ලක්, සිලිමකට විකුණන ලත්ඩන් නගරයේ සිඬියමක් සහ ඡායාරූපයක්. මෙන්න ඒ ඡායාරූපය."

එය කුඩා කැමරාවකින් ගනු ලැබූ ඡායාරූපයකි. එයින් දැක්වුණේ වාතර මුහුණකට සමාන අවලක්ෂණ මුහුණක් තිබූ පුද්ගලයෙකි. ඔහුගේ ඇඟිබෑම ඉතා ගොරෝසු වූ අතර මුහුණේ පහළ කොටස ඉදිරියට නෙරා ඒම නිසා, ඔහුට බැබුන් වදුරෙකුගේ පෙනුම ලැබී තිබිණ.

"නැපෝලියන් පිළිමයට මොකද වුණේ?"

හෝමස් ඇසුවේ ඡායාරූපය හොඳින් පරීක්ෂා කළ පසුයි.

"ඔබ මෙතෙට එන්න මොහොතකට කිලින්, අපට ඒ ගැනත් ආරංචියක් ලැබුණා. කැමිඩින් හොස් පාරේ, පාරේ ගෙයක මිදුලේ, එය බිම ගසා කුඩුකර තිබී තිබුණායු. මං ඒ ගැන පරීක්ෂා කරන්න යන්නයි හදන්නේ. ඔබත් එනවාද?"

"ඇත්තෙන්ම ඔව්. මටත් ඒක විකක් බලන්න ඕනෙ." පැවසූ හෝමස් විසින් කැමරයේ බිමුතුරුණු හා ජනේලය පරීක්ෂා කර බැලුවේය.

"ගෙට ඇතුළුවුණු පුද්ගලයා එක්කෝ බොහොම උස කෙනෙක්. එහෙමත් නැත්නම් බොහොම ක්‍රියාශීලී කෙනෙක්. බිම ඉඳගෙන මේ ජනේල පඩියට නැගලා, ජනේල පියන ඇරඹන්න එක ඒ තරම් පහසු කාර්යයක් තෙමෙයි. ආපසු බිමට පතිත එක නම් පහසු වැඩක්. ඔබේ පිළිමයේ කැලි බලන්න අප යන්නයි හදන්නේ හාකර් මහත්මයා. ඔබත් එනවාද අපත් සමග යන්න?"

පුවත්පත් වාර්තාකරුවා මේ වින්විට ලියන මේසට වාඩි වී යමක් ලිවීමට උත්සාහ දරමින් සිටියේය.

"මේ ගැන වාර්තාවක් ලියල, මේකෙන් යම්කිසි ප්‍රයෝජනයක් ගන්න මම උත්සාහ කරල බලන්න ඕනු මහත්මයා. හවස පත්තරවල පළවුණි මුද්‍රණයේ මේ ගැන වාර්තාවක් පළවෙලා ඇති. ඒකෙ සැකයක් නෑ. මගේ වාසනාව ඒ වගේ තමයි!

ඔබට මතකද අර ඩොන්කැස්ටර් ප්‍රේක්ෂකාගාරයේ ඉහළ තට්ටුවක් බිමට කඩාගෙන වැටුණු දවස? එදා ඒ වෙලාවේ එතන ඉඳපු එකම පුවත්පත් වාර්තාකාරයා මමයි. නමුත් අත්තිමට සිද්ධිය ගැන කිසිම වාර්තාවක් පළනොවුණේ අපේ පුවත්පතේ විතරයි. ඒ මොකද, සිද්ධියෙන් තදබල කම්පනයකට පත්වුණු මට කිසිදෙයක්

ලියාගන්න බැරිවුණා. දැන් මගේ මෙදේ දොරකඩම මිනීමැරුමක් වෙලා. ඒක ගැන වාර්තාවක් අපේ පත්තරේට යවාගන්න මං ප්‍රමාද වැඩියි."

ඔහුට තම රාජකාරියේ නිරත වීමට ඉඩ සලසා, අපි එතැනින් පිටත් වී ගියෙමු.

නැපෝලියන් පිළිමය පිහිටාගිය විද්‍යාගාර වී ආන අස් පොළොවේ ගසා තිබුණේ, එය සොරකම්/කළ නිවසට යාර-පියයක් පමණ දුරකිනි. අවට විසිරී තිබුණු කැබැලි කිහිපයක්ම අහුලා ගත් හෝමස්, ඒවා පරීක්ෂා කර බැලුවේය. ඔහුගේ මුහුණේ එකල වූ හැඟීම් වලින්, යම්කිසි හෝඩුවාවක් හෝමස්ට ලැබී ඇති බව මම වටහා ගනිමි.

"හෝමස් මහත්මයා! ඔබට මොනවද හිතෙන්නේ?"

"මේ අභිරහස විසඳන එක නම් අපට බොහොම දුර යන්න වෙන ගමනක්. ඒ වුණත් . . . ඔව් ඒ වුණත් අපට පරීක්ෂණ කටයුතු ඉදිරියට ගෙන යෑම සඳහා සුළු සුළු හෝඩුවාවන් තැබුවා නොවෙයි. අපට කිසිත් වටිනාකමක් නැති මේ පිළිම, අපරාධකාරයාට නම් මනුෂ්‍ය ජීවිතයකට වඩා වටිනවා. ඒක එකක්. අනෙක් කාරණාව, ඔහු පිළිමය ගේ ඇතුළේම බිඳ දැමුවේ නැහැ. ගෙයින් එළියට ආ තැනම බිඳ දැමුවේ නැහැ. ඔහුගේ එකම අරමුණ නැපෝලියන්ගේ පිළිම විනාශ කිරීම නම්, ගෙයින් එළියට බැස්ස ගමන් ඔහුට ඒ දේ කිරීමට තිබුණා."

"නමුත් අපට මෙහෙම හිතන්න බැරිද හෝමස් මහත්මයා? මේ තවත් මිනිහෙක් ගෙයි දොරවුව හෙදි හමුවුණාම ඔහු කලබල වුණා. තමන් පිටුපස්සේ කවුරු හරි ලුහුබඳිවී කියල ඔහු හයවුණා. ඊළඟට කළ යුතු දේ ඔහුට එක්වීම මිනිසාගන්න බැරිවෙන්න ඇති?"

"ඔව්, ඒකත් වෙනත් පුළුවනි. ඒ වුණත් මං කැමැතියි තවත් වැදගත් කරුණක් ගැන ඔබේ අවධානය යොමුකරන්න. පිළිමය බිඳ දැමීම සඳහා ඔහු මේ තෝරාගෙන තිබෙන නිවස හා මිදුල ගැන ඔබට මොකුත් විශේෂයක් හිතෙන්නේ නැද්ද?"

ලෙස්ට්‍රේඩ් වටපිට බැලුවේය.

"මේක පාරේ ආසන්නය. මිදුලෙදි ඒ කටයුත්ත කරන්න, කාගෙන්වත් අවහිරයක් නැති තැනක් ඔහු තෝරාගත්තා?"

"මව් ඒක හරි. නමුත් බලන්න මෙතැනට එන්න කලින්, පාරේ ඒ හරියෙම තවත් පාර් ගෙයක් තිබෙනවා. ඇයි ඔහු එතැනට නොගියේ? පිළිමය අරගෙන ඉදිරියට යන හැම යාරයකදීම ඔහු අවදානමකට මුහුණ පානවා. කවුරු හරි ඉස්සරහට හමුවෙන්න පුළුවන්."

"මට නම් තේරුම් ගන්න අමාරුයි හෝමිස් මහත්මයා."

හෝමිස් ඒ අසලම වූ විට් ආම්ප්ලි දෙසට අත දිගු කළේය.

"මේ පහතේ ආලෝකයෙන්, තමන් කරන වැඩේ ගැන පැහැදිලිව බලාගන්න, ඔහුට හැකියාව ලැබෙනවා. අර පාර්ගේ ලෙදී ඒක ලැබෙන්නේ නැ."

"හැබැමයි! ඒක සම්පූර්ණ ඇත්ත. දැනුයි මට මතක් වෙන්නෙ. අර බානිකොට් දොස්තර මහත්මයාගේ නිවසෙන් එළියට අරගෙන ආව ප්‍රතිමාව, පොළොවේ ගතල තිබුණේ වේදවරයාගේ එළියේ දැල්වෙන පහතට කිට්ටුවෙන්. ඉතින් හෝමිස් මහත්මයා, මේ කාරණාව සම්බන්ධයෙන් අප ගතයුතු පියවර කුමක්ද?"

"ගන්න ඕන පියවර තමයි, ඔබ්බේ කාරණාව හොඳින් මතක තියා ගැනීම. පස්සේ අවශ්‍ය වුණොත් ප්‍රයෝජනයට ගැනීම සඳහා, මොළයේ ගබඩා කරගත යුතුයි. පහුවෙලා අපට යමක් හොයාගන්න ලැබෙන්න පුළුවනි, ඒ කාරණාව සම්බන්ධ දෙයක්. ලෙස්ට්‍රේඩ් දැන් මොකක්ද කරන්න බලාපොරොත්තු වෙන්නෙ?"

"හෝමිස් මහත්මයා, මේ ප්‍රශ්නය විසඳීමට අප ගතයුතු ප්‍රධාන පියවර හැටියට මට හිතෙන්නේ එක දෙයයි. ඒ තමයි මියගිය තැනැත්තා හඳුනාගැනීම. ඒක ඒ හැටි අමාරුවෙන්ත බෑ. ඔහු කවුද, ඔහු ආශ්‍රය කරන පුද්ගලයින් කවුද කියල හොයාගත්තොත් ඔන්න එකකොට අපි පරීක්ෂණය පටන් ගැනීමට සුදුසු තැනකට පැමිණෙනවා. ඊළඟට අපට හොයලා බලන්න පුළුවන්, මියගිය තැනැත්තාට ඊයේ රාත්‍රියේ පිට් විට්ගේ කරන්න තිබුණු රාජකාරිය මොකක්ද? කාට හමුවෙන්නද ඔහු ගියේ? කියන ඒවා. එකකොට අපට තීරණය කරන්න පුළුවන් චේම් හොරේස් හාකර් මහත්මයාගේ ගේ දොරකඩ ඔහු මරා දැමුණේ කවුරු අතින්ද කියන එක. ඔබට එහෙම හිතෙන්නේ නැද්ද?"

"සැකයක් නැ. හොඳ ක්‍රමයක්. නමුත් මම මේ පරීක්ෂණය අරඹන්නේ මය ආකාරයට නෙමෙයි."

"එහෙනම් මොන ආකාරයටද?"

"නැහැ ලෙස්ට්‍රේඩ්. මගේ වැඩපිළිවෙළ ගැන කියන්න ගිහිං, ඔබේ ක්‍රමය අවුල් කරන්න මං කැමැති නැහැ. මං හිතන්නේ ඔබ, ඔබේ ක්‍රමයට කිරීම වඩා හොඳයි. මං ඔගේ ක්‍රමයට හොයන්නම්. තොරතුරු හෙළිවෙද්දී අපි දෙන්නා එවා හුවමාරු කරගමු."

"බොහොම හොඳයි." ලෙස්ට්‍රේඩ් පිළිතුරු දුන්නේය.

"තව එකක් ලෙස්ට්‍රේඩ්. ඔබ හොරේස් හාකර් මහත්මයාගේ නිවසට ආපහු යනවා නම්, ඔබට ඔහු හමුවේවි. මේ සිද්ධිය ගැන මගේ අදහසත් ඔහුට කියන්න. මෙහින මේකයි මගේ අදහස. නැපෝලියන් අධිරාජ්‍යා ගැන පැයවන වේරයක් ඇති, භයානක මිනීමරු පිස්සෙක් තමයි මේ අපරාධය සිදුකරල තියෙන්නේ. හාකර්ගේ පුවත්පත් වාර්තාවට ඒ තොරතුරු ප්‍රයෝජනවත් වේවි."

ලෙස්ට්‍රේඩ් හෝමස් දෙස බලා සිටියේ පුදුමයෙනි.

"හෝමස් මහත්මයා. ඔබ ඇත්තටම එහෙම දෙයක් විශ්වාස කරනවද?"

"මං විශ්වාස කරනවද? බාග වේලාවට මං එහෙම දෙයක් විශ්වාස නොකරනවා වෙනත්තත් පුළුවන්. නමුත් හොරේස් හාකර් මහත්මයා ආරංචිය ඒ පිළිවෙළට අහන්න කැමැති වේවි. මධ්‍යම ප්‍රවාහිනි ජාලයෙන් පුවත් දැනගන්න අයත් ඒ ආරංචිය කියවන්න සතුටුවේවි."

දැන් ඉතින් වොට්සන්, අද දවසේ අප විසින් නිමකළ යුතු සංකීර්ණ වැඩ කටයුතු රාශියක් තියෙනවා. ලෙස්ට්‍රේඩ් ඔබට අද හැන්දෑවේ මා හමුවෙන්න, බේකර් විර්ග්ට පැමිණෙන්න පුළුවන්ද? මියගිය තැනැත්තාගේ සාක්ෂුවේ කිසිවක් මේ ඡායාරූපය එතෙක් මා ළඟ තබාගන්නම්. මගේ හිතේ කාරණා කිහිපයක්ම මතුවෙනවා. මගේ ඒ සිතුවිලි දාමය නිවැරදි එකක් බව ඔප්පු වුණොත්, මට ඔබේ උදව් අවශ්‍ය වෙන්න ඉඩ තියෙනවා. ලෙස්ට්‍රේඩ් එහෙම වුණොත් මගේ උදව්වට අද රූට ඔබට එන්න හැකිවේවිද? ඔබවත් හවුල්

කරගෙන ගවේෂණාත්මක වාරිකාවක යෙදෙන්න මට සිදුවෙන්න පුළුවනි. එතෙක් ඔබට ජය ආ සුභ දවසක්!"

ලෙස්ට්‍රේඩ් සවස් වරුවේ ඒමට පොරොන්දු වී පිටත්වී ගියේය.

"වොට්සන් අපි ඉස්සර වෙලාව යමු, මේ පිළිමය මිලදී ගත් හාඩ්- සහෝදරයෝ සාප්පුවට..."

අපට ඇවිද යාමට තිබුණේ යාර කිහිපයක් පමණි.

"හාඩ්- මහත්මයා අද උදේ වරුවේ සාප්පුවට එන්නේ නැහැ. හවස් වරුවේ නම් ඒවි. මොනවද ඔබට අපෙන් කෙරෙන්න ඕනෑ?" වෙලෙඳ සහායකයා ඇසුවේය.

"මේ ආයතනයෙන් විකිණූ දේවල් හැත යම් තොරතුරක් දැනගන්න අපට හාඩ්- මහත්මයා හමුවෙන්නයි උවමනා. නැත්නම් ඔබට හැකිවේවිද ඒ උදව්ව කරන්න?"

"මමත් මේ ආයතනයේ රක්සාවට ආවේ හෙදියි මහත්මයා. ඔබට තොරතුරු කිසිවක් ලබාදෙන්න මට හැකියාවක් නැ. කරුණාකරල හාඩ්- මහත්මයාගෙන්ම අහන්න."

බලාපොරොත්තු කඩවීම නිසා හෝම්ස්ගේ මුහුණ වෙනස් විය.

"හැමදෙයක්ම දිගින් දිගටම අපි බලාපොරොත්තු වෙන ආකාරයටම ඉටුවෙන්නෙ නෑ වොට්සන්. හාඩ්- මහත්මයා ආපහු එන්නෙ හවස්වරුවේ නම්, අපිත් හවස් වරුවේ ඇවිත් බලමු. ඔබට පෙනෙනවා ඇති, මං මේ උත්සාහ කරන්නේ, මේ පිළිම, වෙලෙන්දන්ට ලැබුණේ කොහෙන්ද කියල හොයාගන්නයි. මේ වගේ අරුම පුදුම ඉරණමක් ඒවට අත්වෙන්නෙ කොහොමද කියල, එතකොට අපට හොයාගන්න පුළුවනි. දැන් අපි කෙතිංවත් පාරේ මෝස් හඩසන්ල හෙට ගිහිං බලමු."

පැයක් ගතවෙද්දී එතැනට යාමට අපට හැකිවිය. කරබාරු, මිටි සිරුරක් තිබූ මෝස් හඩසන් ඉක්මන් කේන්තිකාරයකු බව අපි තේරුම් ගත්තෙමු.

"ඔව් මහත්මයා. මගේ මේ සාක්ෂිප්පේ විකිණීමට තබා තිබුණු පිළිමය තමයි, කවුද වණ්ඩියෙක් අරගෙන පොළොවේ ගහල තියෙන්නේ. හොර තක්කඩින්ට, වණ්ඩින්ට මේ විධියට මහ දවාලේ ඇවිත් අපේ බඩු පොළොවේ ගහල යන්න පුළුවන් තත්ත්වයක් තේ දැන් තියෙන්නේ. අපි ආදායම් බදු ගෙවනවා; වරිපණම් ගෙවනවා. ඒත් අපට ලැබෙන ආරක්ෂාව මොකක්ද? ඔව් මහත්මයා. බානිකොට් දොස්තර මහත්මයාටත් ඒ පිළිම දෙක විකිණුවේ මම තමයි. මෙහෙම දේවල් වෙන්න ඉඩ හැරලා, පොලීසිය නිශ්ශබ්ද වෙලා ඉන්න එක නින්දා සහගතයි, මහත්මයා. මේක වෙන්නේ හේතුවද ඔබ ඇහුවෝ? මේක මං කියන්නේ විප්ලවවාදී කුමන්ත්‍රණකරුවන්ගේ වැඩක්. ඔව්. ඔව්. ඔය ජනරජයක් පිහිටුවන්න ඕනෙයි කියන සමාජවාදී කල්ලියක් තියෙනවා නේ. උන්ගෙ වැඩක්. මේ පිටියේ ප්‍රතිමා විනාශ කරන වැඩ කරන්න උවමනා වෙන කාටද? "

මං මේ පිළිම මලට ගත්තේ කොහෙන්ද කියලද ඇහුවෝ? ඒක මේ ප්‍රශ්නයට අදාළ වෙන්නෙ කොහොමද කියලා මට නම් තේරුම් ගන්න බෑ. හොඳයි ඔබට දැනගන්න ඕනෙම නම් කියන්නම්. ස්ටෙන්සි හි, පල්ලිය පාරේ ගෙද්වර් සිහි සමාගමෙන් තමයි ගත්තේ. ඔව්. ඔවුන් බොහොම කාලයක් - අවුරුදු විස්සක් තිස්සේ මේ ද්‍රව්‍ය විකුණන ප්‍රසිද්ධ ආයතනයක්. මා ලෙ තිබුණු පිළිම ගණනද? පිළිම තුනයි. දොස්තර මහත්මයාට විකිණූ දෙකයි, මා ලෙ තිබුණු එකයි.

මේ පින්තූරයේ ඉන්න එක්කෙනා හඳුනාගතවාද කියලද ඇහුවෝ? නෑ මහත්මයා. මේ වගේ කෙතෙක් මං අඳුනන්නෙ නෑ. ආ. . . . ඔහොම ඉන්න බලන්න. . . . ආර් දැන් මට මතකයි. මේ බෙපෝ තේ. මේ මිනිසා ඉතාලි කාරයෙක්. මේ සාප්පුවේ වැඩට මං යොදවාගෙන තියෙනවා. මං මිනිසාට කුලිය ගෙව්වේ වැඩ කරපු කැලි ගණනට. පිළිම නෙලන වැඩ, කැටයම් වැඩ කරන්න ඔහුට පිළිවන්. පින්තූර රාමු කරන ඒවා ආදී නොයෙක් සුරි සුරි වැඩක් මිනිසා කරනවා. ඔහු මිනිසා මෙහෙත් අස්වෙලා ගියේ ගිය සතියේ. ඊට පස්සේ දකින්නවත් ලැබුණේ නෑ. ඔහු පදිංචි කොහේද කියලවත්, රස්සාවකට ගියේ කොහේද කියලවත් මං දන්නේ නෑ මහත්මයා. මෙහේ වැඩකරද්දි ද? නෑ මහත්මයා මට නම් ඔහුගෙන් කරදරයක්

නිබුණේ නෑ. හොඳ වැඩකාරයෙක්. පිළිම බිඳ දමන එකට දවස් දෙකකට ඉස්සර වෙලයි, ඔහු මෙහෙත් ගියේ."

අපි ඔහුගෙන් සමුගෙන පිටත්වී ආවෙමු.

"අපට ඊට වැඩි දෙයක් මෝස් හඬාන්නගෙන් බලාපොරොත්තු වෙන්න බෑ. එතකොට මේ බේපෝ කියන මිනිසා පොදු සාධකයක් හැටියට අපට තැන් දෙකකදීදී දකින්න ලැබෙනවා. කෙතිංටත් වලඳිත් කෙත්සිංටත් වලඳිත්. ඒ ගින්නේ කාරණය පැහැදිලි කරගන්න, කවත් හැතැක්ම දහයක දුරක් ගමන් කරන්න වෙන එක පාඩුවක් නෑ. නමුත් වොට්සන් අපි ඉස්සර වෙලා ගිහිං බලමු, ස්ටේෂනවල ගෙල්ඩර් සහ සමාගමට. එතැනින් මොනවා හරි ප්‍රයෝජනවත් යමක් දැනගන්න හොඳමුණොත් ඒක පුදුමයක්."

ලන්ඩනයේ නොයෙකුත් ව්‍යාපාර සඳහා ප්‍රසිද්ධව තිබූ පෙදෙස් අපි පසුකර ගියෙමු. මෝස්තර ඇඳුම් පැළඳුම් සඳහා වූ පෙදෙස, හෝටල් පෙදෙස, නෂ්ට ශාලා, වෙළඳ ශාලා, නාවික ආදී පෙදෙස් පසුකොට, අවසානයේ කේම්ස් හං ඉවුරේ පිහිටි මුඩුක්කු නිවාස පෙදෙසට පැමිණියෙමු. පුරෝපයේ නොයෙක් රටවලින් දුප්පත්කම් නිසා, රැකියාවන් සොයාගෙන ලන්ඩනයට පැමිණි සංක්‍රමණිකයන් ජීවත්වූයේ මෙම ප්‍රදේශයේය.

ප්‍රතිමා කර්මාන්තය සඳහා යොදාගෙන තිබුණේ කලකට පෙර ධනවත් ව්‍යාපාරිකයෙකුට අයත්ව තිබූ විශාල නිවසකි. එළිමහනේ සැහෙන කර්ම විශාල බිම් කඩක ගලෙන් හා සිමෙන්තියෙන් ස්මාරක නිමවෙමින් තිබිණි. ගොඩනැගිල්ල ඇතුළත, විශාල ශාලාවක කම්කරුවෝ පතස්දෙනෙක් පමණ විවිධ කාර්යවල නිරත වී සිටියහ. කැටයම් කිරීම, පිළිම නෙළීම, ලෝහ වාත්තු වැඩ ආදී කටයුතුවල ඔවුන් යෙදී සිටියේ, උස මහත ජර්මන් ජාතික කළමනාකරුවෙකුගේ ධීවරණය යටතේය. ආචාරශීලීව අප පිළිගත් ඔහු, හෝම්ස්ගේ ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු දුන්නේය.

"ඔබට දැනගන්න උවමනා නැපෝලියන්ගේ කුමන මෝස්තරයේ පිළිමය ගැනද? ආ ඩේවින්ගේ කිරිගරුඬෙන් නිර්මාණය කළ පිළිමයේ අනුරූ ඇත? ඔහොම ඉන්න. මං ඒ තොරතුරු අඩංගු පොත පරීක්ෂා කරලා කියන්නම්.

මුල් අවිච්චාවෙන් අපි පැරිස් බදාම පිළිම ගණනාවක් හඳුනා ගියෙහි. මොන දවස්වල හැදෑ පිළිම ගැනද ඔබ අහන්නේ? ආ එක වරකදී සැදූ පිළිම හයක්? හරි මේ තියෙන්නේ. ඒ පිළිම හයෙන් තුනක් මිලට ගෙන තිබෙන්නේ මෝස් හඩ්සන්, කෙන්සිංටන්හි හාඩිං සහෝදරයෝ පිළිම තුනයි. ඒ අවුරුද්දකට කලින්."

"මහත්මයා ඒ පිළිමවල, 'ඔබ ඒ අවිච්චාවෙන්ම නැහැ අනෙක් පිළිමවලට වඩා වෙනසක් තිබෙනවාද?' කොමිස් ඇසීය.

"නැහැ මහත්මයා, ඒ පිළිම හයේ විතරක් වෙනසක් වෙන්ත කිසිම හේතුවක් නැහැ. අප හැම එකකටම යොදාගන්නේ එකම සංයුතියේ පැරිස් බදාමයක්."

"යම්කිසි කෙනෙක් මේ පිළිම ම කෝරාගෙන, ඒවා පොළොවේ ගහල විනාශ කරන්න හේතුවක් ඔබට හිතාගන්න පුළුවන්ද?"

"පිළිම බිම ගහල බිඳින්න?" ජරමන් ජාතිකයා ඇසුවේ සිනාසෙමිනි.

"මට නම් එහෙම දෙකට හේතුවක් හිතාගන්නත් අපහසුයි මහත්මයා."

"ඔබ කොහොමද මේවා අලෙවි කළේ?"

"කොග ගණනේ විකුණන නිසා, අපි දුන්නේ එකක් සිලිං තය ගණනේ. සිල්ලර වෙළඳුන් විකුණන විට සිලිං දොළහකට හෝ ඊට වැඩි ගණනකට විකුණනවා."

"මේවා හදන ක්‍රමය ගැන අපට යමක් කිව්වොත්"

"ඩෙවිත්ගේ කිරිගරුඩ පිළිමයේ මුහුණ දෙපැත්තෙන් සැදූ අවිච්ච දෙකක් තිබෙනවා. මේ දෙකට වෙන වෙනම පැරිස් බදාම මිශ්‍රණය දමනවා. ඊළඟට එම භාග දෙක එකට සම්බන්ධ කිරීමේනුයි සම්පූර්ණ පිළිමය හදන්නේ. මේ කටයුතු වලට යොදාගන්නෙද? ඉතාලි ජාතික කම්කරුවෝ තමයි සාමාන්‍යයෙන් මේ වැඩවල යෙදෙන්නේ. ඒ වැඩ කටයුතු හැම එකක්ම කරන්නේ මේ ශාලාවේමයි. පිළිමයේ භාගදෙක එකට සම්බන්ධ කළොට පස්සේ, අර බරාදයේ තිබෙන මේසය උඩ තබනවා ඒවා වියළීමට. ඊට පස්සේ ගබඩාවට යවනවා. පිළිම නිෂ්පාදනය ගැන මට කියන්න පුළුවන් එපමණයි."

97. "මේ පුද්ගලයා මෙහේ සේවය කළ කෙනෙක්ද?"

"මෙන්ත මේ පුද්ගලයා මෙහි සේවය කළ කෙනෙක්ද?" හෝමිස් ඔහු සතුව තිබූ ඡායාරූපය කළමනාකරුවාට පෙන්වීය. එය දුටු විගස ඔහුගේ මුහුණ කෝපයෙන් රතු විය.

"ඔය හොර තක්කඩියද? ඔව් මහත්මයා මං ඔහුව හොඳට අදහනවා. මේ ආයතනය බොහෝම වැදගත් විධියට කටයුතු කරන තැනක්. මෙහේට පොලීසියෙන් ආවේ එකම වතාවයි. එක සිද්ධ වුණේ ඔය තක්කඩියා නිසා. දැන් එක සිද්ධවෙලා අවුරුද්දකට වැඩියි. මිනිහා මොකක් හරි අනවුච්ඡදී තවත් ඉතාලි කාරයෙකුට පිහියෙන් ඇතලා. පොලීසිය ඔහුව සොයමින් මෙහේට ආවා. මෙහේදීයි ඔහුව නිර්භාරයට ගත්තේ. මිනිහගේ මුල නම බෙපෝ. ඔහුගේ වාසගම මොකක්ද කියලා මං කිසිදාක දැනගෙන තිටියේ නෑ. ඔය වගේ මුහුණක් තිබෙන යක්ෂයෙකුට රක්සාවක් දීපු වැරද්දට මටත් යස දුටුවේක් ලැබුණේ. උං වැඩට නම් හරි දක්ෂයෙක්. මෙහේ වැඩ කළ හොඳම කිහිප දෙනාගෙන් කෙනෙක්."

"පිහි ඇණුමට ඔහුට ලැබුණු දඩුවම් මොකක්ද කියලා ඔබට දැනගන්න ලැබුණද?"

"පිහි ඇණුම් පාර කැවී ඉතාලි ජාතිකයා නොමැරී බේරුණා. බෙපෝ අවුරුද්දකට හිරේ ගියා. දැන් නම් හිරෙන් නිදහස් වෙලක් ඇති. හැබැයි රක්සාවක් ඉල්ලාගෙන මේ පැත්තට නම් ආවො නෑ. ඔබට ඔහු ගැන තවත් තොරතුරු දැනගන්න ඕනෙ නම් පුළුවනි. බෙපෝගේ ඥාති සහෝදරයෙක් මෙහේ වැඩ කරනවා. ඔහු කියාවී බෙපෝ ඉන්නේ කොහේද කියලා."

"එපා එපා මහත්මයා. හෝමිස් එක්වරම කීය.

"මං බෙපෝ ගැන හොයා බැලූ බව වත් මේ ඥාති සොහොයුරාට හෙළිකරන්න එපා. එක වචනයක් වත් කියන්න එපා. මං ඔබට ආයාචනය කර පිටිනවා. මේක මහා බරපතල කරුණක්. මේ පිළිම අලෙවිය ගැන ඔබ ලේඛර් පොත් පරීක්ෂා කළ වෙලාවේ මං දැක්කා, එහි සඳහන් දිනය පත්‍රගිය අවුරුද්දේ ජුනි මාසේ තුන්වැනිදා බව. බෙපෝ නිර්භාරයට ගත්ත දිනය කවදාද කියල ඔබට කියන්න පුළුවන්ද?"

"කම්කරු පඩි ලැබිය්කුට බලලා-මම එක කියන්න පුළුවනි. ඔව්. ඔහුට අපි අත්තිමට පඩි ගෙවලා තියෙන්නේ මැයි 20 වැනිදා."

"ඔබට බොහොම සතුනිසි මහත්මයා. අපි ඔබට තවත් කරදර කරන්නේ නෑ. මං ඔබෙන් යළිත් වරක් ඉල්ලා සිටිනවා මේ ගැන එක වචනයක්වත් බෙපෙර්ගේ ඥාති සොහොයුරාට කියන්න එපා."

දහවල් ආහාරය සඳහා අප අවන්හලකට ගොඩ වැදෙන විට ඉර අවරගිරට යාමටත් පටන්ගෙන තිබිණි. අවන්හලේ දොරටුව අසල, පුවත්පත් අලෙවි නියෝජිතයෙකුගේ විශාල දැන්වීමක් විය.

"කෙතසිංචන්ති හිමණයක් උන්මත්තකයෙකු විසින් කළ මිනීමැරුමක්."

එම පුවත්පතක් හෝමිස් මිලට ගත්තේය. හොරේස් හාකර් මහතා ඔහුගේ වාර්තාව පුවත්පතේ පළකරවා ගැනීමට සමත් වී ඇති බැව් අපි දුටුවෙමු. සිද්ධිය පිළිබඳව පාඨක සිත් කළමවන ආකාරයේ විචිත්‍රවත් විස්තරයක් එහි පළවී තිබිණ. යුතු ගම්මිරිස් රාක්කයට පුවත්පත හේන්රි කළ-හෝමිස්, කෑම ගන්නා අතරේම ප්‍රවෘත්ති වාර්තාව කියවා බැලීමට යුහුසුර් විය.

"මේක හරිම අලංකාරයි මේ විකත් අහගන්නකො වොට්සන්."

. විශේෂඥ රහස් පරීක්ෂකයෙකු වන ජෙර්ලොක් හෝමිස් මහතාත්, පළපුරුදු පොලීස් නිලධාරියකු වන ලෙස්ට්‍රේඩ් මහතාත් මේ පිළිබඳව එකම අවසන් නිගමනයකට පැමිණ ඇති බැව් ඇසීමත් සතුටකි. බේදජනකු ලෙස අවසන් වූ මෙම බිහිසුණු ක්‍රියාව උන්මත්තකයෙකුගේ අතින් සිදුවූවක් විය, සැලසුම් සහගතව කරන ලද මනුෂ්‍ය ඝාතනයක් නොවනු බව දෙදෙනාගේම මතයයි. මෙවැනි අපරාධයකට හේතුව, මෑතකික ඩිකෘතිය විය වෙනත් කිසිදු කරුණක් විය නොහැක.

"වොට්සන් පත්තරකාරයෝ කියන්නේ ඉතාම විටිනා මිනිසුන් කොටසක්. එකම දේ, ඔබ දැන සිටිය යුතුයි ඔවුන්ගෙන් එම සේවය ලබාගත යුත්තේ කුමන අයුරෙන්ද කියලා. ඔබ කෑම කාල අවසන්වුණු ගමන් අපි කෙන්සිංටන් වලට ගිහින් බලමු. හාඩ්-සාප්පුවේ අයිතිකාරයාට කියන්න කියෙන්නේ මොනවද කියල අහමු."

ඔහු බුද්ධිමත් කඩිසර පුද්ගලයෙකු විය. අපට දැනගැනීමට අවශ්‍ය මිනෑම තොරතුරක් පැවසීමට ඔහු කැමැත්තෙන් සිටියේය.

"ඔව් මහත්මයා, අද හවස පත්තරේ තිබුණු ප්‍රවෘත්තිය ම කියෙව්වා. හොරේස් හාකර් මහත්මයා අපේ ගනුදෙනු කාරයෙක්. මේ පිළිමය අපි ඔහුට කෑමපුළුව මාස කිහිපයකට කලින්, අපි ගෙල්ඩර් සහ සමාගමෙන් මේ ඩර්ගයේ පිළිම තුනක් ඇණවුම් කලා. ඒ ඔක්කොම මිනිස් ගියා, කාමද?"

අපේ බිල්පොත් බැලුවොත් මට ඒක කියන්න පුළුවනි. . . . මේ කියෙන්නේ. එකක් ම. ඔබට කලින් කිව්වා වගේ හාකර් මහත්මයාට. ඊළඟට පොසයි යා බුටින් මහතා, ලැම්බර්තම් මැදුර, ලැම්බර්තම් වෙල්, විස්වික්. අනිත් පිළිමය විකුණලා කියෙන්නේ ඔව්. සැන්ඩ්ලෝඩ් මහතා, ලොව් ග්ලෝව් පාර, රිඩ්.

නෑ මහත්මයා. ඔබතුමා පෙන්වන ඡායාරූපයේ පුද්ගලයා නම් ම. කවදාවත් දැකල නෑ. මේ වගේ මුහුණක් වරක් දැක්කොත් ලේසියට අමතක වෙන්නේ නෑ හේද මහත්මයා. කලාතුරකින් දකින්න ලැබෙන, ඒ තරමටම විරූපි මුහුණක්, අපේ සේවක මණ්ඩලයේ ඉතාලි ජාතික සේවකයෝ ඉන්නවාද කියලද ඇහුවෝ? ඔව් මහත්මයා. කීප දෙනෙක්ම ඉන්නවා. සමහරු කම්කුරුවෝ. සමහරු ආයතනය පිරිසිදු කරන අය. ඔබ හිතන නැව් හරි. ඔවුනට උවමනාවක් තියෙනවා නම් බිල්පොත් පෙරලා යමක් බලාගන්න බැරිකමක් නෑ. බිල්පොත් කාට්ට්ස් අල්ලන්න බැරි විධියට යතුරු දමන ලාවිටුවක තබන්න පිණිස හේතුමක් නෑ. ඔව් ඔව්. මේක මහා පුද්ගලකාර සිදුවීමක්. ඔබතුමාගේ පරීක්ෂණ වලින් මොනවා හරි දැනගන්න ලැබුණෙත්, ඔබත් දන්වන්න."

හාඩ් මහතා සමඟ සාකච්ඡාව පැවැත්වෙන අතරතුර, හෝමිස් කරුණු කිහිපයක්ම සටහන් කරගන්නා අයුරු මම දුටුවෙමි. එයින්

ඔහු අතිශය සතුටට පත්වූ බවක් පෙනුණත්, ඒ ගැන කිසිත් සඳහන් නොකෙළේය.

"අපි හිතුවට වඩා හුඟාක් ප්‍රමාද වුණා වොට්සන්. ලෙස්ට්‍රේඩ්ට හවස නය වෙනකොට එන්න කිව්වට, අපට ඒ වෙලාවට බේකර් විරියට යාගන්න බැරි වේවි."

අප එහි ළඟාවෙද්දී ලෙස්ට්‍රේඩ් අපේ හිටහනට පැමිණ සිටියේය. ඔහු මහත් නොඉවසිල්ලෙන් අපේ විසිත්ත කාමරයේ ඉහළ පහළ ඇවිදීමත් සිටියේය. සවස් වරුවේ අලුතෙන් යුමක් සොයා ගැනීමට ඔහු සමත් වී ඇති බැව් තිසැකය. ඒ බව ලෙස්ට්‍රේඩ්ගේ සාධම්බර මුහුණෙන් ප්‍රකාශ විය.

"ඉතින් ෂර්ලොක් හෝම්ස් මහත්මයා? කොහොමද ඔබේ වැඩකටයුතු සාර්ථක වුණාද?"

"අද දවස අපට බොහොම අවිච්ඡි එකක් වුණා. කාලය සම්පූර්ණයෙන්ම අපතේ ගියා කියන්නත් බෑ. අපි දෙන්නා ගියා අර, ප්‍රතිමා සිල්ලරට සහ කොහ වශයෙන් අලෙවි කළ වෙළඳුන් හමුවෙන්න. මේ හැම පිළිමයක්ම භිෂ්පාදනය කළ තැන සිට ඉදිරියට ගිය පිළිවෙළ මට කියන්න පුළුවනි."

"පිළිම?" ලෙස්ට්‍රේඩ් උස් හඬින් ඇසුවේ සිතා පිරුණු මුහුණෙනි.

"හොඳයි හොඳයි. ඔබ පරීක්ෂණය කරගෙන යන්නේ, ඔබටම විශේෂ ආකාරයකට හේ. ඔ. ඒවායේ අඩුපාඩු පෙන්වා දෙන්න හඳුනා එක වැද්දයි. නමුත් ම. හිතනවා අද ඔබ කළාට වඩා විශාල වැඩ කොටසක් මගේ අතින් සිදුවුණා කියල. ඔබ දන්නවද හෝම්ස් මහත්මයා, අර මියගිය මනුෂ්‍යයා හඳුනාගැනීමට මට හැකි වුණා."

"බොරු?"

"බොරු නෙමෙයි. ඇත්තමයි. එපමණක්ද? මේ මිනීමැරීමට හේතුවත් ම. හොයාගත්තා."

"විශිෂ්ටයි ලෙස්ට්‍රේඩ්!"

"අපේ ඉන්නවා හිල් කියලා පොලිස් පරීක්ෂකවරයෙක්. මිනිහා මේ ඉතාලිකාරයින් පදිංචි ජනාවාසය ගැන හොඳට දන්නවා. මේ

මියගිය තැනැත්තාගේ කෙරේ කතෝලික ආගමික ලාංඡනයක් සහිත මාලයක් තිබුණා. ඊට අමතරව ඔහුගේ සමේ වර්ණයත් ටිකක් විශේෂ එකක්. මේ කාරණා දෙකෙන් මම නිගමනය කළා, මේ පුද්ගලයා දකුණු ඉතාලියෙන් මෙතෙක් අංක්‍රමණය වූ පුද්ගලයෙක් කියලා. පොලිස් පරීක්ෂක හිල් මුළුසිරුර දුටු ගමන්ම ඔහුව හඳුනාගත්තා.

මිනිහගේ නම පිට්ටෝ වෙනුයි. ඔහු නේපල්ස් නගරයේ කෙනෙක්. ඔහු ලන්ඩනය තුළ ක්‍රියාත්මක වූ අංක එකේ මිනීමරුවෙක්. වෙනුයි ඉතාලියේ මාලියා සංවිධානයේ නියෝජිතයෙක්ල. ඔබ දන්නවානේ මාලියා ව්‍යාපාරය, රහස් දේශපාලන මැරවිර කල්ලියක් බව. ඔවුන්ගේ නඩු තීන්දු ක්‍රමවත් වෙන්නේ මරණ දඬුවමෙන්. දැන් ඔබට පෙනෙනවා නේද, සියල්ලම ක්‍රමක්‍රමයෙන් පැහැදිලි වෙන ආකාරය. අනෙක් පුද්ගලයාත් බොහෝ විට ඉතාලි ජාතිකයෙක් වෙන්න ඇති. නිසැකවම මිනීමරුවාත් මාලියාවට සම්බන්ධයි. ඔහු රහස් සංගමයේ තීන්දු ලේඛකයා කරන්න ඇති. මාලියාවෙන් මොකද කළේ? පිට්ටෝ වෙනුයිව එව්වා අර පුද්ගලයාව මරා දමන්න. අර සාක්ෂුවේ තිබුණු ඡායාරූපය අරගෙන එන්න ඇත්තෙ වෙනුයි ඔහු හඳුනාගත්ත නැති නිසා, ඔහුව හඳුනාගැනීමට උදව් කරගන්න. එදා රාත්‍රියේ වෙනුයි ආවා අර තැනැත්තා පසුපසින්. ඒ පුද්ගලයා ගෙදරකට ඇතුළුවෙන හැටි වෙනුයි දකිනවා. ඔහු එළියේ රැඳී ඉඳලා, අර තැනැත්තා එළියට එනකොට අල්ලා ගන්නවා. නමුත් එතැනදී ඇතිවෙන සටනේදී පිහිපාර කාල මියයන්න වෙන්නේ පිට්ටෝ වෙනුයිවමයි. ඒ පැහැදිලි කිරීම කොහොමද ෂර්ලොක් හෝම්ස් මහත්තයා?"

ලෙස්ට්‍රේඩ්ගේ හසන්කම් අඟය කරමින් හෝම්ස් අත්පොළසත් දුන්නේය.

"විශිෂ්ටයි ලෙස්ට්‍රේඩ් විශිෂ්ටයි! නමුත් අර පිළිම විනාශ කිරීම මෙතැනට සම්බන්ධ වෙන්න කොහොමද කියලා ඔබ පැහැදිලි කළේ නෑ නොවැ?"

"පිළිම? ඔය පිළිම ගැන අදහස ඔබේ ඔලුවෙන් කොහොමටවත් අයින් කරගන්න බැරිද මහත්මයා? පිළිම බිඳ දැමීම පුළුල් දෙයක්නේ. ඔය වගේ දේකට. මිනිහෙකුට දෙන්න පුළුවන් ලොකුම දඬුවම

හයමාසකට හිරගෙට යැවීම පමණයි. හෝමස් මහත්මයා. අපි මෙතැනදී අපේ සම්පූර්ණ අවධානය යොමුකරන්න ඕන, මිනීමැරුම ගැන! ඔබට කියන්න, මේකට සම්බන්ධ කරුණු හැම එකක්ම සොයාගත හැකි තුල්පොටවල් දැන් මගේ අතේ තියෙනවා."

"එකකොට රිළුහ පියවර මොකක්ද?"

"ඒක බොහොම සරලයි. හිල් සමඟ මම ඉතාලි කාරයින්ගේ ජනාවාසයට යනවා. ජායාරූපයේ ඉන්න පුද්ගලයාට හොයාගන්නවා. මිනීමැරීමේ චෝදනාවට ඔහුම අත්අඩංගුවට ගන්නවා. එව්වරයි. ඔබත් එනවද මා එක්ක යන්න?"

"මට එන්න හැටියක් නෑ ලෙස්ට්‍රේඩ්. මං හිතනවා, අප බලාපොරොත්තුවෙන ඉලක්කයට, ඔබේ ක්‍රමයට වඩා සරල ක්‍රමයකට යොමු වෙන්න මට පුළුවනි. මට ඒ ගැන සහතික වෙන්න බෑ. නමුත් බොහොම වේලාවට ඒක හරියන්න ඉඩ තියෙනවා. ලෙස්ට්‍රේඩ් එනවාද අද රැට අපිත් එක්ක යන්න? ඔහුට අල්ලාගන්න මං ඔබට උදව් වෙන්නම්."

"ඉතාලි ජනාවාසයටද?"

"නෑ. මං හිතන්නේ ඔහුට අල්ලා ගැනීම සඳහා විස්වික් වඩාත් යෝග්‍ය තැනක් වේවි. ලෙස්ට්‍රේඩ් මං ඔබට පොරොන්දු වෙනවා. අද රැට මා සමඟ විස්වික් යන්න ආවොත්, හෙට මං ඔබ සමඟ ඉතාලි ජනාවාසයට යන්න එනවා. එක දවසක ප්‍රමාදය නිසා ඔබට සිදුවිය හැකි පාඩුවක් නෑ. මොකද කියන්නේ? කැමැතියි? බොහොම හොඳයි."

මං හිතන්නේ දැන් අපි පැය කිහිපයක තිත්දක් ලබාගත්තොත් කොයි එකටත් හොඳයි. ඒ මොකද? මං මෙහෙත් පිටත් වෙන්න බලාපොරොත්තු වෙන්නේ රැ එකොළහට. බොහෝවිට අපට හෙට පාන්දර වෙනතුරු ආපසු එන්න ලැබෙන එකක් නෑ. ලෙස්ට්‍රේඩ් මං ඔබට ඇරයුම් කරනවා, අප එක්ක රාත්‍රි ආහාරය ගන්න කියා. ඊට පස්සේ, පිටත්වෙන වේලාව එනතුරු ඔබට සෝපාවේ හාන්සිවෙන්න පුළුවනි. ඒ අතරේ වොට්සන් ඔබට වැඩක් තියෙනවා. ශික්‍ෂුගාමී පණිවුඩකාරයෙක් ගේතුවා ගැනීමට දුරකථන පණිවුඩයක් දෙන්න. මට යැවිය යුතු ලිපියක් තියෙනවා. ඒක මේ දැන් වහාම යැවිය යුතුයි."

නිතර ප්‍රයෝජනයට නොගන්නා ලී බඩු, පැරණි දිනපතා පුවත්පත් ආදිය ගබඩාකර තිබූ කුඩා කාමරයක්, නිවසේ අප පදිංචි මහලට ඉහළ මහලේ තිබිණි. එයට වී පරණ පුවත්පත් පෙරළා බලමින් හෝමිස් හවස්වරුව ගත් කළේය. එතැනින් පහලට බැස එද්දී මගේ මිත්‍රයාගේ දෑයේ පයග්‍රහණය සලකුණු වී තිබෙනු මම දුටුවෙමි. එහෙත් ඔහු මට වත් ලෙස්ට්‍රේඩ්ට වත් එකඳු වචනයක් පැවසුවේ නැත.

හෝමිස් මෙම පරීක්ෂණය අඩියෙන් අඩිය ඉදිරියට ගිය ආකාරය මම නිරීක්ෂණය කළෙමි. එහෙත් අපගේ අවසන් ඉලක්කය කුමක්දැයි, පැහැදිලිව තේරුම් ගැනීමට මට හැකියාවක් නොතිබිණි. කෙසේ වෙතත් මෙම භයානක අපරාධකරු, තම ප්‍රහාරය මිළහට එල්ල කරන්නේ, තැපෝලියන් ප්‍රතිමා මිලට ගත් පුද්ගලයින් දෙදෙනාගේ නිවාස වෙත බව හෝමිස්ගේ අදහසයි. එයින් එකක් පිහිටා ඇත්තේ විස්ටික් ප්‍රදේශයේ බව මම සිහි කළෙමි. අප විස්ටික් බලා යන ගමනේ අරමුණ, අපරාධකරු ගෙවල් බිඳුමේ යෙදෙද්දීම අල්ලා ගැනීම විය යුතුය. එදින සවස පුවත්පතේ සඳහන් කර තිබුණේ මෙය උත්මත්තකයෙකුගේ ක්‍රියාවක් බව හෝමිස් - ලෙස්ට්‍රේඩ් දෙදෙනාම විස්වාස කරන බවයි. අපරාධකරුවා නොමඟ යැවීමට, මගේ මිත්‍රයා ක්‍රියාකොට ඇත්තේ කොපමණ දක්ෂ අයුරින්ද? දැන් අපරාධකරු තම කටයුත්තට නිර්භයව ඉදිරිපත්වනු නොඅනුමානය.

"වොට්සන් අද අපි යන්නේ භයානක ගමනක්. අද මමත් ආයුධයක් ගන්නා. ඔබ, ඔබේ රිවෝල්වරය සාක්කුවේ දමාගන්න අමතක කරන්න එපා!"

හෝමිස් අනතුරු ඇඟවුණේ අපි ගමනට සූදානම් වෙද්දීයි.

"රෝද හතරේ ලොකු අශ්වකර්ත්තයක් එනවා හරියට එකොළහට. අපි ඒකෙන් යමු."

නියමිත වෙලාවට පැමිණි රථයේ නැගී, අපි විස්ටික් දෙසට පිටත් වී ගියෙමු. රාත්‍රියේ පැවැතියේ සන අන්ධකාරයකි. හැමර්ස්මිත් පාලම පසුකොට මඳ දුරක් ගිය පසු, පාරේ ස්ථානයක රිය නැවැත්වීමට හෝමිස් අණ කළේය. අප කැඳවන තුරු රථය තබාගෙන රැඳී සිටීමට රියදුරාට උපදෙස් දෙන ලදී. සැහෙන දුරක් අපි

ඉදිරියට ඇවිද ගියෙමු. මහ දෙපස් කුඩා ඉඩම් කැබැලිවල නිවාස වෙන් වෙන් වශයෙන් තනා තිබූ පෙදෙස්ක් අපට හමුවිය. වීථියේ දැල්වුණු පහන්වල එළියෙන් නිවාස වල නම් පිළිබඳව පරීක්ෂා කරමින් අපි ඉදිරියට ගියෙමු.

"හරි. මේ ගේට්ටු කණුවේ තියෙන්නේ 'ලැබර්නම් විලා' කියල පුවරුවක්. ගෙදර මිනිස්සු ඔක්කොම නින්දට ගිහිත් වගෙයි. ගෙදර සැමතැනම එළිය තිබලා."

"නමුත් සාලයේ පහනක් තවමත් දැල්වෙනව වගේ නේද?" මම ඇසිමි.

"ඔව්. ඒකෙන් ඔබ්බෙන්ම දුර්වල එළියක් පමණයි. ගෙදරට එන පාර යන්නමින් හරි බලාගන්න. ඒ පහන දැල්වී තිබෙන එක හොඳයි. වත්තයි මහපාරයි වෙන්කරලා තියන ඔය ලැලි වැට පිටිපස්සෙ හොඳටම අඳුරුයි. අපි වත්ත ඇතුළෙ ඒ අඳුරෙ හැංගෙමු.

මට හිතෙන්නෙ සැහෙන දෙවල්වත් අපට මෙතැන රස්තියාදු වෙන්න සිදුවෙනවා. ඒ ගැන මට කණගාටුයි. මේ වෙලාවේ වැස්සක් නොවහින එක අපේ වාසනාවක්. මෙතැන කාලය ගතකරද්දී, දුම්වැටියක් දල්වා ගන්නවත්, ඔබට ඉඩදෙන්න මට හැකියාවක් නෑ. අපි මේ තරම් කරදර වුණත් මේ ගමනේ සාර්ථකත්වයට තියෙන්නේ සියේට තිස්තුනක ඉඩක් පමණයි."

කෙසේ වෙතත් හෝම්ස් අපට පැවසූ තරම් දීර්ඝ වෙලාවක් එහි රැඳී සිටීමට අපට සිදුවුයේ නැත. එම කාලය බලාපොරොත්තු නොවූ අයුරින් එක්වරම අවසන් විය.

කිසිවෙකු පැමිණි බව හැඟවීමට කිසිම ආකාරයක අඛණ්ඩ නොනැගිණි. එහෙත් එක්වරම, ගෙදරින් ඉදිරිපස වූ ගේට්ටුව සෙමින් විවෘත විය. කෙටිවූ සිඳුරක් ඇති පුද්ගලයෙකුගේ අඳුරු ඡායාවක්, ගෙවත්ත හරහා නිවස දෙසට ඔවුණු මාවත දිගේ ගමන් කරනු අපි දුටුවෙමු. අඛණ්ඩ නොනැගී ඔහු වේගයෙන් ඉදිරියට ගියේ වාතරයෙකු වෙන් ක්‍රියාශීලී විලසිනි. මිනිසුන් ඔහු නිවස ඉදිරිපස වූ විශාල අඳුරු පැහැති සෙට්ෆ්ලෝර් අතුරුදන් විය. ඉන්පසු සැහෙන වෙලාවක්, ඔහු පිළිබඳ හෝඩුවාවක් නොමැතිව බලා සිටීමට අපට සිදුවිය. සත්ත්‍රාසයට පත්ව සිටි අප බලා සිටියේ, කොයි මොහොතේ ඔහු අඳුරු සෙට්ෆ්ලෝර් මාරු කළේදැයි සැකයෙනි.

මිලෙහට අපට "ක්‍රික් ක්‍රික්" හඬක් නිවස දෙසින් ඇසිණි. ඒ, ජනේලයක් විවෘත කිරීමට ඔහු උත්සාහ දැරූ හඬයි. එම ශබ්දය අවසන් වූ පසු යළිත් දිගු නිශ්ශබ්දතාවයකි. හොරා ගෙට ඇතුළු වුවා විය යුතුය. නිවස ඇතුළත දැල්වූ, අඳුරු කළ ලත්තෑරුමක කණමැදිරි ආලෝකය, ජනෙල් විදුරුව තුළින් අපි දුටුවෙමු. ඔහු සෙවූ දේ නිවස තුළ නොමැති අයුරකි. අඳුරු කළ ලත්තෑරුමේ එළිය මිලෙහට තවත් කාමර දෙකකින් ද දිස්විය.

"දැන් අපි යමු (අර ඇරලා) තියෙන ජනේලය හෙට. ඔහු ජනේලයෙන් එළියට පතිද්දීම අල්ල ගමු!" ලෙස්ට්‍රේඩ් කොදුරා කීවේය.

එහෙත් අප ප්‍රමාද වුවා වැඩිය. අප සැඟවී සිටි තැනින් නැගී සිටීමටත් පෙර ඔහු නිවසෙන් එළියට පැත්තේය. අඳුරු සෙවණැල්ලෙන් එළියට එද්දී සුදු පැහැති කිසියම් දෙයක්, ඔහු දැකින් ඔපවාගෙන එන ආකාරය අපි දුටුවෙමු. එළිය වැටී තිබුණු ගෙවත්තේ වටාපිටාව දෙස ඔහු හෙළවේ පරීක්ෂණාත්මක පියුණු බැල්මකි. විරිය සම්පූර්ණයෙන්ම නියලය. එයින්ම ඔහු සැඟවී පත්වූ බවක් පෙනිණ. අපට පිටුපස හරවා සිටගත් ඔහු කණි අතේ තිබූ දේ බිම තැබුවේය. ඊළඟ මොහොතේ අපට අසන්නට ලැබුණේ යම්කිසිවකට මිටියකින් සියුම්ව පහර දෙන්නාක් වැනි හඬකි.

තමා යෙදී සිටි කාර්යය කෙරෙහි ඔහු දැඩි අවධානයක් යොමුකර සිටියේය. එය කෙසේද යත්, තණබිම උඩින් අප ඔහු දෙසට පා නැගූ හඬවත් ඔහුට නොඇසිණි. මිලෙහට හෝමස් එක්වරම අමුත්තා වෙත කඩා පැත්තේ, ගොදුරක් වෙත පනින ව්‍යාඝ්‍රයකු විලසිනි. එක් ක්ෂණයකින් ලෙස්ට්‍රේඩ් සහු මම, සොරාට සෙලවීමටවත් නොහැකි වන සේ, ඔහුගේ අත්දෙකි දැඩිව ග්‍රහණය කරගත්තෙමු. ලෙස්ට්‍රේඩ් සතුව තිබූ විලංගු වහා ක්‍රියාත්මක විය. සිරකරුවාගේ මුහුණට ආලෝකය වැටෙද්දී අපට ඔහු හඳුනාගැනීමට හැකිවිය. ඒ කෝපයෙන් වියරු වූ මුහුණ, අප ඡායාරූපයේ දුටු මුහුණ මය.

එහෙත් හෝමස්ගේ සිත් ඇදගැනීමට සමත් වූයේ, අල්ලාගත් සිරකරුවා නොවේ. මගේ මිත්‍රයා මහත් විමසිල්ලෙන් පරීක්ෂා කරමින් සිටියේ, සොරා නිවසෙන් එළියට ගෙන ආ තැපෝලියත් ප්‍රතිමාවයි. මෙය ඒ වනවිටත් කුඩා කැබැලිවලට බිඳ දමා තිබිණි.

ඒ හැම පැරිස් බදාම කැබැල්ලක්ම හෝමිස් ආලෝකයට අල්ලා හොඳින් පරීක්ෂා කළේය. එහෙත් ඒ හැම කැබැල්ලක්ම අනෙකකට වඩා වෙනස් වූ අයුරක් නොපෙනිණි. ඔහුගේ පරීක්ෂණය අවසන් වෙද්දී නිවසේ පහන් දැල්විණි. නිවසේ දොර හැරගෙන අප වෙත පැමිණියේ, විනෝදකෘතී සුවිභාවයක් පළකළ තරබාරු මිටි මහත්මයෙකි.

"මේ ජොසයියා බුටින් මහත්මයාද?" ඒ ඇසුවේ හෝමිස්ය.

"ඔව් මහත්මයා. ඔබ භෑම ෂර්ලොක් හෝමිස් මහත්මයා. කිසි සැකයක් නැ."

ඔබ ශිෂ්‍යගාමී-පණ්ඩිත කරුවකු අතේ එවූ ලියුම මට ලැබුණා. ඔබ දී තිබුණු උපදෙස් හැම එකක්ම මං ඒ විධියටම අනුගමනය කළා. අපි ඇතුළත කෘමර වලට වෙලා, දොරවල් අගුළු දාගෙනයි බලාගෙන හිටියේ. තක්කඩියාට ඔබට අල්ලාගන්න ලැබීම ගැන මට සන්තෝෂයි. මහේන්ද්‍රානි, කවුරුත් එන්න මගේ ගෙදරට. ඇවිත් මොනව හරි බිල යන්න."

කෙසේ වෙතත් තම සිරකරුවා පොලිස් මූලස්ථානය වෙත ගෙන යෑමට ලෙස්ට්‍රේඩ් සිටියේ නොඉවසිල්ලෙනි. මිනිත්තු කිහිපයක් ඇතුළත, අප පැමිණි කුලීරිය එතැනට කැඳවා ගනිමු. මද වේලාවක් ගතවෙද්දී අපි සිව්දෙනාම ආපසු ලන්ඩනය බලා පිටත්වීමු.

අප ඇසූ කිසිදු ප්‍රශ්නයකට සිරකරුවා පිළිතුරක් දුන්නේ නැත. ඔහු අප දෙස හෙළුවේ කෝපයෙන් ගිනිගෙන දැවෙන බැල්මකි. වරක් මගේ අත ඔහු දෙසට ළං වෙද්දී, ඔහු කට ඇරගෙන මා හපා කැමට කඩාපැත්තේ, බඩගිනි වූ වෘකයකු ලෙසයි.

"ලෙස්ට්‍රේඩ් ඔහුට සම්පූර්ණයෙන්ම පරීක්ෂා කරනතුරු අපි පොලිස් ස්ථානයේ රැඳී සිටීමු වොට්සන්. ඊට පස්සේ අපේ වැඩකටයුතු වලින් ක්‍රිතක් හරිය ඉවරයි."

"ඔහු ඇදුම් අතරේ හංගා ගෙන තිබිල අපට හම්බ වුණේ මේ දේවල් විතරයි මහත්මයා. මේ පිහිය සහ සිලිං කිහිපයක මුදලක්."

ඒ පිහිය සම්භාවරණයක් යෙදූ, දිගු මුවහත් තලයක් සහිත පිහියකි. එහි මිටේ, විඝ්‍රී ගිය අලුත් ලේ පැල්ලම් සැහෙන තරම් තිබෙන අයුරු අපට දක්නට ලැබිණි.

"ප්‍රශ්නයක් වෙන්නේ නෑ හෝමස්- මහත්තයා." ලෙස්ට්‍රේඩ් පැවසුවේ අප ඔහුගෙන් සමුගනිද්දීයි.

"හිල් අඳුනනවා මේ ඉතාලි පිරිස ඔක්කොම. මිනිහ කියාපි මොහුගේ නම මොකක්ද කියලා. මං උපකල්පනය කළා නේ මේක මාපියාවෙන් කරවු මිනීමැරුමක් කියලා. බලන්න ඒක හරියන්නේ නැද්ද කියලා. ඒ කොහොම වුණත් මං ඔබට ණයගැනියි මහත්මයා, ඔහුට අල්ලා දුන් එකට. ඔබ ඒ වැඩේ කළේ කොහොමද කියන එක ගැන නම් මට තවමත් කිසිදෙයක් තේරුම් ගන්න බෑ."

"ඒ ඔක්කොම ඔබට තේරුම් කර දෙන්න තිබුණා. නමුත් ඒකට රූ වුණා වැඩියි ඔලිවියේඩ්. ඇත්තේ මේ සම්බන්ධයෙන් මං තවමත් විසඳලා අවසන් භාෂාකළ කරුණක් හෝ දෙකක් තිබෙනවා. මේ වගේ ගැටලු, අපි අත්තිම කෙළවර දක්වාම ලිහල අවසන් කළයුතු ඒවා. එහෙම නොකොළොත් ඒක ලොකු අඩුපාඩුවක්. ඒ නිසා හෙට හැන්දෑවේ හය ඔනකොට, ඔබට යළිත් වරක් අපේ නිවහනට එන්න පුළුවන් නම් භොදයි. ඒ මොකද, මේ අහිරහස මොකක්ද කියලා, ඔබ තවමත් හරිහැටි තේරුම්ගෙන නැති බව මට එතකොට පහදා දෙන්න පුළුවනි. මේක අපරාධ ඉතිහාසයේ අද්විතීය සිද්ධියක් වෙත බවට කිසිම සැකයක් නෑ. වොට්සන් මගේ මේ පුංචි ගැටලු ගැන තවත් කථාන්තර ලියන්න මං ඔබට ඉඩ දුන්නොත්, මේකත් ඔබේ පිටු අත්‍රට එකතුවෙන බව මට සහතිකයි."

පසුවදා සැන්දෑවේ ලෙස්ට්‍රේඩ් අපේ නිවහනට පැමිණියේය. සිරකරුවා පිළිබඳ තවත් තොරතුරු ඔහුට දැනගන්නට ලැබී තිබිණි.

"හෝමස් මහත්තයා, ඔහුගේ මුළු නම බෙපෝ. වාසගම මොකක්ද කියලා කිසිකෙනෙක් දන්නේ නෑ. ඉතාලි සංක්‍රමණික ප්‍රජාව ඔහු ගැන හොඳින් දන්නවා. ඔවුන් බෙපෝව සලකන්නේ කිසිම වැඩකට නැති, හොර-නක්කඩයෙකු ලෙසයි. ඔහු ප්‍රතිමා නිර්මාණ කලාවේ දක්ෂයෙක්ල. කාලයක් ඒ රැකියාව කරගෙන, අවංක මිනිහෙක් හැටියට ජීවත්වෙලා තියෙනවා. නමුත් පසුව ඔහු වැරදි මහකට වැටී ඇති බවයි අහන්න ලැබුණේ. දෙපාරක්ම හිරේ ගිහින් තියෙනවා. එක පූරයක් හොරකමකට. දෙවැනි සැරේ තවත් ඉතාලි කාරයෙකුට. පිහියෙන් ඇණල. ඔහුට ඉතා හොඳින් ඉංග්‍රීසි

කරාකරන්න පුළුවනි. ඔහු පිළිම බිඳීමට හේතුව නම් කිසි කෙනෙක් දන්නේ නෑ. ඒ ගැන අහන ප්‍රශ්න වලට ඔහු කිසි උත්තරයක් දෙන්නෙක් නෑ. නමුත් පොලීසියට දැනගැනීමට හැකිවුණා, ඔහු කාලයක් ගෙව්ව් සහ සමාගමේ සේවය කරල තිබෙන බව. ඒ නිසා මේ පිළිම බාග වෙලාවට ඔහුගේ දැනීම හැදෑරීම වෙනත් පිළිවන්."

මේ තොරතුරු බොහෝමයක් අප කලින් ද දැන සිටි ඒවා විය. ලෙස්ට්‍රෙඩ් අසතුටු කිරීමට කැමැති ඥානවු හෝමස්, ඒවාට නිහඩව සවන් දුන්නේය. එහෙත් හෝමස්ගේ කල්පනාව යොමුවී තිබුණේ වෙනතකට බව, ඔම මඳ වෙලාවක් යඳි දුටුවේම. යම්කිසි සිද්ධිමත් බලාපොරොත්තුදවත් මගේ මිත්‍රයා සිටියේ නොඉවසිල්ලෙනි. මගේ නිගමනය නිවැරදි බව හඟවමින්, මිනිස් කිහිපයකට පසු අපේ සිතුව නාද විය.

කිසිවෙකු අපේ කරපසු-පෙළ නැග උඩුමහලට එන අඩි ගබ්බෙය අසන්නට ලැබිණි. රතු පැහැ ගැන්වුණු මුහුණක් සහ ඉදුණු රුදුළක් ඇති වයස්ගත මහත්මයෙකු අපේ විසින් කාමරය තුළට පිවිසුණේය. ඔහුගේ අතේ පැරණි කාමරේ විශාල මල්ලක් විය. ඔහු එය මේසය මත තැබුවේය.

"ඔර්ලොක් හෝමස් මහත්මයා මේතැන ඉන්නවද?"

සිතාවක් පෑ මගේ මිත්‍රයා හිස නමා ආචාර කළේය.

"රිඩ්. තහරයේ සැන්ඩ්ෆෝඩ් මහත්මයා මබ තෙද?"

"ඔව් මහත්මයා. මං ටිකක් ප්‍රමාද වුණා. ඒ ගැන කණගාටුයි. දුම්රිය ප්‍රමාද වුණා මහත්මයා. ඔබ මම ලියල එවල තිබුණා, මා ගෙ තිබෙන පිළිමයක් ගැන?"

"හරියට හරි."

"මේ තියෙන්නේ ඔබේ ලිපුමඔබ ඒකෙ කියනවා
.. ඩෙවින්ගේ නැපෝලියන් ප්‍රතිමාවේ අනුරුවක් සොයමින් සිටිමි.
ඔබ ළග ඇති එම ප්‍රතිමාව මම ලබාදිය හැකි නම්, පවුම දහයක් ගෙවීමට මම සූදානම්"

ඒක හරිද මහත්මයා?

"සත්තකින්ම ඔව්."

"ඔබේ ලියුම ලැබුණාම මං හරිම පුදුමයකට පත්වුණා. මා හෙ එවැන්නක් තිබෙන බව ඔබ දැනගත්තේ කොහොමද කියල මට හිතාගන්නවත් බැරිවුණා."

"ඔව්, ඔබ පුදුම වෙන්න ඇති. නමුත් හාඩ් සහෝදරයින්ගේ සාප්පුවෙන්, මට දැනගැනීමට ආකිවුණා, පිළිමයක් ඔබට විකිණු බව. ඔබේ ලිපිනය මට ලබා දුන්නේ ඒ සාප්පුවෙන්."

"හැබැව? මං ඒකට ගෙවු මුදල කීයද කියලා ඔවුන් ඔබට කිව්වද?"

"අතේ නෑ."

"මහත්මයා මං පොහොසතෙක් නොවුණත් අවංක කෙනෙක්. මං ඒකට ගෙව්වේ පිළි පහළොවයි. ඔබෙන් පවුම් දහයක් අරගන්න කලින් මං ඒක කියල හිටින්න ඔන."

"ඔබේ අවංකකම ගැන, මං ඔබට භෞරව කරනවා සැන්ඩ් ෆෝඩ් මහත්මයා. ඒ වුණත් මං පවුම් දහයක් ගෙවනවා කිව්වොත් ඒකෙ වෙනසක් කරන්නෙ නෑ."

"ඔබ ඉතාම ත්‍යාගශීලීයි හෝමස් මහත්මයා. මෙන්න ඔබ ගේන්න කිව් විධියට මං ඒ පිළිමය අරගෙන ආවා. මේ තියෙන්නෙ!"

පැවසු ඔහු මල්ල හැර, එය තුළ තිබූ පිළිමය එළියට ගෙන, එය මේසය මත තැබීය. මෙතෙක් කිහිප වතාවක්ම, කැබලි ලෙස අත දුටු එය, සම්පූර්ණ නොබිඳුණු පිළිමයක් ලෙස මුල්වරට දුටුවේම.

හෝමස් ඔහුගේ සාක්කුවෙන් කඩ්දාසියක් හා පවුම් දහයේ තෝට්ටුවක් එළියට ගත්තේය.

"සැන්ඩ්ෆෝඩ් මහත්මයා, මං බොහොම ක්‍රමානුකූලව වැඩ කරන කෙනෙක්. ඒ නිසා ඔබ සත්තකයේ තිබූ මේ ප්‍රතිඵලව පිළිබඳව අයිතිවාසිකම් පියල්ලම, මා වෙතට පවරනවා කියල ලියන්න. ඊළඟට මේ සාක්කිකාරයින් ඉදිරිපිටදී ඒකට අත්සන් තබන්න. අපි කිසි කෙනෙක් දන්නෙ නෑ මේ වගේ වෙළඳාම් පස්සේ මොන අතකට හැරේද කියලා."

අන්න හරි. බොහොම සතුනිසි. කැන්ඩිකෝඩ් මහත්මියයා. මෙන්න මං ඔබට පොරොන්දු වූ පවුම් දහයේ මුදල. එහෙනම් ඔබට ශුභ සන්ධ්‍යාවක් මහත්මියයා."

අපේ අමුත්තා පිටත්වී ගියේය. හෝමස් මිලහට කිරීමට සැරෙන්නේ කුමක්දැයි අපි බලා සිටියෙමු. මුලින්ම ඔහු පිරිසිදු සුදු රෙද්දක් ගෙන, එය මේසය මත එළිය. ඉන්පසු අලුතෙන්ම මිලට ගත් ප්‍රතිමාව ඒ මැදින් තබන ලදී. මිලහට ලෝහ ආයුධයක් අතට ගත් හෝමස්, එක්වරම පිළිමයේ තියට හේගවත් පහරක් එල්ල කළේය. පිළිමය කැබැලි කිහිපයකට බිඳිණි. අනතුරුව එම කැබැලි හෝමස් ඉතා උනන්දුවෙන් පරීක්ෂා කිරීමට පටන් ගත්තේය. ඊළඟ මොහොතේ ඔහු නැගිටිබේ ජයග්‍රාහී හඬක් නංවමිනි. පිළිමයෙන් බිඳුනු බදාම කැබැල්ලක් අතට ගත් ඔහු, එය අප දෙසට හැරවීය. පුඩ්මක් මැද රැඳු ප්ලම් ගෙඩියක් මෙන්, බදාම කැබැල්ල මත කළු පැහැයෙන් දිලිසෙන කුඩා බෝලයක් විය.

"මහත්වරුනි, ඔබට ඉතාම විශිෂ්ට දෙයක් ප්‍රදර්ශනය කිරීමට, දෙන්න මට අවසර! මේ තමයි බෝගියාස්හි සුප්‍රසිද්ධ කළු මුතු ඇටය!"

ලෙස්ට්‍රේඩ් සහ මම තුෂ්නිමිභූත වී බලා සිටියෙමු. ඊළඟට අප දෙදෙනා අත්පොළසන් දීමට පටන් ගත්තේ නිරායාසයෙනි. ඒ කදිමට අවසන් වූ නාටකයකින් මහත් සතුටට පත් ප්‍රේක්ෂකයින් තම හැඟීම් තවමත් වෙත පළකරන අයුරෙනි. හෝමස්ගේ සුදුමැලි මුහුණ රතු විය. ඔහු හිස නමා අතට ප්‍රතිආචාර දැක්වූයේ ප්‍රේක්ෂකයන්ගේ ආචාරය නිහතමානීව පිළිගන්නා නාට්‍යයේ අධ්‍යක්ෂකවරයා ලෙසයි. තර්ක-විකර්ක වල යෙදෙන මිනිස් යන්ත්‍රයක් බඳු හෝමස්, මිනිස් ගුණාංග වලින් සෑදුණු හැඟීම්බර කෙනෙකු බවට පත්වන්නේ එවැනි මොහොතකයි.

"ඔව් මහත්වරුනි, ලෝකයේ දැනට තිබෙන සුප්‍රසිද්ධම මුතු ඇටය මේකයි. ඩැක්ස් හෝටලයේ කොලෝනාහි රාජකුමාරයාගේ තිදන කාමරයේදී අතුරුදන් වූ මේ මුතු ඇටය, ගෙල්ඩර් සහ සමාගමෙන් සෑදූ පිළිම හයක අන්තිම පිළිමයේ තිබී සොයා ගැනීමට හැකිවීම මගේ භාග්‍යයක්."

ලෙස්ට්‍රේඩ් ඔබට මතකද මේ ඉතා චරිතා මානිකය අතුරුදන් වීමෙන් ඇතිවුණු මහා කලබලැතිකම? ඊළඟට ලන්ඩන් පොලීසිය එය සොයන්නට දැඩි උත්සාහයක යෙදී, ඒ හැම එකක්ම අසාර්ථක වූ හැටි? මේක හොයා දෙන්න කියලා මගෙහුත් ඉල්ලා හිටියා. නමුත් ඒ ගැන කිසිම කරුණක් හෙළිකරගන්න මමත් අසමත් වුණා. මෙය අතුරුදන්වීම ගැන සැකය පොදු වූයේ රජකුමාරියගේ සේවිකාව වෙතයි. ඇය ඉතාම ජාතික කරුණියක්. ඇයගේ සහෝදරයෙක් ලන්ඩනයේ වාසය කරන බවත් දැනගන්න ලැබුණා. නමුත් ඔවුන් දෙදෙනා අතර කිසිම සම්බන්ධයක් තිබූ බව ඔප්පු කිරීමට අප සමත්වුණේ නැහැ.

ඒ සේවිකාවගේ නම ලුක්රේසියා වෙනුයි. මට කිසිම සැකයක් නැ. දින දෙකකට පෙර මියගිය පිට්‍රෝ වෙනුයි ඇගේ සොහොයුරා. මං මගේ පරණ ලියකියවිලි හා පුවත්පත් වල දිනවකවානු පරීක්ෂා කර බැලුවා. මුතුඇටය හෝටලයෙහි අතුරුදන්වෙලා තියෙන්නේ බෙපෝ අත්අඩංගුවට ගන්නා දින දෙකකට කලින්. ඒ අර පිහියා ඇණුමෙන් පස්සේ. අත්අඩංගුවට ගැනීම හිදුවෙද්දී මේ නැපෝලියන් ප්‍රතිමා නිෂ්පාදනය වෙමිනුයි තිබුණේ දැන් ඔබට පෙනෙනවාද මේ හිදුවීම් වුණු අනු පිළිවෙල?

ලුක්රේසියා වෙනුයි හෝටල් කාමරයෙන් මුතු ඇටය හොරකම් කළා. ඇය ඒක පිට්‍රෝ වෙනුයිට ලැබෙන්න සැලැස්සුවා. ඊළඟට මුතුඇටය බෙපෝ අතට පත්වුණා. එක්කෝ ඔහු මුතුඇටය පිට්‍රෝගෙන් හොරකම් කළා; නැත්නම් ඔහු පිට්‍රෝගේ විශ්වාසවන්ත මිතුරා වෙන්නත් ඇති. එහෙමත් නැත්නම් ඔහු පිට්‍රෝ හා ලුක්රේසියා අතර පණිවුඩ හුවමාරු කළ පුද්ගලයා වෙන්නත් පුළුවනි. ඒ කවුරු වුණත් බෙපෝ-ළඟ මැණික තිබුණා.

පොලීසිය ඔහු ලුහුබැඳ එද්දත් මැණික ඔහු හෙ. පොලීසියෙන් එළවාගෙන එද්දී ඔහු වහාම ආවා තමන් රැකියාව කළ කර්මාන්ත ශාලාවට. ඔහු දන්නවා මේ වටිනා දේ හංගන්න ඕන. ඔහුට සඳහා තියෙන්නේ මිනිත්තු කිහිපයයි. නැත්නම් පොලීසියෙන් ඔහු සොදිසි කළාම මේක අහුවෙනවා. පැරිස් බදාමයෙන් නිම කළ නැපෝලියන් ප්‍රතිමා හපුක්, බහාදරයේ තබා තිබුණා විශ්ලිම සඳහා ඉන් එකක් තවමත් තෙත, මෘදු බදාම. බෙපෝ දක්ෂ වැඩකාරයෙක්.

ඔහු එක් ක්ෂණයකින් තොර පිළිමයේ සිදුරක් හදල, මැණික ඇතුළට දමලා, සිදුර බදාම ටිකකින් වැහුවා. ඒක මැණික හැංගීමට විශිෂ්ට තැනක්. කිසිකෙනෙකුට හොයන්න බෑ.

නමුත් ඊළඟට මොකක්ද සිදුවුණේ? පොලීසියෙන් අත්අඩංගුවට ගත් බෙපෝ අවුරුද්දකට හිරේට නියම වුණා. මේ අතරේ පිළිම හය ලත්කින් නගරයේ විවිධ ක්ෂේත්‍රවලට විකිණී ගියා. එළියෙන් බලා ඔහුට කියන්න බැහැ මැණික හංගලා තියෙන්නේ මොන පිළිමයේද කියලා. පිළිමය සෙලවීමෙන්වත් ඊය කියන්න බැහැ. ඒ මොකද මැණික පැරිස් බදාමයට තදින් හිරවී සිටින නිසා. ඒ නිසා මැණික තියෙනවාද බලන්න ඔහුට පිළිම කඩාබිඳ දමන්න සිදුවුණා.

නමුත් බෙපෝ අපේචරියයට පත්වුණේ නැහැ. ඔහු මැණික ගැන සෝදිසිය ඉතා දක්ෂ ලෙස නොකඩවා කරගෙන ගියා. ගෙල්ඩර් ආයතනයේ සේවය කළ ඔහුගේ දොති සොහොයුරාගේ මාර්ගයෙන් බෙපෝ හොයාගත්තා පිළිම හය විකුණලා තිබෙන්නේ කුමන තැන්වලටද යන්න. ඊළඟට මෝස් හඩියන් ආයතනයේ රැකියාවක් ලබාගෙන, ඔවුනට ලැබුණු පිළිම තුන විකුණුවේ කාටද යන්නත් හොයා ගත්තා. මැණික ඒ එක්කමත් තිබුණේ නැහැ. ඊළඟට තවත් ඉතාලි ජාතිකයෙකුගේ උදව්වෙන් හාඩි සමාගමේ පිළිම තුන මිලට ගත් අය ගැනත් තොරතුරු සොයාගත්තා. පළමුවැනි එක හාකර් ළඟ. බෙපෝ එතැනට යද්දී ඔහුගේ ආධාරකාරයා පිටුපසින් ආවා. මැණික නැතිකිරීම ගැන පිටුපේ, බෙපෝට වෝදනා කරන්න ඇති. එතැනදි ඇතිවුණු සන්ධිවෙදි බෙපෝ අනෙකාට පිහියෙන් ඇත්තා.

"පිටුපේ ආධාරකාරයා නම් ඇයි බෙපෝගේ ජායාරූපයක් පිටුපේගේ සාක්කුවේ තිබුණේ?"

"හිරගෙදර අවුරුද්දක් ඉඳල ආව බෙපෝ බාගවෙලාවට ඉතාලි ජනාවාසය පැත්තෙ යන්න නැහැ. කොහොම හරි ඔහු පිටුපේට මඟහරින්න ඇති. ජායාරූපය මිනිසුන්ට පෙන්වමින්, බෙපෝ ඉන්න තැනක් හොයන්න පිටුපේ ළක්සාන කරන්න ඇති. පැහැදිලිව පෙනෙන කරුණ එයයි.

මිනීමැරුම සිදුවුණාට පස්සෙ බෙපෝ තමන්ගේ ගවේෂණ කටයුතු, තවත් ඉක්මන් කරනවා මිය කල් දමන එකක් නැහැ

කියලා මං නිගමනය කළා. ඔහු හඬවුණා පොලීසිය ඔහුගේ රහස්‍ය හෙළිකර ගනිවි කියාල. ඒ නිසා ඔහු තීරණය කරන්න ඇති, වඩාත් ඉක්මන් වීම නුවණට හුරුයි කියන එක. හාකර්ගේ නිවසේ තිබුණු පිළිමය බිඳලා, ඔහු මුතු ඇටය සොයාගත්තද නැද්ද කියන එක මං හරියටම දැන ගිටියේ නෑ. මෙතනදී ඔහු හොයන්නේ මුතු ඇටයක්ද මොකක්ද කියන එකවත් මං හරිහැටි දැන ගිටියේ නෑ. නමුත් ඔහු යමක් හොයන බව නම් මං කේරුම් ගත්තා. ඒ මොකද ඔහු අඳුරේම පිළිමය බිඳ දමන්නේ නැතිව, හොඳින් එළිය තිබුණු ගෙයක් ලෙසට එය ඔපවාගෙන ගොස් තිබුණු නිසා.

හාකර් ලෙස තිබුණු පිළිමය, පිළිම තුනෙන් එකක් නිසයි මං. ඔබට කිව්වේ, ඔහු විස්වික් වලට ඒමට තියෙන්නේ 33%ක ඉඩක් පමණයි කියලා. හාකර්ගේ පිළිමයේ තිබී මුතුඇටය ඔහුට හමු නොවුණා නම්, ඔහු ඊළඟට එන්නේ විස්වික් වලට. ඒ මොකද, ඒක ලත්වත් නගරයට සම්පූර්ණ නැත නිසා. මං එහි නිවැසියන්ට දැනුම් දුන්නා, සිදුවීමට ඉඩ ඇති දෙයත්, ප්‍රවේශම් වියයුතු ආකාරයත්. ඒ තවත් බේදනක සිදුවීමක් වීමට ඇති ඉඩ වළක්වන්න. ඉතිං අපි විස්වික් වලට ගියා. සතුටුදායක ප්‍රතිඵල ලබා ගත්තා. මේ වනවිට මං හොඳින් දැනගිටියා අප හොයමින් යන්නේ බෝර්ගියා මුතු ඇටය බව. මැරුම් කෑ පීට්‍රෝ වෙනුසි මේ සිද්ධීන් එකට සම්බන්ධ කළ පුරුක වුණා. ඉතුරු වෙලා තිබුණේ එක පිළිමයයි. ඉතිං මුතු ඇටය එහි තිබිය යුතුමයි. මං ඒක නිසා පිළිමය මිලට ගත්තේ ඔබ ඉදිරිපිට."

"හෝමස් මහත්තයා, ඔබ මහ සාකිර්ණ ගැටළු දක්ෂ ලෙස විසඳු අවස්ථා ගණනාවක්" මං දැක තිබෙනවා. ඒත් මේ තරම් විශිෂ්ට ලෙස විසඳු පරීක්ෂණයක් ගැන මට මතක් කරන්නවත් බෑ. ස්කොට්ලන්තයාඩ් රහස්‍ය පොලීසියේ අපි ඔබේ හපන්කම් ගැන ඊර්ෂ්‍යාවක් නැහැ මහත්මයා. අපි ඔබ ගැන ආධර්මයක්. ඔබ හෙට අපේ පොලීස් මූලස්ථානයට ආවත්, කතිෂ්ඨම පොලීස් හටයාගේ සිට, ඉහළම පොලීස් නිලධාරියාට යනතුරු, හැමදෙනෙක්ම අතිශයින් සතුටුවේවි, ඔබට අතට අත දීලා මිත්‍රත්වය පළ කරන්න අවස්ථාවක් ලැබෙනවා නම්."

"බොහොම සතුකිසි ලෙස්වෙයි. බොහොම සතුකිසි." තමාගේ සේවය අගය කිරීම ගැන සංවේදී බවක් දැක්වූ හෝමිස්ගේ සිත වෙන කවරදාටත් වඩා සසල වී ඇතිබැව් මම වටහා ගතිමි.

"මුතු ඇටය යකඩ සේප්පුවේ තැන්පත් කරන්න වොට්සන්. රිහෙට් කොන්ක් - සිංහලවික් හොර් නෝට්ටු සිද්ධියට අදාළ ලියකියවිලි එළියට ගන්න. එහෙනම් ඔබට ආස්තියාවන් ලෙස්වෙයි. ඔබේ රාජකාරියේ ගැටලු පැන නැඟුණාත් මෙහේ එන්න. ඔබට එය විසඳීමට උපදෙසක් හෝ දෙකක් දෙන්න මං ඕනෑම විටෙක සූදානම්."

රහර් ක්‍රිඩකයාගේ කථාන්තරය

රගර් ක්‍රිඩකයාගේ කථාන්තරය

"මා බලාපොරොත්තුවෙන් සිටින්න. මහා අවාසනාවන්ත සිදුවීමක්. දකුණේ වං ත්‍රි ක්වෝටර් අතුරුදහන් වී ඇත. හෙට නැතු වම බැහැ. ඔව්වන්"

පැටලිලි සහගත පණිවුඩ රැසක් විදුලි පුවත්, බේකර් විරියේ අපේ නිවහනට ලැබී ඇත්තේ වරක් දෙවරක් නොවේ. එහෙත් අවුරුදු හත අටකට පෙර, පෙබරවාරි මාසයේ අඳුරු උදෑසනක ලැබුණු මේ විදුලි පුවත, තේරුම් ගැනීමට ඉතා අසීරු වූ එකක් ලෙස මට මතක ඇත. එය එව්‍යා තිබුණේ මගේ මිත්‍ර ෂර්ලොක් හෝම්ස් නමටයි. එහි තේරුම් කුමක්දැයි වචනා ගැනීමට පැය කාලක් තිස්සේ බලවත් උත්සාහයක් දැරීමට මගේ මිත්‍රයාට සිදුවිය.

"මේක එවන්න භාරදුන්නු කාර්යාලය ලෙස සඳහන් වෙලා තියෙන්නේ ලන්ඩනයේ ස්ට්‍රැන්ඩ් කැපැල්හල. එවලා තියෙන්නේ උදේ දහයයි තිස් හයට. හෝම්ස් කීවේ විදුලි පුවත තවත් වාරයක් පරීක්ෂා කර බලමිනි.

"මේක එවන වෙලාවේ ඕට්ටන් මහත්මිය, බොහොම ලොකු මානසික කැළැඹීමකට පත්වෙලා හිටි බව පැහැදිලියි. ඒ නිසාම ඔහු යොදලා තියෙන්නේ එකකට එකක් නොගැළපෙන වාක්‍ය. කමක් නෑ. මම ටයිම්ස් පත්තරේ ටීකක් පෙරලලා බලල ඉවර වෙද්දි ඔහු මෙහෙට ඒව්. මේ දවස්වල කාලය ගතවෙලා යන්නෙ තිසිම පරීක්ෂණයක් නෑකුට නේ වොට්සන්. ඒ නිසා කොයිතරම් සුළු ගැටලුවක් වුණත් කමක් නෑ, ලැබෙනව නම් ලොකු සතුටක්."

මෑත කාලයේ අප වෙත පිසදීම සඳහා ගැටලු ලැබුණේ මඳ වශයෙනි. මෙවැනි අක්‍රීය කාල පරිච්ඡේද මා සිතේ ඇති කළේ දඩි හිතියකි. මගේ මිත්‍රයාගේ මොළය ඉතා අසාමාන්‍ය අයුරින් වේගවත්ව ක්‍රියාකරන එකකි. එම ක්‍රියාකාරීත්වය සඳහා ඉන්ධන ලෙස

ප්‍රමාණවත් තරම් ගැටලු නොලැබුණදහන්, ඇතිවෙන ප්‍රතිඵල භයානක බව මම දන සිටියෙමි. ඒ නිසා මේ ඕවටත් කවුරු හෝ වේවා මම ඔහුට සිතෙන් ආශිර්වාද කළෙමි.

අප බලාපොරොත්තු වූ ලෙසම ඔහු ප්‍රමාද නොවී අපේ නිවහනට පැමිණියේය. ඔහුගේ ආගන්තුක පතේ මෙසේ සඳහන්ව තිබිණි.

සිරිල් ඕවටත්
 හිතවත වීද්‍යාලය,
 කේම්බ්‍රිජ්.

අපේ විසිත්ත කාමරයට පැමිණි කරුණයා යෝධයෙකු මෙන් උස මහත, මාංශපේශි මනාව වැඩුණු පුද්ගලයෙකු විය. එහෙත් ඔහුගේ මුහුණෙන් පළවූයේ, බරපතල සිත් කැළැඹීමක ලකුණුයි. කාමරයට ඇතුළුවූ ඔහු අප දෙදෙනාගේම මුහුණ දෙස විමසිල්ලෙන් බැලුවේය.

"ඔර්ලොක් හෝම්ස් මහත්මයා?"

මගේ මිත්‍රයා හිස නමා ආවරණ කළේ, ඒ නමා බව හඟවමිනි.

"මං ස්කොට්ලන්ඩියාඩ් පොලීසියේ අපරාධ පරීක්ෂණ අංශයටත් ගියා හෝම්ස් මහත්මයා. මට හමුවුණා, පොලීස් පරීක්ෂක ස්ටැන්ලි හොප්කින්ස්. ඔහු මට උපදෙස් දුන්නා ඇවිත් ඔබව හමුවෙන්න කියලා. ඔහු කියනවා ඔහුට පෙනෙන විධියට, මේක පොලීසියෙන් කළ යුතු පරීක්ෂණයකට වඩා, ඔබ විසඳන තාලේ ගැටලුවක්ලු."

"කරුණාකරල මෙහෙත් වැඩිවෙන්න මහත්මයා. මට කියන්න ඔබ මුහුණදී තිබෙන ප්‍රශ්නය මොකක්ද කියලා."

"මහා අදහන සිදුවීමක් හෝම්ස් මහත්මයා. ඉතාමත් පුද්ගලාකාරයි. මට පුදුම මගේ කොණ්ඩේ සුදු නොවී, නවමත් කරවට ඉතිරි වෙලා තියෙන්නෙ කොහොමද කියලා. කිසිම සැකයක් නෑ, ගොඩ්‍රිව් ස්ටෝන්ටන් ගැන ඔබ අහල ඇති. එහෙම නේද. අපේ මුළු කණ්ඩායමම ක්‍රියාත්මක වෙන්නෙ ඔහු වටා. ඔහු තමයි අපේ කණ්ඩායමේ ඉස්පරහ රෝදය. කණ්ඩායමේ ජීවය ඔහුයි. ගොඩ්‍රිව් කණ්ඩායමේ රඳවාගන්න, වෙන කොල්ලො දෙන්නෙක්

අයින් කරන්න වුණත් ම. සුදානම් අපේ කණ්ඩායමේ තුන්
 ඉරියව්වේම කැපී පෙනෙන ක්‍රීඩකයා ඔහුයි. දක්ෂකමින් ගොඩිට්ට
 කිට්ටුවෙන්න පුළුවන් කිසිකෙනෙක් නෑ. ඒ වගේමයි ඔහුගේ තිබෙන
 නොසැලෙන භාවය. මොන තර්ජනයක් එල්ල කරන ප්‍රබලම
 කණ්ඩායමක් ඉදිරියේ වුණත්, ගොඩිට්ට නෙමෙයි හය වෙන්නෙ.
 අපේ ක්‍රීඩකයන් පීඩනයකට යට නෙමි, තිර්භයව තියා ගන්න
 පුළුවන් ඔහුට පමණයි. දන් මෑ මොකක්ද කළ යුත්තේ, හෝමිස්
 මහත්මයා? මුවර්හවුස් නම් ඉන්නවා, පළමු වැනි අතිරේක ක්‍රීඩකයා.
 තමුත් ඔහුව පුහුණු කරල තියෙන්නෙ පසුපොළ ප්‍රහාරක ක්‍රීඩකයෙක්
 හැටියට. බිම් තැබූ පන්දුව පා පහරක් මගින් ඉහළින් යවන්න ඔහු
 දක්ෂයෙක් බව ඇත්තයි. ඒ වුණත් පන්දුව එන මාවත නිශ්චය
 කිරීම අතින් මුවර්හවුස් ඡොඳ මදි රිට් වඩා දිවීම. මිනිහගෙ දිවීම
 තම අත්තිම දුර්වලයි. ඔක්ස්ෆඩ් කණ්ඩායමේ මෝටන් හර් ජොන්සන්
 හර්, මුවර්හවුස් පස්සෙන් එළවා ගිහින් බොහොම ලෙහෙසියෙන්
 ඔහුව අල්ලා ගනිවි. ස්ටීවන්ස්න්ගේ දිවීම තම බොහොම වේගවත්.
 හැබැයි මීටර විසිපහේ ක්‍රිමාවෝ ඉඳල ඇතුට යන්න පන්දුව එල්ල
 කරන්න, ඔහුට හැකියාවක් නෑ. ඒ වැඩේ හරියට කරන්න බැරි
 කෙනෙකුට, දිවීමේ වේගය තියාම කණ්ඩායමට ගන්න එක ලොකු
 පාඩුවක්. වැඩක් නෑ හෝමිස් මහත්මයා. ගොඩිට්ට ස්ටෝන්ටන්
 හොයාගන්න බැරිවුණොත් නම් අපි ඉබරයි."

මෙම දීර්ඝ කථාවට මගේ මිත්‍රයා සවන් දිගෙන සිටියේ
 ඉමහත් විස්මයට පත්වයි. තරුණයා කථා කළේ දඩි උදවේගයකිනි.
 ඔහු තම හැඟීම් අවධාරණය කළේ, තම මීට මොළොවා ගත්
 දකුණකෙන් වරින්වර තමාගේම දණහිසට වේගවත් ප්‍රහාර එල්ල
 කරගැනීමෙනි. අපේ අමුත්තා කිහිට වූ පසු, හෝමිස් පොත් රාක්කය
 වෙත ගියේය. තොරතුරු එක් රැස්කර තිබූ කෝෂ ග්‍රන්ථ වලින් "S"
 අකුර යටතේ වූ ග්‍රන්ථය හෝමිස් අතට ගත්තේය.

"මහත්මයා මා ළඟ විස්තර තියෙනවා, ආතර් එම්. ස්ටෝන්ටන්
 - අර නැහී එන, තුරුණු හොර සල්ලි අවිවු ගහන මිනිසා ගැන.
 ඊළඟට තියෙනවා හෙන්රි ස්ටෝන්ටන් ගැන තොරතුරු - මිනිහව
 එල්ලම් ගස් යවන්න මාත් උදව් වුණා. ඒ වුණත් ගොඩිට්ට ස්ටෝන්ටන්
 කියන නම, මට සම්පූර්ණයෙන්ම අලුත් එකක්."

මේවර පුදුමයට පත්වූයේ අපේ අමුත්තාය.

"මොනවා හෝමිස් මහත්මයා? මං හිතුවා ඔබ මේවා දත්තවා ඇති කියලා. ඔබ ගොඩිට්‍රි ස්ටෝන්ටන් ගැන අහල තැත්තම් සිරිල් ඕවටන් ගැන වත් අහල තැද්ද?"

හෝමිස් තම හිස දෙපසට සෙලවුයේ එය ද නොදන්නා බව හඟවමිනි.

"ඇයි දෙයියනේ!" ක්‍රීඩකයා කරා කිරීමට පටන් ගත්තේ මහත් කම්පාවෙනි.

"වෙල්සයට එරෙහිව එංගලන්තයේ නියෝජනය කළ කණ්ඩායමේ, මං පළමුවැනි අතිරේක ක්‍රීඩකයා හැටියට ක්‍රීඩා කළා නේ? මේ අවුරුද්ද පුරාම කේම්බ්‍රිජ් විශ්ව විද්‍යාලයේ රහර් කණ්ඩායමේ නායකත්වය දරුවේ මමයි. ඒ වුණට ඒක පුළුල් දෙයක්. මං හිතුවේ නෑ, ගොඩිට්‍රි ස්ටෝන්ටන් ගැන අනූනු තැනි එක මනුස්සයෙක් මේ එංගලන්තයේ ඇති කියල. ක්‍රී. ස්ටෝන්ටන් ස්ථානයේ ක්‍රීඩාකරන අතිදක්ෂම ක්‍රීඩකයා ඔහුයි. බ්ලැක්හිත් ප්‍රාදේශීය කණ්ඩායම, කේම්බ්‍රිජ් විශ්වවිද්‍යාලයේ කණ්ඩායම, අන්තර් ජාතිකව තරඟ වදින කණ්ඩායම් පහක් නියෝජනය කරන එකම ක්‍රීඩකයා ගොඩිට්‍රි ස්ටෝන්ටන්. දෙයියෝ සාක්කි හෝමිස් මහත්මයා, ඔබ මෙව්වර කාලයක් ජීවත් වුණේ කොහේද?"

තරුණයා මව්කයට පත්වූ අයුරු දුටු හෝමිස්ට සිනා පහළ විය.

"ඔබ ජීවත්වෙන්නේ, මං ජීවත්වෙන ලෝකයට වඩා වෙනස් ලෝකයක, ඔව්ටන් මහත්මයා. ඔබේ ලෝකය බොහොම සෞඛ්‍ය සම්පන්න, සතුටෙන් පිරුණු එකක්. එංගලන්තයේ තිබෙන වැදගත්ම, අන්තර්ගතම ක්‍ෂේත්‍රයක් එයමයි. නමුත් මගේ ලෝකය ඊට වඩා හාත්පසින්ම වෙනස් එකක්. මගේ හස්තය දිගුවෙනවා, සමාජයේ විවිධ තරාතිරම වල, විවිධ ජන කොට්ඨාශ වලට. ඒත් මං සන්නේපය කියන්න, ආධුනික ක්‍රීඩා ක්‍ෂේත්‍රයට අත පොවන්න මට සිදුවෙලා නෑ. ඒ වුණත් ඔබේ මේ හදිසි පැමිණීමෙන් පෙනෙන්නේ, නැවුම් වාතය හා සාධාරණත්වය රජකරන ක්‍රීඩා ලෝකයෙක්, මා මැදිහත් විය යුතු ප්‍රශ්නයක් මතු වෙලා වගෙයි.

ඉතින් මගේ හිතවතුන් මහත්මයා. මං ඔබෙන් ඉල්ලා සිටිනවා, කරුණාකරලා ඔය පුටුවේ වාඩිවෙන්න. ඊළඟට කලබල නොවී,

මට පැහැදිලිව කියන්න සිද්ධ වෙලා තියෙන්නෙ මොනවද කියලා. ඊට පස්සේ මට කියන්න මං ඔබට දැවි කළ යුත්තේ මොන ආකාරයටද කියලා?”

“ඒක මෙන්න මේ විධියටයි සිදුවුණේ, මහත්මයා. මං කලින්ත් කිව්වා වගේ, කේම්බ්‍රිජ් විශ්ව-විද්‍යාලයේ රහර් කණ්ඩායමේ නායකයා මමයි. මගේ කණ්ඩායමේ ඉන්න, අංක එකේ විශිෂ්ටතම ක්‍රීඩකයා මමයි ගොඩ්‍රි ස්ටෝන්ටන්. අප් 'ඔක්ස්ෆර්ඩ් විශ්ව විද්‍යාලය එක්ක වචන්වන මහා රහර් කර්නය පැවැත්වීමට' නියමිත හෙටයි. අපි කේම්බ්‍රිජ් නගරයෙන් පිටත්වෙලා, ලන්ඩන් නගරයට ආවෙ රියෙ. ඒ ඇවිත් අපි බෙන්ට්ලි පොද්ගලික හෝටලයේ නවාතැන් ගත්තා. රෑ දහය වෙනකොට අපේ ක්‍රීඩකයෝ තිත්දට ගියාද කියලා පරීක්ෂා කරල බලන්න මං ඒ පැන්නට ගියා. ඒ මොකද මං ඔවුන්ගෙන් දඩ් විනයක් බලාපොරොත්තු වෙනවා. පුහුණුවීමේ කටයුතු කැපවීමෙන් කළ යුතුයි. ඒ වගේම ප්‍රමාණවත් තරම් තිත්දක් මගින් හොඳ විවේකයක් ලබාගත යුතුයි. ගොඩ්‍රි ඇදට යන්න කලින් මං ඔහු සමගත් වචනයක් දෙකක් කීවා කළා. මට පෙනුණා ඔහුගේ මුහුණේ කැළැසිණු, ඒ වගේම සුදුමැලි ගතිසක්. මං ඇහුවා ඔහුට මොකක් ප්‍රශ්නයක් තියෙනවද කියලා. ඔහු කිව්වා, සුළු හිස කැක්කුමක් තියෙනවා ඒ හැරෙන්න වෙන කරදරයක් නැති බව. ඉතින් මම ඔහුට සුභ රාත්‍රියක් පතා, පිට වී යන්න ගියා.

මිෂනට සිදුවුණු දෙය මට පසුව දනගන්න ලැබුණේ හෝටලයේ සේවකයාගෙන්. මුහුණ පුරා රුළුකන් වැටුණු, මහා වණ්ඩි පෙනුමක් තිබූ කෙනෙක් ඇවිත් තියෙනවා, ගොඩ්‍රිට ලියුමක් අරගෙන. මේ වනවිටත් ගොඩ්‍රි තිත්දට ගිහිත් හිටියෙ නැතිලු. ඒ නිසා ලියුම ඔහුගේ කාමරයට ගෙනගොස් දුන්නාලු. ඒක කියවු ගොඩ්‍රි කපා හරි ගසක් වගේ පුටුවක් මතට ඇද වැටුණාලු. හෝටලේ සේවකයා කොයිතරම් හිතියට පත්වුණාද කිව්වොත්, ඔහු එවෙලේම මා කැඳවාගෙන එන්න සූදානම් වුණාලු. නමුත් ගොඩ්‍රි ඒකට ඉඩදීල නැහැ. මිෂනට වතුර ටිකක් ඉල්ලාගෙන බිට් ඔහු, මද වේලාවක් තෙවේද්දී සැහෙන තරම් සතුටුදායක තත්ත්වයට පත්වුණාලු. ඊට පස්සේ ගොඩ්‍රි පහළ තට්ටුවට බැස ආවලු. අර ලියුම අරගෙන හව මිනිහා මේ වනතුරුත් 'රූපී ඉඳල තියෙන්නේ හෝටලයේ පිහිත්ත කාමරයේ. පහළ තට්ටුවට බැහැලා ආ ගොඩ්‍රි, ඒ මිනිහා

සමග වචන කිහිපයක් කථා කරලා, සුසුච දෙදෙනාම හෝටලයෙ පිටවී ගියාලු. හෝටලේ සේවකයා ඉදිරි දොර ඇරගෙන, එළිය බැහැලා බලා ඉඳල තියෙනවා. ඔහු අත්තිමට දක්කේ අර දෙන්න වුන තරම් වේගයෙන් ස්ටැන්ඩ් පැනතට ඇවිද යන බවයි.

අද උදේ මම ගිහින් බලන කොට ගොඩ්ට්‍රිගේ කාමරය හිටියේ රාත්‍රි ඔහු ඇඳේ නිදාගත් බවට ලකුණක්වත් නෑ. ඔහුගේ බඩුබාහිරාදිය පියල්ලක්ම, මං ඊයේ රෑ වුටු විටියට එහෙමම තිබුණ ඔහු මේ නාදුනන පුද්ගලයා සමඟ පිටවී ගිහින් තියෙන්නේ යම්කිසි පණිවුඩයක් ලැබී, ඒ සැණෙන්. ඊට පස්සේ ඔහු ගැන කිසිම ආරංචියක් නෑ. මං හිතන්නේ නෑ ඔහු ආපසු ඒවි කියල. ගොඩ්ට් වචනයේ පරිසමාප්ත අර්ථයෙන්ම ක්‍රීඩකයෙක්. ඒ ගතිගුණ ඔහුගේ ශරීරයේ ඇටමිදුළු වලට කා වැදී තිබුණා. මං හිතන්නේ නෑ, මං බරපතල ප්‍රශ්නයක් නොවෙයි නම්, ඔහු කිසිවිටෙකත් තමන්ගේ නායකයා හා කණ්ඩායම අමාරුවේ වැටෙන්න ඉඩහැර පැනය කෙනෙක් කියලා. ඒ ඔහුට විපදාගන්න බැරි, අත්තිම දරු ප්‍රශ්නයක් වියයුතුයි හෝමස් මහත්මයා, ඔට් හිතෙනවා ඔහු ආ තොරන්තට ගිහි කියලා. මං හිතන්නේ නෑ අපට ආයෙ කවදාව ඔහුව දකින්න ලැබේවි කියල.

මෙම අදහන කථාවට ෂර්ලොක් හෝමස් සවන්දීමෙන් සිටිය මහත් උනන්දුවකිනි.

"ඔබ ඉතින් මොනවද කළේ?"

"මං කේම්බ්‍රිජ් වලට විදුලි පුවතක් යැව්වා, ඔහු ගැන ආරංචිය එහේට ලැබිලද කියල බලන්න. ඒකට පිළිතුරක් ආවා. ඔහු ගැන එහේට කිසිම ආරංචියක් නෑ."

"ඔහු ආපසු කේම්බ්‍රිජ් වෙත පිටත්වී ගියා වෙන්න බැරිද?"

"ඔව්. රූ එකොහෙයි කාලට ලන්ඩනයෙන් කේම්බ්‍රිජ් බස යන දුම්රියක් තියෙනවා."

"නමුත් ලැබී ඇති සාක්ෂි වල හැටියට ඔහු ඒකෙ ගිහිනු නෑ. එහෙමද?"

"ඒකෙ ගිහිනුත් නෑ. ඔහුව දකපු කෙනෙකුත් නෑ."

"ඔබ ඊළඟට මොකක්ද කළේ?"

"මං මවුන්ට් ජේම්ස් සාම්වරයාට විදුලි පුවතක් යැව්වා."

"ඇයි මවුන්ට් ජේම්ස් සාම්ට?"

"ගොඩ්ට්‍රි අනාථයෙක්. ඔහුගේ මවත් පියාත් මියගියින් තිබෙන්නේ ඔහු කුඩා කාලයේදීමයි. මවුන්ට් ජේම්ස් සාම් තමා ඔහුගේ ළඟම ඇතිවා. මං දන්නා තැනියට ඔහු ගොඩ්ට්‍රිගේ මාමා."

"හැබැට? ඔබ ඒ බව කීවාම මේ ගැටලුවේ අදුරු බව මකාලන්න යම්කිසි ආලෝකයක් ලැබෙනවා. මවුන්ට් ජේම්ස් සාම් කියන්නේ, එංගලන්තයේ ඉන්න අතිශයින්ම ඔහුවත් පුද්ගලයන්ගෙන් කෙනෙක්."

"ගොඩ්ට්‍රි එහෙම කියනවා මං අතල කියෙනවා."

"මේ දෙන්නා ලඟම ඇතින්ද?"

"ඔව්, සාම්වරයාගේ ධනයාත්මයේ මිළඟ උරුමකාරයා තමා ගොඩ්ට්‍රි. වයසක මනුෂ්‍යයා අවුරුදු අසූවක කෙනෙක්. ඔහු සන්ධිගත රෝගවලින් දරුණු ලෙස පීඩා විඳින කෙනෙක්. ඔහු දඩ් ලෝහකමින් පිරුණු මසුරෙක්. ගොඩ්ට්‍රිගේ විශ්ලමට යන්නමට ලැබෙන මුදලක් හැරෙන්න, මාමා බැණාට අමතර ශීලිමක් වත් දෙන්නෙ නෑ. ඒ කොහොම වුණත් අත්තිමට මේ හැමදේම අයිතිවෙන්නෙ ගොඩ්ට්‍රිටයි."

"ඔබට මවුන්ට් ජේම්ස් සාම්ගෙන් මොකක් ආරංචියක් දනගන්න ලැබුණද?"

"නැහැ."

"ඔබේ මිත්‍රයා තමන්ගේ ඒ මාමා වෙත යෑමට මොකක් හරි විශේෂ හේතුවක් තිබුණා කියල ඔබට හිතන්න පුළුවන්ද?"

"මෙහෙමයි. කලින්දා රාත්‍රියේ ඔහුට යම්කිසි ප්‍රශ්නයක් පැනනැගී තිබුණා. ඒක මුදල් සම්බන්ධ එකක් නම්, ඔහු තමන්ගේ ඇතියා සොයා යන එකේ සුදුසුයක් නෑ. ඒ මොකද මේ ඇතියාට මුදල් සැහෙන්න තියෙන නිසා. නමුත් මට අහන්න ලැබී තිබෙන කරුණු වල හැටියට, ඒ ඇතියාගෙන් ඔහුට මුදලක් ලබාගන්න හැකිවෙයි කියල මං හිතන්නෙ නෑ. මේ මාමා ගැන ගොඩ්ට්‍රිගේ හිතේ කිසිම කැමැත්තක් නෑ. ප්‍රශ්නය විසඳා ගන්න වෙන මොනවා හරි ක්‍රමයක් තිබෙනවා නම්, ඔහු කොහොමටවත් මාමා ළඟට යන එකක් නෑ."

"හොඳයි අපට ඒක ඉක්මනින් විසඳා ගත හැකිවේවි. ඔබේ මිත්‍රයා ගියේ ඔවුන්ට ජේම්ස් සාමි හමුවෙන්න කියල හිතමු. හොඳයි එහෙම නම් ඇයි මේ වනවිට පෙනුමක් තිබෙන මිනිසෙක් අවේලාවේ ගොඩට්ටි හමුවෙන්න ආවේ? ඒ පැමිණීමෙන් ඔහු අප්‍රමාණ කැළැඹීමට පත්වුණේ ඇයි?"

සිරිල් ඔව්ටත් දකුණත තම තලේට තදකර ගත්තේය.

"මට නම් මොකුත් හිතාගන්න බෑ හෝම්ස් මහත්මයා."

"කමක් නෑ. පැහැදිලි ලෙසම සම්පූර්ණ දවසක් අප ඉදිරියේ කියෙනවා. මේ ගැන යොයා බැලීම මං අන්තෝසෙන් භාරගන්නම්. මං ඔබට එක් කරුණක් අවධාරණය කරන්න කැමතියි. ඒ තමයි මේ කරුණ මහත්මයාණෝ ආපසු ඒමක් ගැන විශ්වාසය කියන්න එපා. ඔබට හැකි තරමින් ඔබේ ක්‍රීඩා කරනයට සුදානම් වෙන්න. ඔහුට මේ විධියට යන්න සිදුවුණේ, ඔබ කියන්න වගේ, මහ බරපතල ප්‍රශ්නයක් නිසා විෂයක්වුණි. ඔහුට ආපසු ඒමට විධියක් නැතිව ඉන්නෙත්, ඒ කරුණ නිසා වෙන්න පුළුවනි. මං කැමතියි ඔබ සමග හෝටලයට ඇවිත් බලන්න. හෝටල් සේවකයා එක්ක කථාකරල බලමු. මේ ගැන ඔහුට කෙළිකළ හැකි අලුත් කරුණු මොනවා හරි කියෙනවාද කියල."

යටහත් පහත් පුද්ගලයෝ, ඉහළ සමාජයේ අය ඉදිරියේ සාක්ෂිදීමේදී අවුල් සහගත බවක් පළ කරති. ඊට හේතුව ඔවුන්ගේ සිත්වල ඇති ගෞරව සම්ප්‍රයුක්ත භය නිසා මතුවෙන, සිතේ ව-චල බවයි. එවැන්නන් එම තත්ත්වයෙන් මුදවාගෙන, ඔවුන් දන්නා සියල්ල හෙළිකරවා ගැනීමට, හෝම්ස්ට විශේෂ හැකියාවක් තිබේ. ප්‍රශ්න කිරීම සඳහා යොදාගන්නේ කලින් ආ ස්ටෝන්ටන් ලැබුම්ගත් කාමරයයි. සේවකයාට කීමට තිබූ සියල්ල උකහා ගැනීමට හෝම්ස් උත්සාහ දැරුවේය.

"ලියුම අරගෙන ආව තැනැත්තා මොන වගේ කෙනෙක්ද?"

"මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ සිරුරක් තිබුණු කෙනෙක්. වයස අවුරුදු පනහක් විතර ඇති. ඒ තරම් කැපී පෙනෙන විධියේ ඇඳුමක් ඇඳ හිටියේ නැහැ. මුහුණ සුදුමැලියි. රවුලකින් වැහිලා. එයත් තැනින් තැන සුදුවෙලා. මට අනුණු හැටියට ඒ මිනිසා හිටියේ හුඟක් කලබල වෙලා වගේ."

"ඇයි ඔබ එහෙම කියන්නේ?"

"ඒ මොකද ඔහු අරගෙන ආ ලියුම් ස්ටෝන්ටන් මහත්මයා වෙතට දිගුකරන වෙලාවේ, ඒ මිනිහගේ අත වේදුලන හැටි මා දුටුවා. විසිත්ත කාමරයේදී ස්ටෝන්ටන් මහත්මයා ඒ මිනිහට අතට අත දුන්නේ නැහැ. ඒ දෙන්න අතරේ අඩු ශබ්දයකින් දෙබසක් ඇතිවුණා. ඒකෙන් මට පැහැදිලිව ඇහුණේ එක් වචනයක් පමණයි."

"මොකක්ද ඒ?"

"මට පැහැදිලිව ඇහුණේ 'කාලය' යන වචනයයි. ඊළඟට මොකලින් කිව් විටියට ඔවුන් ඉක්මනින් හෝටලයෙන් පිටවී ගියා. එකකොට වේලාව රැ දහසමාරයි."

"දවල් වරුවේ රාජකාරියට ඉන්නා සේවකයා ඔබයි. එහෙම නේද?" හෝම්ස් ඇසුවේ ස්ටෝන්ටන්ගේ ඇදේ හිඳගනිමිනි.

"ඔව් මහත්මයා. මගේ රාජකාරි අවසන් වෙන්නේ රැ එකොළහට."

"රැ වැඩ මුරයට ඉන්නා සේවකයාට අමුතු යමක් දකින්න ලැබෙන්න නැතුව ඇති?"

"නැහැ මහත්මයා. නාට්‍ය කණ්ඩායමක් රැ වෙලා හෝටලයට ඇවිත් තියෙනවා. වෙන කිසිත් අමුතු සිදුවීමක් නැ."

"ඊයේ මුළු දවල් වරුවම ඔබ රාජකාරියේ යෙදිලද හිටියේ?"

"ඔව් මහත්මයා."

"ගොඩ්ට්‍රි ස්ටෝන්ටන් මහත්මයා වෙත එවුණු පණිවුඩ හෝ ලියුම් කිසිවක් ඔබ ඔහුට ගෙන ගොස් දුන්නාද?"

"ඔව් මහත්මයා. එක විදුලි පුවත්ක් ඔහු තමට ආවා. මො එක ඔහුට ගෙනිහි. භාර දුන්නා."

"අහා! ඒක හිත් ඇදගන්නා කරුණක්. ඒ වෙලාව කීයට විතරද?"

"හවස හයට විතර."

"ඒක භාරදෙද්දී ස්ටෝන්ටන් මහත්මයා හිටියෙ කොහේද?"

"මේ කාමරයෙමයි."

"ඔහු ඒක කියවා බලන විටත් ඔබ මෙතැන හිටියද?"

"ඔව් මහත්මයා. පිළිතුරු විදුලි පුටුකක් යටතේ තිබේද කියල බලන්න මම දැනී හිටියා."

"එහෙම එකක් තිබුණද?"

"ඔව් මහත්මයා. ඔහු පිළිතුරක් ලිව්වා."

"ඔබේ ඒක විදුලි පණිවුඩ කාර්යාලයට ගෙන ගියේ?"

"නැහැ. ඔහුම ඒක ගෙනගියා."

"නමුත් ඔහු ඒක ලිව්වේ ඔබ මෙතැන හිඳිදී?"

"ඔව් මහත්මයා. මම ඔය දොර ප්‍රහසි බලාගෙන හිටියේ. ඔහු ඒක ලියුවේ, මේසයට පිටිපස්ස හරවාගෙන. ලියල ඉවරවුණාම ඔහු කිව්වා:

'කමක් නැහැ. මම ම ඒක යවන්නම්' කියලා."

"ඔහු ඒක ලිවීමට යොදා ගත්තේ මොකක්ද?"

"පැනක්."

"මේ මේසය උඩ තිබෙන විදුලි පණිවුඩ පෝර්ම වලින් එකකද ඔහු ලිව්වේ?"

"ඔව් මහත්මයා. උඩම තිබුණු පෝර්මයේ."

හෝමස් වාඩිවී සිටී තැනින් නැගිටිවේය. විදුලි පණිවුඩ පෝර්ම සියල්ල, පරෙස්සමෙන් ජනේලය අසලට ගෙන ගිය ඔහු, එහි උඩින්ම තිබූ කඩදාසිය හිරු එළියට අල්ලා පරීක්ෂා කර බැලුවේය.

"ඔහු පැත්තලෙන් නොලිවී එක අපට පාඩුවක්. එහෙම ලිව්වා නම්, පැත්තල කඩදාසියට තද කිරීම නිසා ඇතිවෙන සලකුණ, කඩදාසිය විනිවිද ගිහිත් ඊළඟ කඩදාසියෙන් යන්නමට සටහන් වෙනවා. මෙතැන නම් එහෙම මොකත් සලකුණු වීමක් නැ. කොහොම වුණත් ලියල තියෙන්නේ මහත තලයක් සහිත පිහාටු පැනකින්. සැකයක් නැ. ඔහු තීන්ත පෙචීමට යෙදූ කඩදාසියේ, තීන්තෙන් ලියූ වාක්‍යවල ඡායාවක් තිබිය යුතුයි. අහා! මේ තියෙන්නේ මං කිව් විටියටම."

තීන්ත පොවන කඩදාසියේ ඒ කොටස ඉරාගත් හෝමස්, එය අප දෙසට හරවා අල්ලාගෙන සිටියේය.

ප්‍රභූ ලේඛකයෙකු | බොහෝ දුරට
 දේශීය ක්‍රියා | ලේඛකයෙකු
 ලේඛකයෙකු | ලේඛකයෙකු

"මුහුණ බලන කණ්ණාඩියට අල්ලා බලමු." සිරිල් ඔව්වන්
 කීවේ අතිශයින් කලබලයට පත්වියි.

"එහෙම කරන්න උඩුමනා නෑ. මේ කඩදාසිය තුනී එකක්.
 අනෙක් පැත්ත හරවා ඉර එළියට අල්ලා බැලුවම පෙනේවි."

දේවියන්ගේ - නාමයෙන් අප
 වෙනුවෙන් - නැති සැම
 දෙයක්ම - කරන්න

"ගොඩපිටි ස්ටෝන්ටන් අතුරුදන් වෙන්න, පැය කිහිපයකට
 පෙර යැවූ විදුලි පුවතේ අන්තිම වචන කිහිපයයි, ඒ. පණිවුඩයේ
 කොටසක්, ඒ කියන්නේ වචන හයක් වත් මුලින් තිබෙන්න ඇති. ඒ
 හරිය අපි දන්නෙ නෑ. මේ පිංකාරයේ හැටියට, මේ තරුණයාට
 කල්තබා පෙනිල තියෙනවා, ඔහුට, මුහුණපෑමට තිබෙන භයානක
 අත්තරායක් ගැන. ඒකෙන් ඔහුව බේරාගතහැකි තවත් කෙනෙකුත්
 දන්න බවයි පෙනෙන්නේ. "අප" කියා "යොදා තියෙන එකෙන්
 ක්ෂණයෙන් මේ අවදානම ඇත්තේ ස්ටෝන්ටන්ට සහ තවත්
 කාටහරියි. ඒ කවුද කියලා අපට හිතාගන්න අමාරු නෑහැ. ඒ
 පුද්ගලයා, මේ ලියුම ගෙනා, සුදුමැලි වී භයට පත්වෙලා හිටි
 පුද්ගලයා කියල හිතන්න පුළුවනි. ඔවුනට එල්ල වී ඇති අත්තරායෙන්
 බැලුවමට ඔවුන් පිහිට පැනු මේ තුන්වෙනි පාර්ශ්වය කවුද?
 තවම අපි ඒ ප්‍රශ්නය හෙට ඇවිල්ලයි තියෙන්නේ."

"අපට හොයල බලන්න තියෙන්නේ මේ විදුලි පණිවුඩය
 දැව්වේ කාටද කියලා?"

"හරියට හරි වොට්සන්. ඔබේ ඒ බුද්ධිමත් නිගමනය මගේ හිතටත් ආවා. නමුත් ඔබ මේ දේ දකලා තියෙනවද මං දන්නෙ නෑ. අපි තැපැල් කාර්යාලයකට ගිහි, තවත් කෙනෙකු යැවූ විදුලි පණිවුඩයක විස්තර අඩංගු පෝර්මය බලන්න ඉල්ලා හිටියොත් ඒක පෙන්වීමට නිලධාරියන් මැලිකමක් දක්වනවා. ඒ මොකද මේවා ගැන හුඟක් නීතිරීති තියෙනවා. නමුත් සියුම් උපක්‍රමයක් මගින් අප විස්තර හොයාගන්න බැරිකමකුත් නෑ. ඒ අතරේ මා කළෙය්නු තවත් වැඩක් තියෙනවා. මං කැමතියි ඔවුටත් මහත්මයා මෙහි සිටියදීම මේසය උඩ තිබෙන ලියකියවිලි පරීක්ෂා කර බලන්න."

මේසය උඩ ලිපි කිහිපයක්, බිල්පත්, හා සටහන් පොත කිහිපයක් විය. හෝමස් ඒවා ඉතා තියුණු ලෙස, එහෙත් ඉක්මනින් පරීක්ෂා කර බැලුවේය.

"මෙතන නම් වැදගත් මොකුත්ම නෑහැ. ඒක නෙමෙයි. මේ විස්වාස කරනවා, ඔබේ මිත්‍රයා නිරෝගි කෙනෙක් කියල. මොකුත් අසනීප ගතියක් එහෙම, ඔහුට තිබුණේ නෑහැ නේද?"

"නෑහැ මහත්මයා. ඔහු ගහක් ගලක් වගේ ශක්තිමත් නිරෝගි කෙනෙක්."

"ඔහු අසනීපවී සිටී බවක් ඔබට කවදා හරි අහන්න ලැබුණාද?"

"කවදාවත් නෑ. ක්‍රිඩාකරුදී වරක් අනෙක් පිලේ ක්‍රීඩකයෙකුගේ පා පහරකට ගොඩිට්‍රිගේ කකුලේ ඉදිරිපසට ලොකු තුවාලයක් සිදුවුණා. තවත් වරක් ඔහුගේ දණහිස්-කවුට් පැන්නා. ඒම මොනවද?"

"බාග වෙලාවට ඔබ හිතාගෙන ඉන්න තරම් ඔහු ශක්තිමත් නැතිවෙන්නත් පිළිවිත්. මට හිතෙන්නේ මොකක් හරි රහසිය කරදරයක් ඔහුට බලපාන්න ඇති. මං කැමතියි මෙතැන තිබෙන කඩදාසියක් හෝ දෙකක්, ඔබේ අවසරය ඇතිව මගේ භාරය ගන්න. අපේ ඉදිරි පරීක්ෂණ වලදී බාග වෙලාවට ඒවා ප්‍රයෝජනවත් වෙන්න ඉඩතියෙනවා."

"මොහොතක් ඉන්න! මොහොතක් ඉන්න!!"

කිසිවෙකු අපට බාධා කරන කටහඬක් ඇසිණි. අතළු වෙවිලන බොහෝ වයස්ගත මහත්මයෙක් අපහසුවෙන් කාමරය ඇතුළුවිය. ප්‍රමාණයෙන් කුඩා සිරුරක් තිබූ ඔහු, හැඳසිටියේ බැ ඇඳුම් කට්ටලයකි. පුළුල් වාටිය සහිත හිස්වැස්මක් ද පැළඳ සිටී.

නිසා, ඔහුගේ පෙනුම ගම්බද දේවගැතිකූලෙකුගේ මෙන් විය. පෙනුම කෙසේ වෙතත් ඔහුට තිබුණේ තියුණු කටහඩකි. අන් අයගේ අවධානය යොමුකරවා ගැනීමට සමත්වෙන වේගවත් කථා විලාසයක් ද ඔහු සතුවිය.

"මහත්තයෝ, ඔහේ කවුද? අර මහත්තයෙකුට අයිති කඩදාසි අල්ලන්න ඔහේට කියෙන අයිතිය මොක්කද?"

"මම පොද්ගලික රහස් පරීක්ෂකයෙක්. ඔහුගේ අතුරුදන්වීම ගැන පරීක්ෂණ පැවැත්වීම මම අරඹමින් සිටින්නේ."

"හැබැට? ඔහේ රහස් පරීක්ෂකයෙක්? කවුද ඔහේට මේ රාජකාරිය භාරදුන්නේ?"

"මෙන්න මේ මහත්තයා - මේ ස්ටෝන්ටන් මහත්මයාගෙ මිත්‍රයා. ඔහුව මා වෙත එව්වේ, ස්කොට්ලන්ඩයාඩ් රහස් පොලීසියෙන්."

"ස්ටෝන්ටන්ගෙ මිත්‍රයා? මහත්මයා ඔබ කවුද?"

"මම සිරිල් ඔවටන්."

"හා එහෙනම් ඔබයි මට විදුලි පුවතක් එව්වේ. මම මවුන්ට් ජේම්ස් සාමි. බේස්වෝර් දක්වා එන මගී අශ්වකෝච්චියට මාව ගෙනැත් දාන්න හැකි ඉක්මනින් ඔන්න මං ආවා. එහෙනම් ඔබ මේ වැඩේ රහස් පරීක්ෂකයෙකුට භාරදීමත් ඉවරයි?"

"ඔව් මහත්මයා."

"එහෙනම් ඒවට යන වියහියදම් දරන්නත් ඔබ සූදානම්?"

"මහත්මයා. මට කිසිම සැකයක් නෑ මගේ මිත්‍රයා ගොඩ්ලිව් සොයාගත්තාම ඔහු ඒ සියලු වියදම් ගෙවාටි."

"නමුත් ඔහුව සොයාගන්න බැරිවුණොත්? එතකොට කවුද ගෙවන්නේ? දෙනව මට උත්තරයක්!"

"එහෙම වුණොත් ඔහුගේ පවුලේ. . . ."

". . . . ඒ වැඩේ හරියන්නේ නෑ මහත්මයා, මාත් එක්ක. මගෙන් එක පැත්තක් බලාපොරොත්තු වෙන්න එපා. ඔව්. එක පැත්තක්! ඔහේටත් එක තේරුණාද රහස් පරීක්ෂක මහත්තයෝ! ඒ ඉලන්දාරියගෙ පවුල කිව්වාම. . . . ඒ ඔක්කොටම ඉන්නේ මං විතරයි. මං ඔහේලට ආයෙමත් කියන්නේ. ඔය කිසිම දේක වගකීමක්

මට භාරගන්න බෑ. මගේ බෑණාට යම්කිසි මුදලක් ලැබෙන්න තියෙනවා නම් ඒ, මං මෙව්වර කාලයක් මුදල් නාස්ති නොකළ නිසා. මුදල් නාස්තිකිරීම අද හෙට පටන්ගන්න මගේ බලාපොරොත්තුවකුත් නෑ. කිසි බයක් සැකක් නැතුව මගේ කඩදාසි වගයක් සාක්කුවේ දමාගන්න හේද? මං ඔහුට මතක්කරන්න කැමතියි. ඔය අතරේ වටිනා කියන ලියවිල්ලක් තිබිල-නැතිවුණොත්, ඒ ගැන මගේට සම්පූර්ණයෙන්ම වගකියන්න වෙනවා."

"බොහොම හොඳයි මහත්මයා. ඒ අතරේ මං කැමැතියි ඔබෙන් දනගන්න, මේ තරුණයා අතුරුදන් වුණේ ඇයි කියල ඔබේ මොකුත් අදහසක් තියෙනවද?"

"නැහැ මහත්මයා, ඔහු තමන්ගේ පරෙස්සම සලස්වාගන්න බැරි තරම් පොඩි ළමයෙක් නෙවෙයි. කොහේ හරි අතරමං වෙන්න තරම් ඔහු මෝඩ නම්, මට ඒකට කරන්න දෙයක් නෑ. ඔහුව හොයා බැලීමේ වගකීම භාරගැනීම මං සම්පූර්ණයෙන්ම ප්‍රතික්ෂේප කරනවා."

වයස්ගත මහතා පිළිතුරු දුන්නේය.

"මට තේරෙනවා ඔබට මුහුණදීමට සිදුවී ඇති ගැටලුව." හෝම්ස් පැවසුවේ දහකාර සිතාවක් මුඛට නංවා ගනිමිනි.

"ඒ වුණාට මං මේ පිළිබඳව වටහාගෙන තියෙන කරුණු කිසිවක් ඔබට නම් තේරුම් ගන්න අමාරු ඇති. ගොඩ්‍රි ස්ටෝන්ටන් දුප්පතෙක් බවයි පෙනෙන්නේ. කවුරු හරි ඔහුව පැහැරගෙන ගිහි-නම්, ඒ ඔහු සතුව තිබූ වස්තුවක් මංකොල්ල කන අදහසින් වෙන්න බෑ. මවුන්ට් ජේම්ස් සාම් ඔබ විශාල ධනවතෙක් බව, එංගලන්තයේ පමණක් නොවෙයි විදේශ රටවලත් ප්‍රසිද්ධයි. මට හිතෙනවා බොහොම දුරට වෙලා තියෙන්නේ මෙන්න මේකයි. නොම්මර එක් දරුණු භාර කල්ලියක්, ඔබේ බෑණාව පැහැරගෙන ගිහින් තියෙනවා. ඒ මොකටද? ඔබේ හෙදර පිහිටීම, ඔබේ දිනවරියාව, ඔබ යන එනතැන් පිළිබඳ විස්තර, ඔබේ ධනස්කන්ධය සභවා ඇති තැන් ගැන තොරතුරු, ඔබේ බෑණාගෙන් ලබාගැනීමේ අරමුණෙන්."

අපේ අමුත්තාගේ මුහුණ සුදුරෙද්දක් සේ සුදුමැලි විය.

දෙයියන්ට ඔප්පු වෙව්වාටෝ! මේක ඒ වගේ අපරාධකාරී වැඩක්කිය කියන අදහසක් මට හිතුණේ නැහැනේ. මේ ලෝකෙ

ඉන්න හොරු මොන තරම් අමාත්‍යාණයක් අයද? ඒ වුණට ගොඩිට්‍රි හොඳ කොල්ලෙක්. ඔහු මට හරි පක්ෂපාතියි. මිනිහා කියවන්න ඊයාගෙ මාමාව පාවල දෙන්නෙ නෑ. අද හැන්දෑවෙම මගේ යකඩ සේප්පුව බැංකුවට යවන්න ඕනෙ. රහස් පරීක්ෂක මහත්තයෝ. මං ඔබට ආයාචනය කර සිටිනවා මගේ බැංකුව හොයා ගන්න, පුළුවන් හැම උත්සාහයක්ම දරන්න. ඔබේ ආස්තුව ඕනෑ වුණම මට කියන්න. ඒක පවුම් පහක් හෝ දහයක් නම් වෙන්නෙ, ඒකෙ ප්‍රශ්නයක් නෑ."

අපට ප්‍රයෝජනවත් වියහැකි කිසිදු තොරතුරක් ලබාදීමට මේ මසුරු වංශාධිපතියා සමත්වූයේ නැත. ඊට හේතුව සිය බැංකා ගෙවු ජීවිතය ගැන මාමාව කිසිදු වැටහීමක් නොතිබීමයි. පරීක්ෂණය ඉදිරියට ගෙනයාමට අපට තිබූ එකම හෝඩුවාව වූයේ, ස්ටෝන්ටන් විසින් යවන ලද විදුලි පුවතයි.

තමනට මුහුණපෑමට සිදුවී ඇති අවාසනාවන්ත ඉරණම ගැන කණ්ඩායමේ මිතුරුන්ට දැනුම්දීමට සිරිල් ඕවටන් පිටත්වී ගියේය. ඔවුන්ට ජේම්ස් සාම්බරයා මග හැර ආමට අපි සමත්වීමු. විදුලි පුවත් පෝර්ම පිටපතක් ද රැගෙන අපි විදුලි පණිවුඩ කාර්යාලය දෙසට පාහැඟුවෙමු.

"මේක උත්සාහ කරල බලන්න වටින දෙයක් වොට්සන්. පොලීසියෙන් විශේෂ අවසර පත්‍රයක් ගත්තොත් මේක සුළු දෙයක්. එකකොට මට ඉල්ලා හිටින්න පුළුවනි, විදුලි පුවතේ අඩංගු තොරතුරු මොනවාද කියල හෙළිකරන්න කියලා. නමුත් අපි තවමත් ඒ තත්ත්වයට පත්වෙලා නැහැ. මේ වගේ කලබලකාරී තැන්වල නිලධාරීන්ට මහජනයාගේ මුහුණ මතක හිටිවී කියල මම හිතන්නෙ නෑ. බලමු අපි උත්සාහයක් දරල."

විදුලි පණිවුඩ කාර්යාලයේ කවුළුව පිටුපස සිටියේ කාන්තාවකි. කිසිදු හැඟීමක් පළ නොවන මුහුණකින් හෝම්ස් කථාව පටන්ගත්තේය.

"මේ ගැන ඔබට කරදර කරන්න සිදුවීම ගැන කණගාටුයි. මං ඊයේ මෙහෙත් යවපු විදුලි පුවතක, පොඩි වැද්දීමක් සිදුවෙලා වගෙයි. මට ඒකට කිසිම පිළිතුරක් ආවෙ නැහැ. මට හිතෙන්නේ ඒකෙ අත්තිමට මගේ නම ලියන්න මට අමතක වුණාද දන්නෙ

නැහැ. ඔබට කරුණාකරල බලන්න පුළුවන්ද මං අතින් ඒ වරද සිදුවෙලාද කියල?"

තරුණිය, යැවූ විදුලි පුවත් වල පිටපත් කිහිපයක් පෙරළා බැලුවාය.

"කියට විතරද ඒක යැව්වේ?" ඇය ඇසුවාය.

"හවස හය පහුවෙලා ටීකා වෙලාවකට පස්සෙ."

"ඊය යැවූ ලිපිනය කියන්න පුළුවන්ද?"

තම තොලට ඇඟිල්ලක් තැබූ හෝම්ස් මා දෙස බැලමක් හෙළුවේ හොඳහිනි.

"ඒකෙ මං ලියූ අත්තිම වචන තමා, දෙවියන්ගේ නාමයෙන් අප වෙනුවෙන් හැකි සෑම දෙයක්ම කරන්න."

මේකට පිළිතුරක් නොදා ඊක ගැන මං හරිම කැළැඹීමකට පත්වෙලයි ඉන්නෙ."

කාන්තාව විදුලි පුවත් පිටපත් මිටියෙන් එකක් එළියට ගත්තාය.

"මේ මේකෙ තමයි යටින් තමක් තැන්නෙ" ඇය පැවසුවේ එය කවුන්ටරය මත තබා, රැළී ඉවත්වන සේ එය අත්ලෙන් පිරිමදිමිනි.

"හරි! මට පිළිතුරක් නොලැබුණේ ඒක තමයි. අපේ දෙවියනේ! මං මොන තරම් මෝඩ විධියටද කටයුතු කරල කියෙන්නේ. පිළිතුරු නොදාව හේතුව දනගන්න එක මගේ හිතට ලොකු සහනයක්. ඒ ගැන ඔබට ස්තූතියි මෙනෙවිය. ඔබට ශ්‍රවණ උදාසනක්."

අපි වහා පාරට බැස්සෙමු.

"හරිද වැඩේ?" මම ඇසිමි.

"අපි ටිකෙන් ටික ඉදිරියට යන්නවා වොට්සන්. ඔය විදුලි පුවත බලාගැනීමට මගේ හිතේ සැලසුම් හතක් තිබුණා. යොදන පළමුවෙනි එකම හරියාවි කියල මං හිතුවෙ නැ."

"මොනවද ඔබට දනගන්න ලැබුණේ?"

"අපේ පරීක්ෂණය ඇරඹීමට තැනක්." හෝම්ස් කුලීරියක් නවත්වා ගත්තේය.

"කිංස් ක්‍රොස් දුම්රියපොළට යමු."

ඔහු රියාදුරාට උපදෙස් දුන්නේය.

"එහෙනම් අපට යන්න දුර ගමනක් තියෙනවද?"

"ඔව්. මං හිතන්නේ අපි කේම්බ්‍රිජ්වලට දුවල එන්න යන්න ඕනෙ. හැම දෙයක්ම මාව යොමුකරවන්නෙ ඒ පැත්තට"

අපි ග්‍රේස් ඉන් මාවත දිගේ ඉදිරියට අශ්ව කරත්තයෙන් ගමන් කළෙමු.

"මේ අතුරුදන් වීම ගැන මොකක් හිතන්න පුළුවන් කරුණක් ඔබට හමුවුණාද හෝමස්? මං හිතන්න නෑ අපේ පරීක්ෂණ කිසි එකක, හේතුවක් හොයාගන්න බැරි මේ වගේ අතුරුදන් වීමක් තිබුණ කියල. ඔහුගේ ධනවත් මාමා ගැන තොරතුරු ලබාගන්න අදහසින් තරුණයා පැහැරගෙන ගියා කියලද ඔබ අදහස් කරන්නෙ?"

"මගේ හිතවත් වොට්සන්, තරුණයාගෙ අතුරුදන් වීම පැහැදිලි කිරීමට ඇති හොඳම හේතුව ඒකයි කියල මං කොහොමවත් කියන්නෙ නෑ. නමුත් අර අප්‍රයත්න නාකි ඔහුස්සයාගෙ මේ ගැන උනන්දුවක් ඇතිකරන්න හොඳම ක්‍රමය ඒකයි කියල මට හිතුණා."

"ඇත්තෙන්ම ඔබේ ඒ බලාපොරොත්තුව ඉටු වුණා. නමුත් මොනවද ඔබේ අනෙක් අදහස්?"

"මට ඉදිරිපත් කළ හැකි කාරණා හුඟක් තියෙනවා. මේ පළවෙනි එක. බොහොම වැදගත් ක්‍රීඩා තරඟයක් පවත්වන්න මින් මෙන් කියා තිබියදී ඒක කණ්ඩායමක ක්‍රීඩකයෙක් අතුරුදන් වෙනවා. ඔහු ඒ කණ්ඩායමේ ඉන්න, අති දක්ෂම, අතෘඛණම ක්‍රීඩකයා. බාගවෙලාවට ඒක අහම්බෙන් වූ දෙයක් වෙන්නත් පිළිවන්. නමුත් ඒක අපේ සිත්වල කුහුලක් ඇතිකරන කරුණක්. මේ වගේ ආධුනික ක්‍රීඩා තරඟවලදී ස්ව-පරාජය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රසිද්ධියේ මුදල් ඔට්ටු ඇල්ලීමක් සිදුවන්නේ නෑ. නමුත් අප්‍රසිද්ධියේ මහජනයා අතර මුදල් ඔට්ටු ඇල්ලීම විශාල වශයෙන් සිදුවෙනවා. එකකොට මොකක්ද වෙන්නෙ? අර අශ්වරේස් තරඟවලදී කුසලාන දිනයි කියල හිතන අශ්වයා, නොයෙකුත් අකටයුතු මගීන් පරාජය කරන්න මැරවරයො යොදවනවු නේද? මේතැනදී දක්ෂම කණ්ඩායම පරාජය කිරීමේ අරමුණෙන් හොඳම ක්‍රීඩකයා පැහැරගෙන ගියා වෙන්න පුළුවනි. ඒක එක් අදහසක්.

රිලිහට වොට්සන්, අපට මේහෙම දෙයක් හිතන්නත් පුළුවනි. මේ ඉලන්දාරයා විශාල ධනස්කන්ධයක එකම උරුමකාරයා. ඔහු දනට දුප්පතෙක් බව ඇත්තයි. නමුත් ඔහුගේ මාමාගෙන් කප්පම් වශයෙන් විශාල මුදලක් ලබාගැනීමේ අරමුණෙන්, තරුණයාට ප්‍රාණ ඇපකාරයෙක් ලෙස පැහැරගන්නා චේතනත් පුළුවන්."

"නමුත් මේ උපකල්පන එකකවත් අර පුදුමාකාර විදුලි පුවතට ගැළපෙන්නේ නෑ."

"බොහොම හරි වොට්සන්. මේ පරීක්ෂණ සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීමට තවමත් අපට ඇති එකම හෝඩුවාව, ඒ විදුලි පුවත පමණයි. අපේ අවිධානය ඒකෙන් ඉවත්වෙන්න ඉඩහරින්න හොඳ නෑ. අපි මේ කේම්බ්‍රිජ් බලා යන්නෙන්, එහි අරමුණ කුමක්ද කියල පැහැදිලි කරගන්නයි. අපේ පරීක්ෂණ ඉදිරියට ගෙන යායුත්තේ කුමන මාර්ගයකද කියන එක තවමත් නොපැහැදිලියි. නමුත් අද රූ වෙන්න කලින් මේකේ කාරණා පැහැදිලි කරගන්න බැරිවුණොත්, ඒකත් පුදුමයට කරුණක්."

සුප්‍රසිද්ධ මෙන්ම පැරණි විශ්ව විද්‍යාලය පිහිටි කේම්බ්‍රිජ් නගරයට අප ළඟාවෙද්දී ඇදිරි වැටීමට පටන්ගෙන තිබිණි. අපි දුම්රියපොළේදී අශ්වකර්ත්‍යයකට නැඟුනෙමු. දොස්තර ලෙස්ලි ආම්ස්ට්‍රෝ ගේ නිවස වෙත අප ගෙන යන මෙන් හෝම්ස් රියදුරාට දන්වා සිටියේය. මිනිත්තු කිහිපයකට පසු අපි එහි ළඟාවීමු. ඉතා විශාල මන්දිරයක් වෙත අප කැඳවාගෙන යන ලදී. වෛදවරයා රෝගීන් පරීක්ෂා කිරීමේ යෙදී සිටියේය. ඒ නිසා විවේක කාමරයේ බොහෝ චේලාවක් රැඳී සිටීමට අපට සිදුවිය. වෛදවරයා රෝගීන් පරීක්ෂා කළ කාමරය වෙත අප යැවුණේ අන්තිමටයි. ඔහු මේසයක් සමීපයේ අසුන්ගෙන සිටියේය.

මා වෛදවරයෙකු වුවත්, වෛද ක්ෂේත්‍රයේ එතරම් ක්‍රියාකාරී දිවියක් නොගෙවූ නිසා, සමහර තොරතුරු පිළිබඳව මා සතුටුයේ අල්ප දැනුමකි. ලෙස්ලි ආම්ස්ට්‍රෝ පිළිබඳව මා අසා වත් නොතිබුණේ ඒ නිසයි. නමුත් ඔහු පිළිබඳ කරුණු රැසක් දන් මට දනගන්නට ලැබී ඇත.

ලෙස්ලි ආම්ස්ට්‍රෝ යනු කේම්බ්‍රිජ් විශ්ව විද්‍යාලයේ වෛද පීඨයේ ප්‍රධානම විද්වතුන් කිහිපදෙනා අතුරින් එක් අයෙකි. ඔහු

පිළිබඳව යුරෝපය පුරා පැතිර තිබූ කිරිඳිය, වෛද්‍ය විද්‍යාවේ එක් ක්ෂේත්‍රයකට සීමාවූයේ නැත. ඔහුගේ දක්ෂකම් පිළිබඳ කිසිවක් නොදන්නා අයෙකු වුවද, වෛද්‍ය ආම්ස්ට්‍රෝ ගේ ප්‍රකාපවත් පෙනුමෙන් පැහැදීමට පත්වනු නොඅනුමානය. දඩි පෞරුෂයක්, සංවේදී මනසක්, කිසිවෙකුගේ මතයට හිස් නොනමන ගතියක්, මම ලෙස්ලි ආම්ස්ට්‍රෝ තුළින් දිටිමි. මගේ මිත්‍රයාගේ ආගන්තුක කාඩ්පත කියවා බැලූ වෛද්‍යවරයා, අප දෙය බැලූවේ එතරම් ප්‍රසන්න හැඟීමකින් නොවේ.

"ඔබේ නම මං අහල තියෙනවා, ෂර්ලොක් හෝම්ස් මහත්මයා. ඔබේ වෘත්තිය මොකක්ද කියලත් මං දන්නවා. ඒක මට කොහොමටත් හිතට නො අල්ලන වෘත්තීයයක්ගෙන් එකක්."

"ඔව් දොස්තර ඔහුත්මයා. ඒ ගැන නම් රටේ ඉන්න අපරාධකාරයින් හැමකෙනෙක්ම ඔබ සමඟ එකඟ වෙනවා සහතිකයි." මගේ මිත්‍රයා පැවසුවේ ඇඟට පතට නොදනෙන අයුරෙනි.

"හෝම්ස් මහත්මයා. ඔබේ අරමුණ අපරාධ මේ සමාජයෙන් තුරන් කිරීමට නම්, ඒකට හැම තරාතිරමකම පුද්ගලයින්ගෙන් සහයෝගය ලබාගත යුතුයි. කොහොම වුණත් මගේ විශ්වාසය නම් ඒ කටයුත්ත සඳහා පොලීසිය-භාරතීය ප්‍රමාණවත්. ඔබ අතින් මිනිස්සුන්ගේ පවුල්වල රහස් භාරා අවුස්සන්න යන්නේ මොකටද? ඒ වැඩවලට ගියාම ඔබ අතින් සිද්ධවෙන්නේ මොකක්ද? ඔබට වඩා වැඩිමනක් බොහොමයක් තියෙන මිනිස්සුන්ගේ කාලය විනාශකර දමීම. උදාහරණයක් වශයෙන් මේ මොහොතේ මා කළ යුත්තේ ඔබ සමඟ කතාබහ කරමින් සිටීම නෙමෙයි; වෛද්‍ය විද්‍යාවේ නවීන ප්‍රතිකාර විධි පිළිබඳ ලිඛිත සකස් කිරීම."

"ඒ ගැන මට කිසිම ඍක්ෂයක් නැ. මහත්මයා. නමුත් ඔබට පෙනේවි, ඒ ලිපියට වඩා මා සමඟ කරන සාකච්ඡාව වැදගත් කියල. ඒ වගේම මා මේ දෙයත් කිව යුතුයි. ඔබ මට වෛද්‍යා කරනවා, මා පවුල්වල පෞද්ගලික තොරතුරු හෙළි කිරීමට ක්‍රියාකරනවා කියල. නමුත් ඇත්තෙන්ම මා කරන්නේ හාත්පසින්ම ඊට විරුද්ධ දෙයක්; රහසිගත තොරතුරු ඒ විධියටම ආරක්ෂා කරනවා. පෞද්ගලික තොරතුරු එළිවෙන්නේ ඒවා පොලීසිය අතට පත්වුණමයි. මං මෙතැන් ආව ඔබගෙන් ගොඩිට්‍රි ස්ටෝන්ටන් මහත්මයා, ගැන තොරතුරු දනගන්න."

"මොකක්ද ඔබට ඔහු ගැන දැනගන්න උවමනා?"

"ඔබ ඔහුව හඳුනානවා. එහෙම නේද?"

"ඔහු මගේ හිතවත් මිත්‍රයෙක්."

"ඔබ දන්නවා දන් ඔහු අතුරුදන් වී ඇති බව?"

"ආ. . . . හැබැවි?" යයි ඇසුවත් වෛද්‍යවරයාගේ මුහුණේ හැඟීමිවල කිසිදු වෙනසක් සිදු නොවීණි."

"ඔහු ඊයෙ රාත්‍රි හෝටලයෙන් පිටවෙලා ගිහිත්. ඊට පස්සේ ඔහු ගැන ආරංචියක් නෑ."

"කිසිම සැකයක් නෑ. ඔහු ආපහු එවි."

"වෛද්‍ය ආම්ස්ට්‍රෝ. ඔක්ස්ෆර්ඩ් කේම්බ්‍රිජ් විශ්ව විද්‍යාල දෙක අතරේ පැවැත්වෙන මහා රහස් තරඟය හෙටයි."

"මේ පුංචි ලෙමින්ග්ස් කෙළි සෙල්ලම් ගැන මගේ උනන්දුවක් නෑ. ඒවා සෙල්ලම් කරගන්න බැරිවුණා කියලා මට දුකකුත් නෑ. මං ඔහුව හොඳින් හඳුනාන නිසා ඔහුට අත්වුණු ඉරණම ගැන මගේ ලොකු උනන්දුවක් තිබෙනවා. ඒ වුණාට, ඔහු රහස් තරඟය මගේ අනුකම්පාව හිමිවෙන එකක් නොවෙයි."

"එහෙම නම් ගොඩ්‍රි ස්ටෝන්ටන්ට අත්වු ඉරණම මොකක්ද කියලා හොයන්න, මං කරන පරීක්ෂණයට, ඔබේ සහයෝගය ලබා දෙන්න. ඔබ දන්නවාද ඔහු ඉන්නේ කොහේද කියල?"

"සත්තකින්ම නෑහැ."

"ඊයේ දක්කට පස්සේ ඔබ ඔහුව දක්කෙන් නෑ?"

"නෑහැ."

"ස්ටෝන්ටන් මහත්මයා ක්‍රියෝග් කෙනෙක්ද?"

"ඇත්තෙන්ම ඔව්."

"ඔහුට අසනීපවූ බවක් ඔබ අහල තියෙනවාද?"

"කිසිදාක අහල නෑ."

තම සාක්කුවේ තිබූ කඩදාසියක් එළියට ගත් හෝම්ස් එය වෛද්‍යවරයාට පෙනෙන සේ ඔහුගේ දෑස් ඉදිරියට ගෙන ගියේය.

"එහෙනම් කියන්න බලන්න. ගොඩ්‍රි ස්ටෝන්ටන් මහතාගෙන් ගිනි 13 ක ගාස්තුවක් වෛද්‍ය ලෙස්ලි ආම්ස්ට්‍රෝ විසින් භාරගත්තේ

කුමකටද කියලා? මට මේ රිසිට්පත් ලැබුණේ ගොඩ්ලිගේ පොද්ගලික ලියකියවිලි අතර තිබි."

වෛද්‍යවරයාගේ මුහුණ කෝපයෙන් රතු විය.

"හෝමස් මහත්මයා, මේවට හේතු ඉදිරිපත් කරන්න මට උවමනාවක් නෑ."

හෝමස් රිසිට් පත, තම සටහන් පොත තුළ තැන්පත් කළේය.

"ඔබ හේතු ඉදිරිපත් කරන්න කැමැති ප්‍රසිද්ධියේම නම්, දන් හෝ පසුව ඔබට එය කරන්න සිදුවෙනවා. මං ඔබට කලිනුත් කිව්වා. මේ වගේ දේවල් ප්‍රසිද්ධ වෙන්න නොදී යටපත් කර දමන්න මට හැකියාව තිබෙනවා. නමුත් පොලීසියට ඒවා අනිවාර්යයෙන්ම ප්‍රසිද්ධ කරන්න සිදුවෙනවා. මාව විශ්වාසයට ගැනීම වඩාත් නුවණට හුරු බව ඔබට වැටහෙවි."

"මං ඔය ගැන කිසිදෙයක් දන්නෙ නෑ."

"ස්ටෝන්ටන් මහත්මයා ලන්ඩනයේ සිට ඔබට යම් පණිවුඩයක් එව්වද?"

"ඇත්තෙන්ම නැහැ."

"අනේ අනේ! මේ තැපැල් දෙපාර්තමේන්තුවෙන් සිදුකරන වැරදි වැඩ!" හෝමස් සුසුමක් හෙළවේ මහත් සේ කම්පාවට පත් අයුරෙහි.

"රියෙ හැන්දෑවේ හයයි කාලට ලන්ඩන් ඉඳලා ස්ටෝන්ටන් මහත්මයා "හදිසි" වීදුලි පණිවුඩයක් එව්වා - මේක සැකයක් තැනිවම ඔහුගේ අතුරුදන්වීමට අම්බන්ඩ එකක් - ඒ වූණත් ඒක ඔබට ගෙතැන් භාරදීල තැහැනෙ! ඔවුන් මහා අපරාධයක් නෙ කරල තියෙන්නෙ. මං යනවා නවුත් සැරයක් ලන්ඩනයේ තැපැල් කාර්යාලයට. ගිහිත් මේ ගැන ලිඛිතව ඇමිණිලි කරනවා."

වෛද්‍ය ආම්ස්ට්‍රෝස් පුටුවෙන් නැගිටිවේ තරහෙන් පිපිරෙමිනි. ඔහුගේ මුහුණ කෝපය නිසා රතු පැහැ වී තිබිණි.

"මහත්මයා මං කැමැතියි ඔබ මගේ ගෙයින් එළියට බහිනවා නම්. ගිහිත් කියන්න ඔවුන්ට ජේම්ස් සාමිට්, ඔහු සමගවත්, ඔහුගේ නියෝජිතයන් සමගවත් මගේ කිසිම ගනුදෙනුවක් නැහැ කියල. තව එක වචනයක්වත් කතාකරන්න එපා!" එසේ කියූ වෛද්‍යවරයා සිනුව නාද කළේය. "ජෝන් එක්ක යනව මේ මහත්තුරු එළියට."

සේවකයා අප නිවසින් එළියට ගෙන ගියේ අකාරුණික විලසිනි. අප පාරට බසිඳදී හෝම්ස් මහ හඬින් සිනාසීමට පටන් ගත්තේය.

"දොස්තර ලෙස්ලි ආම්ස්ට්‍රෝං කියන්නේ, අප්‍රමාණ ශක්තියකින් වැඩ කළහැකි සුවිශේෂ චරිතයක්. ඔහුගේ හැකියාවන් හා බුද්ධිය මොරියාවගේ අංශයට යොමු කළා කිසිලා හිතමු. එතකොට ඒ මහාචාර්යතුමාගේ මරණයෙන් ඇතිවූ හිස්කැන ආම්ස්ට්‍රෝංට පුරවන්න වුණත් පුළුවනි.

ඉතින් බලන්න වොට්සන්, දැන් අපි අසරණ වෙලා ඉන්න හැටි. ආගන්තුක සත්කාරය කියන එක නොහඳුනන නගරයක යාළු මිත්‍රයෝ කිසිකෙනෙක් නැතුව, අපි පාරේ අතරමං වෙලා. නමුත් එහෙම කියලා, මේ පරීක්ෂණය පැවැත්වීම අතරමග තාවකාලික නගරයෙන් පිටවෙලා යන්න අපට හැකියාවකුත් නැහැ. මේ ආම්ස්ට්‍රෝංගේ ගේ ඉදිරිපිටම පාරෙන් අනෙක් පැත්තේ කියෙන්නේ කුඩා තේවාසිකාගාරයක් තේද? අපේ අවශ්‍යතා වලට ඒක නම් හොඳින්ම ගැළපෙනවා. ඔබට පුළුවන්ද වොට්සන් මේකේ ඉස්සරහවී කාමරය අප දෙදෙනා වෙනුවෙන් කුළියට ගන්න. ඒ ගමන්ම රැවටීමකා කරන දෙවල් මිලදී ගන්න. මට සුළු සුළු කාරණා වගයක් හොයා බලන්න කියෙනවා. ඔබ මා කිව් වැඩ වල යෙදෙද්දී, මට කාලය තිබේවි මගේ වැඩකටයුතු සම්පූර්ණ කරගන්න.

සුළු සුළු කාරණා ගැන හොයා බැලීම හෝම්ස් හිතුවාට වඩා දීර්ඝ එකක් වූ බව පෙනිණි. මා එසේ පැවසුවේ හෝම්ස් ආපසු තේවාසිකාගාරයට එද්දී, ඒ නවය පමණ වූ නිසයි. ඔහුගේ මුහුණ සුදුමැලි වී දුර්වලයෙන් වැසී තිබිණි. අධික කෙහෙට්ටුවට පත්ව, ඒ නිසාම කුසගින්නෙන් දුර්වල හෝම්ස්, කලකිරීමට පත්ව සිටි අයුරු මම දුටුවෙමි. ඔහු වෙනුවෙන් සුදානම්ව තිබූ රාත්‍රි ආහාරය සිතල වී ගොසිනි.

කුසගිනි නිවාගෙන, පයිප්පයක් දල්වා ගත් පසු, මගේ මිත්‍රයා සංවාදයක් ඇරඹීමට සුදානම් බව මට වැටහිණි. තම වැඩකටයුතු අසාර්ථකවීගෙන යද්දී හෝම්ස් ඒවා යළි මෙනෙහි කළේ, අධික භාසායට මුහු දාර්ශනික ඇකල්පයකිනි. අශ්වකරත්නයක හඬ ඇසෙද්දී පුටුවෙන් නැගිට සිටි මගේ මිත්‍රයා ජනෙල් වීදුරුව තුළින් බැලීය. ඒ ආම්ස්ට්‍රෝංගේ නිවස දෙසයි. අළු පැහැති අශ්වයින්

දෙදෙනෙකු බැඳී, හොඳින් ආවරණය කළ ලොකු අශ්වකරත්තයක් වෙදවරයාගේ නිවස ඉදිරිපිට නවතා තිබිණ.

"ඒක පිටත්වෙලා ගිහින් පැය කුනක් ගතකරලයි ආපහු ආවේ. පිටත්වුණේ හයහමාරට. දන් ආපහු ආවා. ඒ කියන්නේ මේ ගිහි. එන්නේ හැතැක්ම දහයක දොළහක දුරකට. ඔහු හැමදාම මේ ගමන යනවාලු; සම්හරදාට දෙවරක්."

"ඒක රෝගීන්ට ප්‍රතිකාර කිරීමේ යෙදී ඉන්න වෙදවරයෙකුට අමුතු දෙයක් නෙමෙයි?"

"නමුත් ආම්ස්ත්‍රෝ රෝගීන්ට ප්‍රතිකාර කිරීම සඳහාම කැපවී ඉන්න වෙදවරයෙක්ද? නැහැ. ඔහු කපීකාවාර්යවරයෙක්. විශේෂඥයෙක්. සාමාන්‍ය වෛද්‍යවරයෙක් පවත්වාගෙන යන්න ඔහුගේ කැමැත්තක් නැ. ඒකෙන් ඔහුගේ අර්ශේෂණ වලට බාධා පැමිණෙනවා. එහෙම නම් ඇයි මේ ඔහු, දිනපතාම මේ වගේ දීර්ඝ ගමන් වල යෙදෙන්නේ? මේවා ඔහුට කරදරකාරී ඒවා බවට කිසිම සැකයක් නැ. ඔහු මේ හැමදාම යන්නේ කාට බලන්නද?"

"ඔහුගේ රියැදුරාගෙන්. . ."

". . . . මගේ හිතවත් වොට්සන්, ඔබ හිතනවාද මං මූලිකම රියැදුරාගෙන් නොඅහ හිටිව් කියලා? ඒක රියැදුරාගේ ස්වභාවයද නැත්නම් ස්වාමියා විසින් කල්තබා අවවාද කරල තිබුණද මං දන්නෙ නැ. නමුත් මං ඒ ගැන කපා කරන්න උත්සාහ කළ වෙලේ, මා වෙත දරුණු බලලෙක් උසිගන්නවත්ත කරමි ඔහු කුරිරු වුණා. නමුත් මගේ අතේ තිබුණු සැරියටියෙ පෙනුම දක්කාම, බලලත් හයවුණා. මිනිහත් හයවුණා. ඒ හින්ද ඒ ප්‍රශ්නය වැඩිදුර ගියේ නැහැ. ඔහු සමග ඇතිකරගත් හිතවත්කම එතැනින්ම බිඳ වැටුණා. ඉතින් මං කොහොමද තවත් ප්‍රශ්න අහන්නේ? මට දනගන්න ලැබුණු තොරතුරු ඔක්කොම හොයාගත්තේ, අපේ මේ නේවාසිකාගාරය පිහිටි ඉඩමේම ඒවත්වෙන, මිත්‍රශීලී වෙනත් කෙනෙකුගෙන්. වෙදවරයා දිනපතාම යෙදෙන ගමන් බිමන් ගැනත් ඔහුගේ පිළිවෙල ගැනත් මට කිව්වේ ඒ තැනැත්තා තමයි. ඔහු මට කිව්දේ සනාථ කරන්න වගේ, ඒ මොහොතෙම අර අශ්වකරත්තය ඇවිත් ගේ දොරකොඩි තැවැත්කුවා."

"ඔබට එය පිටිපසින් යන්න බැරිවුණාද?"

"විශිෂ්ටයි වොට්සන්! මේ හැන්දෑවේ ඔබත් දීප්තිමත්ව ඔපවැටුණු අදහස් පළකරනවා. ඔබ කිව් ඒ දෙම මගේ හිතටත් ආවා. ඔබ දකින්න ඇති මේ නේවාසිකාගාරයට ඊකක් එහායින් බයිසිකල් යාප්පුවක් තියෙනවා. මං ඉක්මනට එතැනට ගිහිං බයිසිකලයක් කුලියට ගත්තා. අශ්වකර්ත්තය අර ඇත නොපෙනී යන්න කලින්, මට හැකිවුණා මෙතැනින් පිටත් වෙන්න.

මං මොකද කළේ, හැකි වේගයෙන් බයිසිකලය පැදගෙන ගිහිං අශ්වකර්ත්තය පහුකරගෙන ගියා. ඊළඟට ඔවුන්ගේ වැඩි අවධානයක් යොමු නොවූන විටියට, යාර සියක් විතර ඉදිරියෙන් ගමන් කළා. අපි නගර සීමාවෙන් පිටතට යනතුරු, මං ඔවුන්ගේ ලාඕපු එළිය ගැන හෝදිසියෙන් ගියේ. ගම්බද පාරවල යන්න පටන් ගන්නට පස්සෙ, මට—මුහුණ දෙන්න වුණේ පුදුමාකාර සිදුවීමකට. අශ්වකර්ත්තය මාමු පහුකරගෙන ගිහිං නැවැත්තුවා. වෛද්වරයා කර්ත්තයෙන් බැහැලා, ආවා! තේද පාරෙ මං නැවතී හිටි තැනට.

"මහත්මයා ඔබට කියන්න, මෙතැන ඉඳලා ඉදිරියට පාර හුඟක් පවුයි. මං අපේක්ෂා කරනවා මගේ මේ අශ්වකර්ත්තය ගමන් කිරීම නිසා, බයිසිකලයේ ඔබ යන ගමනට බාධාවක් වෙන එකක් නැහැ කියලා."

ඔහු ඒක කිව්වේ මහා දූෂණාසාත්මක අයුරෙන්. මං වහාම බයිසිකලය වේගයෙන් ඉදිරියට පැදගෙන ගියා. හරස් පාරවල නොගිහිං මං ප්‍රධාන පාරෙම—සූරාසුම් කිහිපයක් ඉදිරියට ගියා. ගිහිං ඔවුනට නොපෙනෙන විටියට පාරේ අයිනෙ තැනක නැවතුණා. ඊට පස්සේ මං බලාගෙන හිටියා අශ්වකර්ත්තය එනතුරු. නමුත් ඒකෙ කිසිම ලකුණක් නෑ. ඒ හින්දා මට හිතාගන්න පුළුවන් වුණා මං මුලින් දැකපු හරස්පාරකට ඔවුන්ගේ කර්ත්තය හරවන්න ඇති යන්න. ඊට පස්සේ මං ආපසු බයිසිකලය මේ දිසාවට පැදගෙන ආවා. ඒත් මට අශ්වකර්ත්තය දකින්න ලැබුණේ නැහැ. නමුත් ඔබට පෙනෙනවා ඇති එය ආපසු මෙහේට ආවේ මං ආවට හුඟක් වෙලාවකට - පස්සෙ.

ම. මුලින්ම කියන්න ඕන, වෛද්‍යවරයාගේ මේ ගමන ස්ටෝන්ටන්ගේ අතුරුදන්වීම සමග සම්බන්ධ කරන්න, මට කිසිම සාක්ෂියක් නෑ. මට උවමනාව තිබුණේ වෛද්‍ය ආම්ස්ට්‍රෝෆ් යෙදෙන කටයුතු පිළිබඳව සාමාන්‍ය සොයා බැලීමක් කරන්න පමණයි. නමුත් දන් මට පෙනෙන විධියට ඔහුගේ මේ රහස් ගමන් බිමන් යඳ්දී, ඔහු හරියට පරෙස්සම් වෙනවා. ඒ කියන්නේ ඔහුගේ මේ ගමනේ මොකක් හරි වැදගත්කමක් තියෙනවා. ඒක පැහැදිලි කරගන්නාතුරු, මට සැහිමකට පත්වෙන්න බෑ.”

“හෙට අපි දෙන්නාම ඔහු පිටිපස්සෙන් යමු.”

“ඒක කරන්න අපට පුළුවන් වේවිද? ඒක ඔබ හිතන තරම් පහසු කටයුත්තක් වෙන්න ඒකක් නැහැ වොට්සන්. මේ කේම්බ්‍රිජ් ෂයර් ප්‍රාන්තයේ ගහකොළ වැව් තිබෙන පිළිවෙළ ගැන ඔබට වැටහීමක් නැහැ නේද? පාර අයිතෙ කොහේවත් වරින් වර සැහවී සිටීමට සුදුසු තැන් නැහැ. අද හැන්දෑවේ මා පහුකරගෙන ගිය ප්‍රදේශය සම්පූර්ණයෙන්ම විවෘත තැනිතලාවක්. ඊළඟට අප ළඟුබඳින්න හදන පුද්ගලයා මොඩයෙක් හෙමෙයි. ඔහු ඒ බව අදම ඔප්පුකර පෙන්නවා. ම. ඕවටන්ට ඩ්‍රයි පුඩ්කක් යැව්වා. ම. ඔහුට කිව්වා ලන්ඩනයේ අලුතෙන් ඇතිවෙන සිදුවීම් අපේ මේ ලිපිනයට දන්වන්න කියලා.”

ඒ අතරේ අපට කළ හැක්කේ ලෙස්ලි ආම්ස්ට්‍රෝෆ් ගැන අවධානය දැඩි කිරීම පමණයි. ඔහු හොඳටම දන්නවා ගොඩ්ට්‍රි ස්ටෝන්ටන් ඉන්නෙ කොහේද කියලා. ඒ ගැන මට දිවුරන්න පුළුවනි. ගොඩ්ට්‍රි ඉන්න තැන වෛද්‍යවරයාගෙන් අපට හොයාගන්න බැරි නම්, ඒක අපේ වරදක්. මේ වෙලාවේ හොඳ තුරුමිපු කොළ වලින් වැඩිවාසි ලබාගෙන ඉන්නේ ඔහු. නමුත් වොට්සන් ඔබ දන්නවා, සෙල්ලම මේ තත්ත්වයට පත්වුණාට පස්සේ අත්ඇරදාල යන මිනිසෙක් නෙමෙයි මම.”

එහෙත් පසුදිනවත් මේ අහිරහස සම්බන්ධයෙන් අමතර යමක් හොයාගැනීමට අපට හැකියාවක් නොලැබිණි. අප නේවාසිකාගාරයේ උදේ ආහාරය ගෙන අවසන් කළා පමණකි. හෝම්ස් තමට එවා තිබූ ලිපියක් අප වෙතැල්පාමු කරන ලදී.

මහත්මයාණෙනි,

මගේ ගමන් බිමන් පිළිබඳව විමසිලිමත් වෙමින්, ඔබ කරන ගුප්තවැද්දීම ඔබේ කාලය කාස්හි කරගැනීමක් බවට මං සහතික වෙන්නමි. මගේ ආවරණය කළ අඟ්වකරත්තයේ, පිටුපස නැරඹිය හැකි කුඩා කවුළුවක් ඇති බව ඊයේ ඔබ දැනින්න ඇති. ඔබට උචිතතා කරන්නේ සැතපුම් විස්සක් දුර බයිසිකල් පැදීමට නම්, මගේ කරත්තය පිටුපසින් එන්න. එපමණයි. ඒ අතරේ මං ඔබට දැනුම් දෙන්න කැමතියි, මගේ ගමන් බිමන් පිළිබඳව ඔත්තු වැලිමෙන්, හොඳිග්‍රි ස්ටෝන්ටන් ගැන ප්‍රශ්නයට පිළිතුරක් ලැබෙන්නේ නැත. ඒ මන්තා වෙනුවෙන් ඔබට කළ හැකි විශාලම සේවය නම් ආපසු ලන්ඩනය බලා යෑමයි. හිහිං ඔබට මේ කටයුත්ත සඳහා යොදවා ගත් මහත්මයාට, හොඳිග්‍රි ගැන කිසිවක් සොයාගැනීමට අපහසු වූ බව දැනුම් දෙන්න. ඔබ කේම්බ්‍රිජ්හි කරන්නේ කාලය නිකරුණේ අපගේ යැවීමකි.

මෙයට හිතවත්

ලෙස්ලි ආම්ස්ට්‍රෝ.

"මේ වෛද්‍යවරයා විරුද්ධවාදියෙක් වූණත්, බොහොම නිර්භයව, අවංකව කථාකරන කෙනෙක්. හොඳයි කමක් නෑ. ඔහු මගේ කුතුහලය තව තවත් අවුස්සනවා. මෙහෙත් පිටවෙලා යන්න කලින් සත්‍යය මොකක්ද කියල හොයාගත යුතුමයි."

"ඔහුගේ අර අශ්වකරත්තය ඔන්න ආයෙමත් ගේ ඉදිරිපිට තවත්වලා." මම කීවෙමි.

"අන්න ඔහු එයට ගොඩවුණා. ඒ අතරේ ඔහු අපේ නවාතැනේ ජනේලය දිහා බැල්මක් හෙළවා. හෝමිස්. මම අද බයිසිකලයෙන් ඔහු පසුපස ගිහිත් බලන්නද?"

"එපා වොට්සන්! ඔබේ හිතේ එහෙම වැඩකට ඇතිවුණු උනන්දුව ගැන මම ගෞරව කරනවා. නමුත් මේ සටකපට වෛද්‍යවරයා එක්ක ඔබට හැප්පෙන්ත බෑ. මං හිතන්නේ මගේ අරමුණ ඉටුකරගන්න වෙනත් මාර්ගයක් සොයාගත යුතුයි. මට කණගාටුයි වොට්සන්, ඔබ්ව මෙහි දමා ඒ වැඩට තනියෙන් යන්න සිදුවීම ගැන. නමුත් අපට ගැවසෙන්න වෙන්නේ නිහඩ ගම්බද පළාතක. එවැනි පැත්තක නාදනන මිනිසුන් දෙදෙනෙක්

ගැවසීමෙන්, ඇතිවෙන්න පුළුවන් කතාබහ මිපාදුප ප්‍රමාණය බොහොම වැඩියි. එහෙම වුණොත් ඒක මගේ ඉදිරි ගමනට බාධාවක් වෙන්න පුළුවනි. ඒ හින්දා ඒ වැඩේට මං තනියෙන් යන්නමි. මේ පෞරාණික නගරයේ ඔබට නැරඹීමට බොහෝ දේ තිබේවි. මං බලාපොරොත්තුවෙනවා අද හැන්දෑ වෙන්න කලින් සතුටුදායක ආරංචියක් රැගෙන ඔබ හමුවට එන්න.

කෙසේ වෙතත් තවත් වරක් මගේ මිත්‍රයාගේ බලාපොරොත්තු කඩවිය. එදින රාත්‍රියේ ඔහු ආපසු පැමිණියේ ද පරීක්ෂණ කටයුතු අසාර්ථක වී දැඩි වෙහෙසකට පත්වියි.

"මගේ අද දවසත් පලක් නැති එකක් වුණා වොට්සන්. ආම්ස්ට්‍රෝ ගියේ කුමන ඉසව්වකදද කියල අනුමාන කරල, මම ඒ ඒ ප්‍රදේශවල ගමක් ගානේ ඇවිදීමත් දවස ගතකළා. ගමේ ප්‍රවාහනි බෙදා හරින්නත්, තානායම් පාලකයන් හමුවී කතාබහ කරමින් තොරතුරු එක්රැස් කළා. ඒ අනුව හැඟෙන පෙදෙසක් විමර්ශනයට ලක්කිරීමට මට හැකිවුණා. වෙස්ට්ටන්, හිස්ටන්, වෝට්බ්වි, මිකිංටන් ආදී ප්‍රදේශ හොඳින් ඥායා බැලුවා. ඒ හැම එකකින්ම ලැබුණු ප්‍රතිඵල අසතුටුදායකයි. ඒ වගේ කිහිප භූමිමාන වල අශ්වයින් දෙදෙනෙකු යෙදූ ලොකු අශ්වකර්තයක් දකින්න ලැබුණොත් ඒකත් වැදගත් සිදුවීමක්. කාටවත් පහසුවෙන් අමතක වෙන්නේ නැ. වෙද ආම්ස්ට්‍රෝ ලකුණු ගැනීමෙන් අපට වඩා තවත් ඉදිරියට යනවා. මගේ නමට විදුලි පුවතක් ආවද?"

"ඔව්. මං ඒක විවෘත කර බැලුවා. මෙන්න ඒක මං කියවන්නමි.

ත්‍රිත්ව විද්‍යාලයේ පෙරෙමි ඩික්සන්ගෙන් පොම්පේ ගැන අහන්න.

මට මේකෙ සඳහන් දේ තේරුම් ගන්න බැ."

"ඒකෙ ඒ, හැටි පැටළීමක් නැ වොට්සන්. විදුලිපුවත අපේ මිත්‍රයා ඔව්ටන්ගෙන්, මේ මං අතල යැවූ ප්‍රශ්නයකට පිළිතුරු. මං පෙරෙමි ඩික්සන් මහත්මයාට ලියුම් කැල්ලක් යවන්නමි. මං හිතන්නේ ඒකෙන් අපි නිසැකවම වාසනාවන්ත මහකට යොමුවේවි. ඒක නෙමෙයි. රගර් තරඟය ගැන ආරංචි මොකුත් තියෙනවද?"

"ඔව්. හවස පුවත්පත්වල අවසන් මුද්‍රණයේ ඒ ගැන හොඳ විස්තරයක් පළවී තියනවා. ඔක්ස්ෆර්ඩ් විශ්ව විද්‍යාලය වුයි දෙකයි

ගෝල් එකකින් ජයගෙන. මේ අහන්න පුත්තරයේ අවසන් වශයෙන් කියන දෙය. . . .

. . . . කේම්බ්‍රිජ් කණ්ඩායමේ පරාජයට ප්‍රධානම හේතුව, ඔවුන්ගේ අතිදක්ෂ, ජාත්‍යන්තර මට්ටමේ ක්‍රීඩක ගොඩ්‍රි ස්ටෝන්ටන් මෙදින ක්‍රීඩා නොකිරීමයි. තරඟය පැවැත්වුණු සෑම මොහොතකදීම ඔහු නොමැතිවීමේ අඩුපාඩුව කැපී පෙනීණි. ක්‍රික්ටෝටර් රේඩාවේදී සහයෝගයෙන් ක්‍රීඩාකිරීම, ප්‍රශාර වර්ග කිරීමේදී හා ප්‍රතිවාදීන්ගෙන් ආරක්ෂාවීමේදී දැක්වූ දුර්වලතාවය ආදී හැම ඉරියව්වකම කේම්බ්‍රිජ් ක්‍රීඩකයෝ සම්පූර්ණයෙන්ම අකාර්මික වූහ."

"එහෙනම් අපේ මිත්‍රයා ඔව්වන් කල්තබා කිව් දෙවල් හරි. වෛද්‍ය ආම්ස්ට්‍රෝ කිව් කථාවට මට පෞද්ගලිකව එකඟ වෙන්නත් පුළුවන්. පුංචි ලමයින්ගේ කෙළි සෙල්ලම් ගැන මගේ උනන්දුවකුත් නෑ. ඒව සෙල්ලම් කරගන්න බැරිවුණා කියල මට ඇති දුකකුත් නෑ. ඇත්තෙන්ම වොට්සන් රගර් ක්‍රීඩාව අපේ විමර්ශන පටයට බලපෑමක් ඇති කරන්නේ නෑ. අද රූට අපි කල්තියා නින්දට යමු වොට්සන්. මට ඉවකිත් වගේ දූනෙනවා හෙට දවස අපට වැඩ අධික බොහොම කලබලකාරී දවසක් වෙනවා."

පසුවදා උදයේ දක්නට ලැබුණු දර්ශනයෙන් මම හිතියට පත්වීමි. හෝම්ස් ගිනි උදුන අසල වාඩිවී සිටියේ සිරිත්ජයක් ද අතැතිවයි. බොහෝ කලකට පෙර කොසෙන් ශරීරයට විද ගැනීමට ඔහුගේ තිබූ පුරුද්ද සිහිවීමෙනුයි, මා බියට පත්වුණේ. එහෙත් මගේ මුහුණේ පළවූ හැඟීම් දුටු ඔහු, මහ හඬින් සිනාසී සිරිත්ජය මේසය මතට දමීමේය.

"නෑ නෑ. හයවෙන්න කිසිම කුරුණක් නෑ මගේ මිත්‍රයා. අද දවසේ නම් මේක විනාශකාරී උපකරණයක් නෙමෙයි. බාගවෙලාවට අපේ අභිරහස විසඳන ගුප්ත මේක වෙන්නත් පුළුවනි. මම මගේ ඔක්කොම බලාපොරොත්තු තියලා තියෙන්නේ මේ සිරිත්ජය මත. මං මේ පොඩ් ඔත්තු බැලීමේ ගමනක යෙදිලා ආපහු ආව විතරයි. හැම දෙයක්ම සතුටුදායකයි. හොඳට බඩ පිරෙන විධියට උදේ කෑම වෙල කන්න වොට්සන්. ඒ මොකද මං බලාපොරොත්තු වෙනවා, අද වෛද්‍ය ආම්ස්ට්‍රෝ ලුහුබැඳ යන්න. ඒක පටන් ගත්තට පස්සේ, මං කෑමට වත් විවේකයක් ගැනීමකට වත් මොහොතකට

වත් නවතින්නේ නැහැ. අද නම් මිනිහ රිංගන ගුහාවේ කෙළවරටම යනතුරු එළවාගෙන යනවා."

"එහෙම නම් උදේ කෑම පාර්සල් කරගෙන දන්ම පිටත්වුණොත් හොඳයි. අශ්වකරත්තය ඔහුගෙ දොරකඩ අර සුදානමින් තියෙන්නේ. ඔහු උදේ පාන්දරින්ම පමණිගුන්න-කඳුනවා වගෙයි."

"ඒකට කමක් නැ. ඔහො ගිහිපුවාවේ. මට ඔහුව ලුහුබඳින්න බැරි විධියේ මාර්ගයක ගමන් කරල තිබුණොත් ඔහු බොහොම දක්ෂයෙක්. කෑම කාල ඉවරවුණාම පහළ තට්ටුවට එන්න වොට්සන්. මං ඔබට අඳුන්වල දෙන්නම් රහස් පරීක්ෂකයෙක්. අප ඉදිරියේ ඇති වැඩ කොටස හොඳින් කිරීමට ඔහු හපනෙක්. ඔහුගෙ ක්ෂේත්‍රයේ ඔහු අතිදක්ෂයෙක්."

අප පහළ තට්ටුවට බැස්ස පසු හෝමිස් ගමන් කළේ අශ්වයින් ගාල් කරන ඉස්තාලය දෙසටයි. එහි තිබූ පෙට්ටියක් විවෘත කළ මහේ මිත්‍රයා බල්ලෙකු එළියට ඔත්තේය. 'බ්ලෑක්' සහ 'ෆොක්ස්හවුන්ඩ්' වර්ගවල සුනඛයින්ට අතර මැදි පෙනුමක් තිබූ මොහු, සුදු සහ දුඹුරු පැහැ මිශ්‍ර වර්ණයක් තිබූ බල්ලෙකි.

"කෝ මං ඔබට පොම්පේව හඳුන්වා දෙන්න. හිටපු දඩයම් කරන දඩයක්කාරයන්ට මහ පොත්වත්තන් අතරේ විශිෂ්ටතමයා පොම්පේ. ඔහුගේ සිරුරේ හැටි බැලුවාම ඔබට පෙනෙනවා ඇති ඔහු වේගයෙන් දුවන්න පුළුවන් එකෙක් නොවන බව. ඒ වුණත් යන්නමින් හරි ඉවකරන්න දෙයක් තිබුණොත් සටන අත්හරින කෙනෙක් නෙමෙයි, පොම්පේ. අන්තිම කෙළවරටම ඉවකරගෙන යනවා."

ඒ ඔක්කොම හරි පොම්පේ. ඔහු සුනඛයින් අතර වේගවත්ම එකා නොවෙන්න පුළුවනි. ඒ වුණාට ලන්ඩනයෙන් ආව මැදි වයසේ මහත්වරු දෙදෙනෙකුට ඔහු විකක් වේගවත් වැඩ්ටෙයි කියලයි මට හිතෙන්නේ. ඒ නිසා ඔහුගෙ බෙල්ල වටේ තියෙන පටියට, මං මේ හම් පටිය ගැටගන්නවා. දන් ඉතින් ඇවිත් උඹට කරන්න පුළුවන් වැඩ මොනවාද කියල පෙන්නාපන් කොල්ලෝ."

හෝමිස්, පොම්පේව පාරෙන් එහා පැත්තටත්, එතැනින් වෙදවරයාගේ නිවසේ දොර අසලටත් ගෙන ගියේය. ස්වල්ප

වේලාවක් එතැන ඉවතරමින් සිටි උතුරු, ඒ හෙට මිදුලට බැස පාරට ආවේ මහත් සතුටෙනි. ඉන්පසු පාර දිගේ ඉදිරියට යාමට පටන් ගත්තේය. පැය භාගයක් ගතවෙද්දී තහර සීමාවෙන් පිටවූ අපි, ගම්බද පෙදෙසක් මැදින් වැටුණු පාරක ගමන් කරමින් සිටියෙමු.

"මොකක්ද හෝමස් ඔබ යොදාගත්ත උපක්‍රමය?"

"බොහෝම පැරණි කාල වල සිට යොදාගත්, එහෙත් උතුම් ක්‍රමයක්. එක මේ වගේ අවස්ථාවල හරිම ප්‍රයෝජනවත්. මං අද උදේ ආම්ස්ට්‍රෝ ගේ මිදුලට ගියා. අසමෝදගම් ඇට පිරවූ මේ සිරිත්පිය අරගෙනයි ගියේ. ඔහුගේ අශ්වකරත්නයේ පිටිපස්ස රෝදය වටේටම හොඳින් අසමෝදගම් ආලේප කළා. දඩයමේ යනකොට ඉවතරන බල්ලෙක්, අසමෝදගම් සුගන්ධය ඔස්සේ ඉවතරමින් යාච් හැඟුණේ සියගණනක්. අපේ මිත්‍රයා ආම්ස්ට්‍රෝට පොම්පේව මහහැරල යන්න මිනෙ නම්, මුළු කේම්බ්‍රිජ් සරසාලය ප්‍රාන්තය හරහාම ගමන් කරන්න සිද්ධවේවි. හා හා! දක්කද කෙරොටික කක්කඩයගෙ වැඩ! ඊයෙ හැන්දෑවෙ මට අනුනොව් මිනිහා පැහැල ගිහින් තියෙන්නෙ මෙතැනින්."

බල්ලා එක්වරම ප්‍රධාන පාරෙන් ඉවත්වී තණකොළ වැව් තිබුණු පටුමකකට හැරුණේය. මෙසේ ඇතපුම් භාගයක් ගිය පසු මුලින් අප ආ මාවතට සමාන්තරව පිහිටි පුළුල් මාවතක් හමුවිය. එතැනදී පොම්පේ යළිත් වරක් හැරුණේ අප පසුකර ආ කේම්බ්‍රිජ් නගරය දෙසටමයි. නගරයට මඳක් දකුණෙන් වැව් තිබුණු මෙම මාවත අප ගෙන ගියේ මුලින් ගමන් ඇරඹූ දිශාවට, විරුද්ධ දිශාවටයි.

"මිනිහ මේ තරම් වටරවුමක් ගහල ඇවිත් තියෙන්නේ අපව මුළාකරන්නයි එහෙනම්?" හෝමස් කීය.

"මං අර ගම්මාන වල මිනිසුන්ගෙන් කොයිතරම් හොයා බැලුවත් කිසිවක් හොයාගන්න බැරවුණු එකේ පුද්ගලයෙක් නෑ. දොස්තර මහත්මයා යමක් වසංකරන්න සම්පූර්ණ උත්සාහයම යොදලා තියෙනවා. එවැනි උත්සාහයක් දැරුවේ මොකක් හංගන්නද? එතකොට අපේ දකුණු පැත්තෙන් කියේආ ගම්මානය ට්‍රම්පිංටන් වියයුතුයි. දෙයියෝ සාක්කි! -මන්න ආම්ස්ට්‍රෝගේ අශ්වකරත්නය ඉස්සරහ

වංගුවේ. ඒක මේ පැත්තටයි එන්නෙ. ඉක්මනට හැගෙන්න වොට්සන්. නැත්නම් අපි ඉවරයි.!"

එසේ කිව හෝමිස් පොම්පේට ඇදගෙන අසල වූ කුඹුරකට පැත්තේය. පාර අයිනේ වූ පළුරුවලට අප යන්නම් මුවා වුවා පමණි. කරත්තය අප පසුකොට-වේගයෙන් ගමන් කළේය. වේද ආම්ස්ට්‍රෝ එහි සිටිනු මම දුටුවෙමි. ඔහු සිටියේ හිස ඉදිරියට පහත් කරගෙන, දැන්වල මුහුණ සහවාගෙනයි. එම ඉරියව්ව අනුව, කිසියම් ප්‍රශ්නයක් නිසා වේදවරයා අතිශයින් කම්පාවට පත්ව ඇතැයි මට සිතීම. මගේ මිත්‍රයා ද එම දර්ශනය දක ඇති බව ඔහුගේ කැළැඹීමට පත් මුහුණෙන් මම වටහාගතිමි.

"මං හිතනවා අපේ මේ පරීක්ෂණය කෙළවර වෙන්නේ ඒ තරම් සන්නේෂදායක ආකාරයකට නෙමෙයි කියලා. ඒක අපට බලාගන්න වැඩිවෙලා ගතවෙන එකක් නැහැ. පොම්පේ යමු! අහා! අර තියෙන්නෙ කුඩා නිවසක් ලොකු වත්තක් මැදදේ."

අප ගමනාන්තයට පැමිණ ඇති බවට සැකයක් නොවීය. එහෙ මෙහෙ දිවු පොම්පේ ගේට්ටුව අසල ඉවකරන්නට පටන් ගත්තේය. ඒ අශ්වකරත්තයේ රෝද ලකුණු හොඳින් සටහන්වී තිබුණු නැතයි. තනිව පිහිටි කුඩා නිවස වෙත වැටී තිබුණේ අඩිපාරකි. එතැන වූ වැටේ පොම්පේ ගැටගසා තබා, හෝමිස් සහ මම නිවස දෙසට පා නැඟුවෙමු. මගේ මිත්‍රයා දිරාගිය දොරට කිහිපවාරයක්ම තට්ටු කළේය. ඇතුළතින් කිසිදු පිළිතුරක් නොලැබිණි. එහෙත් නිවස තුළ කවුරුත් හෝ සිටින බව සහතිකය. අපේ සවණට ඇසුණේ කිසිවෙකු දඩ් වේදනාවකින් හෝ ශෝකයෙන් නැංවූ හඬකි. ආපසු හැරී බැලූ අපි, අඟි පැහැති අශ්වයින් බැඳී කරත්තය, යළිත් වරක් නිවස දෙසට පැමිණෙත් බව දුටුවෙමු.

"දෙයියන්ට ඔප්පු වෙව්වාටෝ! ලෙස්ලි ආම්ස්ට්‍රෝ ආපහු එනවා. අප මිළඟට ගතයුතු පියවර ඒකෙන් තීරණය වෙනවා. ඔහු එන්න කලින් අපි ගිහිං බලමු මොකක්ද මේකෙ තේරුම කියලා." පැවසූ හෝමිස් දොර විවෘත කළේය.

අපි විසිත්ත කාමරයට ඇතුළුවුවෙමු. කලින් ඇසුණු ශබ්දය දැන් වඩාත් හොඳින් ඇසිණි. ඒ උඩුමහලෙන් බව පැහැදිලිය. හෝමිස් වේගයෙන් උඩුමහලට නගිද්දී, මම ඔහු පසුපස දිවගියෙමි.

ශබ්දය නිකුත්වුණු කාමරයේ දොර අඩවත් කර තිබිණි. හෝම්ස් එය තල්ලුකරගෙන ඇතුළට ගියේය. එහි දක්නට ලැබුණු දර්ශනයෙන් අපි දෙදෙනාම හිතියට පත්වියෙමු.

තරුණ, ශෝභන කාන්තාවකගේ මළසිරුර ඇඳ මත තිබිණ. ඇගේ සුදුමැලි නිශ්චල මුහුණ, රන්වන් හිසකෙස්වල තිබුණේ සිත්ගන්නාසුලු පෙනුමකි. එහෙත් නිල්වන් දෑස් විවරකරගත් ගමන්මය. ඇඳේ පාමුල බිම දණගසාගෙහි සිටියේ තරුණයෙකි. ඇඳ රෙදි අතරේ මුහුණ සහවාගෙන ඔහු ඉතිහසමින් වැළැක්වුණේය. අතිශය සංවේගයෙන් සිටි ඔහුව, අප එහි ඇතුළු වූ බව වත් නොඇසිණි. හෝම්ස් තම අත ඔහුගේ උරහිසමත තැබූ විට ඔහු හිස තරවා බැලුවේය.

"ඔබද ගොඩ්ෆ්‍රි ස්ටෝන්ටන් මහත්මයා?"

"ඔව්. නමුත් ඔබ ප්‍රමාද වැඩියි. ඇය මියගියා."

දුක නිසාම ඔහු සිටියේ අඩ හිතියෙන් වියයුතුය. අප වෛද්‍යවරුන් නොවන බව පැවසුවත්, ඔහුට එය වටහාගැනීම අපහසු විය. ඔහු සිතාසිටියේ අප, ඇගේ අවසාන මොහොතේ ප්‍රතිකාර සඳහා පැමිණි වෛද්‍යවරුන් ලෙසයි.

මුලින් ඔහු සැතපීමට යමක් පැවසූ හෝම්ස්, ස්ටෝන්ටන්ගේ හදිසි අතුරුදන්වීම නිසා, ඔහුගේ මිතුරන් අතිශයින් කලබලයට පත්වූ බව කීමට උත්සාහ කළා පමණි. කිසිවෙකු වේගයෙන් තරස්සු පෙළ නැග එන අඩ ශබ්දය ඇසිණි. ඊළඟ මොහොතේ අප දුටුවේ ප්‍රශ්නාර්ථයක් මුහුණට නඟාගත් ආම්ස්ට්‍රෝෆ්ගේ ගාම්භීර මුහුණයි.

"එහෙනම් මහත්වරුනි. ඔබේ අරමුණ ඉෂ්ඨ කරගෙන, මෙතැනට කඩා වැදීමට ඔබ සමත්වුණා? ඒත් ඔබ එකට තෝරාගත්තේ ඉතා දුක්ඛර අවස්ථාවක්. මරණයක් සිදුවී ඇති තැනක සණ්ඩුවක් පටන් ගැනීමට මං කැමති නෑ. නමුත් මං ඔබට සහතික කරලා කියන්නම්, මං මීට වඩා තරුණයෙක්ව හිටියා නම් ඔබේ මේ අශෝභන හැසිරීමට මගෙන් නම් සමාවක් ලැබෙන්නේ නෑ."

"ආම්ස්ට්‍රෝෆ් මහත්මයා. අපි දෙන්නාම එකම අරමුණක් කරා දෙපැත්තකින් පැමිණි අය. පහළ තට්ටුවට ආ හැකි නම් මං ඔබට තේරුම් කරන්නම් මේ දුක්ඛදායක සිද්ධියට අප යොමුවුණේ කොහොමද කියලා."

මිනිත්තු කිහිපයකට පසු අති දෙදෙනා වෙද ආම්ප්‍රේෂමග විසින් කාමරයේ අසුන්ගෙන සිටියෙහි.

"ඉතිං මහත්මයා?" වෙදවරයා ඇසීය.

හෝම්ස් කථාව පටන්ගත්තේය.

"ඔබ තේරුම් ගතයුතුයි මා මේ කමයුත්තට යොමු කළේ මවුන්ට් ජේම්ස් සාම්වරයා නොවේන බව. ඒ වංශාධිපතියාට මගේ කිසිම අනුකම්පාවක් නැ. යම් කෙනෙක් ආගිය තැනක් නොයාගන්න බැරවුණාම, ඔහුට අත්වූණු ඉරණම මොකක්ද කියල හොයල දෙන එක මගේ රාජකාරිය. එක ඉටුකළාට පස්සේ, අපරාධයක් මොකුත් සිදුවෙලා නැත්නම් මගේ කටයුතු අවසන් වෙනවා. එහෙම වෙලාවට මං වැඩි වශයෙන්ම කරන්නේ පෞද්ගලික කරුණු මහජනයාට හෙළිකිරීම නෙමෙයි; ඒවා රහසිගතව තබාගැනීමට උදව්කිරීම. මගේ විශ්වාසයේ හැටියට මෙතැන නීති විරෝධී දෙයක් අපරාධක් සිදුවෙලා නැහැ. එහෙම නම් මේවා පුවත්පත් වල පළනොවෙන අයුරින් රහසිගතව තබාගැනීමට මගේ සම්පූර්ණ සහයෝගය ඔබට ලැබෙනවා."

අඩියක් ඉදිරියට තැබූ ආම්ප්‍රේෂ හෝම්ස්ගේ දකුණතෙත් අල්ලා සොලවා, ආචාර කළේය.

"ඔබ හොඳ මහත්මයෙක්. මං ඔබව තේරුම් ගත්ත හැටි වැද්දි. ඇය අවසන් සුසුම් හෙළද්දී අසරණ ස්වෝත්තර තනියෙන් දාලා මං යන්න ගියා. නමුත් ඒ තරම් ඉක්මනට පිටවී ගිය එක ගැන මගේ හදවත මට දොස් කැබලා. මං ආපහු හැරිලා ආවේ ඒකයි. එහෙම එන්න සිදුවීම ගැන මං දෙවියන්ට සතුකි කරනවා. ඒකෙන් මට ඔබව හඳුනාගන්න ලැබුණා. තොරතුරු බොහොමයක් ඔබ දනවමත් දන්න නිසා, මේක ඉතා පහසුවෙන් ඔබට තේරුම් ගැනීමට හැකිවේවි.

අවුරුද්දකට කලින් ගොඩ්ට්‍රි ස්වෝත්තරන් ලත්ඬන් නගරයේ නිවසක නේවාසිකව සිටියා. එම නිවස හිමිකාරියගේ දුවණිය හා පෙමින් බැඳුණු ඔහු ඇය හා විවාහ වුණා.

ඇය ගතිගුණ අතින් යහපත් ඒ වගේම බුද්ධිමත් තරුණියක්. ඒ වගේ බිරිඳක් ගැන කිසිම මිනිහෙකුට ලැජ්ජා වෙන්න හේතුවක්

නැ. නමුත් ගොඩ්‍රි අර් ඔලිව් තරුණ වෙව්ව වංශාධිපතියගේ බෑණා. ඒ නිසාම ඔහුගේ ධනස්කන්ධයේ උරුමකාරයා. ගොඩ්‍රිගේ විවාහය ගැන නාකිමිනිහාට ආරංචි වුණා නම්, ඔහු කටයුතු කරන්නේ බෑණාට එක පැත්තකින් වත් උරුම න තැනට. ඒකෙ කිසි සැකයක් නැ. මං මේ ඉලක්කාරියාව හොඳින් හඳුනාගෙන හිටියා. මං ඔහුට ආදරය කළේ මගේ දරුවෙකුට වගේ. ගොඩ්‍රිගේ විවාහය ගැන ආරංචිය ඉතාම රහසිගතව තබාගන්න මං ඔහුට උදව් කළා. ඒ මොකද මේ වගේ දෙයක් ගැන කුඩා කෙදිරිල්ලක් වත් පිටවී ගියොත්, ඒක කවුරුත් දන්නා ආරංචියක් බවට පත්වෙන්න වැඩි දවස් ගතවෙන්නේ නැ. නමුත් මේ පාර් පළාතක තිබෙන මේ කුඩා ගෙයට සතුනි-වෙන්න, මේ දක්වාත් කාරණාව රහසිගතව තබාගන්න ගොඩ්‍රිට හැකිවුණා. මේ රහස දනහිටියේ මමත් ඉතාම හිතවත් සේවකයෙකුත් පමණයි. මේ මොහොතේ ඔහු අත්‍යවශ්‍ය කටයුත්තක් සඳහා වුම්පිටන්-වලට ගිහිත්.

අපි කවුරුත් බලාපොරොත්තු නොවුණු විධියට එක්වරම ගොඩ්‍රිගේ බේරිඳ හයානක රෝගයකට ගොදුරු වුණා. ඒකට හේතුව ඉතාම ප්‍රබල ආකාරයේ විෂබීජයක්. ඒ මගින් ඇගේ ශරීරයේ පටක විනාශ වී ගියා. මේ කරුණ නිසා ගොඩ්‍රි සංවේගයෙන් පිස්සු වැටිලා වගෙයි හිටියේ. ඒ වුණත් අත්‍යවශ්‍ය රහස් තරඟයක් සඳහා ඔහුට ලන්ඩනයට යන්න සිදුවුණා. ඒ මොකද රහස හෙළි නොකොට, ඔහුට තරඟයට සහභාගී නොවී බේරිඑන්න ක්‍රමයක් තිබුණේ නැහැ. ඔහුට ධෛර්යමත් කරලා සතුටෙන් තබන්න, මං ඔහුට විදුලි පුවතක් යැව්වා. ඔහු මට විදුලි පුවතක් එව්වා ඇගේ ජීවිතය ගලවාගැනීම සඳහා හැකි සෑම දෙයක්ම කරන මෙන් ආයාචනය කරමින්. පුද්ගලිකව විධිසර්ව ඔබට දකින්නට ලැබී තිබුණේ එයයි. ඇගේ ජීවිතයේ අවසානම බව ගැන විස්තර මං ඔහුට දන්වා යැව්වේ නැහැ. ඒ මොකද ඇයගේ ජීවිතය ගලවා ගැනීමට ඔහුට කළ හැකි දෙයක් නොතිබුණු නිසා. එහෙත් මම කරුණියගේ පියාට සියල්ල දන්වා ලිපියක් යැව්වා. නමුත් ඔහු වැඩිදුර හිතානොබලා, අමනොඥ ලෙස මේ ගැන ගොඩ්‍රි හමුවී දනුම් දී තිබෙනවා. ඒකෙන් වුණු ප්‍රතිඵලය ගොඩ්‍රි සියල්ල අත්හැර කඩාගෙන බිඳගෙන ඔෆ්ස් දිව් ඒමයි. ඒ අ. ද. ඉඳලා ඔහු දඩ ශෝකයෙන්, ඇගේ ඇඳුම අද උදේ වනතුරු දණගසා ගෙන

හිටියේ. තවදුරටත් රෝගයෙන් දුක් නොවිඳ ඇය අද උදේ මියගියා. සම්පූර්ණ සත්‍යය එයයි. හෝමිස් මහත්මයා. මං විශ්වාස කරනවා ඔබත් ඔබේ මිත්‍රයාත් ඒ රහස් රැකගන්න කටයුතු කරාවි කියලා."

හෝමිස් තම සුරතෙත් වෛද්‍යවරයාගේ සුරත සෙලවුයේ එම ප්‍රතිඥාව දෙමිනි.

"එන්න වොට්සන් අපි යමු."

શ્રી ගේබලස් වික්‍රමය

ත්‍රි ගේබල්ස් වික්‍රමය

අහිරහස් පරීක්ෂණ රාශියක්ම විසඳීමට මගේ මිත්‍ර ෂර්ලොක් හෝම්ස් ඉදිරිපත් වෙද්දී, මම ද ඊට සහභාගි වූයෙමි. එහෙත් ඉන් එකක්වත් මේ තරම් ප්‍රායෝගික අයුරින්, හදිසියේ ඇරඹුණු බවක් මට සිහි කිරීමටත් නොහැක. දින නිහිපයකින් මට මගේ මිත්‍රයා දැකීමට ඉඩක් සැලසී තිබුණේ නැත. ඒ නිසාම ඔහු යෙදෙමින් සිටියේ කුමන පරීක්ෂණයකද යන්න, මම දැන නොසිටියෙමි. එදා උදේ වරුවේ හෝම්ස්ගේ ස්වභාවය ප්‍රියජනකය. කතාබහක යෙදීමට ඔහු සූදානම් බවට ලකුණක් ඒ.

"මය ගිනිඋදුන අයිනෙ තියෙනු ඔබේ සුපුරුදු භාන්සි පුවුවේ වාඩ්වෙන්න වොට්සන්. හුඟ දවසකින් ඔබ හම්බ වුණේ නැහැනෙ. ඔබත් එක්ක කථා කරන්න හුඟක් දේවල් තියෙනවා."

ඔහු පැවසුවේ මා ඉදිරිපිට වූ අනෙක් සැපයුමට වකුටු වි පයිප්පය දල්වා ගනිමිනි.

අමුත්තා අපේ විසින්ත කාමරයට කඩා වැදුණේ මේ මොහොතේදීය. එසේ පැමිණියේ කුලප්පු වූ හරකෙකු යයි මා කීවාත් සිදුවීම ගැන පැහැදිලි විත්‍රයක් සිතේ මවාගැනීම ඔබට පහසුවෙනු ඇත.

දොර වේගයෙන් විවෘත වූයේ මහ හඩක් නංවමිනි. යෝධ සිරුරක් තිබූ නිශ්ශ්‍රේෂ්ඨ ජාතිකයා අපේ විසින්ත කාමරයට කඩා වැදුණේ ඊට වැඩි හඩක් නඟමිනි. ඔහු ආ පිළිවෙළ නොවෙන්නට, ඔහුට තිබුණේ බැඳු බැල්මට හිනා උපදවන විසුරු පෙනුමකි. අර පැහැති ලොකු කොටු රෙද්දකින් මැසූ ඇඳුම් කට්ටලයකින් සැරසී සිටි ඔහු, රෝස පැහැති වයිපටියක් පැළඳ සිටියේය. ඔහුගේ පුළුල් මුහුණ මැද වූයේ බිඳි සමකලා වූ නාසයකි. කෝපයෙන් දිලිසුණු

දෙනෙත් නිසා ඔහුගේ මුහුණේ බිහිසුණු බවක් ද දිස්විය. අමුත්තා අප දෙදෙනාගේම මුහුණු දෙස පරීක්ෂාවෙන් බැලීය.

"ඔහේල දෙන්තගෙන් කොයි එක්කෙනාද හෝමිස් මහත්තය කියන්නේ?"

හෝමිස් තම අත තිබූ පයිප්පය සංඥාවක් ලෙස ඉහළට එසවූයේ සිතාමුසු මුහුණෙනි.

"ඔහෝ! තමුසෙද?" ඇසූ අමුත්තා ඉදිරියට පැමිණ, අඩියට දෙකට හෝමිස් වෙත දිවූයේ භයානක අයුරෙනි.

"මේ බලනවා හෝමිස් මහත්තයා. අතින් මිනිස්සුන්ගේ වැඩ වලට ඇඟිලි ගහන්න යන්නෙ නැතුව, තමුසෙ තමුසෙගෙ පාඩුවේ ඉන්නවා. ඒ මිනිස්සු නමන්ගේ වැඩ තමන්ම කරගනිව්. මං කිව්ව දේ ඔහේ හිතට ගත්තද?"

"දිගටම කථාකරගෙන යන්න මිත්‍රයා. ඔහේගෙ ඔය කථාව අහගෙන ඉන්න, හරි අපූරුයි," හෝමිස් කීවේය.

"හැබැට? ඔහේ ටිකක් ගණනද වැඩියි. ඔහේගෙ ඔය වැඩිහරිය මට කපල දාන්න වුණොත් ඒක ඒ තරම් අපූරු වෙන්නෙ නෑ. තේරුණද? ඔහේ වගේ මිනිස්සුන්ට මම මීට කලින් මට්ටු කරල තියෙනවා. එහෙම කළාට පස්සෙ ඒ ගොල්ලන්ගෙ පෙනුම නම් ඒ තරම් අපූරු වුණේ නෑ, මෙන්න මේ දිනා බලනවා හෝමිස් මහත්තයෝ."

නිග්‍රෝ ජාතිකයා, නහර් ඉල්පී, කරගැට වලින් වැසුණු තම දැවැන්ත හස්තය මීට මොළොවා හෝමිස් දෙසට එල්ල කළේය. එහෙත් හෝමිස්ට පහර නොදී, ඔහුගේ නාසයට ඉතා නුදුරෙන් තම අත නවතා ගත්තේය.

කිසිදු කැළැඹීමකින් තොරව හෝමිස් එම අත දෙස හෙළුවේ සුපරීක්ෂාකාරී බැල්මකි.

"මේ විධියට අත පිරුපි වුණේ උපතින්මද? නැත්තං පස්සේ ටිකෙන් ටික වුණු දෙයක්ද?"

මගේ මිත්‍රයා ඇසුවේ කිසිදු හිතියකින් තොරවයි.

මගේ මිත්‍රයාගේ අත්සුන් බව නිසාද, නැතිනම් මා ගිනිඅඟුරු අල්ලන බර යකඩ අඩුව අතට ගනිද්දී ඇතිවුණු ශබ්දය නිසාද නොදනිමි. අපේ අමුත්තාගේ සැරපැරුණ බව අඩුවිය.

"මන්න මං නොකිව්වා කියන්න එපා. මහේට මං කල් ඇතුළු දැනුම් දුන්නා. හැරෙව්වේ වල මගේ මිත්‍රයෙක් ඉන්නව් මගේ දන්නවනේ මං කවුරු වෙනුවෙන්ද කථාකරන්නෙ කියලා යන්නෙ මේ මින නැති ඇහිලි ඇහිමි වලට එයා කැමැති නෑ. තෙරුණාද? මහේ පොලිසිය නෙමෙයි නේ මං කියන දේ අහන්නෙ නැතුව ආවොත්, මමත් සුදානම්." නිග්‍රෝ ජාතිකයා ගිගුරුවේය.

"මං දැන් සැකෙන කාලෙක ඉඳල තමුසෙ හම්බවෙන්නයි බලාගෙන හිටියෙ," හෝමස් කථාව ඇරඹුවේය.

"තමුසෙට අපේ පුටුවක වාඩිවෙන්න කියලා මං ආරාධනා කරන්නෙ නෑ. ඒ මොකද තමුසෙගෙන් පිටවෙන ගඳ මට ඉවසන්න බෑ. ඒ වුණත් තමුසෙ තේද අරු ස්ටීව් ඩික්සි කියන්නේ?"

"ඒක තමයි මගේ නම."

"අර හෝල්බෝන් තැබුරුම ජෙක් පර්කින්ස් කියන ඉලන්දාරියා මරා දැමූ එකට මහේ මොනවා? තමුසෙ පැනල දුවන්නෙ නැද්ද?"

නිග්‍රෝ ජාතිකයාගේ මුහුණේ පෙනුම වෙනස් විය.

"මං මොකටද ඔය කතා වලට කන්දෙන්නේ. ඔය පර්කින්ස් ඉලන්දාරියා මැරුම් කතකොට, මං බර්මිංහැම් වල බොක්සිං පුහුණු වෙමිනුයි හිටියෙ."

"තමුසෙ ඒ කථාව උසාවියේදී නඩුකාරයට කියනවා ස්ටීව්. මං ඇස් දෙකෙන් බලාගෙන ඉදිද්දී, තමුසෙ බානි ස්ටොක්ඩේල් එක්ක එකතු වෙලා"

"අතේ දෙවියනේ! මාව බේරාගන්න හෝමස් මහත්මයා. ."

"ඇති තමුසෙගෙ කථාව යනව යන්න මෙතනින්. මට ඕනවුණු වෙලාවට මං තමුසෙට අල්ලගන්නම්."

"මබට ශ්‍රහ දවසක් හෝමස් මහත්මයා. මං මෙහෙම ආව එක ගැන මාත් එක්ක අමනාපයක් හිතේ කියාගන්න එපා."

"කියනවා තමුසෙව් මෙහාට එව්වේ කවුද කියල."

"ඒක රහසක් නෙමෙයි හෝම්ස් මහත්තයා. ඔබ අර කලින් කිව්ව මහත්තයාමයි."

"ඒ මහත්තයාට වැඩේ භාර දුන්නේ කවුද?"

"දෙයියම්පා! මං ඒක දන්නේ නෑ හෝම්ස් මහත්තයා. ඔහු මට කිව්වා ස්ටීව් තමුසෙ ගිහි. හෝම්ස් මහත්තයාට කියනවා, මිට පස්සේ හැරෙව්වේ පැත්තේ ආවොත් ඔහුගේ ජීවිතේ පරෙස්සම් නැහැ කියලා. දෙයියම්පා! ඇත්ත ඒකයි මහත්තයා."

තවදුරටත් කථාවට නොගැළුණු අමුත්තා අපේ නිවසෙන් පැන දිව්වේය. සිතාවක් පෑ හෝම්ස් තම පයිප්පයේ අළු ඉවත් කිරීමට පටන් ගත්තේය.

"යකඩ අඩුවෙන් ඔහුගේ හිසට පහරක් එල්ල කිරීමට ඔබට සිදුනොවුණු එක ගැන මං සන්නේෂයි වොට්සන්. මං දැක්කා ඔබ යකඩ අඩුව අතට අරගෙන සුදානම් වුණු හැටි. උෂ් මහ බොරු විශ්වියෙක්. යෝධයෙක් වගේ ඇඟපත) තිබුණට, නිකම්ම භයකරගන්න පුළුවන් මෝඩයෙක්. ඔය අර ස්පෙන්සර් ජෝන්ස් කල්ලියේ එකෙක්. උන් මැනකදී මැරව්ව් වැඩවිල යෙදුණු බව මට ආර්.ඒ වුණා. ඉඩක් ලැබුණු හැටියේ ඔවුන්ගේ තොරතුරු හොයලා, ඒක කෙළවරක් කරන්න ඕනේ. මේ ආපු එකාට ඉහළින් ඉන්න එකා තමයි බානි. උෂ් මෙයාට වඩා පිකක් මොළේ තියන එකෙක්. මොවුන් මිනිස්සුන්ට පහරදීම්, කර්ජනය කිරීම් ගැන විශේෂඥයෝ. මට දැනගන්න උවමනා, මේ අවස්ථාවේ මොවුන්ව ඉස්සරහට දාල තියෙන්නේ කවුද කියල."

"ඔවුන් ඔබට කර්ජනය කිරීමට (හේතුව මොකක්ද හෝම්ස්?"

"මේ ලහදි මට ඉදිරිපත් වුණා හැරේ වීල්ඩ් පැත්තෙන් ගැටලුවක්. බැඳු බැල්මට ඒකේ ඒ හැටිම වැදගත් කමක් පෙනුණේ නැහැ. නමුත් මොවුන් මේ විධියට කර්ජනය කරන නිසාම මට හිතෙනවා මේක තවදුරටත් භාරා අවුස්සා බලන්න. මේක යටගහන්න කාට හරි උවමනාවක් තියෙන ඒකෙන්ම පෙනෙනවා මේකේ මොකක් හරි අහිරහසක් තියෙන බව."

"මොකක්ද ඔය ඔබ කිව් ගැටලුව?"

"මං ඒ ගැන ඔබට කියන්නයි හැදුවේ වොට්සන්. කෝ අර මිනිසා අපට බාධා කළානේ, මෙන්න මේබර්ලි මහත්මිය මට එවු ලියුම. ඔබ කැමැති නම් මාත් එක්ක යන්න එන්න. අපි යවමු විදුලි පුවතක් එන බව දන්වලා. ඊට පස්සේ අපට පුළුවනි ඇය හමුවෙන්න යන්න."

මම එම ලිපිය කියවා බැලිමි.

"හිතවත් ෂර්ලොක් හෝම්ස් මහත්මයාණනි,

මා වාසය කරන මේ නිවසේ පුද්ගලික සිදුවීම් කිහිපයකට මට මුහුණ දීමට සිදුවිය. ඒ ගැන ඔබෙන් උපදෙසක් ලබාගැනීමට හැකි වෙතොත්, මම එය අතිශයින් අගය කොට සලකමි. හෙට දවසේ ඕනෑම වෙලාවක, මේ ගෙදර දී ඔබට මා හමුවිය හැකියි. නිවස පිහිටා ඇත්තේ විල්ඩ් දුම්රියපොළේ සිට පයින් එන දුරකි. මගේ මියගිය ස්වාමීපුරුෂයා වූ මෝට්මර් මේබර්ලි, ඔබේ මුල් කාලයේ අනුග්‍රාහකයෙකු වූ බව, මගේ විශ්වාසයයි.

මෙයට,

හිතවත්,

මේර් මේබර්ලි

ලිපිනය - ශ්‍රී හේබල්ස් නිවස, හැරෝ විල්ඩ්.

"ඔබට මේකට කාලය යොදවන්න පුළුවන් නම්, අපි පිටත්වෙමු වොට්සන්."

කෙටි දුම්රිය ගමනක් අවසානයේ, අපි මඳ දුරක් අශ්ව කරත්තයෙන් ගමන් කළෙමු. කණ්ඩමක් මැද පිහිටි දැවයෙන් හා ගඩොලෙන් තැනූ නිවසක් වෙත අපි ළඟාවූයෙමු. ගෙවත්ත උද්‍යානයක් ලෙස අලංකාර කිරීමට කිසිදු උත්සාහයක් ගෙන නොතිබිණි. නිවසෙන් වත් ගෙවත්තෙන් වත් එතරම් සෞභාග්‍යමත් බවක් දිස් නොවීය. කෙසේ වෙතත් නිවස සකලවිධ ගෘහභාණ්ඩ වලින් සම්පූර්ණ වී තිබිණ. අප පිළිගැනීමට ඉදිරියට ආවේ, වයස්ගත

කාන්තාවකි. සිරිත් විරිත් පිළිබඳ හසල දැනුමක් තිබූ ඇය, මහත් ගෞරවයෙන් අප පිළිගත්තාය.

"මබේ ස්වාමීපුරුෂයා ගැන මට හොඳට මතකයි තෝනා. ඔහු මගෙන් උදව් ඉල්ලාගෙන ආවේ අවුරුදු ගණනාවකට කලින්. ඒ මොකක් හරි සුළු ගැටළුවක් ගැන. ඒ වුණත් මට ඔහුව හොඳට මතකයි." හෝමස් කිය.

"සමහර විට මගේ පුතා ඩග්ලස් මේබර්ලිගෙ නම, ඔබට වඩාත් හුරුපුරුදු ඇති?"

හෝමස් ඇය දෙස බැලුවේ මහත් උනන්දුවෙනි.

"හැබැට? ඩග්ලස් මේබර්ලි මහත්මයාගේ මෑණියන් ඔබද? මං ඔහු ගැන දැනගිටියේ යත්තමිනි. කොහොම වුණත් උත්තරයේ කවුරුත් ඔහු පිළිබඳව දන්නවා. කොයිතරම් ශ්‍රේෂ්ඨ පුද්ගලයෙක්ද. මේ දවස්වල ඔහු කොතේද?"

"මියගියා හෝමස් මහත්මයා! ඔහු මියගියා! ඔහු රෝමයේ තානාපති කාර්යාලයේ සේවය කරමින් තිටියේ. නියුමෝනියා රෝගයට ගොදුරු වෙලා, ඔහු ගිය මාසයේ මියගියේ රෝමයේදීමයි."

"මට අහන්නත් හරිම කණගාටුයි මේබර්ලි තෝනා. ඒ වගේ ශ්‍රේෂ්ඨ පුද්ගලයෙක් මේ තරම් ඉක්මනට මියයා වි කියල හිතන්නවත් බෑ. ඒ තරම් ක්‍රියාශීලීව හිටි, ජීවයෙන් පිරිපුන් මනුස්සයෙක්. ඔහු මියගියා කියන එක මට විශ්වාස කරන්නවත් බෑ. ඔහු කටයුතු කළේ අප්‍රමාණ ශක්තියකින්."

"කෙනෙකුට දරාගන්න බැරි ශක්තියකින් හෝමස් මහත්මයා. ඒක තමයි එයාගෙ ජිනාසයට 'වුල්' වුණේ. ඔබ ඔහුව දකින්න ඇත්තේ ආචාරශීලී, ප්‍රසන්න පුද්ගලයෙක් හැටියට. ඒ වුණත් ඔබට දකින්න ලැබෙන්න නෑ, ඒ නිසා ඔහුගේ චරිතයේ අභ්‍යන්තරව වුණු වෙනස්වීම. ඔහු බොහොම කිපෙනසුදු, රළු ගතිපැවතුම් ඇති කෙනෙක් බවට පත්වුණා. හැම දෙයක් ගැනම කලකිරුණා. කල් ගතකළේ දැඩි කම්පාවකින්. මගේ ඒ නිර්භය, ප්‍රීතිමත් පුතා, මාසයක් ඇතුළත සම්පූර්ණයෙන්ම වෙනස් වුණා. කිසිකෙනෙක් පෙනෙන්න බැරි අප්‍රසන්න පුද්ගලයෙක් බවට පත්වුණා."

"මොකද හේතුව? ප්‍රේම සම්බන්ධයක්ද? ගැහැනියක නිසාවක්ද?"

"මොන යක්ෂයෙක් නිසාද කියන්න මම දන්නෙ නෑ මහත්මයා. කොහොම වුණත් මං ඔබට එන්න කිව්වේ, මගේ අසරණ කොල්ලා ගැන කථා කරන්න නම් හෙමයි."

"දොස්තර වොට්සන් මමත්, ඔබට හැකි උපකාරයක් කරන්න සූදානම්."

"මේ පහුගිය ටිකේ මහා සුදුමාකාර දේවල් වලට මුහුණ දෙන්න මට සිද්ධ වුණා. මං මේ ගෙදර පදිංචියට ඇවිත්, දැන් අවුරුද්දකට වැඩියි. බොහොම නිශ්ශබ්දව මගේ පාඩුවේම ජීවත් වෙන්නයි මගේ කැමැත්ත. ඒ නිසා මං අසල්වාසීන් එක්ක ආශ්‍රයකට හියෙත් නැහැ. දවස් තුනකට ඉස්සරවෙලා මිනිහෙක් ආවා මාව හම්බවෙන්න. ඔහු මෙහෙම කිව්වා,

"නෝනා, මං දේපොළ වෙළඳ සමාගමක නියෝජිතයෙක්. අපේ ගනුදෙනුකාර මහත්මයෙක් මේ වගේ ගෙයක් මිලට ගන්න හොයනවා. මේ ගේ නම් ඒ මහත්මයාට අයුට ගැළපේවි. නෝනා ඔබ මේක විකුණන්න කැමැති නම් මිල ගණන කිය වුණත් ප්‍රශ්නයක් නැහැ."

ඔහු එහෙම කිව්වාම මට තරමක් සුදුමත් හිතුණා. ඒ මොකද මේ අවටම, මේ හා සමාන නිස්විණු ගෙවල් කිහිපයක්ම විකුණන්න තියෙනවා. කොහොම වුණත් ඔහු කිව් කරුණ ගැන මගේ හිතේ උනන්දුවක් ඇතිවුණා. ඒ හින්දා, මම මේක මිලට ගත්ත ගණනට වඩා, තවත් පවුම් පත්සියයක් වැඩිකරලා, මං ගණන් කිව්වා. ඔහු එක්වරම ඒ ගණනට කැමැති වුණා. ඊළඟට ඔහු මෙහෙම කිව්වා.

"නෝනා, අපි බොහොම කැමැතියි ඔබ කිව් ගණනට ගේ මිලට ගන්න. මං කිව් මහත්මයා කැමැතියි, මේ ගෘහභාණ්ඩ ටිකක් ගේ ගනිද්දීම මිලට ගන්න. ඒකටත් ගණනක් කියන්න."

ඔහු එහෙම කිව්වාම මං ටිකක් කල්පනා කළා. මේ සමහරක් ලී බඩු, මං බැඳලා එනකොට මගේ මහගෙදරින් ගෙනා ඒවා. ඒ හින්දා මං ඒවටත් එක්ක සැකෙන ගණනක් කිව්වා. ඔහු ඒකටත් එක්වරම කැමැති වුණා.

හෝමස් මහත්මයා. මගේ ජීවිතේ මං හැමදාමත් ආසාවෙන් හිටී දෙයක් තමයි දේශ සංචාරයක යෙදෙන්න. දේපොළ සම්බන්ධයෙන් මට ලැබෙන මුදලත් හොඳ වගෙයි පෙනුණේ. ඒ හින්දා, මං හිතාගන්නා, දේශ සංචාරයකත් යෙදීම, මුදලෙන් කොටසක් ඉතිරි කරගන්න. එතකොට මගේ ජීවිතේ ඉතිරි කාලෙ කාටවත් අත නොපා ජීවත්වෙන්න හැකිවේවිනේද කියලයි මට හිතුණේ.

මන්න මේ වෙළඳ සමාගම් නියෝජිතයා ආයෙම සැරයක් ඊයේ මෙහේ ආවා. ගනුදෙනුව සම්පූර්ණ කරන්න අදාළ ගිවිසුමක් අරගෙනයි ඔහු ආවේ. මගේ නීතිඥයා සුප්‍රෝ මහත්මයා, ඉන්නේ හැරෝ වල. හොඳ වෙලාවට මං ගිවිසුම් පත්‍රය අරගෙන ගිවිසුමට මහත්මයාට පෙනුණවා.

"මේබර්ලි නෝනා. මේක ඔහා පුද්ගලාකාර ලියවිල්ලක්. ඔබ මේ ලියවිල්ලට අත්සන් කළොත් නීතියෙන් ඔබ පත්වෙන තත්ත්වය ගැන දන්නවද? ඔබ ගෙය පිකුණද්දී කිසිම දෙයක් - ඒ කියන්නේ ඔබේ පෞද්ගලික දේවල් සඳහා අගදරින් ඉවත්කරගෙන යන්න ඔබට අවසර නෑ."

අර නියෝජිතයා කිව්ව මිනිසා එදා හැන්දෑවේ ආවම මං ඒ බව ඔහුට කිව්වා.

"මහත්මයා. මං මේ ගෙදර තියෙන බඩු විකුණනවා කියන එකෙන් අදහස් කළේ ගෘහභාණ්ඩ විතරයි."

"නෑ නෑ. ඔක්කොම ඔක්කොම!"

"එතකොට මගේ ඇඳුම් පැළඳුම්, ආභරණ, මුතු මැණික්?"

"ඒ වගේ පෞද්ගලික දේවල් ගුණ අපට සහනයක් සලස්වන්න පුළුවනි. ඒ වුණත් බොහොම සිසුම්ව පරීක්ෂා කරල මිසක් කිසිදෙයක් ගෙයින් එළියට අරගෙන යන්න අවසර නෑ. ගේ මිලට ගන්න කැමැත්ත පළකළ මහත්මයා බොහොම නිදහස් අදහස් තියෙන කෙනෙක්. නමුත් සමහර දේවල් ගැන ඔහුගේ තියෙන්නේ පුද්ගලාකාර ආශාවක්. ඒ දේවල් ගැන අනුගමනය කරන්නෙත් පුද්ගලාකාර පිළිවෙතක්. ඒ හින්දා වැඩිදුර කේවල් කරන්න, අරව මේව කරා කරන්න ගියොත් කියාපි - දෙනව නම් ඔක්කොම දෙන්න, නැත්නම් කොහොමටවත් එපා කියලා."

"එහෙම නම් ඔබේගේ මහත්තයාට කියන්න ගේ කොහොමටත් විකුණන්නේ නෑ කියල." මං කිව්වා. ඒ ගනුදෙනුව ගැන කතාබහ එතැනින්ම නැවතුණා.

නමුත් මේ වැඩේ හරිම අස්වාසාවේක, අමුතම තාලේ එකක් බව මට තේරුණා. ඉතින් මං හිතුවා "

මෙතැනදී අපේ සංවාදයට බාධාවක් ආකාරයේ එක් විශේෂ සිදුවීමක් විය.

අත ඉහළට එසවූ හෝම්ස් කථාව නවත්වන මෙන් මේබර්ලි මහත්මියට සංඥා කළේය. අඩියට දෙකට කාමරය හරහා ගමන් කළ ඔහු, වසා තිබූ ඇතුළු දොර ලඟ නැවතුණේය. මීළඟට එක්වරම දොර විවෘත කළ හෝම්ස්, දොර අසල සැඟවී කථාවට සවිත් දුන් කෙටිවූ කාන්තාවක් උරහිසෙන් අල්ලා කාමරය තුළට ඇදගත්තේය. තුකුළු කොටුවකින් එළියට අදිනවා වට දඟලන කිකිළියක මෙන් ඇය හෝම්ස්ගේ ග්‍රහණයෙන් ගැලවීමට තැත් කළාය.

"මට නිකං ඉන්න අරිනවා! මොකක්ද මිනිහෝ නමුසෙ කරන්නේ?" ඇය විලාස නැඟුවාය.

"අනේ අනේ සුසාන්. මොනවද මේ වැඩ?"

"බලන්න තෝන මහත්තයා. මං මේ කාමරය ඇතුළට එන්න හැදුවේ, අමුත්තන් කැමට නවතිනවාද කියල අහන්න. එතකොට එකපාරටම දොර ඇරුණා. මේ මිනිසා මගේ ඇඟට කඩාගෙන පැන්නා."

"මේබර්ලි තෝනා. පුහුණු විනාඩි පහක් තිස්සේ, ඇය දොර ලඟට වෙලා ඔබේ කථාවට කන්දෙමිනුයි හිටියේ. ඇය එතැන සිටිමින් නැගූ ඔබේදය මට හොඳට ඇහුණා. ඒ වුණත්, ඔබේ සිත් ඇදගන්නා කථාවට බාධා කරන්න මට හිතුවේ නැහැ. සුසාන් ඔබේ හුස්මගන්න කොට ඔබේදය පිටවෙනවා වැඩියි. ටිකක් ඇදුම ගතිය වගෙයි තේද? මේ වගේ හොර වැඩවලට, ඔබ්බේට හුස්ම ගන්න, ඇදුම රෝගයෙන් පෙළෙන අය සුදුසු නෑ."

ඇය හෝම්ස් දෙස බැලුවේ මවිතයට පත් බැල්මකිනි.

"තවුසෙ කවුරු වුණත් මරාකෑමක් නෑ. මාව මේ විධියට එහාට මෙහාට ඇදලා හිරිහැර කරන්න තවුසෙට තියෙන අයිතිය මොකක්ද?" ඇය කැහැසුටාය.

"මට ඕනෑ කරන්නේ ඔහේ ඉස්සරහ මේබර්ලි මහත්මියගෙන් කාරණාවක් දැනගන්න. ඔබතුමිය මට ලියුමක් එවා, මගෙන් උපදෙස් ගන්න බලාපොරොත්තු වෙන බව කාටවත් කිව්වද?"

"නෑහැ හෝමස් මහත්මියයා මං කාටවත් කිව්වෙ නෑ."

"ඔබ මට එවූ ලියුම තැපෑල කළේ කවුද?"

"මේ සුසාන් තමයි . . ."

". . . . හරියට හරි. හොඳයි සුසාන්. දැන් අපට මේ ටික කියන්න. ඔබේ ස්වාමියාට මගෙන් උපදෙස් ගන්න සුදානම් වෙනවා කියලා ඔබ කාට හරි කිව්වා. තැන්නම් පණිවුඩයක් යැව්වා. ඒ කාටද?"

"ඒක බොරුවක්. මං කාටවත් පණිවුඩයක් යැව්වෙ නෑ."

"සුසාන්. තදින් ඇයුම් තියෙකු අයුරු සමහර වෙලාවට දීර්ඝ කාලයක් ජීවත්වෙන්න අමාරුයි. එහෙම අය මේ වගේ පට්ටපල් බොරු කියන එක හරි දරුණු දෙයක්. කාටද ඔබ මේක දැනුම් දුන්නෙ?"

"සුසාන්!" ඇගේ ස්වාමියාට කැහැසුටාය.

"මට දැන් හිතාගන්න පුළුවන්, උඹ වංචාකාර මහ තරක ගැනියෙක් කියලා. දැනුයි ඔට මතක් වුණේ. උඹ කවුරු හරි එක්ක මල්වැටට උඩින් කපා කර කට්ටි හිටියා. එහෙම තේද?"

"ඒක මගේ වැඩක්." සුසාන් කීවේ කිසිදු ගරුසරුවකින් තොරවය.

"ඔහේ ඒ කතා කළේ කවුරුන් එක්කද කියලා මං කියන්නද? ඒ බානි ස්ටොක්ඩේල් එක්ක." හෝමස් කීය.

"ඔහේ දන්නව නං මොකටද මගෙන් අහන්නෙ?"

"මං හරියටම දැනගෙන හිටියෙ නෑ, නමුත් දැන්නම් මට හොඳටම විශ්වාසයි. හොඳයි සුසාන්. ඔහේ මෙන්න මේ කාරණාව

163. "මාව එහාට බ්ලේහාට්\ ඇදලා හිරිහැර කරන්න,
තමුසෙට තියෙන අයිතිය මොකක්ද?"

<http://sherlockholmesinvestigations.blogspot.com>

මට කිව්වොත්, මං පවුම් දහයක තැන්ගත් දෙනවා. බානි ස්වොක්ඩේල්ට මේ වැඩේ භාරදන්නෙ කවුද?"

"මහේගෙ මය මහ ලොකු පවුම් දහයට පවුම් දාහක් ඔට්ටු වෙන්න පුළුවන් කෙනෙක්."

සුසාන් පැවසුවේ උපහාසාත්මක බැල්මක් හෙළිවි.

"ඒ තරම් පොහොසත් මිනිසෙක්? නැ, ඔහේට හිතාගියා. ඒ කියන්නේ පොහොසත් ගැහැනියක්. අපි දැන් කාරණා හුඟක් යොයාගත්තා. ඉතින් අපි මේ තරම් දැනගත්ත එසේ, ඇගේ නම් කියන්න. පවුම් දහයක තැන්ගත් ලැබෙනවා."

"ඒක අහගන්නා නම් තමුසෙ ඉස්සර වෙලා තරකාදියට ගිහින් එනවා."

"සුසාන්! මොකක්ද මය භාෂාව?"

"මං යනව යන්න මෙනෙත්. ඔහේලගෙ ආඩම්බර බලල මට ඇතිවෙලයි තියෙන්නෙ. මං කවුරු හරි එවනවා හෙට, මගේ බඩු පෙට්ටිය ගෙනියන්න."

සුසාන් දොර දෙසට ගියාය.

"එහෙනම් ආයුබෝවන් සුසාන්. ඔබ යන බව අහන එකක් හිතට ලොකු සනීපයක්. . . ." පැවසූ හෝමස් යළිත් අප දෙසට හැරුණේය.

"මෙයාල බොහොම ඉක්මනින් ක්‍රියාත්මක වෙන මැර කල්ලියක්. බලන්න උන් කොයිතරම් ඉක්මනට වැඩ පටන් අරගෙන තිබේ කියලා. ඔබ මට එවු ලියුමේ කැපැල් මුද්‍රාව වැදිලා තිබුණේ ද දහයට. ඒ වහාම සුසාන්ට පුළුවන් වුණා බානිට පණිවුඩය දෙන්න. ඔහුට මේ වැඩේට යෙදෙව්ව පුද්ගලයා හමුවෙලා, බානි අවශ්‍ය උපදෙස් ලබාගත්තා. ඔහු හෝ ඇය - මං හිතන නැටියට ගැහැනියක් කළු ස්ට්‍රීට් ව යෙදෙව්වා. ගත යුතු පියවර ඔහුට නියම කළා. පහුවදා උදේ එකොළහ වෙන කොට කළු ස්ට්‍රීට් ඇවිත් මට තර්ජනය කර අවසන්. පෙනෙනවා හේද ඔවුන්ගේ වැඩ කොයිතරම් ඉක්මනින් කියලා."

"නමුත් මොනවද ඔවුනට උවමනා වෙලා තියෙන්නේ?"

<http://sharlockholmesinvestigations.blogspot.com>

"අන්න ඒක තමයි ප්‍රශ්න. මේ නිවස කලින් අයිතිව තිබුණෙ කාටද?"

"උර්ගියුසන් කියල මහත්මයායාට. ඔහු නාවික සේවයේ ඉඳල විශ්‍රාම ගත් කපිතාන් වරයෙක්."

"ඔහු ගැන විශේෂයෙන් සඳහන් කළ හැකි යමක් තියෙනවද?"

"එහෙම වැදගත් යමක්, මට අහන්න ලැබුණෙ නම් නෑ."

"ඔහු මොනවා හරි වටිනා දෙයක් ගේ ඇතුළෙ නිධන්කර තියෙනවද දන්නෙ නෑ. ඒත් දැන් කාලෙ මිනිස්සු නිධාන තැන්පත් කරන්නෙ තැපැල් කන්තෝරු ඉතිරි කිරීමේ බැංකුවේ. එහෙමම කියන්නත් අමාරුයි, හේද වොට්සන්. සමහර වෙලාවට මහ විකාර දෙහස් තියෙන අයක් ඉන්නෙ. ඔවුන් නොහිටින්න, මේ ලෝකෙ මහා නිරස ඒකාකාරී එකක් වෙනවා. මට මුලින් හිතුවේ ගේ ඇතුළෙ මොනවා හරි නිධන් කරල ඇති කියල. නමුත් එහෙම නම් ඔවුනට ඔබේ ගෘහභාණ්ඩ උවමනා වෙන්නෙ නෑ. මේබර්ලි නෝනා. ඔබ ළඟ තියෙනවද රත්තායෙල් පිසින් අඳින ලද වික්‍රයක්? එහෙමත් තැන්නම් ඡේක්ස්පියර්ගේ අත්අතුරින් ලියූ ඔහුගේ නාට්‍යයක පිටපතක්? සමහරවිට මෙහෙම දෙයක් තිබෙන බව ඔබවත් දන්නෙ නැතුව ඇති?"

"මං හිතන්නෙ නෑ මහත්මයා, ඒ තරම් වටිනා දෙයක් මා ළඟ ඇති කියල. වටිනවා කියන්න පුළුවන් දෙයක් මා ළඟ තියෙනවා නම්, ඒ කුඩුන් - ඩාබ් හේ පෝව්වියක් සහ කෝප්ප කට්ටලයක් පමණයි."

"නෑ. එවැනි දෙයක් වෙනුවෙන් මේ තරම් අබිරහසක් ගොඩනැගුණා වෙන්න බෑ. අනික් කාරණය මේකයි. ඇයි ඔවුන්, ඔවුනට උවමනා කරන දේ විවෘතව කියන්නෙ නැත්තෝ? ඔබේ හේ කෝප්ප කට්ටලය ඔවුන් මේ තරම් අගය කරනවා නම්, ඔවුනට පුළුවනි ඒකට මිලක් නියම කරන්න. ඇයි මේ ඔබේ හේයි, ලී ඔවුයි, පොද්ගලික දේවල් හැමදේමයි ගන්න හදන්නෝ?"

මේබර්ලි නෝනා, මං ඔබ තෝරාම කරන්නෙ මෙහෙමයි. ඔබ ළඟ තියෙනවා ඔවුනට ඕනෑ කරන යම්කිසි දෙයක්. ඒක ළඟ

නියෙන බව මබ දන්නෙන් නැ. නමුත් ඒක මොකක්ද කියල දැනගන්නොත් මබ කියටවත් මවුනට දෙන්නෙන් නැ."

"මටත් හිතෙන්නේ ඒ විධියට නමයි." මම කීවෙමි.

"හරි. දොස්තර වොට්සන්ගත් මගේ මතයට සම්පූර්ණයෙන්ම එකඟවෙනවා. එහෙනම් ඉතින් අප කියන දේ ස්ථිරයි."

"හොදයි හෝම්ස් මහත්මයා. ඒක මොන වගේ දෙයක් කියලද මබ හිතන්නේ?"

"අපි දන්නා කරුණු මානසික විශ්ලේෂණයකට භාජනය කරල බලමු. බාගඩොල්ට්ට අපට හැකිවේවි, සියුම් කාරණයක් උකහා ගන්න. මබ මේ ගෙදර පදිංචියට ඇවිත් දැන් අවුරුද්දක් සම්පූර්ණ වුණා කියලද කිව්වේ?"

"අවුරුදු දෙකකට කිට්ටුයි."

"ඒක වැඩිය පහසුයි. මේ අවුරුදු දෙකකට කිට්ටු කාලය ඇතුළත, කිසිකෙනෙකුට කිසිදෙයක් මගින් උවමනා උණේ නැ. නමුත් එක්වරම දින තුන හතරක ඉඳිත් විශාල ඉල්ලුමක්. මොකක්ද මබට ඒකෙන් හිතෙන්නේ?"

"නිශ්චිත වශයෙන් හිතාගන්න පුළුවන් එකම දෙයයි. බඩුව කුමක් වුවත් ඒක මේ ගේ ඇතුළට ආවා විතරයි." මම කීවෙමි.

"හරියට හරි වොට්සන්. ඉතින් මේබර්ලි නෝනා. එය කුමක් හෝ වේවා. ඊයෙ පෙරේදා, මබ මේ ගෙදරට ගෙනා බඩුව කුමක් ද?"

"පහුගිය අවුරුද්දක කාලය ඇතුළත මම කිසිම දෙයක් අලුතෙන් මිලට ගත්තෙ නැහැ මහත්මයා."

"හැබැට? ඒකත් වැදගත් කරුණක්. එහෙම නම් අපි මේ කාරණාව, තව විකක් මෝරන්න ඉඩ හරිමු. එවිට අපට දන්න මොනවා හරි අලුතෙන් ලැබේවි. ඔබේ අර නීතිඥයා දක්ෂ පුද්ගලයෙක්ද?"

"සුප්‍රෝ මහත්මයා අතිදක්ෂයෙක්."

"මබට තවත් සේවිකාවක් ඉන්නිදි? එහෙමත් නැත්නම් අර ඉස්සරහ දොර මත සද්දට විහනවා ඇහුණේ ලස්සන සුසාන්මද?"

"මට තවත් තරුණ සේවිකාවක් ඉන්නවා."

"රැයක් හෝ දෙකක් සුදුසු මහත්මියයා මේ ගෙදර රඳවා ගන්න උත්සාහ කරල බලන්න. මට හිතෙනවා මබට ආරක්ෂාව උවමනා වේවි."

"කාගෙන්ද?"

"ඒක කොහොම කියන්නද? කාරුණ්‍යාට හොඳටම පැටළිලි සහගතයි. ඔවුන් හොයන්නේ මොකක්ද කියන එක මට හිතාගන්න බෑ. දැන් මට කරන්න ඉතිරි දෙයා කියෙන්නේ එක දෙයයි. ඒ තමයි ගැටලුව අනික් කෙළවරේ සිටි විසඳන්න උත්සාහ කර බැලීම. මේ දෙපොල වෙළඳ නියෝජිතයා කිව් මිනිසා, ඔහුගේ ලිපිනය මබට දුන්නද?"

"ලිපිනයක් නැහැ. මේ ඔහුගේ කාඩ්පත."

**හේන්ස් ජොන්සන්
වෙන්දේසිකාර තක්සේරුකරු**

"මං හිතන්නේ නෑ, නාමාවලියේ අපට ඔහුගේ නම දකින්න ලැබේවි කියල. අවංක මිනිස්සු තමන්ගේ ව්‍යාපාරික ලිපිනය හංගන්නේ නෑ. අලුතෙන් මොකට හරි දෙයක් සිදුවුණොත් වහාම මට දන්වන්න. ඔබේ ගැටලුව විසඳීම මං භාරගන්නා. මේක සම්පූර්ණයෙන්ම විසඳා අවසන් වෙනතුරු මං මේක අත්හැර දමන්නේ නෑ. ඒ ගැන මබට විශ්වාසය තියන්න පුළුවන් මේබර්ලි තෝනා."

අප සාලය හරහා ගමන් කරද්දී එහි කෙළවරක ගොඩගසා තිබූ ද්‍රව්‍ය කෙරෙහි හෝම්ස්ගේ දකුණු ඇස් යොමු විය. එහි වූයේ එකට ගොඩගසා තිබූ ට්‍රන්කු පෙට්ටි හා ලී පෙට්ටි රාශියකි. ඒවායේ පිටත ලේබල් දැලවා තිබිණි.

"මිලානෝ, පුස්තකයා. මේ මේ ඉතාලියේ ඉඳල එවපු බඩු වගයක් නේ."

"මගේ අසරණ පුතා ඩග්ලස්ට අයිතිව තිබුණු බඩුවටු. ඔහුගේ මරණයෙන් පස්සේ මට එවා තිබුණා."

"ඔබ මේවා එකක් වත් විවෘත කර බැලුවේ නැද්ද? කොයි තරම් දවසක් වෙනවද මේව ඔෙහෙට ඇවිත්?"

"මට ලැබුණේ ගිය සතියේ"

"නමුත් ඔබතුමා කිව්වා ඇයි දෙවියනේ අපි නොයමින් හිටි දේ මේක වෙන්න පුළුවනි. මේවා ඇතුළේ වටිනා දෙයක් නැද්ද කියලා ඔබ කොහොමද දන්නේ?"

"ඒක නම් වෙන්න විධියක් නෑ හෝමස් මහත්මයා. මගේ පුතා දුප්පතෙක්. ඔහුට හිමිවුණේ පඩිය සහ වාර්ෂිකව ලැබුණු සුළු දීමනාවක් පමණයි. ඔය තරම් වටිනා වස්තුවක් ඔහු ලෙස කොහොම කියෙන්නද?"

හෝමස් තලෙ රැළි කරමින් කල්පනා කරන්නට පටන් ගත්තේය.

"මොහොතක්වත් ප්‍රමාද කරන්න එපා මේබර්ලි තෝනා. වහාම මේ බඩු සියල්ලම ඔබේ නිදන කාමරයට ගෙනවා ගන්න. ඊට පස්සේ හැම දෙයක්ම හොඳින් සෝදිසි කර බලන්න. මං එනව හෙට උදේ ඔබට මොනවද කීයන්න කියෙන්නෙ කියල දැනගන්න."

අපි මේබර්ලි මහත්මියගෙන් සම්මතයකෙමු. ත්‍රි ගේබල්ස් මන්දිරය හා එයට යන එන අය ගැන ඔක්කු බැලීමේ කටයුතු අඩුපාඩුවකින් තොරව සිදුවෙන බව අපි දුටුවෙමු. උස් මල්වැට පසුකර අප පටුමාවතට හැරුණා පමණි. එහි අසවණකට වී සිටි නිශ්‍රෝ ජාතිකයාට අපෙන් සැඟවෙන්නට ඉඩක් නොලැබිණි. යෝධ සිරුරක් තිබූ මේ බොක්සි ක්‍රීඩකයා, ඒම පාර් ස්ථානයේ දකින්නට ලැබීම සිතට හය උපදවන දසුනක් විය. හෝමස් එක්වරම බේද නඟා තම කලිසම් සාක්කු දෙකටම තට්ටු කළේය.

"මොකද හෝමස් මහත්මයා? පිස්තෝලේ සාක්කුවේ තියෙනවද කියලද බැලුවේ?"

"නෑ ස්ථිති. මගේ සුවඳ විලඹුන් කුප්පිය අරගෙන ඇවිත් කියලයි බැලුවේ."

"ඔබ විහිළ කරනවා නේද හෝමිස් මහත්තයා?"

"මං තමුසෙ පස්සෙන් එළවන්න පටන් ගත්තොත් විහිළුවක් වෙන්නෙ නෑ. මං තමුසෙට අද උදේ ඒ බඩ පැහැදිලි කරල කිව්වා"

". ඔව් හෝමිස් මහත්තයා. ඔබතුමා කිව් දේවල් මං හොඳට හිතට ගත්තා. අර පර්කින්ස් පටුළුවිල්ලට මගේ නම සම්බන්ධ කරල කථා කරනව අහන්න මං කැමැති නෑ. මං ඔබට මීන උදව්වක් කරන්නම්. ඇත්තමයි."

"හොඳයි එහෙනම් කියනවා බලන්න. කවුද තමුසෙව මේ වැඩේට යෙදෙව්වේ?"

"දෙයියම්පා හෝමිස් මහත්තයා. ඇත්ත කථාව මං ඔබට ඉස්සරවෙලා කිව්වේ? මගේ ලොක්ක බාහි. ඔහු මට නියම කළ වැඩේ මං කළා. ඊට ඉහළින් ඉන්නෙ කවුද කියන එක මං දන්නෙ නෑ."

"හොඳයි එහෙනම් මෙන්න මේ ටික මතක තියාගන්නවා ස්ථිති. අර ගෙදර ඉන්න නෝනත් ඒ විහල යට තියෙන බඩුබාහිරාදිය හැමදේමත් ආරක්ෂා කිරීම දැන් මට භාරවෙලයි තියෙන්නේ. ඒ කිසිදෙකට අත තියලා මට අහුවෙන්න එපා."

"හොඳයි හෝමිස් මහත්තයා. මං ඒක මතක තියාගන්නම්." පැවසූ නිග්‍රෝ ජාතිකයා වහාම එතැනින් පිටවී ගියේය.

"මිනිහ ඉන්න අවදානම් තත්ත්වේ නිසා, ඔහු මගේ කථාවට හොඳටම බයවෙලයි ඉන්නේ. ස්ථිති මේකට යෙදෙව්ව, ලොක්කා කවුද කියල දන්නවා නම් ඔහුගෙ නම හෙළිකරන්න ස්ථිති පසුබට වෙන්නෙ නෑ. හොඳ පෙලාවටයි, මං ස්පෙන්සර් ජෝන්ස් කල්ලිය ගැන විස්තර දැන තිටියේත්, මේ මිනිසා උන්ගෙ එකෙක් වුණේත්. දැන් ඉතින් මේක ලැංසීල් පසික්ගෙන් තොරතුරු ලබාගත යුතු සිද්ධියක් බවට පත්වෙනවා. මං යන්නම් ඔහුව හමුවෙන්න. මේ සම්බන්ධව පැහැදිලි වැටහීමක් ඔහුගෙන් ලබාගත හැකි බවට සැකයක් නෑ."

එදා දවස මුළුල්ලේම මට හොඳින් දකින්නට නොලැබිණ. ඔහු ලැංඩේල් පයික් සමග කාලය ඉතා ප්‍රයෝජනවත් අයුරින් ගතකරන්නට ඇති බැව් නිසැකය. ලැංඩේල් පයික් යනු ඇවිදින තොරතුරු ගබඩාවක් බඳු මිනිසෙකි. එහෙත් ඔහුගේ එකම විෂයය කෞතුක වූයේ ලන්ඩන් නගරවාසීන්ගේ ජීපාදුර, පොද්ගලික රහස් තොරතුරු, අපකීර්තිමත් හා අපවාදාත්මක සිද්ධීන් ආදියයි. ලැංඩේල් පයික් මුළු දවසම ගතකළේ, සාප්පු ජේම්ස් විලියම්ස් සමාජශාලාවකයි. ජීපාදුර කීමට ඇති අයගෙන් පිටවන තොරතුරුවියක් නැති විස්තර සියල්ල, එතැනදී ඔහුගේ ග්‍රන්ථයට හඳුන්වේ. ඒ අතරම ඒවා හතර වටේටම සම්ප්‍රේෂණය කිරීම ඔහුගේ රාජකාරියයි. අනුන්ගේ කුණු කන්දල් කියවා රසපිඳින අය සඳහා, ලන්ඩනයේ පළවෙන පුවත්පත් කිහිපයකි. පයික් ඒවාට සිතිපතා කිරී ලිපි සම්පාදනය කරන බව රහස්‍යක් නොවේ. ඒ මගින් ඔහු උපයන ආදායම ඉලක්කම් හතරේ ගණනක් යැයි පැවසේ. ලන්ඩන් නගරවාසීන්ගේ පොද්ගලික ජීවිත පතුලේ, යම්කිසි කැලැඹීමක් හෝ වෙනසක් ඇතිවුවහොත් එය, මෙම මනුෂ්‍ය මීටරයේ නිරවුරුද්දට සටහන් වේ. ලැංඩේල්ගේ දැනුම පුළුල් කර ගැනීම සඳහා හෝම්ස් ඉදහිට උදව් කළේය. ඒ අවශ්‍ය වූ විට ඔහුගෙන් ද තොරතුරු ලබාගැනීමේ අරමුණෙනි.

පසුවදා උදේ පාන්දරම මගේ මිත්‍රයා අපේ විසින්න කාමරයේ සිටිනු මට දක්නට ලැබිණි. කටයුතු සියල්ල සතුටුදායක අයුරින් සිදුවෙන බව, ඔහුගේ පෙනුමෙන් මම වටහාගතිමි. එහෙත් අප පුද්ගලයට පත් කරමින්, මෙම විදුලි පුවත හදිසියේම අප වෙත ලැබිණි.

"වහාම එන්න. අනුග්‍රාහකයාගේ නිවස ඊයේ රාත්‍රි හොරුන් බිඳ ඇත. පොලීසිය පැමිණියා.

සුමුද්‍ර"

විදුලි පුවත කියවූ හෝම්ස්ට සිවුරුහන් කෙරුණේ නිරායාසයෙනි.

"මේ රංගනය දැන් අරඹුණක් බවට හැරීලා වොට්සන්. ඒකත් මං හිතුවාට වඩා ඉක්මනින්. පිටුපසින් ඉඳගෙන කවුරු හරි මේ

හැමදෙයක්ම ක්‍රියාත්මක කරන්නේ බොහෝම අධිශක්ති බලවේගයකින්. මට අහන්න ලැබුණු විස්තර වල හැටියට මේ විධියට ගේ බින්ද එකේ පුද්ගලයක් නෑ. ඇගේ නීතිඥයා සුප්‍රෝ, ඇගේ ගේ පරෙස්සම් කරන්න යෙදවුණු එක මගේ අතින් වුණු වැරදීමක්. එවැනි දෙයක් සාර්ථකව ඉටුකරන්න තරම් ඔහු දක්ෂ බුද්ධිමත් කෙනෙක් නොවෙන බවයි පෙනෙන්නේ. වොට්සන් ඒ රාජකාරිය සඳහා මා විසින් යැවිය යුතුව තිබුණේ ඔබවයි. දැන් ඉතින් කරන්න දෙයක් නෑ, ඔබ ආපහු ගමනක් හැරේ - විල්ඩ් වලට."

ශ්‍රී ශේෂල්ප නිවස කලින් දවසේ තිබුණේ කලබලයකින් තොර නිහඩ තැනක් ලෙසයි. නමුත් මේදින එය අතිශයින්ම වෙනස් ස්වරූපයක් ගෙන තිබු බව දුටුවෙමු. නිවසට ඇතුළුවන ගේට්ටුව අසල රස්තියාදුකරුවන් කිහිපදෙනෙකු විය. පොලිස් හටයෝ ජනේල සහ ඒ අවට මල්පාත්ති පරීක්ෂා කරමින් සිටියහ. නිවස ඇතුළත දී අපට හමුවූ වයස්ගත පුද්ගලයෙකි. සුප්‍රෝ නම් නීතිඥයා ඔහුය. රතු පැහැති මුහුණක් තිබූ, කඩිසර බවක් භෞතවමින් එහා මෙහා ගිය පොලිස් පරීක්ෂකවරයෙක් ද, ඔහු. කලින් දැන හැඳින සිටි පුද්ගලයකු විලසින් ඔහු හෝම්ස්ට ආචාර කළේය.

"ආයුබෝවන් හෝම්ස් මහත්මයා, ඔබට මේකට අතදාන්න නම් ඉඩක් සැලසෙන්නේ නෑ. මේක ගම්බද පොලිසියකට විසඳාගන්න පුළුවන් සාමාන්‍ය ගෙවල් බිඳුමක්. මේ ප්‍රශ්නය විසඳන්න විශේෂඥයෝ මොකටද?"

"පරීක්ෂණය ඉතාම දක්ෂයින් අතට පත්වී ඇති බවට මට කිසිම සැකයක් නෑ. සාමාන්‍ය ගෙවල් බිඳුමක් කියලද ඔබ කිව්වේ?"

"ඇත්තෙන්ම ඔව්. අපි දන්නවා මේක කළේ කවුද කියල. බානි ස්ටොක්ඩේල්ගේ කල්ලියේ වැඩක්. උන්ගේ අර යෝධ නිශ්‍රෝ කාරයා, මේ හරියේ ගැටුණු බව කීපදෙනෙක්ම දැකල තියෙනවා."

"විශිෂ්ටයි! මොනවද උන් අරගෙන ගිහින් තියෙන්නේ?"

"ඒ හැටි දෙයක් අරගෙන ගිය බවක් පෙනෙන්න නෑ මහත්මයා. මේබර්ලි මහත්මියට ක්ලෝර්ෆෝම් අල්ලා සිහි නැති කරලා ගේ ආ මේ එන්නේ මේබර්ලි මහත්මිය."

කලින් දිනයේ අපට හමුවූ කාන්තාව සේවිකාවගේ ආධාරයෙන් ඉදිරියට ආවාය. ඇ හුදුමැලි වී රෝගී බවට පත් අයුරක් අපට දකින්නට ලැබිණි.

"හෝමස් මහත්මයා, ඔබ මට දුන්නේ හොඳ අවවාදයක්. ඒත් අවාසනාවක හැටි ම ඒ අවවාදයේ හැටියට වැඩ කළේ නැහැනෙ. මට හිතුණේ නෑ සුදුසු මහත්මයාට කරදර කරන්න. ඒකෙන් මාව පරෙස්සම් කරන්න කෙනෙක් තැනුව ගියා."

"ඔබේ අවවාදය ගැන මට අහන්න ලැබුණේ අද උදෙසි." නිකිෂයා අපට පැවසීය.

"මිත්‍රයින් කිහිප දෙනෙක් ගෙදර රඳවාගන්න කියල හෝමස් මහත්මයා මට කිව්වා. මං ඒ අවවාදේ සැලකුවේ නැහැනෙ. ඒකයි මට මේ විධියට කරදර විඳින්න සිද්ධවුණේ."

"මේබර්ලි තෝනා, ඔබ හුඟක් අසනීපයෙන් වගෙයි මට පෙනෙන්නෙ. මොකක්ද සිද්ධවුණේ කියල ඔබට අමාරුවෙන් හරි කියන්න පුළුවන් නම්" හෝමස් කියා.

"ඒ ඔක්කොම මං මේ පොණේ ලියාගෙනයි තියෙන්නෙ." පොලිස් නිලධරයා පැවසුවේ තම සටහන් පොත පෙන්වා එයට තවුටු කරමිනි.

"ඒ වුණත් තෝනට අපහසුවක් නෑත්නම්"

"කියන්න තරම් ලොකු විස්තරයක් නැහැ මහත්මයා. මට හොඳටම විශ්වාසයි, හොරුන්ට ගෙට ඇතුළුවෙන පිළිවෙළ කියල දුන්නෙ කවුද කියල. ඒ අර නපුරු ගැනි, සුසාන්. ගේ ඇතුළත අඟලක් ගණනෙ පිහිටීම උන් දැනගත්ත හිටියා. ඒකෙ සැකයක් නැහැ. මගේ මුහුණට ක්ලෝරෝෆෝම් අල්ලනවා මට මතකයි. ඊට පස්සේ කොයි තරම් වෙලාවක් මං සිහිනැතුව හිටියද කියන එක මං දන්නෙ නෑ. මට සිහි එද්දි එක මිනිසෙක් හිටියා ඇද ගෙන. තව එකෙක් මගේ පුතාගේ බඩු පෙට්ටි අවුස්ස අවුස්ස හිටියා. උං ලොකු පොදියක් අතේ ඇතිව එකපාරටම නැගිට්වා. මේ වෙනකොට මගේ පුතාගෙ බඩු පෙට්ටි සමහරක් ඇරදමල, ඒවල තිබුණු බඩු බිම විසුරුවලයි තිබුණේ. ඔහු ධනාතින් පිටවෙලා යන්න කලින් මං පැනලා ඔහුව අල්ලා ගත්තා."

"මබ මහා අවදානම් වැඩක් කරල තියෙන්නෙ." පොලිස් නිලධාරයා කීය.

"මං උච අතහැරියෙ නැහැ, ඔහු මගෙන් ගැලවෙන්න මාව තල්ලුකර දමන්න හැදුවා. එතකොට අනෙක් එකා මට පහර දෙන්න ඇති. එතනින් ඊතාට සිද්ධවුණු දෙයක් මට මතක නැහැ. මේ සද්දෙ ඇහිල මගේ සේවිකාව විලාප නගල තියෙනවා. ඒ සද්දෙටයි පොලිසිය ආවෙ. නමුත් ඒ වෙනකොට අර හොර තක්කඩි පැන ගිහිත්."

"මොනවද ඔවුන් අරගෙන ගිහිත් තියෙන්නෙ?"

"ඒ තරම් වටිනා දෙයක් නැතිවෙලා කියල මං හිතන්නෙ නෑ. මගේ පුතාගේ බඩු පෙට්ටි වල එහෙමකට දෙයක් තිබුණෙ නෑ."

"හොරු ඉතුරු කරල ගිය හෝඩුවාවක් මොකුත් නැද්ද?"

අර මිනිසාගේ අතේ තිබුණු පොදියෙන්, මගේ අතට අනුවෙලා ඉරුණු කොයෙක්, ගැඹුම් බිම් වැටි තිබුණා. මගේ පුතාගේ අත් අකුරෙන් ලියූ යමක්."

"ඒ කියන්නෙ ඒ ලියවිල්ලෙන් ප්‍රයෝජනයක් නෑ. ඔන්න හොරාගෙ අත් අකුරෙන් ලියූ යමක් ඉතිරි කර ගියා නම්"

පොලිස් නිලධාරයා කථාව ඇරඹුවේය.

අන්න හරි. මොන තරම් ප්‍රයෝජනක් කියමනක්ද? කොහොම වුණත් මං කැමතියි ඒ කඩදාසිය බලන්න?" හෝම්ස් කීය.

පොලිස් නිලධාරයා තම සටහන් පොත තුළ දමා තිබූ, නැමු හුල්ස්කැප් කඩදාසියක් එළියට ගත්තේය.

"මොන තරම් සුළු දෙයක් වුණත් මං අහක දමන්නෙ නෑ." ඔහු පැවසුවේ උඩතු ඒලාවෙනි.

"හෝම්ස් මහත්මයා. මං ඔබටත් කියන්න කැමතියි අන්න ඒ අවවාදය හොදින් මතක තබාගන්න කියල. අවුරුදු විසිපහක රාජකාරි කරල ලැබූ පළපුරුද්දෙන් මං මෙහෙම කියන්නේ. සමහරවිි ඕකෙ ඇහිලි සටහන් එහෙම තිබෙන්න ඉඩ තියෙනවා."

හෝම්ස් එම කඩදාසිය පරීක්ෂා කර බැලුවේය.

"මබට මොනවද මේක ගැන කියන්න පුළුවන්?"

හෝමස් ඇසුවේ පොලිස් නිලධාරියාගෙනි.

"මට පෙනෙන හැටියට මොකක් හරි විකාර නවකථාවක අන්තිම හරිය."

"අමුතු විධියේ කතන්දරයක අන්තිම හරිය බව නම් ඇත්තයි. පෙනෙනවා තේද පිටුවේ උඩ කෙළවරේ පිටු අංකය - අංක 245. මුලින් තිබූ පිටු 244ට මොකද වුණේ?"

"මං හිතන්නේ ගෙවල් බිඳපු හොරු අරගෙන යන්න ඇති. උන්ට ලොකු වාසියක්ම වේවි!" පොලිස් පරීක්ෂකවරයා කීවේ උපහාසයෙනි.

"මේ වගේ දෙයක් හොරකම් කරගෙන යන්න, ගෙයක් බිඳගෙන ඇතුළුවෙන එකක් බලාගෙන ගියාම පිස්සු වෑඩක් වගේ තේද?"

"හෝමස් මහත්මයා. ඒකෙන් පෙනෙන්නේ හොරු ගෙට ඇතුළුවුණු ගමන්, ඔවුන්ගේ අතට අහුවුණු භළමුවැනි දේම බදාගත්තා. කලබල සිද්ධවෙන කොට අතට අහුවුණු දේත් අරගෙන පැන්නා." පොලිස් පරීක්ෂකවරයා නම් අදහස ඉදිරිපත් කළේය.

"මොකද හෝමස් මහත්මයා ඔවුන් මගේ පුතාගෙ දේවල් අරගෙන ගියේ?"

"මට පෙනෙන හැටියට නම්" පොලිස් නිලධාරියා හෝමස්ට පෙර පැහැදිලි කිරීම ඇරඹීය.

". පහළ තට්ටුවේ තිබිල, උන්ට විවිතා දෙයක් ගන්න ලැබුණේ නෑ. ඉතින් උන් හිතුවා උඩ තට්ටුවෙන් හරි මොකක් හෝ හොරකම් කරගන්න. එහෙම තේද හෝමස් මහත්මයා?"

"එක පාරටම මොකුත් කියන්න බෑ. මං විකක් කල්පනා කරල බලන්න ඕන. ජනේලය ලගට එන්න වොට්සන්."

මා බලාගෙන සිටියදී හෝමස් එම පිටුවේ ලියා තිබූ දේ කියවීමට පටන් ගත්තේය. ඒ පිටුව ඇරඹුණේ වාක්‍යයක් මැදිනි. එහි මෙසේ සඳහන් විය.

"..... විල්ල වූ ප්‍රහාරය නිසා-මුහුණේ වූ කැපුම් තුවාල වලින් රුධිරය ගලා යාමට පටන් ගත්තේය. එතෙක් එය කුමක්ද ඔහුගේ හඳවතින් ගලා හැරුණු රුධිර ධාරාව හා සසඳන විට? ඒ සුන්දර මුහුණ ඔහුගේ දෛනෙතට යොමුවූයේ මේ මොහොතේදීයි. තමා දැඩි වේදනාවටත් අවමානයටත් පත්ව, කම්පාවූ ආකාරය දෙස ඒ මුහුණ යොමු වූ හැටි. ඒ මුහුණ සතු තැනැත්තිය වෙනුවෙන් තමා මුළු ජීවිතය වුවත් පුජා කිරීමට සූදානම් ව සිටී බව ඔහුට මෙනෙහි විය. නමුත් ඔහුගේ වේදනාව දැක ඇය සිනාසුණාය. දෙවියනි! ඔහු දැඩි වේදනාවෙන් විදින දුක, දැක දැකත්, හඳෙහි කිසිදු තෙතමනයක් නැති යක්ෂණයක මෙන් ඇය සිනාසුණු හැටි!

ආදරය අතරුදන් වී ඒ වෙනුවට වෛරය උපන්නේ, ඒ මොහොතේදීයි. මිනිසා ජීවත්විය යුත්තේ යම් අරමුණක් සඳහාය. ඒ වෙනුවේ ඔබේ ආශ්‍රිතය නොවන්නට! මා පිය සොළුරිය, මගේ පළිගැනීම සම්පූර්ණ වන්නට ඉඩ තිබිණි."

"මේකේ ව්‍යාකූලය යොදා තිබෙන්නේ මහ විකාර පිළිවෙළකට නේ." හෝමස් කීවේ කඩදාසිය යළිත් පොලිස් පරීක්ෂකයා වෙත භාරදෙමිනි.

"ඔබ දුටුවද, ඡේදය මුල හරියේ 'ඔහු' කියල කියාගෙන ගිය කථාන්තරය, අන්තිම හරියේදී එකපාරටම 'මම' කියල වෙනස්වුණු හැටි. මේක ලියූ ලේඛකයා කථාවේ ප්‍රධාන චරිතයට, තමන් කොයි තරමක් බැඳී සිටියාද කිව්වොත්, අන්තිම හරියේදී ලේඛකයාට හිතෙන්නේ, මේ කථාවේ චරියා තමන්ගේ කියල."

"බොළඳ ප්‍රේමකථා." පැවසූ පොලිස් පරීක්ෂකවරයා කඩදාසිය යළිත් සටහන් පොත තුළ තැන්පත් කරගත්තේය.

"මොනවා? ඔබ ආපහු යන්නද හදන්නේ හෝමස් මහත්මයා?"

"මේ පරීක්ෂණය බොහොම දක්ෂයින් අතටයි පත්වෙලා තියෙන්නේ. මං හිතන්නේ නෑ, තවත් කළ හැකි යමක් මට ඉතිරි වෙලා තියෙනවා කියල. ඒක නෙමෙයි මේබර්ලි නෝනා. ඔබ කිව්වා නේ ඔබට දේශ සංචාරයේ යෙදෙන්න ලොකු ආයාචක් තියෙනවා කියල?"

"මං හැමදාමත් සිහින මැටිවේ ඒකටයි හෝමස් මහත්මයා."

"කොහේ සංචාරයක යන්නද මබ කැමැති? කයිරෝව, මැඩ්‍රයිඩ්, රිවේරා? කොහේද?"

"සල්ලි තියෙනවා නම් මං ලෝකෙ වටේම ගිහිං එන්න කැමැතියි මහත්මයා."

"ඒක හරි. ලෝකය වටේම සංචාරයක් කරන්න පුළුවන් නම් කොයිතරම් හොඳද? අද හවස් බෑද්දි මං ඔබට පණිවුඩයක් එවන්නම්. ඔබට ශුභ දවසක්."

අප පිටත්ව යද්දී පොලිස් නිලධාරියාගේ මුහුණේ නැඟුණු සිතාව සමග ප්‍රකාශවුණු හැඟීම කුමක්දැයි අනුමාන කිරීමට මම තැත් කළෙමි.

"මේ අතිදක්ෂයන්ට නම් බාහිරට පිස්සු."

ඔහුගේ මුහුණේ ප්‍රකාශ වූයේ ඒ හැඟීම විය යුතුය.

"ඔන්න වොට්සන්. අපි අපේ පරීක්ෂණයේ අවසන් අදියරටයි දැන් පැමිණ ඉන්නේ." හෝමස් පැවසුවේ අප යළිත් ලන්ඩන් නගර මධ්‍යයේ කලබලකාරී පරිසරය තුළට පිවිසෙද්දීයි.

"මට හිතෙන්නේ අපි මේ ප්‍රශ්නේ ඉක්මනින් විසඳා ඉවරයක් කර දැමිය යුතුයි කියලා. ඔබත් මා සමග එන එක වඩා හොඳයි. ඉසඳෝරා ක්ලයින් වගේ කාන්තාවක සමග කරන ගනුදෙනු වලදී, සාක්ෂිකාරයෙක් ඉන්න එක වැඩිය පරෙස්සම්."

කුලීරියකට නැඟුණු අපි, ඉතා භේගයෙන් ග්‍රොවින්ට් චතුරග්‍රය වෙත ගමන් කරමින් සිටියෙමු. ගැඹුරු කල්පනාවක වෙලි සිටි හෝමස්, සිහිනයකින් අවදි වූවාක් මෙන් එක්වරම කලබල විය.

"ඒක නෙමෙයි වොට්සන්. ඔබට කාරණා හැම එකක්ම පැහැදිලිව තේරුම් ගත හැකියි නේද?"

"කිසිවක් පැහැදිලිව තේරුම් ගත හැකියි කියල මට නම් කියන්න බෑ. නමුත් අපි මේ යන්නේ, මේ කලබලය ඔක්කොම ඇති කළ කාන්තාව මුණ ගැහෙන්නයි, කියන කාරණාව නම් මට අනුමාන කරන්න පුළුවනි."

"අන්න හරි. හොඳයි. ඉසඳෝරා ක්ලයින් කියන කාන්තාව ගැන ඔබ මොනවද දන්නේ? ඇය තමා රූප සුන්දරියන් අතරින්

රූපරාජිනියක් බවට පත්වූ තැනැත්තිය. කිසිම ගැහැනියකට හැකිවුණේ නෑ රූපශෝභාව අතින් ඇයට ළ-වෙන්නවත්. උපතින් ඇය සම්පූර්ණයෙන්ම ස්පාස්ස ජාතික කාන්තාවක්.

ලොව පුරා රටවල් යටත් කරගෙන, ඒවායේ තමන්ගේ අණසක පැතිරූ, ස්පාස්ස රණකාමීන්ගේ ලේ තමයි ඇගේ නහරවල ද්‍රවන්නේ. ශතවර්ෂ ගණනාවක්ම පර්තූගීසිකෝ, රාජ්‍යය පාලනය කළේ ඉසදෝරාගේ පරම්පරාවේ අය. සෑහෙන කලකට ඉහත දී මේ තරුණ කාන්තාව බොහොම වයස්ගත, සර්මන් ජාතික ක්ලයින් නම් ධනවතා සමග විවාහවුණා. සීනි නිෂ්පාදනයෙන් ඔහු ධනකුවේරයෙන් බවට පත්වුණු ක්ලයින් ඒ හැරී කාලයක් ජීවත්වුණේ නෑ. වැඩි දවසක් යන්න කලින්, ඉසදෝරා ක්ලයින්, මිහිපිට වාසය කළ රුමත්ම ධනවත්ම වැන්දඹුව බවට පත්වුණා. ඊට පස්සේ විවාහ වෙලා තැන්පත් ජීවිතයක් ගත කරන්න ඇයට ද්‍රවමනාවක් තිබුණේ නෑහැ. ඇයට ඩග්ලස් මේබර්ලි හමුවුණේ මෙන්න මේ කාලෙදී. ලන්ඩනයේ හිටි කඩවසම්ම තරුණයා වුණු ඩග්ලස්, අභිමානවත් කෙනෙක්. සමනලයෙක් වගේ සැහැල්ලු විනෝදකාමී ජීවිතයක් ගත කරන්න ඔහුගේ බලාපොරොත්තුවක් තිබුණේ නෑහැ. ඔහුට වුවමනාව තිබුණේ ඉසදෝරා විවාහ කරගන්නයි. පෙම් සබඳතා කඩාබිඳ දමන එක ඉසදෝරා ක්ලයින්ට බොහොම සැහැල්ලු දෙයක් වුණා. ඇය කියන විවතය අනෙක් පක්ෂය විසින් එක්වරම පිළිගතයුතු වුණා. එහෙම පිළිනොගත්තා නම්, ඔහුට එය අවබෝධ කරවන්න මිනෙ පිළිවෙළක් ඇය දැන හිටියා."

"එහෙනම් ඔහු අර ලියල තිබුණේ හමන්ගෙම ජීවිත කථාවයි"

"දැන් ඔබට කේරෙනව නේද, කථා දෙක එකට සම්බන්ධ වෙන්නෙ කොහොමද කියල. මට අහන්න ලැබුණා ඇය අද හෙටම ලොමොන්ඩ් ආදිපාදකුමා එක්ක විවාහ වෙනව කියල. ඔහු, ඇයගේ පුතෙක් වෙන්න තරම් ලාබාල වයසේ තරුණයෙක්. ආදිපාදකුමාගේ මැණියෝ වයසේ පරතරය නොසලකා ඉන්න පුළුවනි. තමුත් ඩග්ලස් මේබර්ලි හා තිබුණු සම්බන්ධය ගැන කටකතා පැතිරුණොත්, ඒක ලොකු ප්‍රශ්නයක් වෙනවා. ඒ නිසා අනිවාර්යයෙන්ම ආ දන්නෙම නැතුව අපි ඇයගේ ගේ ළඟටම ඇවිත්."

එය ලන්ඩනයේ වෙස්ට්එන්ඩ් ප්‍රදේශයේ තිබූ අතර්සතම මැදුරක් විය. වයින් කිරීම නිසා ක්‍රියාකරන යන්ත්‍රයක් ලෙස හැසිරුණු සේවකයෙක් අප ඉදිරියට පැමිණියේය. අපේ ආගන්තුක කාඩ්පත් අපි ඔහුට ඉදිරිපත් කළෙමු. කාඩ්පත් දූගෙන තිවස තුළට ගිය ඔහු, ආපසු ආවේ ක්ලයින් මැතිණිය කිව්ණේ නොමැති බව පවසමිනි.

"ආ කමක් නෑ. එතුමිය ගෙදර එතතුරු අපි රැඳී ඉන්නම්."

"යන්ත්‍රය" සත්‍යය හෙළිකළේය.

"එතුමිය ගෙදර නෑ කිව්වේ, ඔහේලට් ගෙදර නෑ."

"බොහොම හොඳයි. එහෙම නම් අපට වැඩි වෙලාවක් බලාගෙන ඉන්න සිදුවෙන්නේ නෑ කරුණාකර මෙන්න මේ ලියුම් කැල්ල ක්ලයින් මැතිණියට දෙන්න."

තම සටහන් පොතෙන් පිටුවක් ඉරාගත් හෝම්ස් එහි වචන තුන හතරක් කුරුලු ගා, එය සේවකයා අතට දුන්නේය.

"මොනවද හෝම්ස් ඔබ ලිව්වේ?"

සේවකයා තිත්ම ගිය පසු මතු ඇසීම.

"පොලීසියෙන් එක්ක ආවොත් විකරද හමුවෙන්න පුළුවන්? මං ලියුවේ එයයි. මං හිතන්නේ අපට යන්න අවසර ලැබේවි."

ඔහුගේ ඒ වචන සැබෑ විය. එය ද පුද්ගලිකව ඉක්මනිනි. මොහොතකින් අප සිටියේ, අරාබි නිශාලලාසයේ විස්තර කෙරෙන ආකාරයේ, ඉතා මනරම් විසිත්ත කාමරයකයි. ඒ තුළ පැවැති මද අඳුර තුනී කිරීමට, තැන් තැන්වල රෝස පැහැති කුඩා විදුලි බුබුළු දැල්විණි. ගෙහිමී කාන්තාව විසිතුරු කාමරයේ අසුන්ගෙන සිටියාය. අප එහි ඇතුළුවෙද්දී, ඇය වාඩිවී සිටි සෝපාවෙන් නැගිට්වාය. සැහෙන තරම් උස, මනස්කාන්ත රූ සලකුණක් තිබූ ඇය ඇත්තෙන්ම රූ රැකිනි. ස්පාඤ්ඤ ජාතිකයන්ටම උරුම දියුලන මැණික් වැනි දෑසක් ඇය සතු විය. එහෙත් ඒ දෑසින් අප වෙත එල්ල කළේ කෝපය උතුරන මිනීමරු බැල්මකි.

"මේ විධියට බලෙන්, මගේ ගෙට ඇතුළුවීමේ කේරුම මොකක්ද? ඊළඟට අපහාසාත්මක ලියුම් කැලී එවන්නේ මේ පිළිවෙලට?" ඇය ඇසුවේ හෝම්ස්ගේ ලියුම පෙන්වමිනි.

"මං මේ ගැන ඔබට අවුකුවෙන්නේ භාරවීම කර දෙන්න උවමනා නැහැනේ ක්ලයින් තෝනා. ඔබේ බුද්ධිමත්කම ගැන මගේ කියෙන්නෙ විශාල ගෞරවයක්. එහෙම කෙනෙකුට මේක පහදාදෙන්න අවශ්‍යතාවයක් නෑ. ඒත් ඔබේ බුද්ධිමත් ස්වභාවය, මෑතක ඉඳල ඉතා පුදුමාකාර විධියට පරිහානියට පත්වී ඇති බව මා කියන්න ඕනෙ."

"එහෙම වුණේ කොහොමද මහත්මයා?"

"මං භාරගෙන යම් වැඩක් ඉදිරියට කරගෙන ගියා. ඒක තර්ජන මගින් අත්හැර දීමටවත්ත හැකිවෙව් කියල හිතල, ඔබ ඒ සඳහා වෘත්ති මැරවරයින් යෙදවුවා. මේ වෘත්තියේ තිබෙන ඉතා අවදානම් බව දැන දැනත් මිනිසෙක් ඒකම තෝරගන්නේ, අවදානමේ ඇති ආකර්ෂණීය හතිය නිසයි. මේබර්ට් තරුණයා පිළිබඳ පරීක්ෂණයට මාව බලෙන් වගේ යොමුකළේ ඔබයි."

"මං දන්නෙ නෑ ඔබ මේ මොනවද කථා කරන්නේ කියල. කුලියට තර්ජනය කරන වෘත්තිත් එක්ක මාව සම්බන්ධ වෙන්නෙ කොහොමද?"

මෙතෙක් වේලා ඇය දෙස බලාගෙනම කථා කළ හෝම්ස් ආපසු හැරුණේ විඩාවට පත් අයුරෙනි.

"ඔව්. ඔබේ බුද්ධිමත්කම ගැන මම අඩු තක්සේරුවක් නේ කරල කියෙන්නෙ. හොඳයි ඔබට සුභ සන්ධ්‍යාවක් ක්ලයින් තෝනා."

"නවතින්න ඔහොම! කොහේද ඔබ මය යන්න හදන්නෙ?"

"ස්කොට්ලන්ඩ්‍යාඩ් පොලීසියට."

අප විසිත්ත කාමරයෙන් පිටවී යාම සඳහා දොර දෙසට ගියෙමු. අප පසුකර වේගයෙන් ඉදිරියට දිවගිය ඇය, අපේ මහ අවුරා සිටගත්තාය. ඉන්පසු ඇය හෝම්ස්ගේ අතින් අල්ලා ගත්තාය. මෙතෙක් වේලා වානේ මෙන් දැඩි ඔවක් පළකළ ඇය, එක් මොහොතකින් විල්ෆ්‍රද් මෙන් සෞම්‍ය ගතියට පත්වුවාය.

"කලබල වෙන්න එපා මහත්වරුනි. ඇවිත් වාඩිවෙන්න. අපි මේ ප්‍රශ්නය කථා කරලා විසඳමු. මං හිතන්නේ මට ඔබත් එක්ක අවංකව කථාකරන්න පුළුවන් හෝම්ස් මහත්මයා. ඔබට කියෙන්නේ

නියම මහාත්ම ගතිගුණ. ඒ හොඳ ගතිගුණ හඳුනාගැනීමට, ගැහැනියකට ක්ෂණික ඉවක් තියෙනවා. මං ඔබට මගේ හොඳ මිත්‍රයෙක් හැටියට සලකන්නමි."

"ඒ වුණාට ඔබට මගේ හොඳ මිතුරියක් හැටියට බාරගන්න බවට මට පොරොන්දු වෙන්න බැහැ නෝනා. ඒ මොකද යම් යම් කාරණා පිළිබඳව තීන්දුවකට එන්න, මට නීත්‍යානුකූල බලයක් නෑ. ඒ වුණත් මට හැකිතරමින් මම යුක්තිය, සාධාරණත්වය වෙනුවෙන් කටයුතු කරනවා. ඒක මගේ ප්‍රතිපත්තිය. ඔබ කැමැති දෙයක් කියන්න. මං ඒවා අහගෙන ඉන්න සූදානම්. මං ක්‍රියාකරන්නේ කොහොමද කියලා, මං ඊට පස්සේ කියන්නමි."

"හෝමස් මහත්මයා, ඔබ වගේ නිර්භය කෙනෙක් තර්ජනයෙන් භය ගන්වන්න හැදූ එක මෝඩ වැඩක් බවට මට දැන් තේරෙනවා."

"ලොකුම මෝඩකම ඒක නෙමෙයි ක්ලයින් නෝනා. ඔබ අර තක්කඩි රැළක් ගැන විශ්වාසය කියලා, ඔවුන් උදව්වට ගත්තු එකයි ලොකුම මෝඩකම. රහස් හෙළිකරන බව කියලා, උන් ඔබෙන් කප්පම් ගන්න ඉඩ තියෙනවා. නැත්නම් උන් ඔබට පාවාදෙවි."

"නෑ නෑ. මං ඒ තරම් මෝඩ නෑ. මං ඔබට අවංකව කරුණු හෙළිකරනවා කිව් නිසා කියන්නමි. බානි ස්ටොක්ඩේල් හා ඔහුගේ බිරිඳ සුසාන් දෙදෙනා ඇරෙන්න, වෙන කිසිකෙනෙක්, මං ඔවුන් යොදවන බව දන්නෙ නෑ. ඒ දෙන්නා හම් මෙවැනි වැඩක් කරන පළමුවෙනි වතාව මේක නෙමෙයි" මායම්කාරී සිතාවක් පෑ ඇය, අප සමග සුහදශීලී බවක් පෙන්වීමට උත්සාහ කළාය.

"හැබැට? එහෙනම් ඔබ ඔවුන් මීට කලින් පරීක්ෂණයට භාජනය කරලයි තියෙන්නෙ?"

"ඔව්. ඔවුන් බොහොම නිහඩ, සේවය වෙනුවෙන් කැපවී සිටින දඩ බල්ලන් වගෙයි."

"නෝනා. මේ වගේ දඩබල්ලෝ කවදා හරි දවසක, උන්ට කන්න දුන්නු අත සපාකනවා. ගෙවල් බිඳුම ගැන පොලීසිය ඔවුන් හිරභාරයට ගනිවි. දැනටම පොලීසිය ඔවුන් පිටිපස්සේ ලුහුබදිනවා."

181. “මං ඔබට මගේ හොඳ මිත්‍රයෙක් හැටියට සලකන්නමි.”

"එන මිනීම දේකට නිශ්ශබ්දව මුහුණ දෙන්න, ඔවුන් සුදානම්. මං ඒකට උත්තර හොඳට හෙවනවා. මොන දේ වුණත් මගේ නම හෙළිවෙන්නෙ නෑ."

"මං ඔබේ නම හෙළිකළොත් මිය?"

"නෑ නෑ. ඔබ හෙළිකරන්නෙත් නෑ. ඔබ මහත්මයෙක්. මේක ගැහැනියකගේ රහසක්."

"හොඳයි. එහෙම නම් මුලින්ම ඔබේ ඩග්ලස් මේබර්ලි ලියූ කථාන්තරයේ අත්පිටපත අපට භාරදීම ඉන්න."

මහඟුත් සිනාසීමට පටන්ගත් ඉස්කෝරා ක්ලයින්, ගිනිඋදුන දෙසට අත දිගු කළාය. එක පොදියට දැවී ගොස්, අඟුරු කුට්ටියක් බවට පත්වූ යමක් එහි තිබිණි. අඟුරු අල්ලන යකඩ අඩුව අතට ගත් ඇය, දැවී ගිය පොදිය කැබැලි වලට කඩා දැමීමාය.

"මං මේ ටික් ඔබට ආපහු අදන්නද?"

පැවසූ ඇය හෝමස් වෙත පැවේ, ජයග්‍රාහී ප්‍රේම සිතහවිති. හෝමස්ට මුහුණ දීමට සිදුවූ අපරාධකරුවන් අතරින්, මේ තරම් දැඩි සිතක් තිබූ පුද්ගලයෙකු ඔහුට කිසිදිනෙක හමුවන්නට නැතැයි මට සිතිණි.

"ඒ වැඩෙන් ඔබේ ඉරණම තීන්දු වුණා. ඔබේ වැඩ රාජකාරි කිසිම ප්‍රමාදයකින් තොරව කෙරෙනවා. නමුත් ක්ලයින් මහත්මිය, මේ සැරේ නම් ඔබ ඉක්මන් වුණා වැඩියි."

අතේ තිබූ ගිනි අඟුරු අඩුව ඇය උදුනට විසි කළේ ශබ්දයක් නැහෙන අයුරෙනි.

"ඔබ මහ මුරණ්ඩු පුද්ගලයෙක් හෝමස් මහත්මයා. සම්පූර්ණ කථාවම මං ඔබට කියන්නද?"

"මට හිතෙනවා ඒ කථාව ඔබට කියාදෙන්න මට පුළුවන් වේවි කියා."

"ඒ වුණත් හෝමස් මහත්මයා. මේ ප්‍රශ්නය දිනා මගේ දෘෂ්ටි කෝණයෙන් බලන්න. ගැහැනියක් ඇගේ ජීවිතයේ පරමාර්ථ, අවසන් අරමුණු, මුදුන්පත් කරගන්න සුදානම්ව ඉන්නවා. අන්තිම මොහොතේ ඒක විනාශ වෙලා යන හැටි දකින්න මොන ගැහැනියද කැමති?

තමන්ගේ විනාශය වළක්වන්න ඒ තැනැත්තිය පියවර ගැනීම වරදක් කියලද ඔබ කියන්නේ?

"මෙතන මුලින්ම වැරද්දක් කළේ ඔබයි."

"ඔව්. ඔව්. ඒක මං පිළිගන්නවා. ඩග්ලස් හරි අභිසකයෙක්. ඔහු ඉතා සුන්දර ප්‍රේම ලෝකේක ජීවත්වෙන්න හැදූ තරුණයෙක්. මගේ හිතේ මං සැලසුම් කරගෙන තිටි වැඩ පිළිවෙලට හැඩගැහෙන්න ඩග්ලස්ට හැකියාවක් තිබුණේ නැහැ. ඔහුගේ කටේ තිබුණේ විවාහය - විවාහය - විවාහය. මං කොහොමද හෝමිස් මහත්මයා අතේ පැත්සයක් නැති, දුප්පත් සාමාන්‍ය මිනිසෙක් එක්ක විවාහ වෙන්නේ? ඒත් ඔහු? ඔහු විවාහයට අඩුවෙන් කිසිදෙයක් භාරගන්න සූදානම්ව තිටියේ නැ. ඔහු තමන්ගේ මතයෙම ඵල්ලී තිටියා. මං යෝජනා කළ කිසිදෙකට කන්දුන්නේ නැ. ඔහු හිතුවා මං ඔහුගේ වචනයට යටත් විය යුතුයි කියල. ඒක කොහොම ඉවසන්නද? අන්තිමට මට සිදුවුණා ඒක ඩග්ලස්ට වටහල දෙන්න."

"කොහොමද? ඔබට පෙනී පෙනීම මැවුරයිත් යොදවා ඔහුට පහර දීමෙන්?"

"ඇත්තෙන්ම ඔව් හෝමිස් මහත්මයා. ඔබ හැමදෙයක්ම දන්නවා. කථාව සම්පූර්ණ ඇත්ත. බානිසි එයාගේ ගෝලයෝ ටිකයි ඩග්ලස්ට පන්නල දැමීමා. ඒ දේ කරන්න බානිගේ කල්ලියට, ටිකක් සැරපරුෂ ක්‍රියා මාර්ගයක් ගන්න සිදුවුණු බව, මං පිළිගන්නවා. ඉතින් ඔහු මොකද කළේ?

ඔහු තමන්ගේ ප්‍රේම කථාව විස්තර කරලා පොතක් ලිව්වා. ඒකෙ ඔහු අභිසක බැටළු ප්‍රවීණා; මුළු නපුරු වෘත්තයා. නම් ගම් ටිකක් වෙනස් කළත් අපේ සම්පූර්ණ කථාන්තරයම ඒකෙ තිබුණා. මේ කථාව මොකක්ද කියලා, ලන්ඩනයේ මොන මිනිහටද තේරුම් ගන්න බැරිවෙන්නේ? හෝමිස් මහත්මයා. දැන් මොනවද ඔබට කියන්න තියෙන්නේ?"

"එවැනි දෙයක් කිරීමට ඔහුට අයිතිවාසිකමක් තියෙනවා."

"ඩග්ලස් ඉතාලියේ ජීවත්වෙලා ඉතාලි ජාතිකයන්ගේ නපුරු ආකල්ප ඔහුගේ ලේ වලට ඇතුළු කරගෙන කියලයි මට හිතෙන්නේ. ඔහු මට පොතේ පිටපතක් එව්වා. ඒ හරියට, මාව ලක් කිරීමට

බලාපොරොත්තුවෙන විධි නිසා ගැන කල් ඇතුළු දැනුම්දීමට වගේ. ඔහු මට කියා එව්වේ මොකක්ද දන්නවද? පොතේ පිටපත් දෙකක් තිබෙනවා. එකක් මට අනෙක ඔහුගේ පොත් ප්‍රකාශකයාට."

"ඔබ කොහොමද දන්නේ, ඔහු ප්‍රකාශකයාට අත්පිටපත භාරදුන්නාද නැද්ද කියලා?"

"ඔහුගේ ප්‍රකාශකයා කවුද කියලා මං දැන හිටියා. ඩග්ලස් මීට කලින් පොත් ලියලා තිබෙනවා. මේක ඔහුගේ පළමුවෙනි නවකථාව නෙමෙයි. මට දැනගන්න ලැබුණේ අත්පිටපත් භාරගන්නා කියල ප්‍රකාශකයාගෙන් ඔහුට ලියුමක් නොලැබුණු බව. ඊළඟට ඩග්ලස් හිටිහැටියෙම මියගියා. අනෙක් අත්පිටපත මේ ලෝකෙ කොතේ හරි තිබුණෙත්, මට ආරක්ෂාවක් නැති බව මං දැනහිටියා. එය තිබිය යුත්තේ ඔහුගේ පොද්ගලික බඩු බාහිරාදිය සමගයි. ඒ සියල්ල නොවැරදීම ඔහුගේ මවට එවන් බව මං දැන හිටියා. මං මගේ කණ්ඩායමට වැඩේ භාරදුන්නා. එක්කෙනෙක් ඒ ගෙදරට ගියා සේවිකාවක් හැටියට. මට මිනිසුණා මේ වැඩේ, බොහොම වැදගත්, අවංක විධියට කරන්න. ඒ නිසයි මම ගෙයයි එහි බඩුමුටු ඔක්කොමයි මිලට ගන්න, කැමැත්තාම සලස්. ඒ ක්‍රමය අසාර්ථක වුණු නිසයි, වෙනත් විධියේ ක්‍රියාමාර්ගයක් ගන්න සිද්ධ වුණේ. හෝමස් මහත්මයා. මං ඩග්ලස්ට ඒකක් සැරපරුෂ වුණා වැඩි බව ඇත්තයි. ඒක මං පිළිගන්නවා. දෙවියෝ දන්නවා, මගේ ඒ නැසිරීම ගැන මං හරියට කමිසා වෙනවා නමුත් මගේ මුළු අනාගතයම අවදානමකට ලක්වෙලා තියෙද්දී, මං වෙන මොනවා කරන්නද?"

ඒ ප්‍රශ්නයට තමාට පිළිතුරක් දීමට නොහැකි බව හඟවමින්, හෝමස් තම උරහිස් හැකිවැඩේ.

"හොඳයි හොඳයි. මට පෙනෙන්නේ වැරදි වැඩක් යටපත් කරන්න මටත් හවුල් වෙන්න සිදුවෙනවා වගේ. පළමුවැනි පංතියේ මහියෙකු හැටියට, ලෝකය වටේ සංචාරයක යෙදිල එන්න, කියක් විතර වියදම් වේවි කියලද ඔබ හිතන්නේ?"

කාන්තාව අප දෙස තුන්තිම්හුනව බලා සිටියාය.

"ඒ වැඩේ රත්පවුම් පන්දහසකින් කරන්න පුළුවන් වේවිද?"

"මං හිතන්නේ පුළුවන් වේවි."

"බොහෝම හොඳයි. එහෙත්ම ඔවුම් පන්දහසකට වෙන්පතක් ලියලා, මට අත්සන් කරල දෙන්න. මං ඒක මේබර්ලි මහත්මියට ලැබෙන්න සලස්වන්නම්. ඇයට මේ වේදනාකාරී පරිසරයෙන් මිදෙන්න ඉඩක් සලස්වාදීම, ඔබේ යුතුකමක්. ඒ අතරම මෙන්න මේ ටිකක් මතක තියාගන්න ක්ලයින් හෝනා . . ."

දබර්හිල්ල ඔසවා අනතුරු අඟවමින්, හෝම්ස් ක්ලයින් මහත්මිය ඇමතුවේය.

". මුවහත් ආප්ත එක්ක සෙල්ලම් කරලා ඔබට හැමදාමත් බේරෙන්න ලැබෙන්නේ නෑ. මුවහත් ආයුධයකට ඔබේ මිය ලස්සන දැන් කැපුණු දවහන ඒ බව ඔබට වැටහේවි."

බේදිජනක සාක්ෂිය

බේදුජනක සාක්ෂිය

එදා උදෑසන මගේ මිත්‍ර ෂර්ලොක් හෝම්ස් වෙතින් මා දුටුවේ, අතිශයින් කම්පාවට පත්වූ දාර්ශනිකයෙකුගේ ස්වභාවයකි.

"වොට්සන් ඔබ දුටුවද ඒ මිනිසා?"

"ඔබ කියන්නේ මේ දැන් අපේ හෙදරිත් එළියට බැහැලා ගිය වයසක මනුෂ්‍යයාද?"

"අන්න හරි."

"මං ගෙට ඇතුළුවෙද්දී, දොර හෙදි ඔහුව හමුවුණා."

"ඔබට මොනවද ඔහු ගැන යිතෙන්යෝ?"

"ජීවිතේ ගැන කලකිරීමකට පත්වෙලා දුකෙන්, සිත් වේදනාවෙන් ඉන්න කෙනෙක්?"

"හරියට හරි වොට්සන්. අපි කල්පනා කරල බැලුවොත් මේ මුළු ජීවිතේම, දුකෙන් වේදනාවෙන් පිරුණු එකක් හේද. අර මිනිසාගේ කථාව, මුළු මහත් සමාජය තුළම පැතිර ඇති, ජීවිතයේ දුක්ඛදායක තත්ත්වය සිදුම්භ පෙන්නන කැටපතක් වගෙයි. අපි දැන් දිගුකරලා පුළුවන් තරම් දේවල් ලබාගන්නා හඳුනා; නමුත් අන්තිමට අපේ අත්වලට හසුවෙලා, ඉතිරි වී තියෙන්නේ මොකක්ද? මායාවක් පමණයි. මායාවකටත් වඩා අත්තයි. දුක වේදනාව පමණයි."

"ඒ තැනැත්තා ඔබේ අනුග්‍රාහකයෙක්ද?"

"ඔව්. මට එහෙම හඳුන්වා දෙන්න පුළුවනි. ස්කොට්ලන්ඩියාවේ එකෙනෙයි ඔහුව මෙහාට එවල තිබුණේ. සමහර වෙලාවට වේද වශේෂඥයෝ, තමන්ට මොන විධියකටත් සනීප කරන්න බැරි ලෙඩ්ඩු, වේද පුහුණුවක් නොලැබූ හොර වෙදුන් ලෙට යවන්නේ? අන්න ඒ වගෙයි. එහෙම වෙලාවට වේදවරුන්ගේ තර්කය මොකක්ද

දන්නවද? අර ලෙඩා සහිස කරන්න කියලා තමන්ට තවත් කරන්න කිසිදෙයක් ඉතිරිවෙලා නෑ; තොරවෙදා මොනවා කළත් ලෙඩාගේ අමාරුවේ තවත් තරක අතට හැරෙන්න කියලා දෙයකුත් නෑ."

"ඇයි අර මිනිහට මොකක්ද වෙලා තියෙන්නෙ?"

කිලිට් ටි තිබුණු ආගන්තුක පතක් හෝම්ස් අතට ගත්තේය.

"ජොසයියා ඇම්බර්ලි, ඔහු 'කියනවා බ්‍රික්ලෝල් සහ ඇම්බර්ලි සමාගමේ කතිෂ්ඨ කළමනාකාර අධ්‍යක්ෂකවරයා හැටියට හිටියේ ඔහුයි කියල. එයාල තමයි චිත්‍ර ශිල්පීන් වෙනුවෙන් දිය සායම්, තෙල් සායම් හා පින්සල් නිපදවන්නේ. ඔවුන්ගේ නම දියසායම් පෙට්ටි වල පිටපත්කේ අදහන් කර තිබෙනවා ඔබ දැකල ඇති.

ඔහු සැහෙන ධනයක් උපයාගෙන, වයස හැටඑක වෙද්දි ව්‍යාපාරයෙන් විශ්‍රාම ගත්තාලු. ඊළඟට ලුවියාම් වලින් නිවසක් මිලයට ගෙන, විවේකීව කාලය ගතකරන අදහසින් එහි පදිංචි වුණාලු. දීර්ඝ කාලයක් ව්‍යාපාර කටයුතුවල යෙදීම නිසා, ඔහු හෙමිබත් වෙලා ඉන්න ඇත්තෙ. ඉතින් මේ තොරතුරු ඇහුවම කෙනෙකුට මොනවද හිතෙන්නෙ? දැන් ඉතින් ඔහුට නිවසැනසිල්ලේ කාලය ගතකරන්න හැකිවෙව් කියන එක තේද?"

"ඇත්තෙන්ම ඔව්."

හෝම්ස් පරණ ලියුම් කවරයක් පිටුපස ඔහු සටහන් කරගත් යමක් කියවා බැලුවේය.

"ඔහු විශ්‍රාම අරගෙන තියෙන්නේ 1896 දී. ඊළඟට 1897 මුල හරියෙදි ඔහු විවාහවුණා. ඒ තමන්ට බඩා අවුරුදු විස්සකින් බාල කාන්තාවක් සමග. ඡායාරූපයේ පෙනෙන හැටියට ඇය හොඳ රූමත් තැනැත්තියක්. ඔහුගේ දක්ෂකම් නිසා මුදල් හදල් ලැබුණා. බිරිඳක් ලැබුණා. දැන් විවේකයක් ලැබුණා. මේ හැමදෙයකින්ම පෙනෙන්නෙ මොකක්ද? ඔහු ඉදිරියේ යෑමට තිබෙන මාර්ගය බොහොම පහසු, කරදර කම්කටොලු වලින් තොර එකක්. එහෙම තේද? නමුත් අවුරුදු දෙකක් ගතවුණේ නෑ. ඔබට පෙනෙනවා තේද මේ වයසක ඇම්බර්ලි මහත්මයා, ඉරහඳු යට ඉන්න, කාලකණ්ණිම, අවාසනාවන්තම මිනිසා බවට පත් වී ඇති හැටි."

"ඇයි මොකක්ද සිද්ධ වුණේ?"

"පරණ කථාවමයි වොට්සන්. වසල බිරිඳක් සහ මිත්‍ර දෝහියෙක්. ඔහු කියන හැටියට ඇම්බර්ලිගේ ජීවිතයේ හැමදාමත් ඔහු ඉතාම ප්‍රිය කළ විනෝදාංශය තමා වෙස් ක්‍රීඩාව. ද්‍රව්‍යාමිහි ඔවුන්ගේ නිවසට කිට්ටුව නිවසක ඉන්නවා තරුණ වෛද්‍යවරයෙක්. ඔහුත් වෙස් ක්‍රීඩාවට කැමැති කෙනෙක්. ඔහුගේ නම වෛද්‍ය ඊ අර්නස්ට්. වෙස් ක්‍රීඩාව සඳහා නිතර නිතර නිවසට පැමිණි වෛද්‍යවරයා සහ ඇම්බර්ලිගේ බිරිඳ අතරේ හිතවත් කමක් ඇතිවුණා. අපේ අවාසනාවන්ත මිත්‍රයාගේ බාහිර පෙනුම නම් ඒ හැටි සතුටුදායක එකක් නොවෙන බව ඔබ දකින්න ඇති. ගිය සතියේ අර ජෝඩුව පැන ගිහිත්. අකාහේ සිහින්ද කියල කවුරුවත් දන්නෙ නැ. ඒ මදිවාට අර ගැහැනිය තමන්ගේ ගමකුබඩු හැටියට ගෙනිහි. තියෙන්නේ මොනවද දන්නවද? ඇම්බර්ලි මහත්මයා ජීවිත කාලයක් තිස්සේ එකතු කළ මුදල් වලින් විශාල තොටසක් සහ ඔහු මුදල් ආයෝජනය කර ලබාගත් සුදුසුම සහිත පෙට්ටිය. ඔහු මගෙන් අහනවා, අපට පුළුවන්ද කියලා භාරකම් කරගෙන ගිය මුදල් සහ බිරිඳ හොයල දෙන්න. දැනට සෞඛ්‍ය කැටියට නම් සාමාන්‍ය ආකාරයේ ප්‍රශ්නයක්. නමුත් යොසියියා ඇම්බර්ලිට නම් විශාල ගැටලුවක්."

"හෝමස් මොනවද ඔබ මේකට කරන්න බලාපොරොත්තු වෙන්නෙ?"

"ඔව්. මෙතැනදි වහාම මතුවෙන ප්‍රශ්නය, වොට්සන් ඔබ මේකට මොකක්ද කරන්න බලාපොරොත්තු වෙන්නෙ?"

මගේ ගෝලයා හැටියට ඔබ දන්නවා නේ මේ දිනවල මගේ කාලය සම්පූර්ණයෙන්ම ගතවෙලා තියෙන්නේ වෙනත් වැඩකට බව? අර රිජිස්තු-ක්‍රිස්තියානි බිෂොප්වරුන් දෙදෙනා සම්බන්ධ සිද්ධියේ වැඩකටයුතු දැන් සැහෙන තරම් අවසානයයි. මට හිතෙනවා අද හැන්දෑව වෙනකොට ඒකෙ කෙළවරක් දකින්න පුළුවන් වේවි කියලා. ද්‍රව්‍යාමි වෙත ගිහින් පරීක්ෂා කරල බලන්න, මට කොහොමටවත් වෙලාවක් නැහැ. නමුත් සිද්ධිය වූ තැනට ගිහි. සටහන් කරගන්න සාක්ෂිවල විශේෂ වටිනාකමක් තියෙනවා. නාසි මනුෂ්‍යයා මගෙන් තදින්ම ඉල්ලා හිටියා ඔහු සමග එන්න කියලා.

මට ඇතිවී තිබෙන ප්‍රශ්නය මං ඔහුට තෝරුම් කර දුන්නා. පස්සේ ඔහු කැමැතිවුණා මගේ නියෝජිතයාට භාරගන්න."

"මං දන්නෙ නෑ හෝමිස් මගෙන් නම් ඒ හැටි ප්‍රයෝජනයක් වේවිද කියල. නමුත් මං පුළුවන් උත්සාහයක් දරන්නම්."

හෝමිස්ගේ ඉල්ලීම පිළිගෙන ග්‍රීෂම් සැකුවේ ඒ සවස් භාගයේ මම දුවීමාම් බලා පිටත්වී ගියෙමි. එංගලන්තය පුරා මහත් ආන්දෝලනයක් ඇතිවන සිදුවීමක් බවට, සතියක් ඇතුළත එය පරිවර්තනය වනු ඇතැයි මට එවේලේ කිසිසේත් නොසිතීම්.

මා ආපසු බේකර් විලිය කරා පැමිණෙන විට රූ බෝවී තිබිණ. මගේ ගවේෂණාත්මක ගමන ගැන දීර්ඝ විස්තරයක් හෝමිස් වෙත ලබාදීමට මට සිදුවිය.

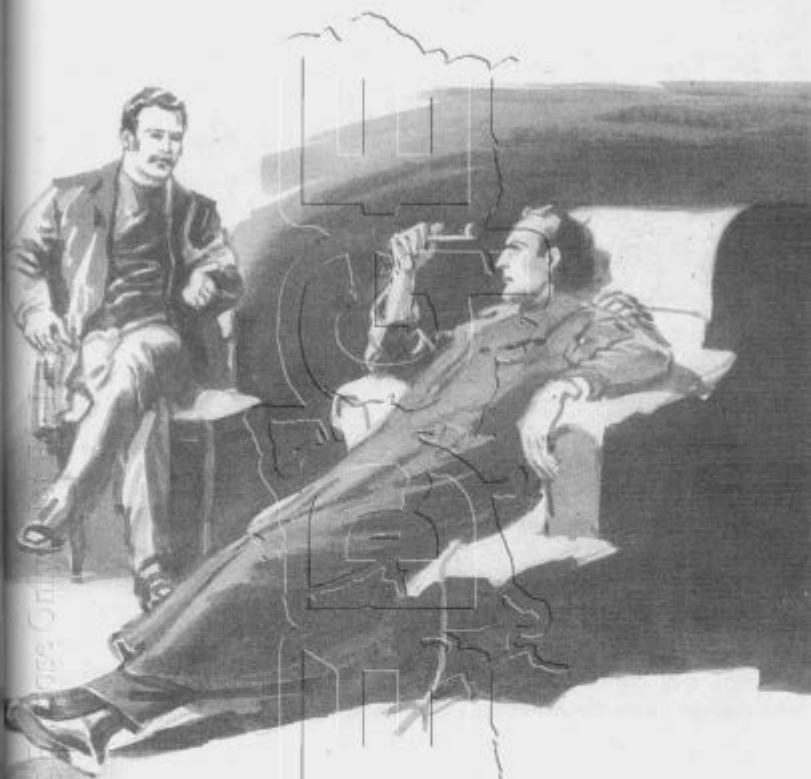
ඔහුගේ දිගු සිහිත් ශරීරය භාන්සි පුටුවේ දිගහැර, හෝමිස් මගේ කථාවට සවනදීම ඇරඹුවේය. සැර දුම්කොළ යොදා දල්වාගත් පයිප්පය සුදු පැහැති සහ දුම්ගැළ පිටකරන්නට පටන් ගත්තේය. දෑස් පියාගෙන සිටි ඔහුට නින්දායෝග්‍ය ඇතැයි, කිසිවෙකු දුටුවේ නම් සිතන්නට ඉඩ තිබිණ. මම ශබ්දත් විස්තරය ඇරඹිමි.

"ජොසයියා ඇම්බර්ලිගේ නිවසේ නම "ද හැවන්" ඒ හරියේ හැමතැනකම ගඩොල් වලින් බැඳුණු උස් තාප්ප සහිත ඉඩමි. මේ හැම මධ්‍යයේ ඇම්බර්ලිගේ නිවස පිහිටා තිබුණේ, ඒකාකාරී පරිසරයක් මැද, පෞරාණික සංස්කෘතිය හා සුවචනසුව විදහා දක්වන දූපතක් වගේ. මෙම නිවස වටේ බැඳුණු, හිරු රැසින් නැහැවුණු උස් තාප්පය, පාසි වර්ග හා පුස් වලින් සැදුණු පැල්ලම් වලින් අලංකාර"

"මය කාව්‍යමය වර්ණනා විකල්පයක් ඇරඹ දාන්න වොට්සන්. ගේ වටේට ගඩොල් වලින් හඳුනා උස් තාප්පයක් තිබුණා. මට ඒ ඇති. . . ."

හෝමිස් මගේ කථාවට බාධා කළේ කෝප වූ අයුරෙනි.

"හරි හරි. ගේ කොයි එකද කියලා නොයාගන්න වැඩේ ඒ හැටි ලේසි නොවෙන්න ඉඩ තිබුණා. නමුත් විලියේ දුම්බොම්න් රස්කියාදු වෙමින් හිටි තරුණයෙකුගෙන් මං ඒ ගැන ඇහුවා. ඔහු ගැන මං විශේෂයෙන් සඳහන් කරන්නේ හේතුවක් ඇතුවයි. ඔහු

91. “මය කාවයමය චරිතය” අන්තර්ල ආත්ත
 වාටියන්.”

හුඟක් උස, කළු පැහැති සිරුරක් තිබූ, ලොකු උඩුදවුළක් තිබුණු මිනිසෙක්. පෙනුමෙන් ටිකක් යුද හමුදා හටයෙක් වගේ.

"ජොසයියා ඇම්බර්ලි මහත්මයාගේ ගේ මේකද?" කියල මං ඇහුවිට ඔහු හිස සොලවා ඒ බව ඇහෙව්වා. ඊළඟට මා දිහා හෙළුවේ කුතුහලයෙන් යුතු ප්‍රශ්නාර්ථ බැල්මක්. ඒක මගේ සිහියට ආවේ ටිකක් වෙලා ගියාට පස්සේ.

මං ගේට්ටුවෙන් ඇතුළුවෙද්දීම ඇම්බර්ලි මහත්මයා ඉස්සරහට ආවා. අද උදේ මං ඔහුව දුටුවේ යන්තමින් විතරයි. ඒ වෙලාවේ මට හිතුවේ ඔහු මහ පුදුමාකාර මිනිසෙක් කියලයි. අද හවස ඔහුව පැහැදිලිව දකින්න ලැබුණාම, පෙනුමේ අස්වාභාවිකකම තවත් තහවුරු වුණා."

"ඒ කාරණය මමත් නිරීක්ෂණය කළා. ඒ වුණත් මං කැමැතියි ඔහු ගැන ඔබේ සිතේ ඇතිවුණු අදහස් දැනගන්න."

"මට ඔහුව පෙනුණේ ඕනෑකමින්ම හිස ඉදිරියට පහත් කරගෙන සිටි කෙනෙකුගේ අයුරින්. එහෙම පෙනෙන්න හේතුව පිට ටිකක් කුදු ගැහි තිබුණු නිසා බව මට දකින්න ලැබුණා. ඒ වුණත් ඔහු, මම මුලින් හිතූ කරම් දුර්වල කෙනෙකු වෙන්න බෑ. ඔහුගේ උරහිස් දෙකත් පපුවත්, යොටයෙකුගේ වගේ ඉතාම පුළුල්. නමුත් ශරීරය පහතට වෙන්න හරිම කෙටිවුයි."

"වම් සපත්තුව රැළි වැටී, ඇඹරී තිබුණු හැටි සහ දකුණු කකුලේ සපත්තුව සාමාන්‍ය ආකාරයට තිබුණු හැටි, ඔබ දකින්න ඇති?"

"ඒ හරිය මං දැක්කේ නෑ?"

"ඔව්. ඔබට ඒක දකින්න ලැබෙන්න නැහැ. මං දැක්කා ඔහුගේ එක කකුලක් කෘතීම කකුලක් බව. කමක් නෑ. කථාව දිගටම කියන්න."

"ඔහුගේ පරණ තොප්පිය අතරින් පහතට වැටුණු, තැනින් තැන සුදු වී කැරලි ගැසුණු කොණ්ඩයෙන් මා පුදුමයට පත්වුණා. එපමණක් නොවෙයි, ඔහුගේ රැළිවැටුණු මුහුණෙන් ප්‍රකාශවුණේ බියකරු පෙනුමක්."

"හරි හරි වොට්සන්. මොනවද ඔහු කිව්වේ කියල මට කියන්න."

"ඔහු තමන්ගේ දුක් ගැනවිලි අදහ්නාව දිගහරින්න පටන් ගත්තා. අපි පාර දිගේ ඇවිද යමිනුයි කථා කළේ. ඒ අතරේ, ගෙය හා අවට පිහිටීම ගැන මං හොඳින් පරීක්ෂා කළා. ඒ තරම් අපිරිසිදුවට තිබුණු ගෙයක් හා ගෙවත්තක් මං කවදාවත් දැකල නැහැ. ගෙවත්තේ සැමතැනකම වල් පැළෑටි හැදිලා වල්බිහි වෙලා. හැදිවිට පවුලක ගැහැනියක්, ගෙවත්ත මේ වගේ වෙන්ත ඇරලා, බලාගෙන හිටියේ කොහොමද කියල මට තම තේරුම් ගන්න බැ. ගේන් හොඳටම ගරා වැටිලා, විනාශ වෙලා යන්න ඔන්න මෙන්න වගේ. මේ අභියාසා මුහුදුසයාව ගෙයි පිළිවෙළ තේරිලා වෙන්ත ඇති. ඔහුට ගේ ටිකක් අලුත්වැඩියා කරන්න හිතිලා. ඔහු නිවසේ තිත්ත ගාන්න පටන්ගෙන තිබුණා. විශාල, කොළපාට තිත්ත බඳුනක් සාලය මැද තබා තිබුණා. මං එහි යද්දීන් ඔහු ඒ වැඩේ යෙදිලා ඉන්න ඇත්තේ. නිවසෙන් එළියට ආවෙන් ලොකු තිත්ත බුරුසුවක් අතේ තියාගෙන.

ඔහු මාව කැඳවාගෙන ගියා කුඩා කුටියකට. අපි හුඟක් වෙලා කතාබස් කළා.

"ඇයි හෝමිස් මහත්තයාට ආවේ නැත්තේ මේ ගැන පරීක්ෂා කරන්න? හැබැවටම මං එහෙම හිතන එකක් වැරදියි. මුදල් හදල් විනාශ වෙලා ගිහිං මං බොහොම දුප්පත් අසරණයෙන් බවට පත්වෙලයි ඉන්නේ. ඉතින් මං කොහොමද ඡර්ලොක් හෝමිස් මහත්තයා වගේ සුප්‍රසිද්ධ කෙනෙකුගේ පැමිණීම බලාපොරොත්තු වෙන්නේ?" ඇම්බර්ලි කිව්වා.

"එහෙම කියන්න එපා ඇම්බර්ලි මහත්මයා. මගේ මිත්‍රයා ම මේ වැඩේට ආවේ නැත්තේ මුදල් හදල් පිළිබඳ ප්‍රශ්නයක් නිසා නෙමෙයි. ඡර්ලොක් හෝමිස් කියන්නේ සල්ලිකාරයින්ගේ වැඩ ගැන උනන්දුවෙන, නැතිබැරි අය නොසලකා හරින කෙනෙක් නෙමෙයි."

"ඔව්. මං ඒ බවත් අහල තියෙනවා. කලා ශිල්පීන් කලාත්මක නිර්මාණයක යෙදෙන කොට මුදල් ගැන නොහිතනව වගේ; හෝමිස් මහත්මයා මෙහෙ ආව නම්, මේ සිද්ධියෙන් යම්කිසි කලාත්මක දෙයක් අධ්‍යයනය කරන්න තිබුණා.

මනුස්සයෙකුට කොයිතරම් දරුණු විධියට අකෘතඥ වෙන්න පුළුවන්ද කියන එක දකින්න තිබුණා. ඇය ඉල්ලූ දෙයක් මං කවදද ප්‍රතික්ෂේප කළේ? මේ විධියට ඇය ඉල්ලන හැම දෙයක්ම ලබාදෙමින්, ඇය කියන විධියට හැමදෙයක්ම කළා. ගැහැනියකට කවදාවත් ඒ වගේ සැමියමක් ඇබ්ලි තියෙනවද? ඊළඟට අර ඉලන්දාරියා - මගේ පුතෙක් වෙන්න පුළුවන් වයසේ තරුණයෙක්. ඔහුට මේ ගෙදර කැමැති හැටියකට ඉන්න නිදහස පවා මං දීලා තිබුණා. ඒ වුණත් බලන්න ඔහු මට සැලකූ හැටි! අයියෝ වොට්සන් මහත්මයා. මේක මහා දූෂ්ට, කෲර ලෝකයක්."

පැයකට හෝ ඊට වැඩි කාලයක් ඔහු දෙඩෙව්වේම ඒ ගැන තමයි. මේ තරුණයා හැ ඔහුගේ බිරිඳ අතර රහස් සබඳකමක් තිබුණු බවට, ඔහුගේ හිතේ සැකයක්වත් තිබිලි නැහැ. ඇම්බර්ලි හා ඔහුගේ බිරිඳ ජීවත්වුණේ තනිවම. ඒ කියන්නේ ගෙදර නැවතී වැඩපල කරදුන් සේවක සේවිකාවෝ කවුරුත් නැහැ. ගෙදර කටයුතු කරදීමට, උදේට ඇවිත් හැන්දෑවේ හයට පිටවී යන ගැහැනියක් සිටිනවා.

මේ සිද්ධිය වුණු දවස හැන්දෑවේ නෑදෑ දර්ශනයක් හැරුණිම සඳහා ආසන වෙන්කරගන්න ඇම්බර්ලි තීරණය කර තිබෙනවා. ඔහු හේමාකට් රහහලේ හැන්දෑවේ දර්ශනය සඳහා සඳහානල ආසන වලින් ටිකට් පත් දෙකක් මිලට ගත්තාලු. ඒ ඔහුගේ බිරිඳගේ විනෝදාස්වාදය සඳහා නාව්‍ය හැරුණිමේ අදහසින්. නමුත් රහහලට පිටත්වී යන්න සුදානම් වෙන අන්තිම මොහොතේ, ඇගේ හිස කකියන බව කියමින්, නාව්‍ය හැරුණිම යාම බිරිඳ ප්‍රතික්ෂේප කළාලු. ඒ හින්දා, ඔහු තනියම ගිහින් තියෙනවා. ඒ ගැන කිසි සැකයක් නෑ. ඒ මොකද ඔහු බිරිඳ වෙනුවෙන් මිලට ගත් ටිකට්පත පවා මට පෙන්වුවා."

"මේක හැබෑවටම මගේ සිත් ඇදගන්නා තාලේ එකක්. ඉතිං කියන්න වොට්සන්. ඔබේ කථාන්තරය හරිම සිත්ගන්නා සුලුයි. ඔබ ඒ ටිකට් පත පරීක්ෂා කරල බැලුවද? ඔබට ඒකෙ අංකය සටහන් කරගන්න මතක් වුණේ නැද්ද?"

"මං ඒක හොඳට මතක් තියාගත්තා."

මා පැවසුවේ තරමක් ආඩම්බරයෙනි.

<http://sherlockholmesinvestigations.blogspot.com>

"ඒක මං පාසල් යන කාලේ මගේ අංකය. ඒ හින්දා හොඳට මතක හිටියා - අංකය 31."

"විශිෂ්ටයි වොට්සන්! එහෙනම් ඔහුගේ අංකය වෙන්ත ඇත්තේ අංක 30 නැත්නම් 32."

"ඔව්. එහෙම විය යුතුයි. ඒක B අකුරෙන් තිබෙන ආයත පේළියේ අසුන් දෙකක්ලු."

"විශිෂ්ටයි. වෙන මොනවද ඔහු කිව්වෝ?"

"ඔහු තමන්ගේ ආරක්ෂිත කාමරය කියල හැඳින්වූ කාමරයක් මට පෙන්නුවා. ඒක හැබැවටම බොහෝම ආරක්ෂිත තැනක්. හරියට බැංකුවක සුරක්ෂිතාගාරය වගේ. දොර යකඩින් තැනු එකක්. ජනෙල් ආවරණ හොරුන්ට කඩිනම බැර, යකඩ තහඩුවලින් තැනු ඒවා. ඇම්බර්ලිගේ බිරිඳ ලන් මේ කාමරයේ දොරට අමතර යතුරක් තිබුණු බවයි පෙනෙන්නේ. ඇයත් මේ රේ අර්නයට නම් තරුණයාත් එකතු වෙලා රන්පඩුම් හන්දහසක වටිනාකමට මුදල් හා සුරැකුම්පත් හොරකම් කරගෙන ගිහි."

"සුරැකුම්පත්? ඔවුන් කොහොමද ඒවා විකුණන්නේ?"

"ඇම්බර්ලි කිව්වා ඔහු පොලීසියට ඒවායේ විස්තර අඩංගු ලේඛනයක් දී ඇති බව. ඒ විකු නම් ඔවුන්ට විකුණගන්න බැරවේවි. ඔහු රංග ශාලාවේ ඉඳල ආපත්තු එද්දී මැදියම් රූය වුණාලු. එතකොට ඔහුට දකින්න ලැබුණාලු, ඔහුගේ ආරක්ෂිත කාමරය විවෘත කරල, තිබුණු දේවල් අරගෙන සැකකරුවො පැන ගිහින් ඇති බව. ඔහු චතෘම මේ ගැන පොලීසියට දැනුම් දීල තියෙනවා."

හෝමස් මඳ වෙලාවක් කල්පනා කරමින් සිටියේය.

"ඔබ කියනවා ඔහු තිවසේ තිත්ත ගාමිත් හිටියෙ කියල. මොනවායෙද ඔහු තිත්ත ගැටේ?"

"මං යඳ්දී ඔහු බරාදයේ තිත්ත ගාමිත් සිටියා. අර ආරක්ෂිත කාමරයේ බිමත්, දොරෙන් තිත්ත ගා අවසන් කර තිබුණා."

"ඔබට හිතෙන්නේ නැද්ද වොට්සන්, මේ වගේ සිදුවීමක් වුණු වෙලාවේ, යම්කිසි කෙරෙහි මෙවැනි වැඩක යෙදීම පුදුමාකාර දෙයක් කියල?"

"හදවනේ දැනෙන වේදනාව අමතක කරන්න මොකක් හරි වැඩක යෙදෙන්න ඕන මහත්මයා." ඔහු කිව්වේ එහෙමයි.

බලාගෙන ගියාම ඒ අදහස විකාරයක් තමා. එක අතකින් පුදුමේකුත් නෑ. ඒ මොකද ඇම්බර්ලි කොහොමටත් පිස්සු විකාර කාරයෙක් වගෙයි මට පෙනුණේ. ඔහුගේ බිරිඳගේ ඡායාරූපයක් තිබුණා. ඔහු කෝපයෙන් මං ඉදිරියෙදිම ඒක කැලි කැලිවලට ඉරා දැමීමා.

"මේ ගැනිගේ කාලකණ්ණි ඔහුණ මට ආයෙත් දකින්න උවමනා නෑ." ඔහු කිව්වේ කෝපයෙන් වෙච්චමින්.

"වෙන මොනවද වොට්සන් ඔබ දුටුවේ?"

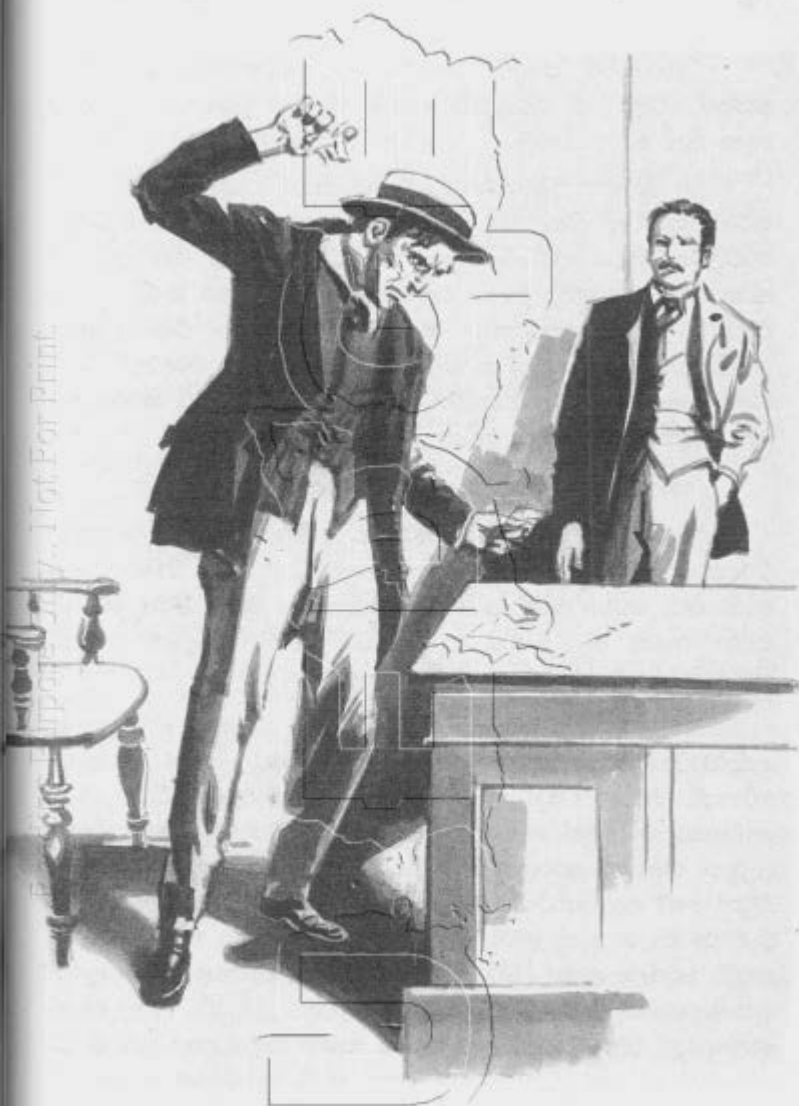
"ඔව්. අතික් කැමදේකටම වඩා මගේ හිතට වැදුණු එක් කරුණක් තිබුණා. ආපහු එන්න, දුම්රියට නගින්න මං බිලැක්හිත් දුම්රියපොළට ආවේ අශ්වකරත්තයකින්. දුම්රිය පිටත්වෙන මොහොතෙදි මං දුටුවා මිනිසෙක් දුවගෙන දුවගෙන ඇවිත්, මං නැගපු මැදිරියට, අල්ලපු දුම්රිය මැදිරියට නැගිහවා. ඔබ දන්නවනෙ හෝමස් මට මිනිස්සුන්ගෙ ඔහුණ කොඳවා මතක තියෙන බව? කිසිම සැකයක් නෑ; ඒ තමයි අර ඇම්බර්ලිගේ ගේ ළඟ රස්කියාදු වෙච් හිටිය උස කර පුද්ගලයා. ලත්ඩන් පාළම දුම්රියපොළේ මං බහිද්දි, ඔහුත් දුම්රියෙන් බැස්සා. නමුත් ඔහු වහාම යෙනග අතරේ නොපෙනී ගියා. මට කොඳවම විශ්වාසයි, ඔහු මගේ ගමන ගැන සොදිසි කරන්න මගේ පිටිපස්සෙන්ම ආ බව."

"කිසි සැකයක් නෑ. කිසිම සැකයක් නෑ." හෝමස් කීය. "වොට්සන්, ඔහු උස කර මිනිහෙක්. ලොකු උඩුදුළක් තියෙනවා. අරපාට අවිකණ්ණාඩි දෙකක් පැළැඳගෙන හිටියා. එහෙම තේද?"

"හෝමස් ඔබ ඉන්ද්‍රජාලිකයෙක් වගේ. මං ඔබට නොකිව්වට, ඔහු අරපාට අවිකණ්ණාඩියක් පැළැඳගෙන හිටි බව සම්පූර්ණ ඇත්ත."

"ඒ වගේම ටයි පටියේ මේයොනික් සමාජයේ ලාංඡනය සහිත ටයි කටුවක්?"

"මොනවා හෝමස්? ඔබ කොහොමද ඒකත් දන්නේ?"

197. "මේ ගැනිගේ ! කාලයක්ම මුහුණ ආයෙමත්
දකින්න මට උවමනා නෑ."

<http://sherlockholmesinvestigations.blogspot.com>

"බොහොම සරලයි මගේ හිතපිත් වොට්සන්. නමුත් අපි ඉස්සර වෙලා මේ ගැටලුවේ ඉතාම වැදගත් ප්‍රායෝගික පැත්ත ගැන සිත් යොමු කරමු.

මං මුලින්ම පිළිගන්න කැමැතියි කිසිම වැදගත්කමක් නැති, සරල ප්‍රශ්නයක් කියල මං හිත දේ, බොහොම ඉක්මනින් බැරෑරුම් ගැටලුවක් බවට පරිවර්තනය වෙගෙනයි එන්නෙ. ඔබ ද්‍රව්‍යාම වෙත ගිය ගමනේදී, ඉතාම වැදගත් නිරීක්ෂණ හා කරුණු හැම එකක්ම, ඔබට අල්ලාගන්න බැරවි මහහුද් ගියා. ඒක ඇත්තක් වොට්සන්. නමුත් තවත් සමහර කාරණා වගයක් බලෙන්ම වගේ ඔබේ ඇහට ඇවිත් තියෙනවා. ඒවායේ පවා වැඩිදුර හිතාබැලිය යුතු වැදගත්කමක් ඇති බවයි මට නම් පෙනෙන්නෙ."

"හොඳයි මොනවද මට මහ හැඟුණේ?"

"ඔබට හිත අමාරු කරගන්න එපා මිත්‍රයා. ඔබ දන්නවානේ වරදක් පෙන්වා දෙන්න ගියාම, මං හිතවත්කම ගැන සිහිකරන්නෙ නැති බව. වෙන කවරු හරි යැව්වත්, මේක ඔබට වඩා හොඳට කරන එකක් නෑ. නමුත් පැහැදිලිවම, ඉතාම වැදගත් කරුණු කිහිපයක් ගැන සෙවීම ඔබෙන් අතපසු වුණා.

අපි මෙහෙම හිතමු. ඇම්බර්ලි හා ඔහුගේ බිරිඳ ගැන අසල්වාසීන් මොනවද හිතන්නේ? ඒක හරිම වැදගත්. දොස්තර අර්නස්ට් මොන වගේ කෙනෙක්ද? සමාජයේ වාරිත්‍ර ධර්ම ගැන තොතකා තිදහසේ හැසිරෙන කෙනෙක්ද? ඔය පැත්තේ දකින්න ලැබුණු ගැහැනු කාගෙන් හරි ඔබට අරංවි ලබාගන්න තිබුණා. ඔවුන් ඔබේ උදව් කාරයන් කරගන්න තිබුණා. තැපැල් කන්තෝරුවේ වැඩ කරන ගැහැනු ළමයාගෙන් විමසලා බැලුවේ නැද්ද? ඵලවර් කඩේ වෙළෙන්දාගේ බිරින්දෑගෙන් ඔබට සැහෙන තොරතුරක් දැනගන්න තිබුණා. මට හිතේ මවාගන්න පුළුවනි, බිලුඇන්කර් අවන්හලේ වැඩ කරන තරුණියක් සමග වොට්සන් බොරුවට මොනවා හරි කොඳුර කොඳුර ඉන්න හැටි. ඇයගෙන් ලබාගන්න තිබුණා වැදගත් කරුණක් දෙකක්. ඔබ මේ කිසිදෙයක් කරලා නෑ."

"හොඳයි. ඒ දෙවල් කරන්න, තවමත් බැරිකමක් නෑ."

"ඒ දේවල් කරල අවසානයි" චෝච්ඡන්. ස්කොට්ලන්ඩියාඩ් පොලීසියටයි, දුරකථනයටයි ස්කූති වෙන්න, මං මේ කාමරේ ඇතුළෙ ඉඳගෙනම ඒ දේවල් හොයාගත්තා.

මට ලැබුණු තොරතුරුවල හැටියට ඇම්බර්ලි කිව් කථාව තහවුරු වෙනවා. ඔහු මහා ලෝභයෙක් හැටියට පළාතේ ප්‍රසිද්ධයි. ඒ වගේම බේරිදට කිසිම තෙතමනයක් නොපෙන්වූ, කෲර නීතිරීති මගින් ඇයව හිතියට පත්කරගෙන සිටි කෙනෙක්ලු. ඔහුගේ අර පූර්වකමිතාගාරයේ නියැකවම ලොකු මුදලක් තිබෙන්නට ඇති බවයි ආරංචිය. වෙස් ක්‍රීඩාව සඳහා නිවසට, අව දොස්තර අර්තස්ට් තරුණයා අවවාහකයෙක්. මේ හැමදෙයක්ම පැහැදිලියි. ඒ අනුව තීරණයකට ඒම බොහොමු පහසු වුගෙයි පෙනෙන්නේ. කෙනෙකුට හිතෙන්න පුළුවනි, තවත් මොන ගැටලුවක්ද මෙතැන තියෙන්නේ කියලා. ඒ වුණත් ඒ වුණත්"

"ඇයි කොතැනද ගැටලුව තියෙන්නේ?"

"ගැටලුව නම් තියෙන්නේ බාග අවලාවට. මගේ හිතේ. ඒක අපි එහෙමම තියෙන්න අරිමු වොට්සන්. මේ වෙනසකාරි, කලබලකාරි ලෝකයෙන් ඉවත් වෙලා, සංහිත ලෝකයේ දොර හැරගෙන ඒකට පිවිසෙමු. අද රාත්‍රියට ගායිකා කර්නාගේ ගීත ගායනයක් තියෙනවා ඇල්බට් ශාලාවේ. හොඳ ඇඳුමකින් සැරසිලා, එතැනට ගිහිං කෑම ටිකක් කාලා, විනෝද වෙන්න තවමත් අපට වෙලා තියෙනවා."

*

*

*

පසුවදා මම උදෑසනින්ම අවදිවිමි. එහෙත් කෑම මේසයේ දකින්නට ලැබුණු පාන්චාට් හා බිත්තර කටු වලින් මගේ මිත්‍රයා ඊටත් වඩා උදෑසනින් අවදි වී ඇති බව මම වටහා ගත්තෙමි. මා වෙත ලියා තිබූ කෙටි ලියුම් කැබැල්ලක් මේසය මත විය.

"හිතවත් වොට්සන්,

ජොසයියා ඇම්බර්ලි මහතා සමග කතාබස් කර විසඳාගත යුතු කරුණක් හෝ දෙකක් මතු වී ඇත. මෙම පරීක්ෂණය

<http://sherlockholmesinvestigations.blogspot.com>

තවදුරටත් කරගෙන යා යුතුද, නැතිනම් අන්තර් දැමිය යුතුද යන්න තීරණය වන්නේ එවිටයි. සවස්වරුවේ මට ඔබේ සහයෝගය අවශ්‍ය වීමට ඉඩ ඇත. සවස තුනට පමණ සුදානම් කළ යුතුය.

එස්. එච්.

එදා දවසේ හවස්වන තුරු මට හෝම්ස් දකින්නට නොලැබිණ. එහෙත් හවස තුන වෙද්දී ඔහු ආසන්න අපේ කිවහනට පැමිණියේය. මා ඇසූ ප්‍රශ්නවලට කිසිදු පිළිතුරක් නොදුන් හෝම්ස්, ගැඹුරු කල්පනාවක වෙළී සිටියේය. බරපතල ප්‍රශ්නයක් මතු වී, ඔහු එය විසඳීමට උත්සාහ දරමින් සිටිනවා විය යුතු යයි මම සිතාගත්තෙමි. මෙවැනි වේලාවලට, ප්‍රශ්න ඇසීමට යාමට වඩා හෝම්ස්ට තනිවම කල්පනා කිරීමට ඉඩහැරීම වඩාත් උචිත බව, මම අත්දැකීමෙන් දැන සිටියෙමි.

"ඇම්බර්ලි මෙතේ ආවද?"

"නෑ?"

"අහා? මං මේ ඔහු ගැන බලාපොරොත්තුවෙන් ඉන්නෙ."

හෝම්ස්ට වැඩිවේලාවක් බලා සිටීමට සිදු නොවීය. ඇම්බර්ලි මහතා අපේ නිවහනට පැමිණියේය. එහෙත් ඔහුගේ මුහුණේ දක්නට ලැබුණේ තවත් කැලැහීමට පත් ලකුණුයි.

"මට විදුලි පුවතක් ලැබුණා හෝම්ස් මහත්මයා. මේකෙන් මට කිසිදෙයක් තේරුම් ගන්න බැ."

"නොවරදවාම හැකි ඉක්මනින් පැමිණෙන්න. මෑතකදී ඔබට අනිමි වූ දේ පිළිබඳ නොරතුරු ලබාදිය හැකියි."

එල්මන්

දේවගැති නිවස."

"හවස 2.10ට ලිට්ල් පර්ල්ටත් තැපැල් කාර්යාලයෙන් එවූ විදුලි පුවතක්. ලිට්ල් පර්ල්ටත් කියෙන්නේ එසෙක්ස් ප්‍රාන්තයේ, මං හිතන හැටියට ප්‍රින්ටන් ඉදල ඒ තරම් දුරක වෙන්න බැහැ. කොහොම

වුණත් ඔබ වහාම පිටත් වෙලා යා යුතුයි. ඇම්බර්ලි මහත්මයා." හෝම්ස් කීය.

"ඔබට මේ විදුලි පුවත ලැබීම කියෙන්නේ වගකිව යුතු කෙනෙකුගෙන්. ඒ මේ ප්‍රදේශයේ දේවගැතිකුමාගෙන්. කෝ වොට්සන් මගේ ආගමික තොරතුරු තාමාවලිය? ඔහොම ඉන්න බලන්න . . . ලිට්ල් පර්ලිංටන් . . . ආ මේ කියෙන්නේ විස්තර

ජේ. සී. එල්මන් (එම්. ඒ.) මුස්තුවර සහ ලිට්ල් පර්ලිංටන් හා දේවගැතිකුමා.

ඒ පැත්තට යන දුම්රියක් කියෙන්නේ කියටද කියලා දුම්රිය කාල සටහන බලන්න වොට්සන්."

"ලිට්ල්පුල් විටියේ දුම්රියපොළෙන් හවස පහයි විස්සට පිටත්වෙන දුම්රියක් කියෙනවා. . . ."

"අතර්සයි වොට්සන්. ඔබේ යන්න ඇම්බර්ලි මහත්මයාගේ තනියට. ඔහුට උදව් සහ උපදෙස් ඕනෑවෙන්න ඉඩ කියෙනවා. අපි මේ පරීක්ෂණයේ සන්ධිස්ථානයක්ව පැමිණ ඇති බව පැහැදිලියි."

එහෙත් අපේ අනුග්‍රාහකයා තමා ගමනට පිටත්වීම සඳහා එතරම් උනන්දුවක් දැක්වූ බවක් නොපෙනිණ.

"මේක මහා තේරුමක් නැති වැඩක් හෝම්ස් මහත්මයා. මේ කොහේවත් ඉන්න මිනිහෙක්, මට සිද්ධවෙලා කියෙන කරදර කොහොමද දන්නෙ? මේක කාලයත් මුදලත් නාස්තිවෙන තිෂ්ඨව වැඩක්."

"මේ දේවගැතිකුමා මොනවා හරි දන්නවා. නැත්නම් ඔහු ඔබට විදුලි පුවතක් එවන එකක් නැහැ. ඔබ එන බව දන්වා වහාම විදුලි පුවතක් යවන්න." හෝම්ස් කීය.

"මම නම් හිතන්නෙ නෑ මේ ගමන යා යුතු එකක් කියල." ඇම්බර්ලි පිළිතුරු දුන්නේය.

හෝම්ස්ගේ මුහුණේ මතුපියේ අභියෝගයක් කෝපයට පත් ලකුණුය.

"මේ තරම් පැහැදිලි ලෙසම හෝඩුවාවක් තිබෙන බව දැනගෙනත්, ඔබ යන්න ප්‍රතික්ෂේප කරනවා. එහෙම වුණම පොලීසියටත් මටත් ඔබ ගැන ඇතිවෙන්නේ ලොකු සැකයක් ඇම්බර්ලි මහත්මයා. අපට හිතෙනවා ඔබ මේ පරීක්ෂණය ඉදිරියට ගෙනියන්න, අවංකව සහයෝගය දෙන්නේ නැහැ කියලා."

හෝමස්ගේ මේ ප්‍රකාශයෙන් අපේ අනුග්‍රාහකයා අප්‍රමාණ හිතියට පත්වූ බව පෙනිණ.

"නෑ නෑ. ඔබ ඒ විධියට කල්පනා කරනවා නම් මම යන්නම්. බැඳු බැල්මට කෙනෙකුට හිතෙන්නේ මොකක්ද? මේ ඇත ගමක ඉන්න දේවගැතිතුමෙක් මගේ ප්‍රශ්නයට අදාළ කරුණු දන්නේ කොහොමද කියන එකයි. නමුත් ඔබ හිතනවා නම් මේ ගමන"

"මං හිතනවා!" හෝමස් ශබ්දයෙන් කීවේ දැඩි අවධාරණයෙනි. එයින්ම අපේ ගමන නික්ම විය. අප නිවසින් පිටත්වී යාමට පෙර, මා වෙතත් පැත්තකට කැඳවූ හෝමස්, ඉතා වැදගත් යයි ඔහු සිතූ උපදෙසක් මට දුන්නේය.

"මතක තියාගන්න වොට්සන්. ඔබට කැමැති දෙයක් කරන්න තිදහස තියෙනවා. හැබැයි මේ මිනිසා ලිට්ල් පර්ලිංටන් වලට යා යුතුමයි. යම් විධියකින් ඔහු ඔබට මහහරල ගියොත්, එහෙමත් නැත්නම් යන්න බෑ කියලා ආපසු හැරුණොත් කළයුත්තේ එකම දෙයයි. ඔහු තියෙන තැපැල්හලට ගිහිං "පැනගියා" කියලා මට විදුලි පුවතක් එවන්න. ඒක එව්ව යුත්තේ බේකර් විරියේ ලිපිනයට. මං කොහේට ගියත්, ඒක මං ඉන්න කැනට ලැබෙන විධියට මං කටයුතු සලස්වා යන්නම්."

ලිට්ල් පර්ලිංටන් යනු පහසුවෙන් භෞවිය හැකි ගම්මානයක් නොවේ. ලන්ඩනයේ සිට බොහෝ ඇතකට, ප්‍රධාන දුම්රිය මාර්ගයේ දිවෙන දුම්රියකින් පළමුව ගමන් කළයුතුය. ඉන්පසු දුම්රිය මංසන්ධියකින් වෙනත් දුම්රියකට නැගී ඇත පිටිසර දක්වා වැටුණු අතුරු දුම්රිය මාර්ගයක ගමන් කළ යුතුය. මේ ගමන ගැන මගේ සිතේ ගොනුවී ඇත්තේ ඒතරම් සතුටුදායක මතක සටහන් නොවේ. අප ගමන් කළ පෙදෙස අධික උණුසුම් බවකින් යුක්ත විය.

පරිසරය හරහා හමා ගියේ මුළු ගර්භයම - වියළා දැමූ අතිශයින් උණුසුම් පුළුහකි. දුම්රිය ගමන් කළේ ද ඉබ් ගමනින් වීම අපගේ නොසතුටට හේතුවිය. මුල සිටම ගමනට කැමැත්තක් නොදැක්වූ ඇම්බර්ලි බුම්මාගෙන සිටියා මිස, කතාබහකට නැඹුරු වූයේ නැත. ඔහු ඉඳහිට යමක් කීවා නම් ඒ, මේ ගමනේ නිෂ්චලත්වය ගැන පළකළ උපහාසාත්මක සඳහනක් පමණි.

මුළු සැන්දෑවරුවම ගතවූ ගමනින් පසු, අපි ලිට්ල් පර්ලිංටන් දුම්රියපොළට ළඟාවූයෙමු. දේවගැති ගෘහය යිහිටා ඇත්තේ එතැන් සිට සැතපුම් දෙකක් දුරින් බව අපට අස්ත්තට ලැබිණි. අශ්ව කරත්තයක නැගී අපි එම දුර ගමන් කළෙමු. සිරුරෙන් තරබාරු, ස්වභාවයෙන් උඩතු දේවගැතිකුමා, ඔහුගේ කන්තෝරු කාමරයේදී අප හමුවිය. ගමන පිටත්වීමට පෙර අප ඔහු වෙත එවූ විදුලි පුවත ඔහු හමුවේ තිබිණ.

"හොඳයි මහත්වරුනි. මොනවද මගෙන් කෙරෙන්න මිනැ?"

"අපි මේ ආවෙ ඔබතුමා එවූ විදුලි පුවත නිසා." මම කීවෙමි.

"මං එවූ විදුලි පුවත නිසා? මම කැටවත් විදුලි පුවතක් යැව්වෙ නැ?"

"මං අදහස් කළේ ජොසයිසා ඇම්බර්ලි මහත්මයාත්, ඔහුගේ බිරිඳ සහ නැතිවූ මුදල් ගැන ඔහුට යැවූ විදුලි පුවත"

". . . . මහත්මයා. මේක විහිඵවක්ද? එහෙම නම් මං දැනගන්න කැමැතියි, ඒක මොනු (අරමුණකින් කෙරෙන විහිඵවක්ද කියලා? ඔහේ කිව්ව නම් ඇති කෙනෙක් ගැන මං කවදාවත් අහල නැ. මං කිසිකෙනෙකුට විදුලි පුවතක් යැව්වෙත් නැ." දේවගැතිකුමා කැගුසුවේ කෝපයෙනි.

ඇම්බර්ලින් මමත් පුදුමයෙන් මුහුණට මුහුණ බලාගනිමු.

"සමහරවිට කොතැනක හරි පොඩි වැරදීමක් වුණාද දන්නෙ නැ. මේ ගමේ දේවගැති නිවාස දෙකක් කියෙනවද? මේ කියෙන්නේ අපි කිව් විදුලි පුවත. අත්සන් කර කියෙන්නේ එල්මන් නමින්."

"මෙහේ කියෙන්නේ එකම දේවගැති ගෘහයයි, මහත්මයා. ඉන්නේ එකම දේවගැතිකුමයි. මේක මගේ නම පාවිච්චි කරල කළ

හොර මගඩයක්. අනිවාර්යයෙන්ම මේක පොලීසියෙන් හොයා බැලිය යුතුයි. කොහොම වුණත් ඔබත් එක්ක මේ කතාබහ තවදුරටත් කරගෙන යන්න මට උවමනාවක් නෑ."

ඇම්බර්ලි මහතා සමග මම පාරට බැස්සෙමි. අප පැමිණ සිටින්නේ එංගලන්තයේ ඇති ඉතාමත් නොදියුණුම ගම්මානයට යයි මට හැඟිණි. අප විදුලිපද්ධතියක් කාර්යාලය වෙත ගියත්, ඒ වනවිට එය වසාදමා තිබිණි. ගම්මානයේ දුරකථනයක් ද නොවීය. කෙසේ වෙතත් දුම්රියපොළ වෙත ගිය පසු මම හෝම්ස්ට දුරකථනයෙන් ඇමතුමෙමි. අපේ ගමනේ අවසන් ප්‍රතිඵලය ගැන, ඔහු ද විස්මයට පත්වූ බව පෙනිණි.

"හරිම පුදුමාකාරයි! වොට්සන්! හරිම පුදුමාකාරයි! ඔබට මේ රූමත ආපසු එන්න දුම්රියක් වත් නැහැ නේද? මට කණගාටු ඔබට ආපසු එන්න විටියක් නැතිව - ඔය ගම්මානයේ රාත්‍රිය ගතකරන්න සිද්ධවෙන එකටයි. නොදැනුවත්කමින්, මං ඔබට පාර පළාතක තානායමක, බියකරු පරිසරයකට යොමු කළා නේද? කොහොම වුණත් ඔබට සුන්දරත්වය නැරඹීමට සොබාදහම තියෙනවා නේ වොට්සන්? සොබාදහම සහ ජොසයිඩ් ඇම්බර්ලි. ඔබ මේ දෙපක්ෂය සමගම සමීප සබඳතාවෙන් ඉන්න."

මගේ මිත්‍රයා ඔහුට පහළ වූ සිතුවක් යටපත් කරගන්නා අයුරු මට යන්නමින් ඇසිණි.

ඇම්බර්ලි මසුරු පුද්ගලයෙකු ලෙස ප්‍රකට වී තිබුණේ ඇයිද යන්න, මට වැඩිවෙලා යාමට, පෙර දැකගැනීමට හැකිවිය. මේ ගමනට යන වියදම ගැන ඔහු මුල සිටම කෙදිරිගාමින් සිටියේය. ගමනට කැමැත්ත දුන් පසුව ද, අප ගමන් කළ යුත්තේ තුන්වැනි පංතියේ දුම්රිය මැදිරියක බව ඔහු අනිවාර්යයෙන් කියා සිටියේය. ඇම්බර්ලි ඊළඟට කලබල කළේ තානායමේ බිල ගෙවීමට සිදුවූ විටයි. දුම්රියෙන් ආපසු ප්‍රන්ධන් නගරයට ළඟාවෙද්දී, අප දෙදෙනාම සිටියේ මහත් වෙහෙසකට මෙන්ම දැඩි කලකිරීමකට ද පත්වයි.

"ඇම්බර්ලි මහත්මයා. ඔබ ලන්ඩන් නගරයෙන් පිටත්වෙලා යන්න කලින් බේකර් ටීච්ට් අපේ නිවහනට ඇවිත් ගියොත් හොඳයි. ෂර්ලොක් හෝම්ස් මහත්මයාට ඔබ වෙනුවෙන් දිය හැකි අලුත් උපදෙස් හෙම තියෙනවාද දන්නෙ නැහැ."

"එවන් ඉතින් ඊයේ දුන්නු උපදෙස් වගේ නම් ඇති වැඩක් නෑ."

ඇම්බර්ලි එසේ පැවසුවත්, මා සමග අපේ නිවහනට පැමිණියේය. අප ආපසු පැමිණෙන වේලාව සඳහන් කොට එදින උදෙසේ මට ටීවිල් පර්ලිංටන්හි සිට හෝම්ස්ට්ට විදුලි පුවතක් එවීම්. එහෙත් තමා ලුවියාම් හි ඇම්බර්ලිගේ නිවස කරා යන බවත්, අප එහි පැමිණිය යුතු බවත් දන්වමින් හෝම්ස් පණිවුඩයක් තබා ගොස් තිබිණි.

අපි දෙදෙනා මිනිසාට ලුවියාම් බලා පිටත්වී ගියෙමු. ඇම්බර්ලිගේ විසිත්ත කෘමරයේ හෝම්ස්ට්ට අමතරව තවත් අමුත්තෙකු සිටිනු දැක අපි මවිතයට එත්වීමු. ඔසොනික් මෝස්තරයේ කටුවක් වයිපරියේ ගැසු, අළුතැනි අවකාශයක පැළැදි උස පුද්ගලයා, හෝම්ස් අසලින්ම අසුන්ගෙන සිටියේය.

"මේ තමයි මගේ මිත්‍ර බ්ලැක්ස් මහත්මයා." හෝම්ස් කීය. "ඔබේ මේ ගැටලු සහගත පරීක්ෂණය ගැන, ඔහුත් දැඩි උනන්දුවකින් හොයල බලනවා. අපි දෙන්නා මේක පරීක්ෂා කිරීමට තීරණය කළේ, දෙදෙනා එකතු වේලා කලින් සැලැස්ම කරගෙන නෙමෙයි. නමුත් අපි දෙන්නටම අහන්න තිබෙන්නේ එකම ප්‍රශ්නයයි."

ඇම්බර්ලි මහතා පුටුවේ වාඩිවුවා නොව ඒ මතට ඇඳ වැටුණා යයි මට සිතිය. ඔහු එන අන්තරායයක් පිළිබඳව ඔහුට ඉව වැටී ඇති සැටියකි. ඔහුගේ දෑසේ මෙන්ම මුහුණේ ද අතිශයින්ම කියට පත් ලකුණු මම දුටුවෙමි.

"මොකක්ද හෝම්ස් මහත්මයා ඒ ප්‍රශ්නේ?"

"මේකයි ප්‍රශ්නේ; ඔබ මළමිනී දෙකට මොකද කළේ?"

ඇම්බර්ලි පුටුවෙන් ඉහළට එසැවුණේ යටිගිරියෙන් නැඟ වීලාපයක් සමගයි. ඔහු කෙසෙසු දැත් අහසට දිගු කළේය. කට බාගෙට ඇරිණි. එක් මොහොතකට ඔහු දිස්වූයේ සතුන් ගොදුරට ගන්නා ගිජුලිහිණියකු විලසිනි. සත්‍ය ජොසයියා ඇම්බර්ලි කුමන තරාතිරමේ පුද්ගලයකුදැයි අපට වටහාගත හැකිවූයේ ඒ මොහොතේදීයි. ඒ, ශරීරය මෙන්ම ආත්මය ද විකෘති වී ගිය

යක්ෂයෙකු නොවේද? ඔහු ආපසු පුළුච්චිකට ඇද වැටෙද්දී, අතකින් කට වසා ගත්තේ කැස්සක් සැහවීමට තැත් කරන අයුරෙනි.

ඒ දුටු හෝමස් ඇම්බර්ලි චන් පැත්තේ ගොදුරකට කඩා පතිත කොටියෙකු ලෙසයි. ඔහුගේ බෙල්ල හිනි අල්ලා ගත් හෝමස්, මහල්ලාගේ කට පහතට හරවා, හිස පොළොවට ලං කළේය. සුදු පැහැති පෙත්තක්, ඔහුගේ දෙතොල් අතරින් බිමට වැටිණි.

"ඔහේට යන්න තියෙන ගමනට කෙටි පාරවල් නැහැ. ජොසයියා ඇම්බර්ලි. හැමදෙයක්ම නියම පිළිවෙලටම අපි කරනතුරු ඔහේට ඉවසන්න ඕනවා. ඔබෙකුද බාකර් කියන්නේ?"

"මං කුලීරියක් ගේට්ටුව හෙරදවලයි ආවෙ."

"පොලිස් ස්ථානයට තියෙන්නේ යාර කිහිපයක දුරක් පමණයි. අපි දෙන්නම මිනිහව අරගෙන යමු. වොට්සන් ඔබ මෙහෙත් ඉන්න. මං පැය හයෙන් එන්නම්."

දියසායම් නිෂ්පාදකයා වියස්ගත වූවත් සිංහයෙකු මෙන් ශක්තිමත් විය. එහෙත් අපරාධකරුවන් මෙල්ල කොට පළපුරුද්දක් තිබූ දෙදෙනෙකු ඉදිරියේ ඔහුට හැඳවීමක් නොවීය. හෝමස් - බාකර් දෙදෙනාගේ ග්‍රහණයෙන් මිදීමට ඇම්බර්ලි දැඩි උත්සාහයක් දැරුවේය. එහෙත් ඉතා අපහසුවෙන් ඔහු මෙල්ල කරගෙන කුලීරිය වෙත ඇදගෙන යන ලදී.

හෝමස් ආපසු එනතුරු මම ඒ මුසල නිවසේ රැඳී සිටියෙමි. පැය හයක් ගතවීමට පෙර, ඔහු ආපසු පැමිණියේ තරුණ පොලිස් නිලධාරියෙකු ද සමගයි.

"එතැන රාජකාරි කටයුතු වලට උදව්වෙන්න මං බාකර්ව රදවල ආවා. ඔබට ඔහුට කටයුතුක් හමුවෙලා නැහැ නේද වොට්සන්? සරේ මුහුදු තීරයේ මට අල්ලන්නෙම නැති අපරාධ පරීක්ෂකයා තමා ඔහු. කළු උස මිනිහෙක් කියල ඔබ කිව්වාම, ඉතුරු ටික හිතාගන්න මට අපහසු වුණේ නෑ. ඔහු තරමක හපනෙක්. මට මතකයි ඔහු බොහෝම අඹාරු ගැටලු කිහිපයක්ම සාර්ථකව විසඳා දුන්නා. එහෙම නේද ඉන්ස්පෙක්ටර් මහත්මයා?"

207. යටිතිරියෙන් නැගූ විලාපයක් සමග ඔහු දෑත් අහසට
දිගුකළේය.

<http://sherlockholmesinvestigations.blogspot.com>

"ඔව්. ඔහු කීපවාරයක්ම අපේ පරීක්ෂණ වල අතරමැදියෙක් හැටියට ක්‍රියා කළා." පොලීස් නිලධාරියා පැවසුවේ සත්‍යයේ කොටසක් සහවා ගනිමිනි. හෝමස් නැවතත් කතාබහ ඇරඹුවේය.

"ඔහු අපරාධ පරීක්ෂණයට යොදා ගන්නේ එතරම් ක්‍රමානුකූලව පිළිගත් විධි නොමෙයි. මමත් සමහර විට වැඩ කරන්නේ එහෙමයි. ඔබ දන්නවද අක්‍රමවත් පරීක්ෂණ විධිත් ඇතැම් විට ප්‍රයෝජනවත් වෙනවා. උදාහරණයක් මං කියන්නද?"

ඇම්බර්ලි කැමැත්තෙන්ම යමක් කියන්න හැදුවොත්, ඔහුට අනතුරු ඇඟවීමක් කරන්න පොලීසිය අනිවාර්යයෙන්ම බැඳී සිටිනවා. ඔබ කියාපි,

"ඔහේ කියන මතෑම දෙයක් ඔහේට විරුද්ධව සාක්ෂියක් ලෙස උසාවියේදී ඉදිරිපත් කළ හැකියි" කියල. එහෙම කිව්වා නම් මොකද වෙන්නේ? අර තක්කඩියා කිසි දෙයක් හෙළි කරන්නේ නෑ. නමුත් දැන් බොරු රහපෑමක් මගින් බැකර්ටයි මටයි හැකිවුණා රහසක් එළිදරව් කරගන්න. සම්පූර්ණ පාලෝචිතාරණයක් තරමටම සාර්ථක රහසක් අපි එළිදරව් කරගත්තේ."

"එහෙම කියන්න එපා හෝමස් මහත්තයා. බාග වෙලාවට අපටත් මේ දුරම එන්න තිබුණා. සාමාන්‍ය පොලීස් ක්‍රියා මාර්ග වලින්. මේ අතුරුදන්වීමේ පැමිණිල්ල ගැන අපෙක් යම් යම් අදහස් නොතිබුණා කියල හිතන්න එපා. එහෙම නම් අපටත් අත්තිමේදී ඔහුව අත්අඩංගුවට ගන්න තිබුණා."

ඔබ වැනි රහස් පරීක්ෂකයන් අපරාධ සෝදිසි කරන්නේ අවිධිමත් කෙටි ක්‍රම මගින්. ඒ ක්‍රම යොදාගන්නට අපට නීතියෙන් ඉඩක් නෑ. ඔබේ කෙටි ක්‍රම වලින් අපරාධකාරයින් ඉක්මනට අල්ලා ගැනීම නිසා මොකද වෙන්නේ? පොලීසියට ලැබිය යුතු ගෞරවය, කීර්ති නාමය ඔබ පැහැරගන්නවා. කරන වෙන්න එපා කීවට. ඒ ගැන අපමන් ටිකක් හිතට අමාරුයි."

"ඒ වගේ ගෞරවය පැහැර ගැනීමක් මේතැන කොහොමටවත් සිදුවෙන්නෙ නෑ මැකිනොන් මහත්මයා. මං ඒ ගැන ඔබට සහතික වෙන්නම්. මේ අහිරහස හෙළිකිරීම ගැන මගේ නම් සඳහන් කිරීමටවත් අවශ්‍ය නෑ, මේතැනින් ඉදිරියට. බාකර් ගැන කියනවා නම්; මං ඔහුට දැනුම් දුන් කාරණා භාරගත්තා. ඔහු කළ දෙයක් නෑ."

පොලිස් පරීක්ෂකයා පත්වූයේ මහත් සැනසීමකට බව ඔහුගේ මුහුණෙන්ම පෙනිණ.

"මබ ඉතා කරුණාවන්තයි හෝමිස් මහත්මයා. සේවයේ අගැයීමක් කළත්, විවේචනයක් කළත්, ඔබතුමාට නම් ඒකෙන් ඒ හැටි බලපෑමක් නෑ. නමුත් පත්කර වාර්තාකාරයේ ප්‍රශ්න අහන්න පටන් ගත්තම, පොලිසියට නම් මොන පැත්තකින්වත් සහනයක් නෑ."

"ඒක හරි. ඔවුන් ප්‍රශ්න අහන බවට සැකයක් නෑ. ඒ නිසා ඒවාට සුදුසු පිළිතුරු සූදානම් කරගෙන ඉන්න එක හොඳයි. බොහොම බුද්ධිමත් පුළුන්වත් වාර්තා කාරයක් ඔබෙන් අහව්. මෙහෙම.

"මෙම සිද්ධිය පිළිබඳව ඔබේ හිතේ හරියටම සැකයක් ඇතිවුණේ මොන කරුණ නිසාද? ඊළඟට මේක. කටයුතු සිද්ධවුණේ මේ අයුරින් යන්න හිතාගැනීමට ඔබට මහ පැදුණේ කුමන සිදුවීම් අනුපිළිවෙල නිසාද?"

පොලිස් පරීක්ෂකවරයාගේ මුහුණේ දිස්වූයේ, මහා ප්‍රහේලිකාවකට මැදිවී අතරමැවූ අයෙකුගේ ස්වරූපයකි.

"අපට තවමත් ඇම්බර්ලිට් විරුද්ධ සාක්ෂි කිසිම දෙයක් හමුවෙලා නැතැතෙ හෝමිස් මහත්මයා. ඔබතුමා තමයි කිව්වේ, ඇම්බර්ලිගේ බිරිඳටත් ඊ-අර්තස්ටත් පොකද කළේ කියල ඇහුවාම, ඔහු පියදිව් නසාගන්න හැදුවා කියල. ඒක පාපෝච්චාරණයක් කළාට සමානයි කියල කියන්නේත් ඔබතුමාමයි. මොනවද හෝමිස් මහත්මයා, ඔබතුමා ලග තියෙනු අනිත් සාක්ෂි?"

"මළ සිරුරු ඇත්තේ මේ ලගමයි. එවැන්නක් සොදිසි කිරීම සඳහා ඔබ කටයුතු සූදානම් කළා ද?"

"පොලිස් හටයත් තුන්දෙනෙක් මහ එනවා."

"හොඳයි එහෙනම් ඔබට ප්‍රබලම සාක්ෂි භෝයාගත හැකි විධිය ම කියන්නම්. කුස්සියේ පෝරණුව යට, තැන්නම් වත්තේ තැන් තැන් භාරා සොදිසි කර බිඳුන්න. ඒ හැටි වෙලාවක් ගතවෙන එකක් නෑ. මේ ගේ බොහොම පැරණි එකක්. ඒකට ජලනළ

සවිකර තියෙන්නේ පුහු කාලෙකො ඒ හින්දා, පාවිච්චි නොකර අත්හැර දැමූ ලිදක්, වත්තේ කොහේ හරි ඇති. අන්න ඒක පරීක්ෂා කර, ඔබේ වාසනාව උරගා බලන්න."

"නමුත් ඔබ කොහොමද දන්නේ මෙහෙම දෙයක් සිදුවෙලා තියෙන බව? ඊළඟට, ඒක කළේ කොහොමද කියලා?"

"මං ඔබට මුලින් කියා දෙන්නම් ඒක කළේ කොහොමද කියලා. ඊළඟට මම දෙන්නම් ඔබට අවශ්‍ය විසඳුම. නමුත් ඒ ඔක්කොටම කලින් මේ මිනිසා මොන ආකාරයේ මානසික තත්ත්වයක් ඇති කෙනෙක්ද කියලා අප්පේරුම් ගත යුතුයි. මගේ හැඟීම නම් ඇම්බර්ලි මානසිකව විකෘති වූ පුද්ගලයෙක්. ඒ නිසා මට හිතෙනවා ඔහු ගිහින අත්කීමට නවතින්නේ එල්ලුම් ගත්තෙමයි. මානසිකව විකෘති වූ භයානක අපරාධකාරයින්ට වෙන්වුණු බ්‍රෝඩ්මුඛ් බන්ධනාගාරයේ. මේ වගේ මානසිකත්වයක් තිබුණු මිනිස්සු, අද කාලයේ එංගලන්තයට වඩා අහන්න ලැබුණේ, මධ්‍යකාලීන යුගයේ ඉතාලියේ."

ඇම්බර්ලි අතියයින්ම ලෝභ පුද්ගලයෙක්. ඒකෙන් ඔහුගේ බිරිඳ පීඩාවට පත්වෙලා, ජීවිතය ගැන අතිශයින් කලකිරිලා ඉන්න ඇති. මේ අතරේ ඇම්බර්ලි සමඟ වෙස් ක්‍රීඩා කරන්න, තරුණ වෛද්‍යවරයා ගෙදරට යන්න එන්න පටන් ගත්තා. ඇම්බර්ලි වෙස් ක්‍රීඩාවට අතිදක්ෂයෙක්. ඉතා සුක්ෂ්ම අයුරින් යමක් සැලසුම් කිරීමට ඔහුගේ ඇති දක්ෂතාවය, ඔස් ක්‍රීඩාවෙන් ලැබූ එකක්. හැම මසුරු තැනැත්තාම වගේ ඔහු ඊර්ෂ්‍යාකාරයෙක්. ඔහුගේ ඊර්ෂ්‍යාව කොයිතරම් දරුණු වුණාද කිව්වොත්, ඒක මානසික රෝගයක් තරමට බරපතල වුණා. කාරණා ඇතුව හෙය් නැතුව ඔහු තමන්ගේ බිරිඳ හා වෛද්‍යවරයා ගැන සැකයක් ඇතිකර ගත්තා. ඔහු තීරණය කළා පළිගන්න. ඒක ඉතාම දක්ෂ විධියට සැලසුම් කළා. මේ බලන්න!"

හෝමස් බරාදය මැදින් අප නිවස තුළට කැඳවාගෙන ගියේය. මේ නිවසේ පදිංචිව සිටි කෙනෙකුට මෙන් ඔහුට නිවසේ පිහිටීම හොඳින් හුරුපුරුදු බව අපට පෙනිණ. ඔහු අප කැඳවාගෙන ගියේ, ඇම්බර්ලිගේ ආරක්ෂක කාමරය වෙතයි.

"පුං මේ තීන්ත! වල ගඳ තමා ඉවසන්න බැරි!" පොලිස් පරීක්ෂකවරයා කීවේ නාසය හකුළුවමිනි.

"ඒක තමයි අපට ලැබුණු පළමුවැනි හෝටුවාව. වොට්සන් දොස්තර මහත්මයා තමයි ඒක මුලින්ම තීරණය කළේ. ඔහුට එයින් නිගමනයකට එන්න බැරිවුණත්, ඒ කාරණය දැක්කේ ඔහු. ඒ ගැන අප ඔහුට සතුති කළ යුතුයි. ඒකෙන් තමයි ගොදුර පිටුපස ලුහුබැඳීමට මං මුල් පියවර කැබුළුවේ. මේ වයසක මිනිසා මේ වෙලාවේ ඇයි, අධික සැර ගෙක් පිටවන ද්‍රව්‍ය ගෙනත් ගෙදර තබවා කළේ? පැහැදිලිවම ඔහුට 'මිනැවුණා, හේ ඇතුළෙන් හැමු තවත් ගෙක් සහවන්න. හේ ඇතුළෙන් එවැනි දුර්ගන්ධයක් හැමුවාම ඔහු ගැන සැකයක් ඇතිවෙනවා. ඊළඟට, මගේ සිහියට ආවේ මෙන්න මේ සුරක්ෂිත කාමරයේ ඇති වැදගත්කම. මෙහි යකඩ දොර හා යකඩ ජනෙල් පියන් වැහුවාම කාමරය මුද්‍රා තැබූ කුටියකට සමාන වෙනවා. ඒ කාමරය දෙක එකට සම්බන්ධ කළොත් අපි යොමුවෙන්නේ කොතැනටද? ඒක හරියට සොයාගන්න නම්, හේ සෝදිසි කිරීම මා විසින්ම කළ යුතු බව මට වැටහුණා.

මේක මහා සැක කටයුතු අභිරහසක් බව, මේ වනවිටත් මට අවබෝධ වෙලයි තිබුණේ. ඒකට හේතුව, මම ඒ වනවිටත් හේමාකට රංග ශාලාවේ යම් පරීක්ෂාවක යෙදිලා නොයාගත් කරුණු. ඇම්බර්ලි තනියම නාට්‍යය නරඹන්න ගියා කියන මය දවසේ, B ආසන පේළියේ ආසන අංක 30වත් 32වත් කිසිම ප්‍රේක්ෂකයෙක් එදා රාත්‍රි අසුන් ගෙන ඉඳල නැහැ. එතකොට ඇම්බර්ලි රංග ශාලාවේ නාට්‍යයක් නැරඹුවා කියන එක බොරුවක්. ඔහු අතින් ලොකු අතපසු වීමක් වුණා. ඒ තමයි මගේ දක්ෂ මිත්‍රයා වොට්සන්ට අර වීකට් පතේ අංකය බලාගන්නට, ඉඩ හැරීම. ඊළඟට මට මතු වුණු ප්‍රශ්නය තමයි, හේ හරිහැටි සෝදිසි කරන්නේ කොහොමද කියන එක.

මං මගේ නියෝජිතයෙක් යැව්වා රිච්ඩ් යන්න පුළුවන් දුෂ්කරම, ඇතම කෙළවරට. එහි සිට ඔහු අපේ මිත්‍රයාට විදුලි පුවතක් එව්වා. ඒක ලැබෙන්න කැලැස්ටුවේ, යන දවසේ රැම ආපහු ලුවියාම වලට එන්න නොහැකි වෙන විධියටයි. ඔහු මේ ගමන මහ හරින්න උත්සාහ කරන බව මා දැන ගිහියා. ඒක වළක්වන්න දොස්තර වොට්සන් වත් ඒ සමඟ යැව්වා. දෙවැනි තුමාගේ නම මං ලබාගත්තේ ආගමික තොරතුරු භාමාවලියෙන්. මං කියන කාරණා පැහැදිලි ද?"

"ඔබ ඉතා විශිෂ්ට අයුරින් කිවුණු කර තිබෙනවා."

"කාගෙන්වත් බාධාවක් නොවෙන බවට විශ්වාසයෙන් මං ඇම්බර්ලිගේ ගේ බිඳින්න පටන් ගත්තා. ගෙවල් බිඳින වැඩේ මට හොඳින් කළ හැකි තවත් වෘත්තියක්. මං ඒකට යොමු වුණා නම් කිසිම සැකයක් නෑ, මට ආක රැකේ ගෙවල් බිඳින හොරෙක් වෙන්න තිබුණා."

දැන් මං හොයා ගත්තු අද හොඳින් තීර්ක්ෂණය කරල බලන්න. ඔබට පෙනෙනවා ඇති, මේ කාමරයට එන ගැස් පයිප්පය ගමන් ගත්තේ බිත්තියේ පහළම කෙළවරෙන් - බිත්තිය පොළොවට සම්බන්ධ වෙන තැනට බොහොම කිට්ටුවෙන්. ඊළඟට ඔබට පෙනෙනවා ඇති, කාමරයෙන් පිටත ගැස් පයිප්පයේ 'L' හැඩයක තැම්මක් සහ ඒ මතු කරාමයක් ඇති බව. කරාමය පහුකරලා ගැස් පයිප්පය ආරක්ෂිත කාමරයට බිත්තිය යටින් ඇතුළුවෙනවා. ඊළඟට ඒ පයිප්පය බිත්තිය ඇතුළතින් සිවිලිම දක්වා ගිහින්, සිවිලිමෙන් කාමරය තුළට පිවිසුවෙනවා. සිවිලිමට සවිකළ එල්ලෙන පහනකින් ආවරණය වෙලා තිබුණත් පයිප්පයේ කට හොඳටම විවෘතයි. ඒ හින්දා මේ එළියේ තිබෙන ගැස් කරාමය ඇරලා, ආරක්ෂිත කාමරය ගැස්වලින් පිරවිය හැකියි. ඒ කාමරය තුළට මනුස්සයෙක් දමලා, දොර වහලා, පිටත කරාමය ඇරයොත්, ඔහුට මිනිත්තු දෙකකට වඩා සිහියෙන් ඉන්න හැකිවෙව් කියල මං හිතන්නේ නෑ. මොන ප්‍රයෝගයකින් අර දෙන්නාව ආරක්ෂක කාමරයට යැව්වාද මම දන්නෙ නෑ. නමුත් ඇතුළට ගියාට පස්සේ ඇම්බර්ලිගෙන් ඔවුනට අනුකම්පාවක් තිබුණෙ නෑ."

පොලිස් පරීක්ෂකවරයා ගැස් පයිප්පය උනන්දුවෙන් පරීක්ෂා කළේය.

"අපේ පොලිස් භටයෙකුට ගැස් ගඳ දැනිල තියෙනවා. නමුත් ජනෙල් දොරවල් හොඳින් ඇරලා තිත්තවල ගඳක් ආවම, ගැස් ගඳේ විශේෂත්වයක් ඔහුට තේරුණේ නෑ. තිත්ත ගාන වැඩේ ඇම්බර්ලි කලින් අවසෙ පටන් අරගෙනයි තිබුණේ. ඊළඟට ඔබ මොකද කළේ හෝම්ස් මහත්මයා?"

"ඊළඟට මට මුහුණ දෙන්න වුණේ කොහොමටවත් බලාපොරොත්තු නොවූ දේකට. අද උදේ එළිවෙන පාන්දර කෑම

කාමරයේ ජනේලයකින් මම මේ හෙට රෑගත්ත උත්සාහ කළා. මට දැනුණා එක්වරම කවුදෝ මගේ පිටිපස්සෙන් අත දමලා, බෙල්ල ලිහින් තද වෙන්ත අල්ලා ගන්න හැටි. කටහඬකුත් ඇහුණා.

"හොර තක්කඩියා! මොනවද මිනිසෝ උඹ කරන්න හදන්නේ?"

හිස පොඩ්ඩක් ආපහු හරවා බැලුවාමයි මම දැක්කේ, මගේ මිත්‍ර බාකර්ගේ වර්ණවත් උපුස් සුගළ. ඔහු කවුද කියල මහුත් හඳුනාගන්නා. දැන් අපි දෙන්නටම හිනා, ඔහුව මේ පරීක්ෂණය සඳහා යොදවා තියෙන්නේ දොස්තර රේ අර්නස්ට්ගේ පවුලේ උදවිය. ඔවුනටත් හිතල තියෙනවා මෙතැන ඇම්බර්ලිගේ කෙරාටික වැඩ පිළිවෙළක් ඇති බව. බාකර් දින ගණනක් තිස්සේ ගෙදරට යන එන අය ගැන පරීක්ෂාවෙන් ඉඳල තියෙන්නේ. ඔහු දැකල තියෙනවා දොස්තර වොට්සන් මේ ගෙදරට ඇවිත් ගිය හැටි. වොට්සන් ගැන බාකර්ගේ හිතේ ලොකු සැකයක් මතු වෙලා තියෙනවා. නමුත් වොට්සන්ව අල්ලාගන්න ඔහුට හැකිවුණේ නැහැ. මං ඔහුට කිව්වා මේ සිද්ධිය ගැන මං හොයාගනිනු තොරතුරු. ඊට පස්සේ ඉතිරි වික අප දෙදෙනා කළේ එකටයි.

"ඇයි ඉතින් ඔහුත් එක්ක ඔවුලේ වැඩ කළේ? ඇයි අපිත් එක්ක කටයුතු නොකළේ?" පොලිස් නිලධරයා ඇසීය.

"ඒ අර මගේ හිතේ ඇතිවුණු සැකය, බොරු රහපෑමක් මගින් ඇම්බර්ලිට දමලා, ක්ෂණික ප්‍රතිචාරය නිරීක්ෂණය කරන්න. මං හිතන්නේ නෑ ඔබට ඒ තරම් දුරකට පරීක්ෂණය ඉදිරියට ගෙන යන්න හැකියාව තිබුණා කියලා."

"හෝමස් මහත්මයා, ඔබ පොරොන්දු වුණා, ඔබ මේ අපරාධ පරීක්ෂණයෙන් සම්පූර්ණයෙන්ම ඉවත්වෙලා, හොයාගෙන තිබෙන දේවල් ඔක්කොම පොලිසියට ඉදිරිපත් කරනවා කියලා?"

"සත්තකින්ම ඔව්. මං හැමදාමත් කළේ ඒ විධියටයි. ඒක මගේ සිරිත."

"පොලිස් දෙපාර්තමේන්තුව වෙනුවෙන් මං ඔබට සතුතිවන්න වෙනවා හෝමස් මහත්මයා. ඔබ කියන්න වගේ මේක විනිවිද

පෙනෙන පරීක්ෂණයක්. මළසිරුරු භෞභාගන්න එක ඒ තරම් අපහසු වෙන එකක් නැහැ.

"මං ඔබට පෙන්වන්නම් ඉතාම බේදජනක අන්දමේ සාක්ෂියක්. මට විශ්වාසයි ඇම්බර්ලි මේක කොහොමටවත් දකින්න නැහැ. ඔබට ප්‍රතිඵල ලබා ගන්න ඕනෙ නම් කළයුත්තේ එක දෙයයි. මැකිනොන් මහත්මයා ඔබේ හිතුවන, ඒ අපරාධයට ගොදුරු වී ඉන්න තැනැත්තා ඔබේ කියලා එකකොට ඔබ ඊළඟට ගන්න පියවර මොකක්ද? මේක තරමක් දුරට සිතේ මවාගන්නා ලෝකයකට පිටිසීමක් කියන්න පුළුවනි. නමුත් ඒකෙන් ලැබෙනවා ලොකු ප්‍රයෝජනයක්.

හොඳයි අපි මොහොතකට තිබුණු, මේ යකඩ දොරටු තිබෙන කාමරයේ හිරකර ඉන්නේ ඔබය කියලා. ඔබට ජීවත්වෙන්න ඉතිරිවෙලා තියෙන්නේ මිනිත්තු දෙකක් පමණයි. දොරේ අනෙක් පැත්තට වෙලා, ඔබට තිත්දා අපහාස කරමින් ඉන්නා, තව මොහොතකින් ඔබට මරා දමන තිරියන් මිනිහාගෙන් පළිගන්න ඔබට කළ හැකිදේ මොකක්ද?"

"පණ්ඩුඩයක් ලියා තැබීම."

"හරියට හරි. ඔබ මියගිය හැටි ගැන අනෙක් මිනිසුන්ට දැනුම් දීමට යමක් ලියා තබනවා. කඩදාසියක ලියා තබල වැඩක් නැ. එක ඔහු දකිනවා. නමුත් ඕන්කියේ ලියා තැබුවොත් කවුරු හරි, කවදා හරි දකින්න ඉඩ තියෙනවා. දැන් බලන්න මෙන්න මෙතැන. බිත්තියේ පහළම, පොළොවට හොඳටම ලිහිත්, දම්පාට කාබන් පැන්සලකින් ලියා තිබෙනවා.

අප අපට . . .

එපමණයි. ඔබට ඒකෙන් හිතාගන්න පුළුවන් මොකක්ද?"

"මේ පොළොවේ සිට අඩියක් පමණ ඉහළින්. මරණයට පත්වූ මිනිහා, මියයමින් සිටියදී මේක ලියා තිබෙන්නේ. උවමනා දේ ලියා ඉවරවෙන්න කළින් ඔහුට සිහිය නැතිවෙන්න ඇති."

"ඔහුට ලියන්න උවමනා වෙන්න ඇත්තෙ අපට මරා දැමීමා කියල. මම ඒක තේරුම් ගත්තෙ එහෙමයි. මළසිරුර සමග අර දම්පැහැති කාබන් පැන්සල් කැබැල්ලක් හොයාගන්නොත්"

"ඒ ගැනත් බලන බවට මම ඔබට පොරොන්දු වෙන්නම්. අර නැතිවුණා කිව් පුරුකුම් පස් ඔහු හෙ තිබුණු බව හෙළිවුණා."

"ඒ හැමදෙයක්ම ඔහු ආරක්ෂා සහිතව කොහේ හරි සඟවා ඇති. අර ජෝඩුව පැන ගියා කියන කථාව මිනිසුන්ට අමතක වෙලා ගියාම, ඔහු කියන්න ඉඩ තිබුණා, ඒවා කොහේ හරි තිබිල ඔහුට හමුවුණා කියල. එහෙමත් නැත්නම් ඒ ජෝඩුවට කණගාටු හිනිල ඒවා ආපහු එව්වා කියල."

"ඔබට හැම ප්‍රශ්නයකටම පිළිතුරක් තියෙනවා හෝමස් මහත්මයා. මේ ජෝඩුව මරාදැමීමා වුණත්, ඇම්බර්ලි තමන්ගේ ගැළවීමට, පොලීසියට දැනුම් දෙන එක පුද්ගලයක් නෙමෙයි. නමුත් මට තේරුම් ගන්න බැරි පොලීසියෙන් කිව්වාම ඇයි ඔහු ඔබතුමා හමුවෙන්න ගියේ?"

"ඒ, මුළු අපරාධ පරීක්ෂණ කොමිෂන් මුළු කිරීමේ අරමුණෙන්. කොයිතරම් සුක්ෂම විධියට ඔහු ඒ වැඩේ කළාද කිව්වොත්, ඔහුට ඇතිවුණා පුද්ගලාකාර ආත්ම විශ්වාසයක්. ඔහු හිතුවා මේ ලෝකෙ කිසිකෙනෙකුට ඔහුගේ අපරාධය හෙළිකරගන්න බැරිවේවි කියල. කවුරු හරි අසල්වැසියෙක් සැක හිනිල මොනවා හරි කිව්වොත් ඔහු මෙහෙම කියන්න ඉඩ තිබුණා."

"බලන්න මං පොලීසියට කිව්වා, එව්වර විතරක් නෙමෙයි පර්ලොක් හෝමස් මහත්මයාටත් කියලා, සෝදිසි කෙරෙව්වා" කියල.

පොලීස් නිලධාරියා සිනාසුණේය.

"මේක නම් මට මතක ඇති කාලෙක දකින්න නොලැබුණු දරුණු අපරාධ කාරයෙකුගේ වැඩක්."

* \ / *

දින කිහිපයකට පසු අපේ නිවහනේදී මගේ මිත්‍රයා "නෝත් සරේ ඔබ්බර්වර්" පුවත්පතේ පිටපතක් මා වෙත විසි කළේය. එහි පළවී තිබූ ප්‍රවාක්තිය මම කියවා බැලීම.

ද හැවන් මැදුරේ හිමණය

අති විශිෂ්ට පොලිස් පරීක්ෂණයක්

ඇමරිකා මිනීමැරුම පිළිබඳ සම්පූර්ණ විස්තරයක් වූ එහි අවසන් පේදයේ මෙසේ ද සඳහන් විය.

"..... නිත්ත වලින් හා ගැස් වලින් හැමු දුර්ගන්ධය හමුවේ සැඟවී යා හැකිව තිබූ අහිරහසක්, පොලිස් පරීක්ෂක මැකිනොන්ගේ නික්ෂණ බුද්ධියේ මහිමයෙන් ලොවට හෙළිවිය.

මරණ සිදුවී ඇත්තේ ආරක්ෂක කාමරයේ වියයුතු යයි ස්ථීර නිගමනයකට පැමිණි පොලිස් නිලධාරියා, මුහුණි රුරු තිබිය යුත්තේ පාවිච්චියට නොගන්නා ලද ක විශාලයුතු යයි තීරණය කොට ඇත. ඔහු සිතු පරිදිම අත්හැර දමා තිබූ පාඨ ලිඳේ මතුපිට, බලු කුඩුවකින් ආවරණය කොට තිබිණි. එහි පතුලේ තිබී මළසිරුරු සොයා ගැනීමට හැකිවිය. අපේ පොලිස් අපරාධ පරීක්ෂකයන්ගේ පරිණත බුද්ධියේ මහිමය කියාපාන අපූරු නිදසුනක් වන මෙය, අපරාධ පරීක්ෂණ ඉතිහාසයේ නොමැකෙන ලෙසින් සටහන් වනු ඇත."

"හොඳයි හොඳයි වොට්සන්. මැකිනොන් කියන්නේ බොහොම දක්ෂයෙක්!"

හෝම්ස් පැවසුවේ සිතහමුසු මුහුණෙනි.

"..... ඒ වුණත් ඔබේ කථාන්තර වලත් මේ සිද්ධිය වාර්තා කරල තියන්න. කවදාහරි දවසක මිනිස්සු ඇත්ත කථාන්තරය දැනගත්තට කමක් නෑ."

මහ රූ ආ මාරයා

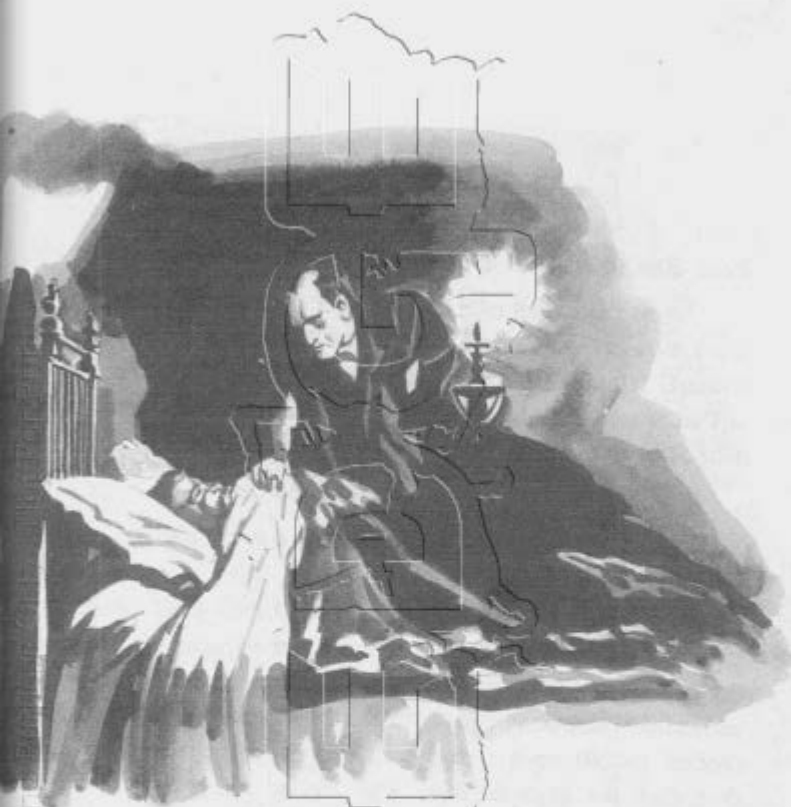
මහ රූ ආ මාරයා

ඒ 1897 වසරේ ශීත ඍතුවේ අවසන් භාගයයි. රාත්‍රිය මුළුල්ලේ පැවැතියේ අධික ශීතලකි. හිම වැටෙන ආන්දර කිසිවෙකු මගේ උරහිසෙන් අල්ලා සොල්වනු දැනීම මම අවදි වූයෙමි. ඒ මගේ මිත්‍ර හෝමිස්ය. කුමක් හෝ බරපතල ප්‍රශ්නයක් මතුවී ඇත. මා දෙසට පහත් වී තිබූ ඔහුගේ මුහුණේ මම එය දුටුවෙමි.

"නැගිටින්න වොට්සන් නැගිටින්න. සෙල්ලම පටන් අරගෙන. ප්‍රශ්න අහන්න වෙලා හතකරන්න ඒවා. අලුම් මාරු කරගන්න. අපි වහාම යමු."

මිනිත්තු දහයක් ගතවෙද්දී අපි කුලීරියක නැගී වාර්-ක්‍රොස් දුම්රියපොළ වෙත ගමන් කරමින් සිටියෙමු. මුළු ලන්ඩන් නගරයම තවමත් ගත අඳුරෙන් වැසී ඇත. නිවසේදී උදේ ආහාරය ගැනීමටත් අපි ප්‍රමාද නොවුණෙමු. සිසිල් සෘතුවේ දැඩි සීතල සුළඟෙන් වැළැකීමට, හෝමිස් තම සතකම් ලෝම කබාය හැදගත්තේය. මම ද ඔහු අනුගමනය කළෙමි.

වාර්-ක්‍රොස් දුම්රිය පොළේදී අපි දිණ්‍යුස්මි හේ පානය කළෙමු. දැඩි සීතල යත්තමින් මහතාරී ගියේය. කෙන්ට් ප්‍රාන්තය කරා දිවෙන දුම්රිය, වේදිකාවේ කෙළවර නවතා තිබිණ. එහි නැගී අසුන් ගැනීමේ තුන් පසුවයි, හෝමිස් අපේ ගමනේ අරමුණ කුමක්ද කියා පැවසුවේ. සාක්කුවෙන් ලියුම් කැබැල්ලක් එළියට ගත් ඔහු, එය හඬනගා කියව්වේය.

219. “නැගිටින්න වොට්සන්! නැගිටින්න! සෙල්ලම පටන්
අරඟන.”

ඇබේග්ජේන්ස්,
මාෂම,
කෙන්ට්,
පාන්දර 3.30ට

මගේ හිතවත් හෝම්ස් මහතාණනි,

ඉතා විශිෂ්ටතම පරීක්ෂණයක් විය හැකි මේ අහිරහස විසඳීමට, ඔබේ සහයෝගය අපේක්ෂා කරමි. මේ ඔබ කැමැති තාලේ එකක්. ආර්යාව මුදාහරිනවා හැරෙන්නට අන් සියලු දෙයක්ම, මා දුටු හැටියටම තබාගන්නමි. මොහොතක්වත් පමාවෙන්න එපා. සර් යුස්ටස් නවදුරටත් ඒ ආකාරයෙන්ම තබාගැනීම දුෂ්කරයි.

මෙයට හිතවත්

ස්ටැන්ලි හොප්කින්ස්."

"හොප්කින්ස් ඔහුගේ පරීක්ෂණ වලට මාව හත්වාරයක් කැඳවලා තියෙනවා. ඒ හැම එකක්ම, මා සැහෙන උත්සාහයක් දරලා විසඳු සංකීර්ණ හැටලු. මං හිතන්නේ ඒ සැම එකක්ම ඔබේ කථාන්තර පොතවල අඩංගු වෙනවා. එහෙම නේද වොට්සන්? රසවත් කථාම තෝරා ගැනීමට ඔබ හරි තපත්කමක් දක්වනවා. ඒ වුණත් මං කැමැති නැති එක දෙයක් ඒවායේ තිබෙනවා. ඒ තමයි සිද්ධීන් විදානුකූල අභ්‍යාසයක් ලෙස සලකනවා වෙනුවට, ඔබ බලන්නේ රසවත් කථාන්තරයක් කීමටයි. එයින් එහි උපදේශාත්මක ගතිය නැතිවී යනවා."

"ඉතින් ඇයි ඔබම ඒ කථා ලියන්නේ නැත්තේ?" මා ඇසුවේ මඳක් කෝපයට පත්විය.

"මං ලියනවා වොට්සන්, අවසන මං ලියනවා. ඔබ දන්නවානේ දැනට මට ඒ සඳහා ඕවේකයක් නැති බව. මගේ ජීවිතේ අවසන් භාගය මං කැපකරන්නේ ඒ කටයුත්ත වෙනුවෙන්. මං හිතාගෙන ඉන්නේ මෙම ක්ෂේත්‍රය ආක්‍රමණ අධ්‍යයනය කරන්නන් සඳහා, අපරාධ පරීක්ෂණයේ සියලුම අංශ අලලා පාඩ ග්‍රන්ථයක් ලියන්න. අද අපට ලැබී තිබෙන පරීක්ෂණය මිනීමැරුමක් වගෙයි."

"මබ හිතන්නේ මේ සර් යුක්තය කියන තැනැත්තා මිය ගිහිත් කියලද?"

"එහෙම වියයුතුයි. හොප්කින්ස් ලියුම ලියා ඇති පිළිවෙලට මට ඒක තේරුම් ගන්න පුළුවන්. ඔහු බොහොම කැළැඹීමට පත්වෙලා. හොප්කින්ස් ලෙනෙසියෙන් ඒ වගේ තත්ත්වයකට පත්වෙන කෙනෙක් නෙමෙයි. මට හිතෙනවා මොනවා හරි බිහිසුණු සිදුවීමක් වෙලා ඇති කියල. මළසිරුර අපට පරීක්ෂා කිරීම සඳහා තබන බවයි ඔහු කියන්නේ. සාමාන්‍ය සිද්ධි භාතිකරුණිමක් වුණා නම්, ඔහු මාව කැඳවන්නේ තැ. ආර්යාව මුදාහරිනවා කියන එකෙන් ඔහු අදහස් කළේ මොකක්ද? බාගවෙලාවට මේ බේදවාටකය සිදුවෙන්න ඇත්තේ ඇයවු කාමරයක දමලා හිරකරලා සිටියදී වෙන්න පුළුවනි. මේක ඉතාම ඉහළ පෙළේ ප්‍රභූ පැළැත්තියේ පවුලක සිදුවීමක්. බලන්න මේ ලියුම ලියා ඇති ඔපවත්, සනකම් කඩදාසිය දිනා. උඩින් E. B. යන අකුරු දෙක සමග ප්‍රභූ ලාංඡනය. රමණීය පෙදෙසක ලිපිනය. අද දුදේ වරුව බොහොම සිත් ගන්නා ආකාරයේ වැඩ කටයුතුවල යෙදෙන්න අපම අවස්ථාව ලැබේවි. අපරාධය සිදුවී තිබෙන්නේ ඊයේ දැනටමත් කලින්."

"මබ කොහොමද ඒක හරියටම කියන්නේ?"

දුම්රිය කාල සටහන ගැන හිතල, කාලය ගණනය කිරීමෙනුයි ම. එහෙම කියන්නේ. මුලින්ම මේ සිදුවීම දැනුම් දෙන්න ඇත්තේ ලහම ඇති පොලිසියට. ඔවුන් ස්කොට්ලන්ඩයාඩ් එකට දැන්වුවා. හොප්කින්ස් කෙන්ට් වෙත පිටත්වෙලා ගියා. ඊළඟට ඔහු මාව කැඳවලා ලියුමක් එව්වා. මේ වැඩ වික කෙරෙන්න රැස් ගතවෙන්න ඇති. ඔන්න දුම්රිය ලහාවුණා විශ්ලේෂණයට දුම්රියපොළට. සිදුවෙලා තියෙන්නේ මොකක්ද කියලා එතැනට ගිහිත්ම බලාගන්න පුළුවනි ඉක්මනින්ම.

දුම්රියපොළේ සිට අපි අශ්වකර්මයකින් ගමන් ගත්තෙමු. ගම් මැදින් වැටී තිබුණු පවු මාර්ග වල සැතපුම් ගණනාවක් ගමන් කිරීමෙන් පසු, අපි විශාල වතුයායක ගේට්ටුව අසලට පැමිණියෙමු. එහි මුරකරුවා ඉදිරියට පැමිණ ගේට්ටුව විවෘත කළේය. මහ බේදවාටකයක් සිදුවී ඇති බව ඔහුගේ දුක්බර මුහුණෙන් අපට සිතාගත හැකි විය.

පෞරාණික එල්ම් විකේෂයන්ගෙන් සෙවණ ලැබූ, අලංකාර මාවතක් දිගේ අපි ඉදිරියට ගමන් කළෙමු. එය කෙළවර වූයේ විශාල වලව්වකිනි. යෝධ කුළුණු යොදා තැනුණු එහි, ප්‍රධාන කොටස ඉතා පැරණි එකක් විය. එහි තැනින් තැන අයිවි මල් පඳුරු වලින් වැසී තිබිණ. එමෙන්ම එය මෑතකදී වෙනස්කම් වලට භාජනය වී ඇති බව ද සිතාගත හැකිවිය. එහි පැරණි මෝස්තරයේ ජනේල ඉවත්කොට අලුත් මාදිලියේ විශාල ජනේල සවිකොට තිබිණි. ගෘහයේ අනෙක් කොටස මෑතකදී වැඩ නිමකළ නවීන එකක් විය. ඒ ඉදිරිපිට අප එනතුරු නොඉවසිල්ලෙන්, බලා සිටියේ ස්ටෑන්ලි හොප්කින්ස්ය.

"ඔබේ පැමිණීම ගැන මට බොහෝම සන්තෝෂයි හෝමස් මහත්මයා. මං ඔබවත් සාදරයෙන් පිළිගන්නවා දොස්තර වොට්සන්. ඒ වෙලාවේ මට ඔබට කැඳවන්නේ කැකුළු ඉන්න හැකියාවක් තිබුණේ නැහැ. නමුත් ආර්යාවට සිහිය ලැබුණට පස්සේ සිද්ධිය ගැන පැහැදිලි විස්තරයක් කළා. ඒ හින්දා අපට, හොයන්න බලන්න, කරදර වෙන්න ඒ හැටි දෙයක් ඉතිරිවෙලා නැහැ. හෝමස් මහත්මයා ඔබට මතකද අර ලුඩ්ග්ස් හි ගෙවල් මංකොල්ලකන කල්ලිය?"

"කවුද ඒ රැන්ඩෝල් පවුලේ තුන්දෙනාද?"

"හරියට හරි. තාත්තයි පුත්තු දෙන්නයි. මේකත් ඔවුන්ගේ වැඩක්. ඒ ගැන කිසිම සැකයක් නැ. සති දෙකකට කලින් ඔවුන් සිටින්නැම් වල ගෙයක් බිත්දා. එතුනදී ඔවුන්ට හඳුනාගන්න ලැබිලා තුන්දෙනා ගැනම හොඳ විස්තරයක් පොලීසියට ලැබුණා. වැඩි දවසක් ගතවෙන්න කලින් උන් ඒ කිව්වුවම නවත් ගේකට කඩාපැන්න හැටි. කිසිම සැකයක් නැ. මේක උන් තුන්දෙනාගේ වැඩක්. මේ සැරේ නම් අප්පයි පුත්තු දෙන්නයි, තුන්දෙනාම එල්ලුම් ගස් යනවා."

"සර් යුස්ටස් මියගිහින්නද එහෙනම්?"

"ඔව්. ගිනි උදුනේ ගිනි අතුරු අල්ලන යකඩ අඩුවෙන් ඔහුගේ හිසට පහරදිලා."

"රියැදුරා මට කිව්වා, ඔහු සර් යුස්ටස් බිරිසකන්ස්ටෝල් කියලා?"

"හරියට හරි. කෙත්ටි ප්‍රාන්තයේ ධනවත්ම පුද්ගලයන්ගෙන් කෙනෙක්. බිරිසක් සේවයේ ආර්යාව මේ වේලාවේ උදෑසන කාමරයේ ඉන්නවා. ආර්යාව හරිම අසරණ තත්ත්වයකටයි පත්වුණේ. ඇයට මුහුණ දීමට සිදුවෙලා තියෙන්නේ මහා හප්පානක අත්දැකීමකට. මං මෙතෙක් එද්දී ඇය හිටියේ බාගෙට මැරිලා වගේ. ඔබ මුලින්ම ඇයව හමුවී බලන්න. සිදුවීම ගැන විස්තර ඇහේ කටෙන්ම අහගන්න. ඊට පස්සේ අපි කෑම කන කාමරය පරීක්ෂා කරල බලමු."

බිරිසක් සේවයේ ආර්යාව සාමාන්‍ය පෙනුමෙන් යුත් කාන්තාවක නොවුවාය. ඇය අතිශයින්ම රුමත් විය. මේ තරම් සුන්දර කනක් මා දැක තිබුණා නම් ඒ ඉතා කලාතුරකිනි. රත්වත් පැහැ කේශ කලාපයකට හා නිල්වත් දෑසකට හිමිකම් කියූ ඇය, ඉතාමත් ශෝභා සම්පන්න විය. ඊයේ රාත්‍රියේ මුහුණදීමට වූ සිදුවීම නොවෙන්නට, ඇගේ සමේ වර්ණය පවා කොණ්ඩයට ගැළපෙන වර්ණයක් වීමට ඉඩ තිබිණ. දැඩි මානසික කම්පනයකට පත් ඇයට, කායික හිරිහැර ද සිදුවී තිබූ බව අපි දුටුවෙමු.

ඇයකට මඳක් ඉහළින් එල්ල වූ එහරක් නිසා, හයානක ආකාරයේ ඉදිමීමක් මුහුණේ එක් පැත්තක තිබිණි. ඇගේ යේටිකාවක් විනාකිරී මිශ්‍ර වතුරෙන්, එම දම් පැහැගත් ඉදිමුණු ප්‍රදේශය තවමත් සිටියාය. ආර්යාව කවිච්චියක් මත හාත්පසි වී සිටියේ විඩාවට පත් අයුරෙනි. එහෙත් අප කාමරයට ඇතුළුවෙද්දී, ඇගේ අවධානය වහාම අප වෙත යොමු විය. කටුක අත්දැකීම නිසා, ඇගේ බුද්ධිය හෝ ධෛර්යය පසුබෑමකට ලක්වී නොමැති බව එයින් පැහැදිලි විය. ඇය නිල් හා රිදී පැහැ මිශ්‍ර සැහැල්ලු ඩ්‍රෙසිං ගවොමකින් සැරසී සිටියාය. රාත්‍රි ආහාරයක යඳ්දී ඇය හැඳ සිටී, සික්වත් වලින් අලංකාර කළ කළු-පැහැති රාත්‍රි ඇඳුම ද කවිච්චිය මත විය.

"සිදුවුණු හැම දෙයක්ම මං ඔබට කියල ඉවර නේ හොඳකින්ම මහත්මයා." ඇය පැවසුවේ විඩාපත් අයුරෙනි.

"මං චෙත්‍රවෙන් ඒ හැම දෙයක්ම ඔබ මේ මහත්වරුන්ට කියන්න." පැවසූ ඇය මඳක් කළුපතා කළාය.

"කොහොම වුණත් ඔබ හිතනවා නම් යළිත් වරක් ඒ දේ කීම අත්‍යවශ්‍යයි කියල, මං මේ මහත්වරුන්ට කියන්නම්කො. ඔබ කෑමකන කාමරයට ගිහිං උ ආවේ?"

"මං හිතුවා ඔවුන් ඔබතුමියගේ කථාවට මුලින් සවන් දීල හිටිය නම් වඩා හොඳයි කියල." හොප්කින්ස් කීය.

"ඒ වුණත් මං කැමතියි ඔබ ඉක්මනට එතැන පිළිවෙළක් කරනවා නම්. ඔහු එතැන ඇද වැටී සිටින බිහිසුණු ආකාරය ගැන මට හිතෙන කොටත් හයයි." ———

සිරුර එක්වරම කිළිඥානා ගිය අයුරක් ඇගේ මුහුණෙන් ප්‍රකාශ විය. ඇය දැනීමේ මුහුණ ඔසා ගැනීමට තැත්කළාය. එසේ කරද්දී, ඩ්‍රෙසිං ගවොමේ මැණික් කටුව දක්වා දිගු ගවොමී අත්, පහළට වැටිණ.

"ඔබට තවත් තුවාල සිදුවෙලා තේද ආර්යාවෙනි. මේ මොනවද මේ?" හොප්ස් මව්තයෙන් ඇසුවේ ඇගේ දෑතේම තිබූ රතු පැහැති දිලිසෙන තුවාල දෙකක් උඩු පසුයි. ඇය ඉක්මනින් ඒවා ආවරණය කරගත්තාය."

"ආ ඒක සුළු දෙයක්, මේ හයානක සිද්ධියට සම්බන්ධ ඒවා නොවෙයි. ඔබ දෙදෙනා මෙහෙත් වාඩිවෙන්න. දන්න හැමදෙයක්ම මං ඔබට කියන්නම්."

මම තමයි සර් සුස්ටස් බිරිසාන්ස්ටෝල්ගේ බිරිද. අපි විවාහ වෙලා අවුරුද්දක් පමණ වෙනවා. ඔබට ඇත්ත තත්ත්වය හැඟීමෙන් ඇති පලක් නෑ. අප දෙදෙනාගේ විවාහ ජීවිතය සතුටින් ගෙවුණු එකක් නෙමෙයි. මං සහය සහවත්ත උත්සාහ දැරුවත්, එය පසුව අපේ අසල්වාසීන්ගෙන් ඔබට දැනගන්න ලැබෙන බව සහතිකයි. අපේ විවාහය අසාර්ථක වීමට බාගවෙලාවට මමත් වැරදිකාරියක් වෙන්න ඇති. මම දකුණු ඕස්ට්‍රේලියාවේ නිදහසේ හැදුණු වැඩුණු ගැහැනියක්. බැඳීම් වලින් තොරව නිදහසේ, මගේ රටේ ජීවත්වෙන්න පුරුදුවුණු මට, එංගලන්තයේ ජීවිතය ගැළපුණේ නෑ. නමුත් අපේ විවාහ ජීවිතය අසාර්ථක වෙන්න ප්‍රධාන කරුණ ඒක නෙමෙයි. ඒ කරුණ මොකක්ද කියල කවුරුත් දන්නවා. ඒ තමයි මගේ සැමියා, අධික වශයෙන් බිමට ඇබ්බැහිවුණු බේබ්ද්දෙක් වීම. ඒ වගේ මිනිසෙක් එක්ක, එක පැයක් ජීවත්වෙන්න සිදුවීම පාපයක්. නමුත් ඔබ කල්පනා කරල බලන්න. ඩුංවේදී කරුණ කාන්තාවකට, එහෙම මිනිසෙකුට රූ දවල් දෙකේ බැඳී ඉන්න වුණාම ඇතිවෙන තත්ත්වය

225. “මම නමයි සර් යුස්ටස් විඩ්නස්ටෝල්ගේ බිරිඳ”

කොහොමද? ගැහැනියක් මේ වගේ කාලකණ්ණි මිනිහෙකුට ජීවිත කාලයක් බැඳ තැබීම දරුණු අපරාධයක්.

නමුත් මට මෙතෙක් ගැළවෙන්න හැකියාවක් තිබුණේ නැ. දික්කසාදයක් ලබාගැනීමට නොහැකිවෙන පරිදි, ඔබේ රටේ තිබෙන මෙම නීතිය මුළු දේශයම ආවුයක් වෙනවා සහතිකයි. ගැහැනියකට හැමදාමත් මේ විධියේ කෲරකම් වලට මුහුණ දෙමින් දුක්විඳින්න දෙවියන් වහන්සේ ඉඩහරින්නේ නැ."

මෙතෙක් කවිවිවියේ වැනිත් කථා කළ ඇය, මොහොතකට එහි හිඳගත්තාය. ඇගේ දෙකම්මුල් තදින් රතුපැහැ ගැන්වී තිබිණි. ස්වාමීද්‍රව වුවද පාලනය කරන ආකාරයේ දැඩි බවක් පෙන්වූ සේවිකාව, ආර්යාව කොට්ටයක් මත හාන්සි කරවා ගත්තාය. මෙතෙක් වේලා කෝපයට පත්ව සිටි ආර්යාව, ඉක්මනමින් හැඩිමට පටන්ගත්තත්, එය නවතා යළිත් කථාව ඇරඹුවාය.

"ඊයේ රාත්‍රි සිදුවීම ගැන මං ඔබට කියන්නම්. සේවක සේවිකාවන් හැම කෙනෙක්ම නිදියන්නේ, නිවසේ අලුතෙන් ඉදිකර ඇති කොටසේ. අපේ වාසය සඳහා යොදාගෙන තිබෙන මේ මැද කොටස පැරණියි. මෙහි පිටුපසින් තියෙන්නේ කෑම කුනා කාමරය හා කුස්සිය. ඒ කෙළින්ම ඉහළින් අපේ නිදන කාමර. මගේ මේ සේවිකාව තෙරේසාගේ කාමරය තියෙන්නේ මගේ කාමරයටත් ඉහළින්. මේ අවට වෙන කිසිකෙනෙක් නැ. අලුත් කොටසේ නිදාගන්න සේවකයින්ට, මේ පැත්තේ ඇතිවෙන ශබ්දයක් ඇහෙන්නෙන් නැ. මේ බව හොරු හොඳින් දැනගෙන ඉන්න ඇති. නැත්නම් ඔවුන් හය නැතුව මේ විධියට කටයුතු කරන එකක් නැ.

රූ දහයමාර වෙද්දි සර් යුස්ටස් නින්දට ගියා. තවමත් නිදි නැති මගේ සේවිකාව ඉහළ තට්ටුවේ ඇයගේ කාමරයේ සිටියා. ඒ, මට උවමනාවක් වුණොත් අහලට බැස එන්න කුදානමින්. පහළ තට්ටුවට වී කථා පොතක් ආශාවෙන් කියවමින් හිටි මට රූ කොළහ වෙනතුරු, ඒ බවක් දැනුණෙවත් නැ. ඊළඟට මම නිදාගන්න යන්න තීරණය කළා.

ඒ සඳහා උඩ තට්ටුවට යෑමට පෙර, දොර ජනෙල් හරියට වසා ඇත්දැයි ගේ ඇතුළෙ, ඇවිද මම සෝදිසිකර බැලුවා. මෙවැනි වැඩ ගැන සර් යුස්ටස් කෙරෙහි විශ්වාසයක් තබන්න පුළුවන්

කමක් තිබුණේ නෑ. ඒ නිසා පුරුද්දක් හැටහට හැමදාමත් ඒ රාජකාරිය කළේ මමයි. මං කාමරයක් පාසා ගිහිත් බැලුවා. සේවකයින්ගේ කෑමසාලට, අවිආපාදි කාමරයට, බිලියඩ් කාමරයට, විසිත්ත කාමරයට ගිහිං, අන්තිමට ගියේ අපේ කෑම කන කාමරයට. එහි ජනේල ආවරණය කිරීමට යොදා තිබෙන්නේ, පොළොව දක්වා දිගු, සන තිරරෙදි. නමුත් ජනේලයට ලං වෙද්දී මට දැනුණා, සීතල සුළං පහරක් මා වෙතට හමා එන හැටි. එතකොටයි මට තේරුණේ ජනේලය වහලා නැති බව. මං තිර රෙද්ද මේ පැත්තට ඇද්දා විතරයි, එය පිටිපස්සෙ මං දිහා මුහුණට මුහුණ බලාගෙන මිනිහෙක්! ඔහු කාමරය ඇතුළට පැනගෙන ඒ හැටි වෙලා ගතවුණා වෙන්න බෑ. ඔහු පුළුල් උරහිස් ඇති මැදි මස්සෙ වලින් මිනිහෙක්. ගෙවත්තට විවෘත වෙන මේ ජනේලය, උසින් වැඩි දොරක් මැති, ප්‍රංශ මාදිලියේ එකක්. නිදන කාමරයට ගෙන යන ඉටිපන්දම ඒ වෙලාවේ තිබුණේ මගේ අතේ. ඒකෙ ආලෝකයෙන් මා දුටුවා, කලින් මිනිහට පිටිපස්සෙන් තවත් දෙදෙනෙක් ගෙට ඇතුළුවෙන හැටි.

මං අඩියක් පිටිපසට ගෙන පැන දුවන්නයි හැදුවේ. ඒත් ඔහු එක්වරම මා වෙතට පැත්තා, මුලින් මගේ අතින් අල්ලා ගත් ඔහු, ඊළගට මගේ බෙල්ලෙන් අල්ලා හත්තා. කැගහන අදහසින් මං කට අරිනකොටම ඔහු මීට මොළොවා මගේ මුහුණට පහරක් එල්ල කළා. ඇහැ ළගට වැදුණු ඒ පහරින්, මා බිම ඇඳ වැටුණා.

මං මිනිත්තු කිහිපයක් සිහි නැතුව ඉන්න ඇති. ඊළගට මට හිතිය එතකොට මං දුටුවේ, ඔවුන් මාව බැඳ දමන හැටි. සිනුවට සවිකර තිබුණු දිග ලනුව අරගෙන, කෑම මේසය කෙළවරේ තිබුණු ඔක් ලියෙන් තැනු බර සුළුවකට නියලා මාව බැඳ දැමුවා. කොයිතරම් කදින් මාව ගැටගැසුවාද කිව්වොත්, මට යන්නමින් හෝ හෙලවෙන්න ඉඩක් ලැබුණේ නෑ. මගේ කටේ තිරකළ ලොකු ලේන්සුව නිසා මට කැගහන්න ඉඩක් ලැබුණේ නෑ.

මගේ අවාසනාවන්ත ස්වාමිපුරුෂයා කෑම කාමරේට ඇතුළුවුණේ මෙන්න මේ වෙලාවේදීයි. ඔහුට මොනවා හරි සැක සහිත ශබ්ද අහන්න ලැබුණා වෙන්න ඇති. ඔහු ආවේ ඒවාට මුහුණ දෙන්න සූදානමින්. ඔහු සැරසී ගිටියේ රාත්‍රි ඇඳුමෙන්. මගේ

සැමියා ආයුධයක් ලෙස බොහෝමි ප්‍රිය කරන, උල් සහිත මුහුරු මහු අතේ තිබුණා. ඔහු මුහුරු අමෝරාගෙන තොරු වෙතට පැන්නා. නමුත් වයස්ගත මිනිසා පහත්වෙලා, සැමියා එල්ල කළ පහර මග හැරියා. ඒ මිනිසා ගිනිඋදුනේ ගිනිඅඟුරු අල්ලන අඩුව අරගෙන, මගේ සැමියාගේ ඔලුවට දරාණු පහරක් දුන්නා. ඔහු කෙඳිටි ගාගෙන බිම ඇද වැටුණා. ඊට පස්සේ ඔහු හෙලවුණේ වත් නැහැ. ඒක දැකල මං ආයෙමත් සැරයක් ක්ලාන්ත වුණා. ඒ සිහිනැතිවීම නිබන්ත ඇත්තේ ටික වෙලාවයි. ඒ මොකද මං ඇස් ඇරලා බලද්දී මං දුටුවා, අල්මාරිවල තිබූ රිදී පිඟන් කෝප්ප තොගයක් ඔවුන් එකතු කරගෙන තිබෙන හැටි. ඊළඟට ඔවුන් කොහෙන් හරි වයින් බෝතලයක් අරගෙන මෙසය උඩ නබ්බා තිබුණා. ඔවුන් තුන්දෙනාගෙම අත්වල විදුරුව බැගින් තිබුණා. මං ඔබට කිව්වා නේද, එක් මිනිසෙක් නම් මැදිවියේ කෙනෙක් බව, අනෙක් දෙන්නා මුහුණේ රැවුලවත් නැති තරුණ ගැටව්. සමහරවිට ඒ කාන්තා පුත්තු දෙන්නෙකුයි වෙන්නත් පුළුවන්.

ඔවුන් කොඳුරමින් එකිනෙකා සමඟ කතාබස් කළා. ඊට පස්සෙ ඇවිත් මට තනියම ලිහාගන්න ඉඩක් තිබේද කියලා සෝදිසි කර බැලුවා. එවැනි දෙයක් කිරීමට මට නොහැකි බව දැනගත්තාම ජනේලයත් වහගෙන නිවසෙන් පැන ගියා. මගේ කවේ තිරකර තිබුණු ලේන්සුව ඉවත්කර ගන්න මට පැය කාලක්වත් යන්න ඇති. ඊට පස්සේ මං විලාප නගන්න පටන් ගත්තාම මගේ සේවිකාව දුව ආවා. ඊට පස්සේ අනෙක් සේවිකයන්ටත් දැනුම් දුන්නා. ඔවුන් ගිහිං පොලිසියට පැමිණිලි කරලා, එතුමාගේ නමයි ලන්ඩනයට දැන්නුවේ. මහත්වරුනි, මට කියන්න තිබෙන්නේ එපමණයි. මං විශ්වාස කරනවා මේ බේදජනක කථාන්තරය නිවන් සැරයක් කියන්න මට ඉඩ නොලැබෙව් කියලා."

"හෝමස් මහත්මයා, ඔබට කියෙනවාද මොනවා හරි පුශ්න?" හොප්කින්ස් ඇසීය.

"පුශ්න අසමිත් බ්‍රැකන්ස්ටෝල් ආර්යාවට තවදුරටත් වධහිංසා කරන්න මං කැමති නැහැ. ඒ පුණත් මං කැමතියි දැනගන්න, මේ මහත්මියට දෙන්න පුළුවන් සාක්ෂි මොනවද කියලා?"

හෝමස් කීවේ ආර්යාවගේ සේවිකාව දෙස බලමිනි.

"උන් ගෙට එන්න කලින්, මං උන්වි දැක්කා. මං මගේ නිදන කාමරේ ජනේලය ළඟ වාඩිවෙලයි උන්නෙ. වලව්වේ ගේට්ටුව පැත්තේ ඉඳල අර ඇතින්, උන් තුන්දෙනෙක් මේ දිනාවට එනවා මට හඳු එළියේ පෙනුණා. ඒත් ඒ වෙලාවේ මං ඒ ගැන ඒ තරම් දෙයක් හිතුවෙ නෑ. ඊට පැයකට විතර පස්සේ මගේ ස්වාමියුච්චි විලාප නඟනවා අහන්න ලැබුණා. එතැනට තමයි මං පහළට දුවගෙන ආවේ. ඇය කිව්වා වගේ ඇය පුටුවක බැඳ දමලා. ඔහු බිම. ඔහුගේ මොළ කැබලි, ලේ කාමරය පුරා හැම තැනකම. ඒ විධිය තැනක, පුටුවක තබල බැඳ දමල තියෙන එකම ඇති, ගැහැනියකව පිස්සු වට්ටන්න. ඔහුගේ මොළ කැබලි ඇගේ ගවුමෙන් එක්ක තිබුණා. ඒ වුණත් මගේ මැණික ඒවට හයවුණේ නෑ. ඇඩ්ලේඩ් නගරයේ මේරි ෆ්ලේස්ටර් කවදාවත් ඒ වගේ දේවලට හයවුණේ නෑ. ඇය ඇබේ ග්ලේස්ටර් බිඳකන්ස්ටෝල් ආර්යාව බවට පත්වුණු එක ඇත්තයි. නමුත් අලුතෙන් දෙයක් ඉගෙනගන්න තිබුණේ නෑ. මහත්වරුනි ඔබ දැන් පුත්ත කරලා, ඇයව වෙනෙකට පත්කළ හරියට හොඳම ඇති. දැන් එතුමිය ඇගේ කාමරයට යා යුතුයි. ඔව්. ඇගේ පැරණි සේවිකාව තෙරේසා එක්ක විවේක ගන්න, ඇගේ කාමරයට යා යුතුයි."

මවක සිය දුවණිය තුරුල් කරගන්නාත් වැනි සෙනෙහසකින් ආර්යාවගේ පිටුපසින් අත යැවූ සේවිකාව, ආර්යාව කැඳවාගෙන කාමරයෙන් ඉවත් වූවාය.

"ආර්යාව ළඟ හැමදාමත් ඉඳල තියෙන සේවිකාව ඇයයි." හොප්කින්ස් කීය.

"ආර්යාව පුංචි අතදරුවෙකුගේ කාලෙ ඉඳල රැකබලාගෙන, ඇය ඔස්ට්‍රේලියාවේ සිට එද්දින් මේ සේවිකාව පැමිණ තියෙනවා. ඒ අවුරුදු එකහමාරකට කලින්. ඇගේ නම තෙරේසා රයිට්. මේ වගේ හිතෙනේ සේවිකාවෝ දැන් කාලෙ දකින්නවත් ලැබෙන්නෙ නෑ. එන්න හෝමස් මහත්මයා. අපි මේ පැත්තෙන් යමු."

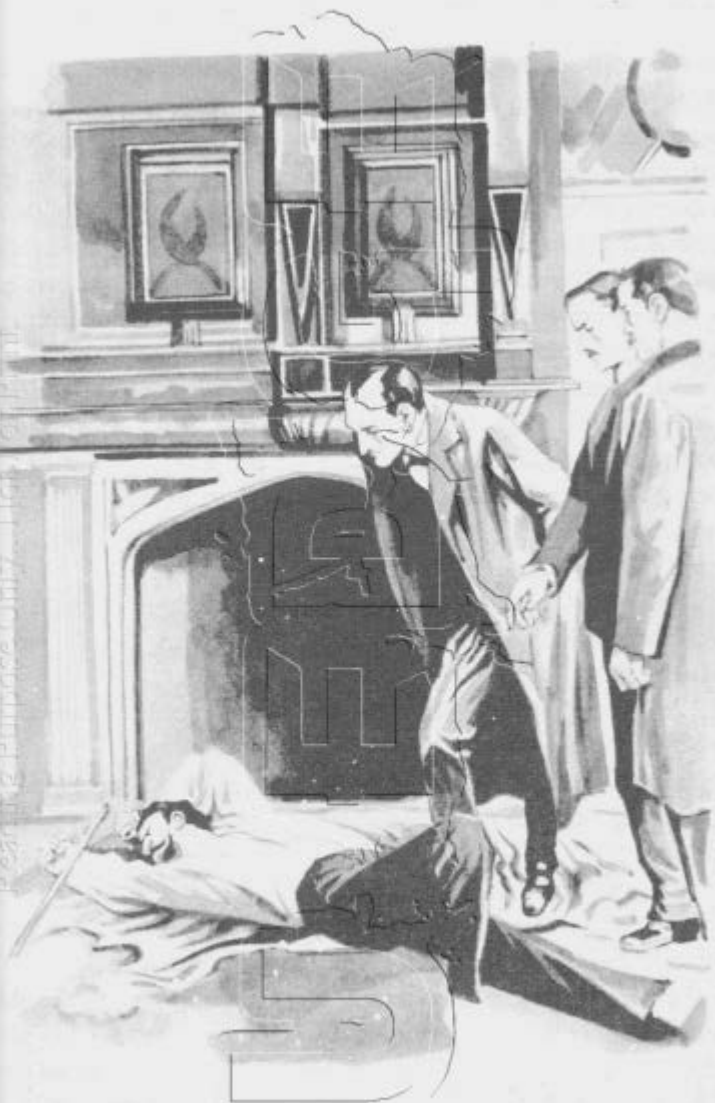
අභිරහස විසඳීම සඳහා හෝමස්ට ඇතිව තිබූ දැඩි උනන්දුව නැතිවී ගොස් ඇති දිනක, ඔහුගේ මුහුණේ මම දුටුවෙමි. අභිරහස හෙළි වූ පසු, එහි තිබූ ආකර්ෂණීය ගතිය තුරන් විය. තවත් ඉතිරිව ඇත්තේ මිනීමරුවන් අත්අඩංගුවට ගැනීම පමණකි. එහෙත් මෙවැනි සාමාන්‍ය ගෙවල් බිඳින හොරුන් ඇල්ලීමට හෝමස් වැනි අපරාධ

පරීක්ෂකයකු කාලය නාස්ති කළ යුතුද? හඳුනාගත නොහැකි අරුම පුදුම රෝගයක් ඇතැයි පවසමින්, එය නිශ්චය කිරීම සඳහා ඉහළම පෙළේ වෛද්‍ය විශේෂඥයකු කැඳවුවා යයි සිතමු. එහෙත් මෙය කුඩා ළමයින්ට සාමාන්‍යයෙන් වැලඳෙන සරම්ප රෝගය බව දුටු පසු, තමාට අනවශ්‍ය ලෙස කරදර කිරීම නිසා, වෛද්‍ය විශේෂඥයාගේ මුහුණේ පළවන්නේ කුමන හැඟීමක්ද? මා හෝමිස්ගේ මුහුණේ දුටුවේ ද එම හැඟීමමයි.

එහෙත් ඇබේ ග්ලේන්ජ් ඔන්රිග්ගේ කෑම කන කාමරය තුළ තිබූ දර්ශනය නම් පුදුමාකාර එකකි. ඒ දර්ශනය නිසා මගේ මිත්‍රයාගේ අඩුවෙමින් තිබූ උනන්දුව යළිත් ඇතිවූවායයි කීම නිවැරදිය.

මෙම පෞරාණික වලුට්ටේ කෑම කන කාමරය ඉතා විශාල ශාලාවකි. එහි සිවිලිම පිහිටියේද, සැහෙන තරම් ඉහළිනි. එය කැටයම් කළ ඕක් දැවයෙන් නිම කළ එකක් විය. ජනෙල්, දොරටු, උළුවනු ආදී සියල්ල ද ඕක් ලියෙන් නිමකළ ඒවා විය. බිඳකන්ස්ටෝල් පරපුරේ අය විසින් දඩයම් කරන ලද මුළු ගෝන සතුන් රාශියකගේ සංරක්ෂණය කරන ලද ශිෂ්‍ය ශාලාව පුරා බිත්ති වල සවිකොට තිබිණි. කෑම ශාලාවේ ඇත කෙළවරේ දකින්නට ලැබුණේ කලින් ද සඳහන් කළ, ප්‍රංශ මෝස්තරයේ උස් ජනේලයි. දකුණු පැත්තේ වූ කුඩා ජනේල තුනෙන් ශාලාව තුළට සතුටුදායක ආලෝකයක් ලැබිණි. වම් පැත්තේ විශාල ගිනි උදුනක් විය.

ගිනි උදුන සමීපයේම අපට දකින්නට ලැබුණේ, බර ඕක් ලියෙන් අනගි ලෙස නිම කර තිබූ අසුනකි. එහි අත් තබා ගැනීම සඳහා ඇඳි හා පා තබාගැනීමට, එහළින් එකිනෙකට හරස්ව සවිකල ලී දෙකක් ද විය. බිඳකන්ස්ටෝල් ආර්යාව බැඳ දමා තිබුණේ මේ පුටුවට බව හොප්කින්ස් පෙන්වා දුන්නේය. බැඳීම සඳහා යොදාගෙන තිබුණේ තද රතු පැහැති වර්ණයක් කැවූ, කොහු ඇඹරීමෙන් සෑදූ, තරමක් සනකම් ලණුවකි. මෙය පුටුවේ ඉහළට හා පහළට කිහිප වාරයක් යවා, පුටුවේ අත් හා පා තබන කොටසේ පටළා ගැට යොදා තිබිණි. ආර්යාව මේ බැමීමෙන් නිදහස් කරගෙන ඇත්තේ, ලණුව බුරුල් වූ තැන්වලින් අත්පා ඉවතට ඇඳ ගැනීමෙනි. බවටැහැදිලිය. කෙසේ වෙතත් බාහිර කිසිවෙකුගේ උදව් නොමැතිව මෙම බැමීමෙන් ගැළවීමට ආර්යාවට

233. මත්පැන් බී ඔරිවුණාම ඔහු නියම තිරිසනෙක්.

“මිනිහව අල්ල ගන්න එක මබට අපහසු වෙන එකක් නැහැ නේද හොප්කින්ස්?”

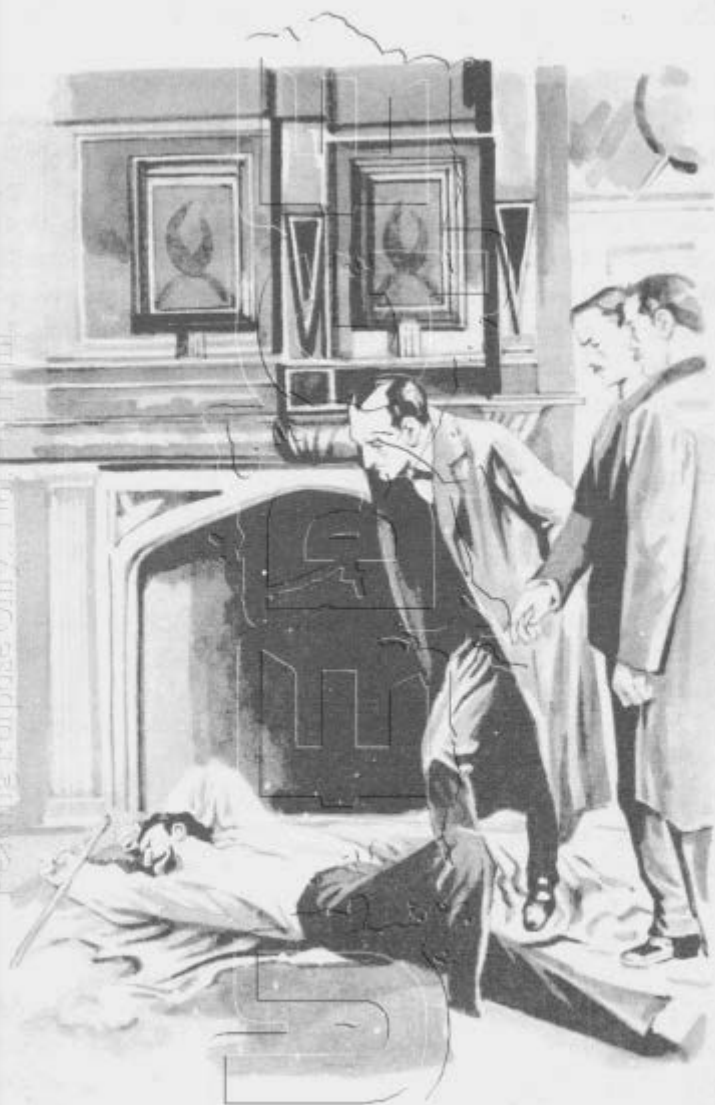
“කිසි අපහසුවක් නැ. අපි සැඟහන කාලෙක ඉඳල ඔහු ගැන සෙවිල්ලෙන් හිටියෙ. ඔහු ඇමරිකාවට පැන ගියා කියලත් ආරංචියක් තිබුණා. නමුත් මේකෙන් අපට තේරෙන්නෙ ඔවුන් තවමත් එංගලන්තයේම සැරිසරන බවයි. රැන්ඩෝල්ල කොහොමද අපේ රටෙන් පනින්නෙ? ඔවුන් ගැන සම්පූර්ණ තොරතුරු මම සැම වරායකටම දන්වලයි තියෙන්නෙ. රැන්ඩෝල් කල්ලිය අල්ලා ගැනීමට හරි තොරතුරක් සපයන අයෙකුට විශාල ත්‍යාග මුදලක් දෙන්න අපි තීරණය කළා. ඒ විස්තර අද හැන්දෑවෙන්න කලින් අපි ප්‍රසිද්ධියට පත්කරනවා. මට තයිමත් තේරුම් ගන්න බැරි එක කාරණයක් තියෙනවා හෝමස් මහත්මයා, ඔවුන්ව හඳුනාගන්න පුළුවන් හැම විස්තරයක්ම බිඳකන්නේවෝල් ආර්යාව දැනුම් දෙව් යන්න, දැන දැනත්, ඔවුන් මේ විශේෂ දරුණු වැඩක් කළා කියන එකයි මට තේරුම් ගන්න බැරි.”

“හරියට හරි. කෙනෙකුට හිතෙන්න පුළුවනි, ඔවුන් ආර්යාව තිශ්ශබ්ද නොකළේ ඇයි කියලා,” හෝමස් පිළිතුරු දුන්නේය.

“ආර්යාව සිහි විසඳාගාවයෙන් මියයනව මිසක්, ආපහු සිහි ලබාපි කියල ඔවුන් හිතන්න නැ.”

“ඔව්, ඒකක් වෙන්න පුළුවනි. ඇය සම්පූර්ණයෙන්ම සිහි විකල් වුණා කියල හිතල. ඇගේ ජීවිතේ නැති නොකරන්න හිතුවා වෙන්නත් පුළුවනි. මේ අසරණ මනුස්සයා ගැන මබ දන්න තොරතුරු මොනවද හොප්කින්ස්? ඔහු ගැන මට අහන්න ලැබුණු කථා නම් එව්වර සතුටුදායක නැ.”

“මත්පැන් නොබී ඉඳපු වෙලාවයි. ඔහු කාරුණික හදවතක් තිබූ හොඳ මහත්මයෙක්. ඒත් මත්පැන් බී වෙරිවුණාම ඔහු නියම තිරිසනෙක් බවට පත්වුණා. ඒ තරමටම දරුණුයි. ඒ වෙලාවට ඔහු හැසිරුණේ හිසට යක්ෂයෙක් ආවේය වෙලා වගේ. ඕනෑම බිහිසුණු දෙයක් කරන්න ඔහුට හැකියාව තිබුණා. කොයිතරමත් ධනය තිබුණත්, ප්‍රභූ පෙළපතක තානාන්තර තිබුණත්, වරක් හෝ දෙවරක් ඔහු හිරේ විලංගුවේ කොච්චි අබිරුණේ අනුනවයෙන්ලු.

233. මත්පැන් බී චේරිටුණාම ඔහු නියම තිරිසනෙක්.

<http://sherlockholmesinvestigations.blogspot.com>

එක සැරයක් බල්ලෙකුගේ ඇඟට පොටුල් වත්කරලා, හිනි තියා මරා දැමීමාලු. වෙන බල්ලෙකු නම් කමක් නෑ කියමුකො. ආර්යාවගේ සුරතල් බල්ලාවයි මේ විධියට මරා දැමීමේ. මේක උසාවි නොගිනිත් සමරයකට පත්කර ගත්තේ බොහොම අමාරුවෙන්. ඊළඟට ඔහු අර වයසක සේවිකාව - තෙරේසා රයිට්ගේ පිළිවට වතුර පුරවපු විදුරු පෝගුවකින් දමා ගැහුවලු. ඒකටත් අඩුවර නූතන් තිබිල තියෙනවා. මං කාටවත් නොකිව්වට මේ මිනිසා මැරුණට පස්සේ, ගෙදර බොහොම සාමකාමී, සන්සුන් එකක් හෝමස් මහත්මයා..... මොනවද ඔබ මේ සොදිසි කරල බලන්නෙ?"

බර්කන්ස්ටෝල් ආර්යාව බැඳ දැමීමට යොදා ගත් පුටුව අසල දණගසා ගෙන, හෝමස් දිගු පරීක්ෂා කරමින් සිටියේය. ඇය බැඳීමට යොදාගත් රතු පැහැති ලණුව, පහළට ඇද කඩාගනිද්දී, එහි කැඩිහිය, පර්ද වූ කෙළවර හෝමස් මුලින් පරීක්ෂාවට ලක් කළේය. මිළඟට ඔහු කාන්තාව බැඳ දැමීමට ලණුවට ගැට යොදා තිබූ ආකාරය ද දැඩි උනන්දුවකින් විමසා බැලුවේය.

"මේ ලණුව වේගයෙන් ඇදල කඩාගන්න වෙලාවේ, කුස්සියේ තිබෙන සීනුව බොහොම තදින් තදවෙන්න ඇති තේද හොඳකින්ස්?"

"කාටවත් ඒ ශබ්දෙ ඇහිල නෑ. ඒ මොකද කුස්සිය තියෙන්නෙ ගෙයි පිටිපස්සේ කෙළවරේ නේ."

"ශබ්දය කාටවත් ඇහෙන එකක් නෑ කියල, හොරා කොහොමද දැන තිටියෙ? ඒ ගැන කිසිම සැලකීමක් නොකර ඔහු ලණුව ඇද්ද එක තේ පුදුමෙ?"

"බොහොම හරි හෝමස් මහත්මයා. බොහොම හරි. ඔබ මේ අහන්නෙ මගේ හිතටත් නැවත නැවතත් නැඟුණු ප්‍රශ්නයක්. කිසිම සැකයක් නෑ. හිතන්න පුළුවන් එකම ඡේදයයි. මේ මිනිස්සු ගෙයි පිහිටීම ගැනත්, සේවක සේවිකාවෝ නිදාගන්න තැන් ගැනත් කලින් දැනගෙන ඉඳල තියෙනවා. ඒ තරම් රූ වෙලත් නෑ. නමුත් මේ වෙලාව වෙනකොට, සේවකයෝ ඔක්කොම ඔවුන්ගේ කාමර වලට වෙලා තිදි බවත්, මේ මිනිස්සු දැනගෙන ඉන්න ඇති. ඒ නිසා කුස්සියේ සීනුව තාද වුණත්, ඔවුනට හොඳාසෙන බව හොරුන්ට පැහැදිලි කරුණක්. ඒකෙන් තේරෙන්නේ ඔවුන් මේ ගෙදර සේවකයෙක්

හෝ සේවිකාවක් සමඟ හිතවත්. ඔහුගේ හෝ ඇයගේ උදව්වෙන් තමයි මේ වැඩේ කරල තියෙන්නේ. ඒ හැන කිසිම සැකයක් නෑ. නමුත් මෙතේ සේවක මණ්ඩලයේ අව දෙනෙක් ඉන්නවා. ඔක්කොම හොඳ වර්ත ඇති විශ්වාස කටයුතු අය" හොප්කින්ස් කීවේය.

"සේවක සේවිකාවන්ට ලැබුණු සැලකිලි පඩිනඩි එක සමානයි කියල මොහොතකට හිතමු." හෝම්ස් කීය. "එතකොට හාමිපුතාට විරුද්ධව හොරුන්ට ඔත්තුවක් දුන්නා කියල ආක කරන්න පුළුවන් කවුරුන්ද? නිසැකවම විදුරු සෝලුවකින් හිසට පහරක් එල්ලවුණු සේවිකාව. ඒත් එහෙම ද්‍රෝහී ක්‍රියාවකට හවුල් වුණොත්, ඒක තමන්ගේ හිතවත් ස්වාමියෙකුටත් එරෙහිව කරන ද්‍රෝහී ක්‍රියාවක් වෙනවා. නමුත් ඇය තමන්ගේ ස්වාමියෙකුට අතිශයින්ම කැපවීමෙන් සේවය කරන තැනැත්තියක්. කෙසේ වුණත් ඒ ප්‍රශ්නය මෙනතදි ඒ තරම් ගැටලුවක් වෙන්නෙ නෑ. රැන්ඩෝල් කල්ලිය අල්ල ගත්තම, උදව්කාරයා කවුද කියල ඔවුන්ගෙන්ම දැනගන්න හැකිවේවි. අප දුටු හැම දෙයකින්ම ආර්යාවගේ සාක්ෂිය අකුරටම තහවුරු වෙනවා." යයි පවසා හෝම්ස් කතාව නැවැත්වුණේය. මිළඟට ඔහු පොළොවේ සිට ඉහළටම විහිදුණු උස් ජනේලය වෙත භ්‍රමයාම එය විවෘත කළේය. "ජනේලයෙන් කිසිම සලකුණක් නෑ. එළියේ පොළොවත් ගල් වගේ හයියි. මං හිතන්නෙ නෑ කිසිම අඩි සලකුණක් වැදිල ඇති කියල. උදුන්පඩිය මතයි ඉටිපන්දම් දල්වා තිබිල තියෙන්නේ."

"ඔව් ඒ ඉටිපන්දම්වල එළියෙන් හැර ආර්යාවගේ නිදන කාමරයේ ඉටිපන්දම්වල එළියෙන් තමා, හොරු ඔවුන්ගේ වැඩ කටයුතු කරල තියෙන්නේ."

"මොනවද උන් අරගෙන ගිහිනි තියෙන්නේ?"

"ඒ හැටි දෙයක් අරගෙන ගිහිනි නැහැ. මේ පිඟන් අල්මාරියක තිබුණු රිදී පිඟන් හයක් පමණයි. ආර්යාව කියනවා, හොරුන්ගේ පහරින් සර් යුස්ටස් මැරී වැටුණු නිසා ඔවුන් හොඳටම කලබල වෙලා, ඉක්මනින් පැන යන්න ඇති කියලා. ඒ මොකද ඔවුන් සාමාන්‍යයෙන් කරන්නේ ගෙන යා හැකි තරමක් බඩු හොරකම් කරගෙන යාමයි."

"ඔව්, කිසිම සැකයක් නෑ. ඒක තමයි සිද්ධවෙන්න ඇත්තේ. ඔවුන් වයින් බිච් බවත් අහන්න ලැබුණා."

"මිනීමරන්න සිදුවුණු නිසා ඔවුන්ගේ හිත්වල ඇතිවුණු කැලහීම අමතක කරන්න, අඩියක් ගහන්න හිතෙන්න ඇති."

"හරියට හරි. මේ කැබිනෙට්ටුව මත තිබෙන වීදුරු තුන ඔවුන් තබා ගිය හැටියටම නේද තියෙන්නේ? කවුරුවත් ඒවා අතින් ඇල්ලුවේවත්, එහා මෙහා කළේවත් නැහැ නේද?"

"නැ. නැ. ඒ හැටියටමයි තිබෙන්නේ වයින් බෝතලයත් ඔවුන් තබා ගිය හැටියටමයි."

"හොඳයි අපි බලමු. අහා! මේ මොනවද?"

වීදුරු තුන එක තැන තබා තිබිණි. ඒ තුනේම වයින් ස්වල්පය බැගින් විය. එහෙත් ඉන් එකක මණ්ඩ ස්වල්පයක් පැහැදිලිව දැකගත හැකි විය. වයින් බෝතලය තිබුණේ ද වීදුරු අසලමයි. බෝතලයේ තිබුණු වයින් වලින් තුළුනක් දේකක ප්‍රමාණයක්ම ඉතිරි වී තිබිණි. වයින් බෝතලය වසා කැබිමට යොදා තිබී ඉවත් කළ, පොරොස්පය හෙවත් කිරල මුඩය ඒ අසල විය. එහි පෙනුම මෙන්ම බෝතලය වටා එකතු වී තිබුණු දුටිලි ප්‍රමාණය ද හෝම්ස්ගේ දැඩි අවධානයට යොමුවිය. මිනීමරු හොරුන් රසවිඳීම සඳහා තෝරාගෙන තිබුණේ සාමාන්‍ය වයින් තොට, පරණ කළ අතිවිශේෂ වයින් වර්ගයක් බව අපි දුටුවෙමු.

හෝම්ස්ගේ මුහුණෙන් පළවුණු හැඟීමවල යම් වෙනස්වීමක් ඇති වූ බව මම දුටුවෙමි. වයින් බෝතලයේ මුඩය අතට ගත් ඔහු එය සිසුම් ලෙස පරීක්ෂා කළේය.

"ඔවුන් කොහොමද මේ මුඩය එළියට ඇද්දේ?"

බාගෙට විවෘතව තිබූ ලාභිවූත්, හොප්කින්ස් අපට පෙන්විය. අතපිස්නා කිහිපයක් සමග ලොකු කස්තුරුප්පුවක් එහි තිබිණි.

"බර්කන්ස්ටෝල් ආර්යාව කිව්වද, ඔවුන් මේ කස්තුරුප්පුව පාවිච්චි කළා කියල?"

"නැහැ. ඇයි මතක නැද්ද, වයින් බෝතලේ අරින වෙලාවේ ඇය හිටියේ සිහිනැතිවෙලා නේ?"

"ඒක හරි. ඇත්තටම මේ කස්තුරුප්පුව කොහොමටවත් පාවිච්චි කරල නැ. මුඩය ගවුරා තියෙන්නේ, කුඩා ප්‍රමාණයේ -

237. “අනා! මේ මොනවද?”

අඟල් එකහමාරක් පමණ දිග කස්කුරුප්පුවකින්. ඒක බොහොම වෙලාවට අර සාක්කුවේ දාගෙන යන, පැන පිහිටල සවිකර තිබෙන වර්ගයේ එකක් වියහැකියි. ඔබ මේ මුඩිය හොඳින් පරීක්ෂා කර බැලුවොත් ඔබට පෙනේවි, මුඩිය එළියට අදින්න කලින් කස්කුරුප්පුව තුන් වරක් ඇතුළුව යවල තියෙනවා. එය කිරල මුඩිය සම්පූර්ණයෙන්ම විනිවිද ගිහිහි, හැහැ. මේ ලොකු කස්කුරුප්පුව යොදාගන්නා නම් ඒක මුඩිය හරහා සම්පූර්ණයෙන්ම ගමන් කරනවා. අදාළ පුද්ගලයා අල්ලා ගත්තොත් ඔබට පෙනේවි ඔහු ළඟ සාක්කු පැන පිහියක් තිබෙන බව. අර බහුකාර්ය උපකරණ කිහිපයක් තිබෙන වර්ගයේ එකක්.

“විශිෂ්ටයි.” හොප්කින්ස් කිය.

“නමුත් මේ වයින් විදුරු දිහා බැලුවාම මගේ සිතේ එක ප්‍රභේදිකාවක් ඇතිවෙනවා. ආර්යාව කිව්වා නේද ඇය දුටුවා කියල මේ මිනිස්සු තුන්දෙනාම වයින් ප්‍රබන්ධ හැටි?” හෝම්ස් ඇසීය.

“ඔව්. ඇය ඒක පැහැදිලිවම කිව්වා.”

“ආ..... එහෙම නම් ඒ හැඟි තවත් කථාකරල වැඩක් නෑ. ඒ වුණත් හොප්කින්ස් අපට පිළිගන්න වෙනවා, මේ විදුරු තුනේ යම් අමුතු ස්වභාවයක් තිබෙන බව. අමානවා? ඔබ එවැන්නක් දුටුවේ නැද්ද? හොඳයි හොඳයි. අපි ඒක එහෙමම අත්හැර දාමු. මා වගේ විශේෂඥ දැනුමක් සහ සියුම් දේ නිරීක්ෂණයට, සංවේදී බවක් දක්වන අයට ඇතිවෙන හැඟීමක්; සරල හේතුවක් අත ළඟ තිබෙද්දී හිතට එන්නේ පැටළුම් සහගත සංකීර්ණ හේතු රාශියක්. විදුරු සම්බන්ධයෙන් එකත්, සමහර වෙලාවට ඉහළින් ඇතිවුණ දෙයක් වෙන්නත් පිළිවන්.

එහෙනම් හොප්කින්ස්, ඔබට ශ්‍රව දවසක්. ඔබේ පරීක්ෂණය ඉතාම පැහැදිලිව විසඳී තිබෙන බවයි පෙනෙන්නේ. ඒ නිසා මං හිතන්නේ නෑ, මං තවත් මෙතැන හිඳීමෙන් ප්‍රයෝජනයක් ඇතිවේවි කියල. රැන්ඩෝල්ෆ් අත්අඩංගුවට ගන්නාම මට දන්වන්න. ඒ වගේම අලුතෙන් යමක් සිදුවුණොත් ඒකක් දන්වන්න. මං විශ්වාස කරනවා මේ පරීක්ෂණය ඉතාම සාර්ථක ලෙස විසඳීම ගැන, අද

හෙටම ඔබට ශුභ පතන්න ලැබේවි කියලා. එහෙම නම් වොට්සන් අපි යමු. කාලය වඩාත් ප්‍රයෝජනවත් විධියට යොදවන්න පුළුවනි, ගෙදර පැත්තේ හිඳගෙන."

ඔහුට දකින්නට ලැබුණු යම්කිසි දෙයක් නිසා, හෝමස් ගැටලුවකට මැදිවී සිටියේය. ඔහුගේ මුහුණෙන් එය ප්‍රකාශ වූ අයුරු මා දුටුවේ, අපේ ආපසු ගමනේ දුම්රියේදීයි. නළල රළුකරගෙන ඔහු කල්පනා කළේ, ඇබේ ශ්‍රේණිත් එ නිවසේ කැම කන කාමරයේ දුටු යමක් ගැන බව, මට විශ්වාසය. ඒටෙක ඔහු මා සමග සන්සුන් අයුරින් කථා කිරීමට උත්සාහ කළේ, හිතේ තිබූ ගැටලුව විසඳුණාක් මෙනි. එහෙත් මඳ වේලාවක් ගතවෙද්දී කථාව නවත්වා, යළි යළිත් කල්පනා කිරීමට පටන්ගත්තේය. අපේ දුම්රිය නගරාසන්න දුම්රියපොළකින් පිටත්වී යාමට පටන් ගත්තා පමණි. හෝමස් එක්වරම කලබලයෙන් අසුනෙන් නැගිටියේය. ඉන්පසු මගේ අතින් ද ඇඳගෙන දොරටුව වෙත පැමිණ, දුම්රියෙන් වේදිකාව මතට පැත්තේය. මම ද ඔහු අනුගමනය කළෙමි.

"මට සමාවෙන්න මිත්‍රයා." ඔහු පැවසුවේ දුම්රියේ අන්තිම මැදිරිය ද අපේ අසුනෙන් ඉවත් වෙද්දීය.

"මගේ හිතේ පුංචි සැකයක් මතුවුණා. ඒක නිසා ඔබ මේ විධියේ හිරිහැර වලට භාජනය කරන්න සිදුවීම ගැන කණගාටුයි. දෙයියම්පා වොට්සන්! අර ගැටලුවට ලැබුණු විසඳීම නිවැරදියි කියල, ඒක ඒ හැටියටම භාර අරගෙන නිකං ඉන්න මට හිතෙන්නෙන නැ. මගේ හිතේ ඉවෙන් වගේ නොයෙක් තර්ක මතුවීගෙන එනවා. ඒ හැම එකක්ම එන්නේ ඔය සිද්ධිය වුණාය කියන පිළිවෙලට විරුද්ධව. ඒක වෙන්න බැහැ! හොප්කින්ස්ලා හිතන විධියට ඒක මොන විධියකටවත් වෙන්න බැහැ. ඒ වුණත් ආරියාව හෙළිකළ කරුණුවල අඩුපාඩුවක් නැහැ. සේවිකාවගේ සැකයෙන් ඒකට හරියටම ගැළැපෙනවා. ඊට විරුද්ධව මට ඉදිරිපත් කරන්න පුළුවන් තර්කය මොකක්ද? ඔව්, ඒ වසින් විදුරු තුන සම්බන්ධයෙන් පමණයි.

ඔය කියැවුණු කරුණු, මං ඒ හැටියටම බාර නොගත්තා කියල හිතමු. එතකොට මම හැමදෙයක්ම තවදුරටත් ඉතා හොඳින් පරීක්ෂා කළා කියලත් හිතමු. එහෙම නම් අපි එන්නෙ කොතැනටද? එහෙම නම් කල්තබා, නියම ආකාරයට සකස්වුණු

කරාවක් මට අහන්න ලැබෙන්නෙත් නෑ. එකම ගැලපෙන විධියට මගේ මොළය පහසුවෙන් හැඩගැසෙන්නෙත් නෑ. එහෙම වුණා නම්, තවදුරටත් ගැඹුරටම පරීක්ෂා කරන්න මට මොනවා හරි නොලැබී යාවිද?

මෙන්න මේ බංකුවේ වාඩිවෙන්න වොට්සන්. විස්ල්හර්ස්ට් බලායන දුම්රියක් එනතුරු අපි බලා ඉදිමු. එතෙක්, මම ඔබට සාක්ෂි නියම ආකාරයට ඉදිරිපත් කරන්නම්. ඒත් මං ඔබෙන් ඉල්ලා හිටිනවා එක දෙයක්. ඔබ හිතාගෙන ඉන්නෙ අර බැරකන්ස්ටෝල් ආර්යාව සහ ඇගේ සේවිකාව තියු දේවල් ඇත්ත වියදුකුමයි කියල තේද? අන්න ඒ උපකල්පනය ඔබේ හිතෙන් ඉවත් කරන්න. ලැබී ඇති කාරණා අනුව විනිශ්චයකට එන්න. ආර්යාවගේ ඉතා ශෝභමාන රූ සපුව, අපේ නිගමනවලට බාධාවක් කරගන්න හොඳ නෑ.

මෙහෙම කල්පනා කර බලන්න වොට්සන්. ඇගේ කර්මාන්තය ගැන අනුකම්පා චිරිහිතව කල්පනා කර බැලුවොත්, අපේ හිතට මේ වගේ සැකයක් ඇතිවෙන්නෙ නැද්ද? මේ හොර කල්ලිය සහිත දෙකකට කලින් සිහිනාම්වල හෙයක් බිඳල වටිනා දේවල් රැසක් කොල්ලකාගෙන යිණා. ඔවුන් ගැන තොරතුරු, ඔවුන්ගේ බාහිර පෙනුම, ආදී විස්තර රැසක්, හැම පුවත්පතකම පළවුණා. හොර කල්ලියක් ගැන කතාවක් ගොතන්න හිතන කෙනෙකුගේ මොළයට බොහෝම පහසුවෙන් ඇතුළුවෙන්නෙ මොකක්ද? රැන්ඩෝල් හොර කල්ලිය. විශාල වශයෙන් වාසි අත්වුණු මහා මංකොල්ලයක් කළ හොරු, සිරිතක් වශයෙන්, ටික කාලයක් යනතුරු අරු හම්බකර ගතිපුවායින් කමින් බොමින්, විනෝද වෙමින්, නිදහසේ කල් ගතකරනවා. ඔවුන් තවත් අවදානම් වැඩකට අකගහන්නෙ, තරමක කාලයක් ගතවුණාට පස්සෙ.

ඊළඟ වැදගත් කාරණය මේකයි. මේ තරම් කලින්, ඒ කියන්නෙ රූ දොළහ වෙන්නක් කලින්, හොරු ගෙවල් බිඳුමක යෙදෙනවා කියන එක හරිම අසාමාන්‍යයි. අනෙක කැගහන්නෙ නැතුව නිකං ඉඳපු ගැහැනියෙකුට පහර දුන්නා කියන එක විශ්වාස කරන්න පුළුවන්ද? ඒ මොකද පුළු පහර දීමක්ම ඇති, ගැහැනියක් මරහඬ දීල කැගස්සවන්න. තවත් කාරණයක් තමයි; එක මිනිසෙක් යටත්

කරගැනීමට හැකි කරමින් හොර කළුබිණේ පිරිස සිටිනවා නම්, ඔවුන් මිනීමැරීමක් කරන්නේ බොහොමක්ම කලාතුරකින්.

රිඳුක කරුණ මෙයයි. වටිනා දේවල් රාශියක් බොහොම පහසුවෙන් හොරකම් කරගෙන යාමට ඉඩ තිබියදී, රිදී පිහන් කෝප්ප දුසිම් බාගයක් පමණක් අරගෙන යාම කියල හිතන්න පුළුවන්ද? ඒක හරිම අස්වාභාවිකයි. අවසන් වශයෙන් මට කියන්න තියෙන්නේ ඔය පිළිවෙළේ මිනිස්සු තුන්දෙනෙක් වයින් බෝතලයක් ඇරියාම, ඒකෙන් තුනෙන් දෙකක ප්‍රමාණයක් ඉතිරි කරලා යනවා කියන එක හිතන්නත් අමාරුයි නේද? මේ වගේ අසාමාන්‍ය දේවල් ඔබට පෙනෙන්නේ කොහොමද, වොට්සන්?"

"ඒවා එකින් එක වෙන්කරලා ගත්තම නම්, යම් තරමක් සාමාන්‍යයි කියලා හිතන්න පුළුවනි. තවුන්, ඔක්කොම එකට කැටි කරලා ගත්තොත්, ඒ අසාමාන්‍ය කරුණු රාශියේ බලය වැඩි වෙනවා. ඒවට ලොකු වැදගත් කමක් ලැබෙනවා. මට පෙනෙන හැටියට නම් මෙතැන කිසිවක් අස්වාභාවිකම කරුණ, ආර්යාව පුටුවට තබා බැඳ දැමීම."

"ඒක නම් මට තවමත් හරියටම ඇහැදිලි නැහැ වොට්සන්. මට හිතෙන හැටියට හොරු ඇයවත් මිරා දමන්න ඉඩ තිබුණා. එහෙමත් නැත්නම්, තමන් පැනගිය බඩු අතින් අයට ඉක්මනින් දැනුම් දෙන්න බැරිවෙන ආකාරයට, ඇයව බැඳ දමන්න ඉඩ තිබුණා. කොහොම හරි, මේ කාන්තාවගේ සාක්ෂියේ තැන් කිහිපයක්ම, ඉතාම සැක සහිත බව මං ඔබට පෙන්නවා නේ. ඒ හැමදේකටම වඩා මේ වයින් විදුරු සම්බන්ධයෙන් මං නිරීක්ෂණය කළ දේ."

"වයින් විදුරු සම්බන්ධයෙන්? ඒ මොනවද?"

"ඒවා තිබුණු හැටි හිතෙන් මවාගන්න පුළුවන් නේද?"

"ඔව්."

අපට කිව්වේ මිනිස්සු තුන් දෙනෙක් ඒ විදුරු තුනේ වයින් බිට්වා කියලයි. ඔබ හිතන්නේ ඇත්තෙන්ම ඒක වෙන්න පුළුවන්ද?

"ඇයි මොකක්ද ඒක වැරද්ද? විදුරු තුනේම වයින් ඉතිරිවෙලා තිබුණ නේ."

"ඒක හරි. නමුත් ඔබ දුටුවද, වයින් මණ්ඩි ඉතිරි වෙලා තිබුණේ එයින් එක විදුරුවක විතරයි. ඒකෙන් මොකක්ද ඔබට හිතාගන්න පුළුවන්?"

"අන්තිමට පිරවූ විදුරුවට තමයි මණ්ඩි ටික එකතු වුණේ කියන කාරණය?"

"නෑ ඒක නෙමෙයි. බෝතලයේ වයින් වල මණ්ඩි ගතිය බහුලව තිබුණා. මුල් විදුරු දෙකේම එය නැතිවීමටත්, අන්තිම එකේ තිබීමටත් කාරණයක් නෑ. එය සිදුවෙන්න පුළුවන් ක්‍රම කියෙන්නේ දෙකක් පමණයි. වෙන කිසිම ක්‍රමයක් නෑ.

පළමුවෙනි ක්‍රමය; අංක 1 සහ 2 දරන විදුරු වලට වයින් වත් කළාට පස්සේ, බෝතලය කෙළවරේ, කැසීම නිසා, තුන්වැනි විදුරුවට මණ්ඩි එකතු වුණා කියන එක. ඒක නම් මං හිතන්නෙ නෑ වෙන්න පුළුවන් දෙයක් කියලා. නෑ නෑ. මං නිවැරදියි. ඒක වෙන්න බෑ."

"එහෙනම් වෙන්න පුළුවන් මොකක් කියලද ඔබ කියන්නේ?"

"විදුරු දෙකයි මෙතැන පෘතිවිච්චි වුණේ. ඒ දෙකේ අඩියේ ඉතුරුවුණු වයින් ටික, තුන්වැනි විදුරුවකට වත් කළා. ඒ මොකටද? තුන් දෙනෙක් මෙතැන හිටි බව පෙන්වන්න. එහෙම නොවෙයිද? මට නම් හොඳටම විශ්වාසයි, එය සිදුවුණේ ඒ ආකාරයට යයි කියලා.

හොඳයි. මං මේ කරන පැහැදිලි කිරීම, වයින් විදුරු තුනේ සිද්ධියට නිවැරදි පැහැදිලි කිරීම කියල මොහොතකට හිතමු. එහෙම වුණොත්, මේක සාමාන්‍ය කාලේ හොරකමක් සහ මිනීමැරුමක් කියන එකෙන් වෙනස් වෙලා, මහා අපරාධ චාලයේ වෙනස් ආකාරයක සිද්ධියක් බවට පෙරළෙනවා. ඒ මොකද, එතකොට අර බර්කන්ස්ටෝල් ආර්යාව සහ ඇගේ සේවිකාව අපට කියූ හැම දෙයක්ම, හිතාමතා කිසි බොරු බව අපට සලකන්න සිද්ධ වෙනවා. ඔවුන් කී දේවල් එක් වචනයක්වත් අපට විශ්වාසයට ගන්න බැහැ. ඊළඟට නියම අපරාධකරණය එසේ කිරීමට, ඔවුන් බොරු ගොතා කියන්නේ, මොකක් හරි වැදගත් හේතුවක් ඇතිවියි. එතකොට අප කළ යුත්තේ කුමක්ද? එක වචනයක්වත් විශ්වාසයට නොගෙන, සිද්ධිය ඇත්තෙන්ම වුණු ආකාරය උපකල්පන වලින් ගොඩ නඟන්න

වෙනවා. අපේ පිට පැවර්ලා තිබෙන බරපතල රාජකාරිය ඒකයි වොට්සන්. ඔන්න එනවා සිටින්නැම් බලා යන දුම්රිය. තහවුරු ඒකට."

අප දෙදෙනා ආපසු පැමිණීම ගැන, ඇබේ ග්‍රේන්ජර් නිවැසියෝ ඉමහත් විස්මයට පත්වූහ. ස්ටැන්ලි හොප්කින්ස් මේ වනවිටත්, සිද්ධිය පිළිබඳව වාර්තා කිරීමට ස්කොට්ලන්ඩියාඩ් පොලීසිය බලා ගොස් සිටියේය. ඔහු නොමැති නිසා පරීක්ෂණයේ වැඩ කටයුතු තමන් භාරගන්නා බව හෝම්ස් දන්වා සිටියේය. ඉන්පසු ඔහු මා සමග කෑම කන කාමරයට ඇතුළුවී, දොරටුසා ඇතුළතින් අඟුළු දමා ගත්තේය. ඔහුගේ සියුම් නිරීක්ෂණ හා නිගමනවලට අදාළ කැන්, කියුණු ලෙස විමර්ශනයට ලක් කරමින්, හෝම්ස් එහි දෙපැයක් ගත කළේය. මම කාමරයේ කෙළවර වූ පුටුවක වාඩිවීම්. සිය මහාචාර්යවරයාගේ දේශනයට සවිත් දෙමින්, පර්යේෂණ නරඹනු සිසුවකු මෙන්, මම හෝම්ස්ගේ අදහස් වලට සවිත් දුනිමි. උස ජනේලය, ජනේලයේ තිර රෙදි, බුමුතුරුණ, ඕක් ලී පුටුව, රතු ලනුව ආදී මේ සියල්ලක්ම, යළි යළිත් පරීක්ෂණයට භාජනය කොට, අලුතෙන් දකින්නට ලැබුණු දේ සැලකිල්ලට ගන්නා ලදී.

සර් යුස්ටස් බ්‍රැඩ්ෆෝල්ඩ්ගේ මළසිරුර එතැනින් ඉවත්කොට තිබූ අතර, අනෙක් සියලු දේ අප උදේ වරුවේ දුටු ආකාරයෙන් නොවෙනස්ව තිබිණි. මා මව්තයට පත් කරමින්, හෝම්ස් ඊළඟට කළේ, මා කිසිසේත් බලාපොරොත්තු නොවූ දෙයකි. ඕක් ලී කඳකින් සෑදූ ගිනි උදුන් පඬිය තිබුණේ පොළොවට සැහෙන තරම් ඉහළිනි. හෝම්ස් එය මතට නැග ගත්තේය. දැන් ඔහුගේ හිසට තරමක් ඉහළින්, රතු පැහැති ලනුවේ අඟල් කිහිපයක් දිග කැබැල්ලක් දිස්විය. ඒ, සිනු ලිවරයේ කම්බියට එව්කළ තැන තවමත් ඉතිරිව තිබූ ලනු කැබැල්ලයි. ලනු කැබැල්ල දෙස බලමින් හෝම්ස් සැහෙන වේලාවක් ගිනි උදුන් පඬිය මත ගත කළේය. ඊළඟට එය ඇල්ලීමට මෙන් පා ඇහිලි වලින් ඉහලට එසැවුණේය. ලනු කැබැලි කෙළවර තිබුණේ තවත් ඉහළිනි. ඊටපසු බිත්තියේ සවිකොට තිබූ ලී බිඳකටුවක් මත කම දණහිසක් රඳවාදීම. එවිට රතු ලනු කැබැල්ල හා හෝම්ස් ඉහළට දිගු කළ අතේ ඇහිලි අතර වූයේ අඟල් කිහිපයක පරතරයකි. ඉන්පසු ඔහු එතැන සිට බිමට පැත්තේ තැප්පිමත් ස්වභාවයකිනි.

"මං හිතු හැටි තරි වොට්සන්. මේකට විසඳීම මට දැන් හොඳටම පැහැදිලියි. මේක අපේ පරීක්ෂණ අතර සුවිශේෂම එකක් වෙනවා. ඒ වුණත් පුද්ගලය කියන්නේ, මට මේ කිසිදෙයක් ඉස්සර වෙලා නොපෙනී ගිය හැටි. මගේ මොළේ ක්‍රියා කළේ බොහොම හෙමින්. ජීවිත කාලයටම නොවුණු විධියේ විශාල වැරද්දක් තව ටිකෙන් මා අතෙන් සිදුවෙනවා! තවමත් මට භෞයාගන්න අපහසු වුණු පුරුක් කිහිපයක් අමුණා ගත්තාම මගේ දම්වැල සම්පූර්ණයි."

"අපරාධකාරයින් ටික මට්ටම අල්ලාගන්න පුළුවන්ද?"

"අපරාධකාරයින් නෙමෙයි වොට්සන්, අපරාධකාරයා. මෙතැන ඉන්නේ එකම එක්කෙනෙයි. නමුත් බොහොම දරුණු පුද්ගලයෙක්. සිංහයෙක් වගේ ශක්තිමත්, බලන්න, අර්ග්ග්ග් අතරු අල්ලන අඩුව නැතී ගොස් ඇති හැටි. උස අඩු හයයි. අඟල් තුනයි. ලේනෙක් වගේ බොහොම ක්‍රියාශීලියි. දෑනේ ඇඟිලි තමාගිලියි, කඩිසරයි. තැනට සුදුසු තුවණ සහ වහාම ක්‍රියාත්මක වීමේ හැකියාව, අන්තිම ඉහළයි. මෙම අතිවිශිෂ්ට ලෙස සැලසුම් කළ රංගනය, ඔහුගේ තාට්‍ය නිෂ්පාදනයක්. ඔව් වොට්සන්, අපට මේ දකින්න ලැබීල තියෙන්නේ සුවිශේෂ කෙනෙක්. දකුණු ලෙස සකස් කළ, සියුම් රහපෑමක්. ඔව් ඒ වුණත් . . . ඒ වුණත් අර සිතුවට සම්බන්ධ රතුපාට ලනුවේ ඔහු එක සලකුණක් ඉතිරි කළා. සැකයක් තැතිව අපට ඔහු හඳුනාගන්න පුළුවන් වෙන හෝඩුවාවක් ඔහු අතින් ඉතිරි වුණා."

"මොකක්ද ඒ හෝඩුවාව?"

"සිතුවට ගැටගසා ඇති ලනුවක් ඔබ එක්වරම වේගයෙන් ඇද්දා කියල හිතමු. එතකොට ඒ ලනුව කැඩෙන්නෙ කොහෙත් කියලද ඔබ හිතන්නේ? නිසැකවම ඒක යකඩ කම්බියට ගැටගැසු තැනෙන්. නමුත් ඒක ගැටගැසු තැනට අඟල් තුනක් පහළින් ලනුව කැඩීයන්නෙ කොහොමද වොට්සන්? මෙතැනදී වෙලා තියෙන්නෙ එහෙමයි."

"බාගවෙලාවට, ඒ අඟල් තුනක් පහළ තැන, ලනුවේ පොටටිල් ලිහි ගොස් දුර්වල වී තිබුණද දන්නෙ නෑ?"

"ඔව්, ඔබ කියන හැටියට ලනුවේ පොටටිල් ලිහිගොස්, ඇති බව මෙන්න කෙළවර පරීක්ෂා කර බැලුවම පෙනෙනවා. නමුත් අර

උඩ ඉතිරි වෙලා තියෙන අහල් තුනක ලනු කැබැල්ලේ කෙළවර ලිහිගොස් නැහැ. ඔබට මේතරම් පහත ඉඳගෙන බැලුවාම ඒක පෙනෙන්නේ නැහැ. නමුත් ගිනි උදුන් පඩියේ බිත්ති කණ්ඩිය උඩට නැගල බැලුවොත් නම් ඒක හොඳින් දකින්න තිබුණා. එතැන ලනුව මුළුතම ආයුධයකින් කපාදමලා. ඒ කෙළවර ලිහිගිය ලකුණක්වත් නැ. එහෙම නම් අපේ අතේ තිබෙන කෙළවර ලිහි ගියේ කොහොමද? ඒක ඔහු පිහියේ උදව්වෙන් කළ කපටි වැඩක්. ඔහු ඉතා කපටි පුද්ගලයෙක්.

දැන් ඔබට දකින්න හා අහන්න ලැබුණු දෙයින් මේ සිදුවීම වුණු ආකාරය උපකල්පනය කරන්න පුළුවන් නේද? මිනිහට මිනැවුණා ලනුවක්. සීනුවේ ලනුව හයියෙන් ඇදල කඩාගන්න ඔහු කැමැති වුණේ නැහැ. එහෙම කළා නම් සීනුව නාද වේව් යයි ඔහුට බය තිබුණා. මොකක්ද ඔහු කළේ? ඔහු නැගුණා උදුන් පඩිය ඉහළ, බිත්ති කණ්ඩිය උඩට. ඒත් ලනුව සීනුවට ගැට ගහලා තියෙන හරියට උස මට්ටම. ඉතින් දණහිස බිත්තියේ සවිකර තියෙන ලී බරකට්ටුවට තියලා තවත් ටිකක් ඉහළම ඇදුණා. ඔහු එතැන දණහිස තැබූ ලකුණු බිත්තියේ එකතු වූ දුට්ටු මත සටහන් වී තිබුණා. එතැන ඉඳගෙන ඔහුට අල්ලා ගන්න පුළුවන් වුණු ඉහළම තැනින් ලනුව කපාගන්නා. ඒ මට්ටම, මට ළඟාවිය හැකි හරියට තවත් අහල් තුනක්වත් ඉහළයි. ඒකෙන් තමයි මං තීරණය කළේ, ඔහු මටත් වඩා අහල් තුනක් වත් උස කෙතෙක් කියලා. වොට්සන් ඊළඟට බලන්න, අර ඔක් ලී පුටුවේ වාඩිවෙන කොටස මත තිබෙන පැල්ලම මොකක්ද?"

"ලේ පැල්ලමක්"

"කිසිම සැකයක් නැ. ඒ ලේ පැල්ලමක්. ඒකම ඇති ආර්යාවගේ කතාව අමුලික බොරුවක් බව, උසාවියට යන්න කලින්ම ඔප්පු කරන්න. ඇයව ඒ පුටුවේ වාඩි කළේ, ඇගේ ස්වාමියාගේ මරණෙන් පසුවයි. ඒක සහතිකයි. මං ඕනෙ නම් ඔට්ටුවක් අල්ලන්නම්. ඔබට මතකද අර කව්ච්චියේ පැත්තක දමා තිබුණු, සික්වින් අල්ලා තිබූ කප්පාට ගවොම. මේකට අනුරූප නැත ඒ ගවොමේ ඇති ලේ පැල්ලමක්. තවමත් අපට වංචාවෙන් රවටලා, අත්ත පරාජයකට ලක් කරන්න කාටවත් හැකිවුණේ නැ වොට්සන්. මුලින් අපි පරාජය

246. “ඒර පුවුවේ තිබෙන පැල්ලම මොකක්ද වොට්සන්?”

වෙච්ඡි ගියත් අවසානයේදී ජයග්‍රහණය කළා. මං දැන් කැමැතියි අර ගැනි - කෙරේයා රයිව් එක්ක විකක් කරා කරන්න. අපි බොහොම ප්‍රවේශම් වෙන්න ඕනෙ. අපට ඕන කරලා තියෙන තොරතුරු ඇයගෙන් එළියට ගන්න හැකිවෙන්නේ එතකොටයි."

මිස්ට්‍රේලියානු ජාතික කෙරේයා රයිව් සිත් ඇදගන්නාසුළු වර්තයක් විය. ස්වභාවයෙන්ම මුරණ්ඩු, අනුකම්පා විරහිත තැනැත්තියක් වූ ඇය, ඉතා නිහඬ බවක් පෙන්වූවාය. අප කෙරෙහි මහත් සැකයෙන් සිටි ඇය කිසිදු ප්‍රශ්නයකට පිළිතුරු දීමට මැළි බවක් දැක්වූවාය. එහෙත් හෝම්ස්ගේ සුහදශීලී, කාරුණික බව හමුවේ ඇය දැක්වූ මුරණ්ඩු බව ක්‍රමයෙන් අඩුවිය. අප සමග හිතවත් බව වැඩිවෙද්දී දොඩමළු වූ ඇය, තමා සර් යුස්ටස්ට වෙර කළ බව සැඟවුණේ නැත.

"ඔව් මහත්මයා. අර කරාව් සම්පූර්ණ ඇත්ත. ඔහු වතුර පුරවපු විදුරු පෝලුවෙන් දමල ගැනුවේ මගේ ඔසුවට. ඔහු මගේ ස්වාමියෙකුට මහා තර්ක විධියට කරා කළා. මං කිව්වා, ඇගේ සහෝදරයා ඉන්න තැනදි ඔබ ඔය පිළිවෙලට කතා කළා නම් බලන්න තිබුණා ඔබට ලැබෙන අක්‍රීඩක කියලා. එතකොටයි ඔහු මට අර විදියට හිරිහැර කළේ.

මගේ පුංචි කිරිල්ලට නිදහසේ ඉන්න හැරියා නම් ඔහු විදුරු පෝලු දුසිමකින් මට දමල ගැනුවත් හිතට අමාරු නැහැ මහත්මයා. සර් යුස්ටස් හැමදාමත් ඉතාම තර්ක විධියටයි ඇයට සැලකුවේ. ලැජ්ජාව නිසා මේ ගැන පොලීසියට පැමිණිලි කරන්න වත් ඇය කැමැතිවුණේ නැහැ. සමහරු වෙලාවට ඒ කරන හිරිහැර මටවත් කිව්වේ නැහැ. ඔබ දැක්කා හේදා ඇගේ අත් දෙකේ රතුපාට තුවාල දෙකක්? ඒකවත් ඇය මට කිව්වේ නැ. ඒත් මං දන්නවා ඒවා ඇතිවුණේ කොහොමද කියලා. සර් යුස්ටස් වරක් ඇය සමග කෝපවෙලා, අර කාන්තා හිස්වැසුම් වලට සවිකරන දිග මහත වානේ කටුවකින් ඇගේ අත්දෙකටම ඇණලා තමයි ඒ තුවාල ඇතිවුණේ. ඔහු මහා කාලකණ්ණිය යක්ෂයෙක්. මැරිව්ව මිනිහෙක් ගැන මං මෙහෙම කතාකරනවිට දෙවියන් වහන්සේ මට කමාකරන සේක්වා! ඒ වුණත් මහ පොළොව උඩ ජීවත්වුණු අත්තිම දරුණුම යක්ෂයා නම් ඔහුයි, මහත්මයා.

අපොයි අපිව පළමුවෙන්ම මුණගැසුණු වෙලාවේ ඔහු හැසිරුණේ බොහොම අභි-සක සමනලයෙක් වගේ. ඒ කියන්නේ මාස දහඅටකට කලින්. ඒ වුණාට අපි දෙන්නාටම ඒක දැනෙන්නේ අවුරුදු දහඅටක් වගෙයි. අපේ මේරි ආරේසර් මෙනෙවිය විදේශ සංචාරයක යෙදුණු මුල්ම වතාවයි මේ. ඊට කලින් කවදාවත් ගෙදරින් පිට ගිහින් නැති අභි-සක ගැහැනු ළමයා. ලන්ඩනයට ඇවිත් නැවෙන් ගොඩ බැස්සා විතරයි, ඒ යක්ෂයාට රැවටුණා. ලන්ඩනයේ මිනිස්සුන්ගේ නියෝග බොරු ක්ෂේත්‍රවලට සම්පූර්ණයෙන්ම රැවටුණා. එයාගේ සලලි වලටයි, ප්‍රභූ තඟුරටයි වැටුණා. ඇය ඒ ගත්තු වැරදි තීරණයට පීඩිත කාලයකටම සැහෙන්ත වන්දි ගෙව්වා.

ඔහුට හමුවුණේ මොන මාසෙදිද කියලද මහත්මයා ඇහුවෝ? අපි එංගලන්තයට ආව ගමන්ම, අපි මෙහේට ආවේ ජුනි වල. ඔහුට හමුවුණේ ජූලි වල. ඊළඟ ඡන්දාරියෙ කසාද බැන්දා. ඔව් ඇය ඉන්නවා කාමරයට වෙලා. විකක් විවේක ගන්නවා. ඔබට හමුවෙන්න ඇය අකමැති වෙත් එකක් නැ. නමුත් වැඩිපුර ප්‍රශ්න අහලා ඇයව වෙහෙසට පත්කරන්න එපා. මනුස්සයෙකුට විදින්න පුළුවන් දුක් කරදර නැම එකක්ම විදලයි ඇය ඉන්නේ.

ආර්යාව අප කලින් හමුවූ තැන, එම කවිවිවිසේම වැහිර සිටියාය. එහෙත් කලින් වතාවේට වඩා ඇගේ මුහුණේ යම් සැනසුම් ගතියක් ඇතැයි මට සිතියි. අප සමගම එහි ඇතුළු වූ සේවිකාව, ස්වාමිදුවගේ මුහුණේ ඉදිමුණු තැන යළිත් තැවීමට පටන් ගත්තාය.

"මං හිතනවා මේ මහත්වරු ආවේ මගෙන් තවත් සැරයක් හරස් ප්‍රශ්න අහන්න නෙමෙයි කියල?"

"නැහැ. මං ඔබට අනවශ්‍ය ලෙස කරදර කරන්නේ නැහැ ආර්යාවෙනි. මං දන්නවා ඔබ අවුරුදු එකහමාරක්, අධික ලෙස හිරිහැරයට, වඩා හිංසාවලට ලක්වූ කෙනෙක්. මගේ එකම අරමුණ ඔබට කටයුතු විකක් පහසු කිරීමයි. ඔබ මාව මිත්‍රයෙක් හැටියට සලකලා මා ගැන විශ්වාසය කියන්න. එතකොට ඔබට පෙනේවි, ඔබ තැබූ විශ්වාසයට මං සාධාරණය ඉටුකරන බව."

"ඔබ මොකක්ද මගෙන් බලාපොරොත්තු වෙන්නේ?"

"මං ඔබෙන් ඉල්ලා සිටින්නේ සම්පූර්ණ සත්‍යය මට හෙළිකරන්න කියලයි."

"ඇයි හෝමස් මහත්මයා මං ඔබට කිව්වේ ?"

". . . . වැඩක් නෑ බිඳකන්ස්ටෝල් ආර්යාව. මේව මං හැගීමෙන් ඇති ප්‍රයෝජනයක් නෑ. ඔබට සමහර විට අහන්න ලැබිල ඇති, අපරාධ පරීක්ෂණය ගැන මට එක්තරා කීර්ති නාමයක් ලැබී ඇති බව. මං ඒක ඔව්වුවට කියලා-ඔබට අභියෝග කරනවා; ඔබ මට පැවසූ කථාව සම්පූර්ණයෙන්ම ගේතු එකක්."

ආර්යාව මෙන්ම ඇගේ සේවිකාව ද, හෝමස් දෙස බලා සිටියේ දෑස් විශාල කරගෙන, හිතියෙන් සුදුමැලි වූ මුහුණෙනි.

"ඔබේ මහා ලැජ්ජා නැති මිනිසුන්, ඔබේ කියන්නේ මගේ ස්වාමියව බොරු කියනවා කියලද?" තෙරේසා සර්ජනා කළාය.

හෝමස් තම අසුනෙන් නැගිටිවේය.

"එහෙම නම් මට කියන්න වෙන පොකුණම ඔබට නෑ?"

"මං දන්නා සියල්ලම ඔබට කියලයි කියෙන්නේ."

හෝමස් තම හිස්වැස්ම ද අතට ගෙන පිටත්ව යෑමට සූදානම් විය. දෙවුර හකුළමින් ඔහු හැඟෙව්වේ තම බලාපොරොත්තු කඩවූ අයුරකි.

"මට බොහොම කණගාටුයි."

වෙන වචනයකුදු නොදොඩා අපි නිවසෙන් එළියට බැස්සෙමු.

ගෙවත්ත මැද තරමක් පිශ්‍රාල පොකුණක් විය. මගේ මිතුරා ගමන් කළේ ඒ දෙසටයි. ශීත යාකූඩු නිසා පොකුණ මතුපිට සම්පූර්ණයෙන්ම වාගේ හිම මිදී, අයිස් තට්ටුවකින් වැසී තිබිණ. එහෙත් පොකුණේ එක් කෙළවරක පමණක් හිම නොමැති වූ අතර එතැන ජලයේ හංසයෙකු පිහිනමින් සිටියේය. එදෙස මඳ වේලාවක් නිහඩව බලා සිටි හෝමස් අනතුරුව ගේට්ටුව දෙසට ගමන් කළේය. තම සටහන් පොත අතට ගෙන පිටුවක් ඉරා, එහි යමක් සටහන් කළ හෝමස්, එය ස්ටූෆ්ට් ශාප්කින්ස්ට් භාරදෙන මෙන් ඉල්ලා මුරකරු අතට දුන්නේය.

"මේක ඉලක්කය හරියටම නොමැතිව එල්ල කරන හියක් වගෙයි. හරියන්නත් පුළුවනි, වරදින්නත් පුළුවනි. අපි දෙවැනි වරටත් මෙහේ ආව නිසා අපේ මිත්‍ර භාෂ්මිත්ස්ව යම් උදව්වක් කිරීම අපේ යුතුකමක්." හෝමස් කීය.

"මගේ රහස් සියල්ලම ඔහුට හෙළිකරන්න තවමත් මට හැකියාවක් නෑ. මිළහට අපේ වැඩ රාජකාරි හඳුනා යන්න වෙනවා නැව් කටයුතු කාර්යාලයකට. ඒ, ඇඩ්ලේඩ් - සවුත්හැම්ටන් අතර යාත්‍රා කරන නැව් පිළිබඳ, නාවික සම්බන්ධීකරණ කාර්යාලයටයි. මට මතක හැටියට ඒක කියෙන්නේ පෝල්මෝල් වල. මීට අමතරව දකුණු ඕස්ට්‍රේලියාව හා එංගලන්තය අතර යාත්‍රා කරන තවත් දුම්නැව් සේවයක් කියෙනවා. නමුත් අපි ඉස්සර වෙලා ගිහිත් බලමු ප්‍රධාන එකට."

හෝමස් තම හැදින්වීමේ පත් කළමනාකරුවා වෙත ඉදිරිපත් කළේය. එවිට අපට අවශ්‍ය තොරතුරු ලබාගැනීමට එතරම් වේලාවක් ගතවූයේ නැත. ලේඛන පිරික්සූ ඔහු, හෝමස්ගේ ප්‍රශ්න වලට ඉක්මනින්ම පිළිතුරු සැපයුවේය.

"1895 ජුනි මාසයේදී එංගලන්තයට ළඟවුණේ අපේ නැව්වලින් එකම එකයි මහත්මයා. ඒ තමයි "රොක් ඔෆ් ඩිව්‍යෝල්ටා" නොකාව. ඒක තමයි අපේ විශාලම හොඳම නැව්."

"ඔව් මහි ලැයිස්තුවේ හැටියට, ඕස්ට්‍රේලියාවේ සිට මෙහේට පැමිණිලා කියෙනවා, ඇඩ්ලේඩ්හි මේර් ෆර්ස්ට් මෙනෙවිය සහ ඇගේ සේවිකාව"

"මේ දවස්වලදී? නැව් ආසුනු ඕස්ට්‍රේලියාව බලා පිටත්වෙලා ගිහි. මේ දවස්වල එය ඇත්තේ ස්විස් ඇල පහුකරලා, දකුණු දිගට වෙන්න."

"නැවේ සේවක මණ්ඩලයද? ඔව් එකම වෙනසක් හැරෙන්න, කලින් ඉඳපු සේවක මණ්ඩලයම වෙනසක් නැතිව ඉන්නවා. ඒ දිනවල කපිතාන්ගේ දෙවැනියා හැටියට ඉඳපු මහත්මයා විතරක් එහි නැහැ. ඒ මහත්මයාට උසස්වීමක් ලැබුණා. . . ."

". ඔහුගේ නමද? ඔහු ජැක් ක්‍රොකර්. දැන් ඔහු නැව් කපිතාන් කෙනෙක්. හැටියට උසස්වීමක් ලබලා. ඔව් අලුත් නැවක

කපිතාන් තනතුරට පත්වීමක් ලැබුවා. ඒ නැවේ නම "බාස් රොක්".
මව් තව දවස් දෙකකින් ඒ නැව සවුන්හැමීමට වලින් පිටත්වෙනවා."

"කපිතාන් ක්‍රොකර්ද? ඒ මහත්මයා මේ දිනවල සිටින්නැමුවලයි
පදිංචි. ඔහුට අලුතෙන් ලැබිලා තියෙන උපදෙස් මොනවද කියල
දැනගන්න, තව ටික ටේලාමක් ඔඳි ඔහු මේ කාර්යාලයට ඒවි.
ඔබට ටිකක් වාඩිවෙලා ඉන්න හැකිනම් ඔහු හමුවෙන්න පුළුවනි."

"ආ මහත්මයාට ඔහුට හමුවෙන්න අවශ්‍යතාවයක්
නැද්ද? ඔහු ගැන විස්තර දැනගන්නද උවමනා? අපි හෙ ඇති ඔහු
ගැන ලැබුණු සහතික"

කපිතාන් ක්‍රොකර්ගේ සහතික පරීක්ෂා කිරීමේදී ඔහු විශිෂ්ට
නාවික නිලධාරියකු බව දැනගන්නට ලැබිණ. දක්ෂතාවය අතින්
ඔහු සම්පයටවත් පැමිණිය හැකි වෙතත් නිලධාරියකු නොවීය.
ක්‍රොකර් රාජකාරිය අතුරුම ඉටු කළ පුද්ගලයෙකු විය. එහෙත්
ඔහු අයුක්තියේදී තදින්ම කෝපවන, එසේ වූ විට වගේම මෙන්ම
භයානක පුද්ගලයෙකු ද විය හැකි බවද සඳහන් විය. පහසුවෙන්
කලබල වුවත්, කපිතාන් ජැක් ක්‍රොකර්, අමංක, පක්ෂපාත මෙන්ම
කරුණාබර හදවතක් ඇත්තෙකු බවද තවදුරටත් පැවසිණි.

නාවික කාර්යාලයෙන් හෝමිස්ට දැනගැනීමට ලැබුණු
තොරතුරුවල සාරාංශය එයයි. මිළහට මගේ මිත්‍රයා
ස්කොට්ලන්ඩයාඩ් රහස් පොලීසිය වෙත යාමට අවශ්‍ය බව පැවසූ
නිසා, අපි කුලීරියකට නැඟුනෙමු. මද වේලාවකින් අපි එම
පොලීස් කාර්යාලය වෙත ළඟා වූයෙමු. අප එතැනට පැමිණි බව
රියැදුරා දැනුම් දුන්නත්, හෝමිස් තවමත් නළල රැළි ගත්වාගෙන
කල්පනාවක වෙරළු ගමන්ය. සිහින ලෝකයක සැරිසරන්නාක්
මෙන් මද වේලාවක් සිටි ඔහු, අවසානයේ තීරණයක් ගත්තේය.
වාර්-ක්‍රොස් තැපැල් කාර්යාලය වෙත රිය පදවන මෙන් හෝමිස්
රියැදුරාගෙන් ඉල්ලා සිටියේය. විදුලි පුවතක් යවා හෝමිස්
ඉක්මනින් පැමිණියෙන් අපි ආපසු බේකර් වීරියේ අපේ නිවහනට
ළඟාවූයෙමු.

"ඒ දේ කරන්න මගේ හිත මට ඉඩ දුන්නේ නැහැ වොට්සන්."
ඔහු පැවසුවේ කාමරයට ඇතුළුවෙද්දීයි.

"පොලීසියෙන් වරෙන්තු නිකුත් කළා නම් මේ ලෝකෙ කිසි කෙනෙකුට ඔහුට බේරාගන්න ලැබෙන්නෙ නැහැ. මගේ වෘත්තියේ යෙදුණු කාලපරිච්ඡේදයේ, වරක් හෝ දෙවරක් මට මෙහෙම අත්දැකීම් වලට මුහුණදෙන්න සිදුවෙලා තියෙනවා. ඒ අදාළ පුද්ගලයා අතින් වුණු අපරාධයක් එළිකර ඔහුට දඩවම් ලබාදීමට මං උදව්වුණා. නමුත් අන්තිමට බැලුවාම මගේ අතින් වුණු හානිය, අර මිනිසා අතින්වුණු අපරාධයට වඩා බරපතලයි. මං දැන් දන්නවා, අපරාධකාරයා නීතියට හසුකර දීමේදී ඉතා ප්‍රවේශමයින් කටයුතු කළයුතු ආකාරය. මගේ හෘදයාත්මයක් එක්ක ප්‍රයෝගවල යෙදෙනවාට වඩා එංගලන්තයේ නීතිය එක්ක ප්‍රයෝගවල යෙදෙන්න මං වැඩිය කැමතියි. තවදුරටත් ක්‍රියාත්මක වෙන්න කලින්, අපි කාරණා පිළිබඳව තවත් එකක් දැනුවත් වෙලා ඉඳිමු."

සවස් වීමට පෙර අපේ හිතවත් ස්ටැන්ලි හොප්කින්ස් අප හමුවීමට නිවහනට පැමිණියේය. ඒ යුගය ඔහුගේ රාජකාරී ඔහු සිතූ අන්දමින් සාර්ථක නොවූ කාලයකි.

"මම නම් හිතන්නේ ඔබ ඉන්ද්‍රජාලිකයෙක් හෝමස් මහත්මයා. මට වෙලාවකට හිතෙනවා, ඔබට අනෙක් මිනිස්සුන්ට නැති අදහන බලයක් ඇති කියලා. හොරකම් කළ රිදී පිහන් කෝප්ප, අර පොකුණ ඇතුළේ තිබෙන ආරංචිය ඔබට ලැබුණේ මොන ලෝකෙන්ද?"

"මං ඒක දැනගෙන හිටියේ නෑ."

"ඔබ ඒ වුණාට මට කිව්ව් නේ ඒක සෝදිසි කර බලන්න කියලා?"

"හරි. ඉතින් බඩු හම්බවුණාද?"

"හම්බවුණා."

"මගෙන් ඔබට උදව්වක් ලැබුණා නම් මං ඒ ගැන සන්තෝෂයි."

"ඔබ ඒ කළේ උදව්වක් කියලා කියන්නෙ කොහොමද? ඒකෙන් දැන් මගේ ප්‍රශ්නය වඩාත් සංකීර්ණ අමාරු එකක් වුණා. ගෙයක් බිඳලා, වටිනා රිදී පිහන්/හොරකම් කරලා, ඒවා වත්තේ පොකුණට විසිකරලා යන හොරු, ලෝකෙ කොහේවත් ඉන්නවද?"

"හැබැමයි. ඒක හරිම අසාමාන්‍ය විධියක හැසිරීමක්. මට ඒ වෙලාවේ මෙන්ම මෙහෙම දෙයක් හිතුවා හොප්කින්ස්. මේ රිදී පිහන් හොරකම් කරලා කියෙන්නේ ඒවා අවශ්‍ය නොවන අය වෙන්න ඇති. ඔවුන් ඒවා ගන්න ඇත්තෙ පොලීසිය නොමග යැවීම සඳහා. එහෙම වුණාම ඒවා කොහෙම හරි විසිකර දමන්න ඔවුන් ප්‍රමාද වෙන්නෙ නෑ."

"ඒ වුණත් ඒ වගේ අදහසක් ඔබේ ඔලුවට ඇතුළුවුණේ කොහොමද?"

"මට හිතුවා වෙලා කියෙන්නේ එහෙම දෙයක් කියල. ඔවුන් උස ජනේලයෙන් එළියට පැන්නාම, ඉස්සරහටම හම්බවෙන්නෙ අර පොකුණ. බඩු හංගන්නා ඊට පිටා හොඳ තැනක් කොහෙන් හොයන්නද?"

"අන්න හරි. බඩු හංගන්න තැනක්" හොප්කින්ස් උස් හඬින් කීවේ මහත් සන්තෝෂයෙනි.

"හරි හරි. මට දැන් කේරෙතවා කාරණා. වැඩිය රූ බේරවෙලා නැති නිසා, ඔවුන් හොරකම් කරපු ඒකාකාර හැංගුවා. මොකටද? කවුරුවත් පෙනෙන තෙක් මානෙක නැති, අන්ධකාර රාත්‍රියක ඇවිත් අරගෙන යන්න. විශිෂ්ටයි හෝම්ස් මහත්මයා. අර ඔබ කිව් "පොලීසිය නොමග යවන" කථාවට වඩා මේ අදහස හොඳයි."

"ඒ කතාවත් හරි. ඔබගෙන් කියෙනවා යම් වටිනා උපකල්පනයක්. මගේ සිතේ ඇති අදහස් නම් බොහොම අවුල් සහගත අක්‍රමවත් ඒවා. කොහොම වුණත් අන්තිමට පිහන් ටික හම්බවුණා."

"හරි හරි හෝම්ස් මහත්මයා. ඒක ඔබේ හපන්කමක්. මගේ උපකල්පනයත් නම් සම්පූර්ණයෙන්ම වැරදුණා."

"වැරදුණා? ඒ කොහොමද?"

"ඔව් මහත්මයා. රන්ඩෝල් කල්ලිය අද උදේ පාන්දරම, ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයේ, නිව්යෝක් නගරයේදී හිරහාරයට අරගෙන!"

"අනේ දෙවියනේ! ඒකෙන් ඔබේ උපකල්පනයන් හැම එකක්ම බිඳ වැටෙනවා නේද? එහෙනම් ඊයෙ රාත්‍රි එංගලන්තයෙහි ඔවුන් මිනීමැරුමක් කළා වෙන්න බෑ?"

"මේක මහා මාරාන්තික ප්‍රශ්නයක් වෙලයි තියෙන්නෙ හෝමස් මහත්මයා. ඉතාම භයානක තත්ත්වයක්. මේ රැන්ඩෝල්ලා ඇරුණාම, තුන්දෙනාගේ කල්ලි තවත් ඉන්නවා. මේ සමහර විට පොලීසිය කිසිත් නොදන්න අලුත්ම හොර කල්ලියක් වෙන්න ඇති."

"ඔව්. ඒකත් හරි. කොතොමටත් වෙන්න පුළුවන් දෙයක්. මොනවා? ඔබ මේ දැන් ගෙදරින් පිටවෙලා යන්නද හදන්නේ?"

"ඔව් හෝමස් මහත්මයා. මේ ගැටලුව පතුලටම කිමිදිලා ඔක්කෝම හෙළිකරනතුරු, මගේ හිතට නම් සැනසීමක් නෑ. මට ප්‍රයෝජනවත් විය හැකි හෝඩුවාවන් කිසිවක් ඔබ ළඟ තැද්ද හෝමස් මහත්මයා?"

"ඇයි මං ඔබට හෝඩුවාවක් දුන්නේ?"

"ඒ මොකක්ද?"

"ඇයි මං කිව්වේ, හොර බඩු මේ විධියට භංගල තියෙන්නේ පොලීසිය නොමග යවන අදහසින් කියලා?"

"ඒ වුණත් හෝමස් මහත්මයා, ඇයි ඔවුන් පොලීසිය නොමග යවන්නේ? ඒ මොන එකකටද?"

"අන්න ඒක තමයි ප්‍රශ්නෙ. ඒ වුණත් මං කැමැතියි ඒ කරුණය අවධාරණය කරන්න. ඒක හොඳට හිතේ තියාගන්න. ඒ කරුණේ මොකක් හරි දෙයක් සිහිපත්. ඇති බව, සමහරවිට ඔබට හොයාගැනීමට හැකිවේවි."

මොනවා, ඔබ රූට කෑම ඒකක් කන්නවත් ඉන්නෙ නැද්ද? හොඳයි හොඳයි. එහෙනම් ආයුබෝවන්. ඔබේ පරීක්ෂණ කටයුතු කෙරීගත යන හැටි අපටත් දන්වන්න."

අපේ හෝස්තය අවසන් විය. සේවකයා පැමිණ කෑම පිඟන් සියල්ල ඉවත් කරගෙන ශ්‍රීය පසු හෝමස් පයිප්පය දල්වා ගත්තේය. අනතුරුව ඔහු වේලාව පරීක්ෂා කර බැලුවේ යමක් කීමට සූදානමෙනි.

"මං බලාපොරොත්තු වෙනවා වොට්සන් මේ පරීක්ෂණය සම්බන්ධ අලුතෙන් යමක් සිදුවෙයි කියලා. . . ."

"අලුතෙන් යමක්? කොයි වෙලාවකද?"

"මේ දැන්. තව මිනිත්තු කිහිපයක් ඇතුළත. ඔබට හිතෙන්න ඇති මං ස්ටෑන්ලි හොප්කින්ස්ට සැලකූ හැටි එව්වර හොඳ නෑ කියලා?"

"ඔබ ඒ විධියට කටයුතු කරන්න ඇත්තේ මොකක් හරි විශේෂ හේතුවක් නිසා බව මට විශ්වාසයි."

"ඉතාම ඥානාන්විත පිළිතුරක් වොට්සන්. ඔබ මෙම සිද්ධිය ගැන මං කියන පැත්තෙන් බලන්න. මම මොනවා හරි දෙයක් දැනගත්තොත්, සොයාගත්තොත්, ඒවා නිල වශයෙන් කෙහෙවින් සටහන් වෙන්නෙ නෑ. යම් සිදුවීමක් සාධාරණත්වය ගැන, පෞද්ගලිකව විනිශ්චයකට එන්න මට හිදහස තියෙනවා. නමුත් ඔහුට ඒ හිදහස තෑ. තමන් දැනගන්න හැම දෙයක්ම ඔහු ඉහළ නිලධාරයන්ට හෙළිකළ යුතුයි. නැත්නම් ඔහු පොලිස් සේවයට වංචාකාරයෙක්, ද්වේශයෙන් වෙනවා. සැක සහිත අවස්ථාවක ඔහුට එවැනි උපතෝකෝචිත ප්‍රශ්නයකට මුහුණපාන්න මං ඉඩතියන්නෙ නෑ. සිදුවීමට අදාළ කාරණා සියල්ලක්ම හොඳින් පැහැදිලි වෙනතුරු, සම්පූර්ණ වෙනතුරු, ඒවා මගේ හිතේම රඳවාගන්නවා."

"මය කාරණා පැහැදිලිවීම, සම්පූර්ණවීම කවදා වෙන දෙයක්ද?"

"දැන් ඒකට වෙලාව හරි වොට්සන්. තරමක් ප්‍රාසන්නක වූ තාවකාලික අවසන් ජවනිකාවයි. ඔබ තුරමින්න හදන්නේ."

කිසිවෙකු අපේ නිවහනේ කරප්පුව නැග උඩුමහලට එන පියවර හඬ ඇසිණ. දොර විවෘත කොට ඔහු අපේ විසිත්ත කාමරය වෙත කැඳවාගෙන එන ලදී. ඉතා උස් පිරුරක් තිබූ ඔහු කඩවසම් තරුණයෙකි. නිල් පැහැති දෙතෙන් හා රන්වන් පැහැති උඩුරැවුණක් තිබූ ඔහු, ඉතා ශක්තිමත් පුද්ගලයෙකු බව බැලූ බැල්මට පෙනිණ. අව්වට පිළිස්සුණු සමක් තිබූ මෙම අමුත්තා, ඉතා කඩිසර පුද්ගලයෙකු බව මම එක්වරම වටහා ගතිණි. අපේ කාමරයට ඇතුළුවුණු වහාම, ඔහු දොර වසා දමා නැගිට සිටියේ, දැන් මිටි මොළවාගෙනයි.

"වාඩ්වෙන්ත කපිතාන් ක්‍රොකර්. ඔබට මා එවූ විදුලි පුවත ලැබෙන්න ඇති?"

සුවභසු ඇදි සුදුවක වාඩ්වු ඔහු, අප දෙදෙනා දෙස මාරුවෙන් මාරුවට හෙළුවේ ප්‍රශ්නාර්ථ බැල්මකි.

"ඔබේ විදුලි පුවත ලැබුණා. ඔබ කියූ වෙලාවට මෙන්න මං ආවා. ඔබ නැව් කටයුතු කාර්යාලයට ඇවිත් ගිය බව මට අහන්න ලැබුණා. ඔබගෙන් මට බේරීමක් නැතිවා වගෙයි.

ඔබට කියන්න කියෙන තරකම දේ අහන්න මම සූදානම්. මොනවද ඔබේ මට කරන්න හදන්නේ? මාව තීරභාරයට ගන්නද? කපා කරනවා මනුස්සයෝ! කපාකරනවා! මරාගෙන කරන්න ඉන්න මියෙක් එක්ක සෙල්ලම් කරන බිඳලෙක් වගේ, ඔහුට වෙලා නිකම් බලාගෙන ඉඳලා හරියන්නේ නෑ."

"චෝට්සන්. දෙන්න ඔහුට සුරුවුවකි. හරි. දැන් ඔය සුරුවුව තදින් හපලා තියාගන්න කපිතාන් ක්‍රොකර්. හිතේ ඇතිවෙන හැකිම් වලින්, හයට කම්පනයට පත්වෙන්න එපා. ඔබ සාමාන්‍ය අපරාධකාරයෙක් ලෙසටයි මං සැලකුවේ කියලද හිතන්නේ? එහෙම නම් මං ඔබත් එක්ක මෙහෙම කපා කර කර සුරුවුවු බිඳි ඉන්නේ නෑ. ඒක හොඳට මතක තියා ගන්න.

මං ගැන විශ්වාසය තියලා. මට ඇත්ත හෙළි කරන්න. ඒකෙන් ඔබට වෙන්නේ යහපතක්මයි. නමුත් වංචාවක් කරලා මාව රවටන්න උත්සාහ කළොත්, ඔබව විනාශ කරන්න මට පුළුවනි."

"මොනවද ඔබ මගෙන් ඔලාපොරොත්තු වෙන්නේ?"

"රියේ රාත්‍රි ඇබේ ශ්‍රේණිප් ඔන්දිරයේ වුණු සිදුවීම ගැන සම්පූර්ණ සත්‍යය මට හෙළිකරන්න. මතක තියාගන්න මට ඕනෑ සම්පූර්ණ ඇත්ත. මොකුත් හංගන්න එපා. මොකුත් එකතු කරන්නත් එපා. මං කාරණා ඔක්කොම වුණේ හොයාගෙනයි කියෙන්නේ. බොරුවක් කරලා ඔබට මගෙන් බේරෙන්න අමාරුයි. නියම කපාවෙන් එක අතලක් ඔබ වැරදි මාර්ගයේ ගියොත්, මම මේ පොලිස් නළාව පිහිනවා. ඒ හඩ මගේ ජනේලයෙන් පිටවී ගිය ගමන්, මේ පරීක්ෂණය මගේ ග්‍රහණයෙන් ගිලිහී යනවා. ඊට පස්සේ ඒක ආපහු මගේ දෑතට, ලබාගන්න ක්‍රමයක් නෑ."

257. "වැඩිවෙන්න කපිතාන් කොතර්....."

නාවිකයා මද වේලාවක් කල්පනා කළේය. ඉන්පසු තම මීට මෙළවු ඔහු අනෙත් තම කල්පනයටම පහරක් එල්ල කරගත්තේය.

"වෙන දෙයක් වෙච්චාවෝ! මං ඒ අවදානම භාරගන්නවා. ඔබ ඒ කියන විවතය මං විශ්වාසයට ගන්නම්. ඔබ සුදුහම ඇති මිනිසෙක්. මං ඔබට සම්පූර්ණ කාර්තෘත්වයම කියන්නම්. ඒ වුණත් මං මෙන්න මේ ටිකත් මුලින්ම කියලා තිටින්නම්. මං ගැන විතරක් හිතුවොත්, මට පසුනැවිලි වෙන්න කිසිම දෙයක් මං කරලා නෑ. මං කිසිදේකට භයත් නෑ. ඒක ආශෝම සැරයක් කරන්න සිදුවුණත් මං බොහොම ආධිමිඛරයෙන් ඒ දේ කරනවා. ඒ තිරිසනාට ශාප වේවා! උච්ච බලලෙකුට ඩග්ලේ ජීවිත කීපයක් තිබුණොත්, ඒ හැම එකකම ණය ගෙවන්න මං ලැස්තියි.

ඒ වුණත් අර තරුණ කාන්තාව මේරි - මේරි ෆරේසර් ගැනයි මට හිතට දුක. අර කාලකණ්ණියගෙ නමෙන් ඇයව හඳුන්වන්නවත් මං කැමැති නෑ. ඇගේ සුන්දර-මුහුණේ හිනාවක් වෙනුවෙන්, මුළු ජීවිතයම කැපකරන්න සුදානම් මිනිසෙක් මම. එහෙව් මම, ඇය ක්ෂර වධ හිංසා වලට ලක්වෙලා, කාලකණ්ණිය ජීවිතයක් ගෙවන හැටි දකින්න කොහොමටවත් සුදානම් නෑ. ඒකෙන් මගේ හදවත හරියට කම්පාවුණා. මට වෙන මොනවද කරන්න ඉතිරි වෙලා තිබුණේ? මහත්වරුනි. මං ඔබට කියන්නම් මගේ කථාව. ඔබත් මෙවැනි තත්ත්වයකට මුහුණ දුන්නොත්, පිරිමියෙක් හැටියට ඔබ ගන්න පියවර මොකක්ද කියලා එකකොට කියන්න.

කථාව මුල සිටම පටන්ගන්න, මට ටිකක් කාලයේ ආපස්සට යන්න සිදුවෙනවා. ඔබ කාරණා බොහොමයක් දන්නා බවයි පෙනෙන්නේ. එහෙනම් ඔබට මේ ටිකක් අහන්න ලැබෙන්න ඇති. මේරි ෆරේසර් මට මුලින්ම මුණගැහුණේ ඇය අපේ නැවේ "රොක් ඔෆ් ජිබ්‍රෝල්ටා" වේ මහියෙක් හැටියට ගමන් කරද්දි. එකකොට මං ඒ නැවේ කපිකාන්ගේ දෙවැනියා. මට ඇයව දකින්න ලැබුණු පළමුවෙනි අවස්ථාවේ ඉඳල, මගේ සිත ඇය කෙරෙහි වහිවුණා. ඒ මුහුදු ගමනේ අප යාත්‍රා කළ හැම දිනයක් පාසාම, ඇය ගැන මගේ සිතේ තිබුණු ආදරය වැඩිවුණා. ඒත් අප දෙදෙනා අතර ආදර සම්බන්ධයක් පටන් ගැනුණේ නැහැ. ඒ නිසා මං සමග විවාහ වෙනවා කියලා විවාහ ගිවිසගැනීමක් වැනි දෙයක් ඇතිවුණත්

නැහැ. ඇය මා ගැන දැක්වූයේ, කිත්තෘතික් පිරිමියෙකු කෙරෙහි දක්වන සාමාන්‍ය සැලකීම පමණයි. මං ඒ ගැන ඇයට දොස් කියන්නේ නැහැ. නමුත් මං මගේ මුළු හදින්ම ඇයට ආදරය කළා. නමුත් ඇයගෙන් මට ලැබුණේ, හිතවත්කමක්, සහෝදර බැඳීමක් පමණයි. අපේ නැව සවිස්තැරවීමත් වශයෙන් සේන්ද්‍ර වුණු දවසේ අපි වෙන්වුණා. එදා ඇය මගෙන් සමුගෙන ගියේ නිදහස් තරුණියක විධියට. නමුත් එදා සිට මගේ සිතට තමි කිසිම නිදහසක් තිබුණේ නැහැ.

අපේ නැව යළිත් ඕස්ට්‍රේලියාවට ගියා. ඒ මුහුදු ගමන සම්පූර්ණ කර ආපසු එංගලන්තයට ආවම මට අහන්න ලැබුණා, මේරි ෆ්‍රේසර් විවාහ වී ඇති බව. ඔව්. ඇය කැමැති කෙනෙක් එක්ක විවාහ වෙන්න ඇයට සම්පූර්ණ අයිතියක් තිබෙනවා. ඒකට විරුද්ධ වෙන්න මට තියෙන අයිතිය මොකක්ද? ඉහළ ප්‍රභූ පවුලක, ගෞරව තම්බු තාම, මිල මුදල් ආදී හැම දෙයක්ම ලබන්න, ඇය වාසනාවන්ත වීම සුදුමයක් නැ. ඉතාමත් ශෝභාසම්පන්න කාන්තාවක් වෙලා, ඇය උපතින්ම ඒ වාසනාවට උරුමකම් කීවා. ඒකෙ ඇති වැරද්ද මොකක්ද? ඇය විවාහය ගැන මම දුක්වුණේ නැ. මං ඒ වගේ ඊර්ෂ්‍යාකාර දුෂ්ටයෙක් නෙමෙයි. මං වගේ අතේ පැත්සයක් නැති නාවිකයෙකුගේ අත නොගන්නට, වාසනාව ඇය සොයාගෙන ආවා. ඇගේ වාසනාව ගැන මම අවංකවම සතුටුටුණා මහත්මයා. මං මේරි ෆ්‍රේසර්ට ආදරය කළේ අන්න ඒ විධියටයි.

ඉතින් මගේ ජීවිතේට ඇයව කඩඳාවක් මුණගැහෙන්න මගේ කිසි බලාපොරොත්තුවක් තිබුණේ නැ. නමුත් පත්‍රගිය ගමනෙන් පස්සේ මට කපිතාන් තනතුරට උසස්වීමක් ලැබුණා. මට භාරගන්න තිබූ අලුත් නැව මුහුදුගමනට තවමත් සුදානම්ව තිබුණේ නැ. ඉතින් මං මාස කීපයක් සිටින්නැම් වල, මගේ දොකින් සමග කාලය ගතකළා. එක දවසක් මං සිටින්නැම් තරගයේ පාරක ඇවිද යද්දී කවුද මට ඉස්සරහට හම්බවුණේ? තෙරේසා රයිට් - මේරිගේ සේවිකාව.

මේරි ෆ්‍රේසර් ගැනත්, ඇගේ ස්වාමියා ගැනත්, ඔවුන් ගෙවන ජීවිතය ගැනත් තෙරේසා මට හැම දෙයක්ම හෙළිකළා. ඔබට කියන්න මහත්වරුනි, මේ කථාවල් අතල මං කෝපයෙන් වියරු

වුණා. ඇගේ සපත්තුවක් ලෙවකන්නා හොඹටිනා මේ බේබදු බල්ලා, ඇයට පහර දෙන දරුණුකම ගැන අහලා, මගේ සිහි විකල් නොවුණා විතරයි. ඊට පස්සේ වරක් දෙවරක් මට මේර් හමුවෙන්න අවස්ථාව සැලසුණා. ඊට පස්සේ ඇය මා හමුවෙන්න කැමැතිවුණේ නැහැ.

මේ අතරේ මට නැව් සමාගමෙන් දැනුම් දුන්නා, නැව් යාත්‍රා කිරීමට සුදුසු තත්ත්වයේ තිබෙන බව. ඒ නිසා, සතියක් ඇතුළත පිටත් වී යන්න සුදානමෙන් ඉන්න ලෙස, මෙහෙන් පිටත් වෙලා යන්න කලින්, තව එක සැරයක් මේර්ව දැකලා යන්න මං තීරණය කළා. තෙරේසා මට හැමදාමත් උදව් කළ මගේ මිතුරිය. ඇය මේර්ට හරි ආදරෙයි. මේර්ට වඩාත්ම කළ අර බේබද්දාට, තෙරේසාත් මා වගේ වෙර කළා.

ගෙදර පහළ තට්ටුවේ, මේර්ටම වෙන්වුණු කුඩා කාමරයක් තිබුණා. ඇය පුරුද්දක් හැටියට හුඟක් රූ වෙනකුරු, මේ කාමරයට වී පොත්පත් කියව්වා. මං හෙමිත්ම ඒ ගෙදරට ලඟාවෙලා, ඇගේ ජනේලය හෙමින් සිරුරුම, ජනේලය අරින්න ඇය මුලින් කැමැති වුණේ නැහැ. නමුත් ඇයට මං මුළු හදින්ම ආදරේ බව මේර් දැන ගිටියා. එදා හිම වැටෙන අධික ශීතල රාත්‍රියක්. අධික ශීතලේ මට වෙවුලමින් එළියේ ඉන්න ඉඩහරින්න ඇයට පුළුවන් කමක් තිබුණේ නැ. ඇය ජනේලය ලඟට ඇවිත් මට කොඳුරලා කිව්වා, කෑම කාමරයේ උස ජනේලයක් ඇති බවත්, ගේ වටෙන් ඇවිත් ඒ ජනේලයෙන් ගෙට ඇතුළුවිය හැකි බවත්.

ජනේලය ලඟට ආ මට, එහි අතුළු විවෘත බව දැකගන්න ලැබුණා. සර් යුස්ටස් කියන නිඞ්සනා ඇයට ඉතාම කෲර විධියට සැලකූ ආකාරය ඇගේ කටිත්ම මට අහන්න ලැබුණා. මං මේ තරම් ආදරය කළ කාන්තාවට ඒ බේබද්දා සැලකූ හැටි ගැන අහලා, මගේ ඇගේ ලේ කකියන්න පටන් ගත්තා. ඔහුට ශාප කරනවා ඇරෙන්න මං වෙන මොනවා කරන්නද? මං ජනේලයෙන් ඇතුළු පැත්තේ ඇය සමග කථා කරමින් සිටියා පමණයි. එක්වරම අර යක්ෂයා එනැව් කඩාවැදුණා. ගැහැනියකට අපහාස කරන්න පුළුවන් අන්තිම තරක වචන කියලා, ඔහු ඇයට නින්දා අපහාස කළා. ශාප කළා. ඔහු අතේ තිබුණු පොල්ලකින් ඔහු ඇයගේ හිසට දරුණු පහරක් එල්ල කළා. එය වැදුණේ ඇගේ මුහුණට.

මට මගේ කෝපය ඉවසාගන්න බැරිවුණා. මං එක්වරම ගිනිඅඟුරු අල්ලන යකඩ අඩුවගන්න එන්නට පැන්නා. නමුත් ඔහුත් ඒකට පැන්නා. ඒක උදුරාගන්න අපි දෙන්නා හරිහරියට පොර බැදුවා. නමුත් එය අහුවුණේ ඔහුට. ඔහු ඒකෙන් මට පහරක් එල්ල කළා. ඒක වැදුණේ මගේ අතට. මේ බලන්න. මෙන්න මෙන්නට. නමුත් පහර කාගෙනම ඒ යකඩ අඩුව මං ඔහුගේ අතෙන් උදුරා ගන්නා. ඊළඟට යකඩ අඩුවෙන් පහරක් ඔහුට එල්ල කළේ මම. ඒ පහර වැදුණේ කුණු වුණු පුහුල් ගෙඩියකට වගෙයි මට තේරුණේ. ඔබ හිතනවද මගේ හිතේ කණගාටුවක් ඇතිවුණා කියලා? කොහොමටවත් නෑ මහත්වරුනි.

ඒ වෙලාවේ ඔහු සමග මම කළ සටන, මට ජීවිතයත් මරණයත් අතර සටනක් වුණා. මගේ විතරක් නෙමෙයි ඇයගේත් ජීවිතය හා මරණය පිළිබඳ තීරණාත්මක සටනක් වුණා. කෝපයෙන් වියරු වැටුණු, ඛේබදු උන්මත්තකයෙකුගේ ග්‍රහණයට ඇයව අහුවෙන්න, මං කොහොමද මහත්වරුනි ඉඩහරින්නේ? අන්න එහෙමයි මං ඔහුට මරාදැමීමේ. මං කළ වැඩේ හරිද-වැරදිද? මං පත්වුණු තත්ත්වයට ඔබත් පත්වුණා නම්, ඔබ කොහොමද ඒ අවස්ථාවේ ක්‍රියා කරන්නේ?

ඔහු අතේ තිබුණු මුගුරෙන් ඇයට පහර දුන් වෙලේ ඇය විලාප නැඟුවා. ඒ ශබ්දය ඇහිලා තෙරේසා, ඇගේ කාමරයේ ඉඳල පහළට දුව ඇවිත් හිටියේ. විදුරු අළුමාරියක වයින් බෝතලයක් තිබුණා. මං ඒක විවෘත කරලා මේරිට එයින් ටිකක් පෙව්වා. ඒ මොකද සැමියාගේ මරණය නිසා ඇතිවුණු කම්පනය හා හිතිය නිසා, ඇය බාගෙට මැරිලා ඩගේ හිටියේ. ඊට පස්සේ මමත් වයින් ටිකක් බිව්වා. තෙරේසාට ගණනක් වත් තිබුණේ නැහැ. මේක හොරුන් විසින් කළ අපරාධයක් බව හඟවන්න සැලසුම් කළේ තෙරේසායි, මමයි-දෙදෙනාම. මේම විසින් දිය යුතු සාක්ෂිය, තෙරේසා ඇගේ ස්වාමි දුවට නැවත නැවතත් කියා දුන්නා. මේ අතරේ මම උදුන් පඩියෙන් බිත්ති කණඩිය උඩට නැගලා, අර සිනුවට සවිකර තිබූ ලණුව කපාගන්නා. ඊට පස්සේ මේරිට අර මික් පුටුවට තබා බැඳ දැමීම. ලණුව කැපුවේ නැතුව කඩාගත් බව පෙන්වන්න, එහි කෙළවර මම පිහියෙන් ලිහා, කොහුකර

දැමීමා. ඊට පස්සේ ගෙට ආ හොරුන් විසින් මංකොල්ල කෑ බව පෙන්වන්න රිදී පිහන් විකක් අරගෙන ගෙයින් පිටවුණා. මං ගිහින් පැය කාලක්වත් යනතුරු අනෙක් සේවකයන්ට දැනුම් නොදෙන ලෙසට මං උපදෙස් දුන්නා. රිදී පිහන් වික වත්තේ පොකුණට විසිකර දමලා, මං සිටින්නැම් වෙත පැන ආවා. මං එල්ලුම් ගස් ගියත් මට කියන්න කියෙන කථාව ඕකයි හෝමස් මහත්මයා. සම්පූර්ණ සහතික ඇත්ත එයයි."

හෝමස් මද වෙලාවක් තිහඩව සිටියේය. මිළහට ඔහු කාමරය හරහා ගොස් අපේ අමුත්තාගේ පුරතෙත් අල්ලා සෙලෙව්වේය.

"මටත් හිතෙනවා ඔබ සම්පූර්ණ සත්‍යයම හෙළිකළා කියලා. මෙතැනදී ඔබ කිව හැමදෙයක්ම වගේ. මං කලින් සොයාගෙන තිබුණා. බිත්ති කණ්ඩිය උඩ සිට ලී බුරුකටුවට දණහිස තබා, ඉහළට නැගීම ඉතාම දුෂ්කර වූයේ. ඒක කරන්න පුළුවන් වෙන්නේ සර්කස්කරුවෙකුට නැත්නම් නාවිකයෙකුට පමණයි. ඊළඟට ආර්යාව පුටුවට තබා බැඳ දමද්දී ඔබ යොදා තිබුණේ නාවිකයනටම සුවිශේෂ ගැට. මෙම කාන්තාවට නාවිකයෙක් හමුවීමට ඉඩක් සැලසුණේ එකම අවස්ථාවකදී පමණයි. ඒ ඇය ඕස්ට්‍රේලියාවේ සිට එංගලන්තයට ආ මුහුදු හමතෙදී. ඇය මේ පුද්ගලයා ආරක්ෂා කරන්න දැඩි උත්සාහයක් දැරුවා. එයින් මං වටහාගන්නා, ඔහුත් ඇයගේ සමාජ මට්ටමේ කෙනෙකු බව සහ ඇය ඔහුට ආදරය කළ බව. නිවැරදි මඟට පිවිසුණාට පස්සේ ඔබව අල්ලාගැනීම මට කොතරම් පහසු වුණද කියල පෙනෙන්නා නේද?"

"මම නම් හිතුවේ අප කළ ප්‍රයෝගය පොලීසියට කවදාවත් හොයාගන්න බැරවේවි කියලයි."

"ඔව්. පොලීසියට හොයාගන්න බැරවුණා. මං හිතන්නේ නැ ඒ ප්‍රයෝගය පොලීසියට කවදාවත් හොයාගන්න හැකිවේවි කියලත්. ඉතින් මේක අහන්න කපිතාන් බ්‍රොකර්. මේක මහා බරපතල කාරණයක්. මම නම් මෙන්න මේ කරුණ පිළිගන්නවා. මොකක්ද; ඔබට මෙවැනි දෙයක් කරන්න සිදුවුණේ, බලවත් මානසික කම්පනයට පත්වීමෙන් ඇතිවුණු ක්ෂණික කෝපය නිසා කියල. ඔබේ ආත්මාරක්ෂාවට ඔබ කළ දේ හිත විරෝධීයි කියල මම හිතන්නේ නැහැ. නමුත් උසාවියේදී ඒක තීරණය කරන්නේ බ්‍රිතාන්‍ය ජූරි

සභාවක් මගින්. ඇත්තටම මගේ සිතේ ඔබ ගැන තියෙන්නේ ලොකු අනුකම්පාවක්. ඒ නිසා, ඊළඟ පැය විසිහතර ඇතුළත ඔබ එංගලන්තයෙන් අතුරුදන් වෙන්න තීරණය කළොත්, ඔබට ඒකට කාගෙන්වත් අවහිරයක් නැති බවට මං සහතික වෙන්නම්."

"ඒ කියන්නේ ඊට පස්සේ ඔබ සත්‍යය හෙළිකරනවා?"

"සත්තකින්ම ඔව්. ඇත්ත, ඊළිවේදි."

අපේ අමුත්තා තදින්ම කෝපයට පත්වූ බව පෙනිණ.

"ඔබ කරන්නේ නියම මහත්මයෙකු විසින් ක්‍රියාවට නැගිය නැති යෝජනාවක්ද? නිතිය ගැන මටත් යම්කිසි දැනුමක් තියෙනවා. මං පැන ගියත්, මිනිසුරුමට ආධාර හා අනුබල දීම යටතේ මේරිට විරුද්ධව චෝදනා ඵලල වේවි. ඔබ හිතන්නේ මේරිට තනියම ඒවට මුහුණදෙන්න ඉඩ සලස්වලා, මං හෙමිහිට ලියසලා යා වි කියලද? නැහැ මහත්මයා. ඔවුනරි මිනෙ නම් මට මරණ දඩුවම වුණත් දිපුවාවේ. ඒකට කමක් නැ. නමුත් හෝමස් මහත්මයා, දෙයියන්ගෙ නාමෙන් මගේ අසරණ මේරි උසාවිය ඉදිරියට නොයවන්න විධියක් සලස්වල දෙන්න."

හෝමස් තම සුරත ඉදිරියට දිගුකොට, නාවිකයාට දෙවැනි වරටත් අතට අත දුන්නේය.

"මං එහෙම කිව්වේ ඔබේ අවංක බව සොදිසි කරන්නයි මහත්මයා. ඔබ නියම මහත්මයෙකු බව දිගින් දිගටම ඔප්පු වෙනවා. හොඳයි. මං ඒක භාරගන්නවා. මං මේ භාරගන්නේ විශාල වගකීමක්. මං හොප්කින්ස්ට යම්කිසි හෝඩුවාවන් කිහිපයක් දුන්නා. ඒකෙන් ඔහුට මොකුත් හොයාගන්න බැරිනම් මුට කරන්න දෙයක් නැ."

මේ බලන්න කපිතාන් ක්‍රොකර්. අපි මේක උසාවියේ කරන අයුරින්ම යුක්තිය විසඳා බලමු. ඔබ විත්තිකාරයා. වොට්සන් ඔබයි ජුරිය. සාධාරණ අයුරින් යුක්තිය විසඳීමට ඒ තරම් අතර්ඝ, අවංක කෙනෙක් මට පිටිනේට හමුවෙලා නැහැ. මං තමයි විනිශ්චයකාරයා.

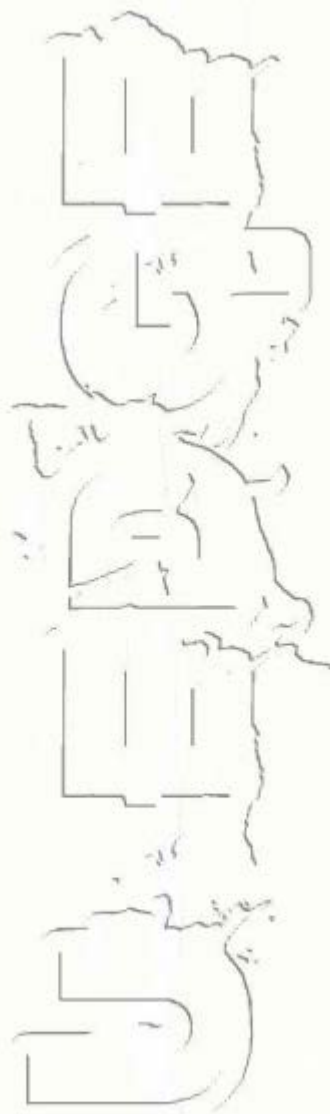
ජුරි සභාවේ මහත්වරුනි. ඔබ සියලු සාක්ෂි වලට සවන් දුන්නා. මෙම විත්තිකාරයා වැරදිකාරයා ද නිවැරදිකාරයාද?"

"ස්වාමිනි ඔහු නිවැරදිකාරයා!"

"මහජන මතයෙකුත් ඔබ තීර්ථෝඥයෙක් බව තහවුරු වෙනවා. ඔබ සියලුම වෝදනා වලින් තිදහස් කපිතාන් ක්‍රොකර්. පොලීසියෙන් මේ මිනීමැරුමට සම්පූර්ණ අහිංසකයෙක් එල්ලුම් ගස් යැවීමට සූදානම් වුවොත් මිස, මගෙන් ඔබට හිරිහැරයක් නෑ. තව අවුරුද්දකින් යළිත් මේ කාන්තාව හමුවෙන්න එන්න. ඇවිත් අප මේ රාත්‍රියේ දුන් තීන්දුව නිවැරදි එකක් බව ඔප්පු කිරීමට, ඔබෙන් ඇගෙන්, අනාගතය දීප්තිමත් එකක් කරන්න."

නිමි

Reading Purpose Only.. I lot For Print.

ආතර් කොනන් ඩොයිල්ගේ

මහ රෑ ආ මාරයා

ඛේදජනක කාක්ෂික

ත්‍රි ශේඛල්ලක් වික්‍රමය

අදහන සිදුවීමක්

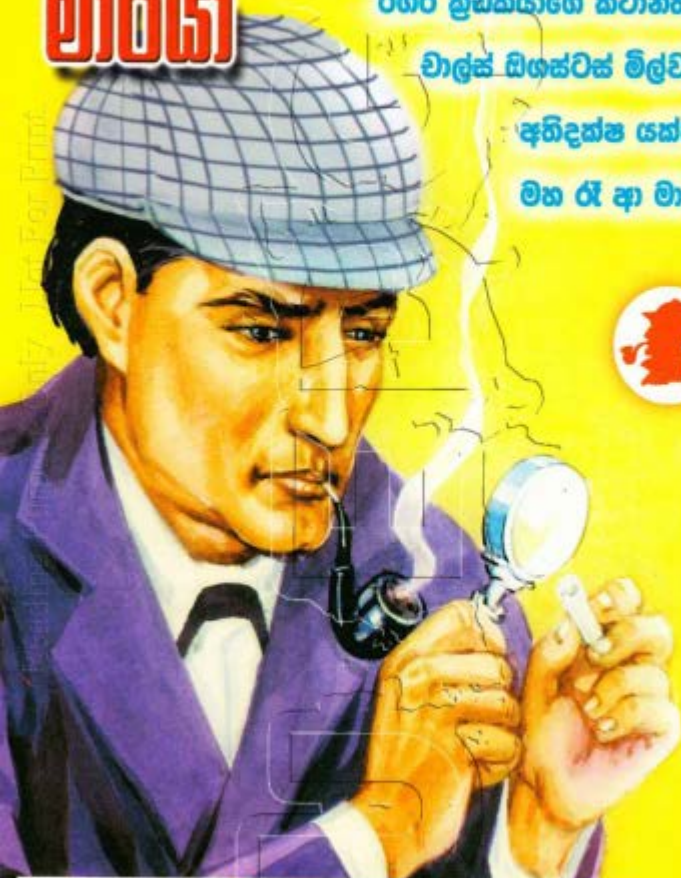
රහස් ක්‍රීඩකයාගේ කථාන්තරය

චාල්ස් ඩයකට්ස් මිලුවටත්

අතිදක්ෂ යක්ෂයා

මහ රෑ ආ මාරයා

Only This Post Print

ISBN 955-96828-6-5

9 789559 682869

මිල රු. 275/-

වික්‍රම විකේතන ප්‍රකාශන

Handwritten signature or mark.